הארץ

1.20 ש"ח יום ד' כ"ב בשבט תשמ"ח, 10 בפברואר 1988 VOL.69/20908 FEBRUARY 10 1988
כולל מע"מ באילת 1.00 ש"ח

אגיש סקאי ספיד

תובלה אווירית וימית מסקנדינביה

שירות ללא תחרות
במיטב המסורת של אגיש
ובאמצעות סוכנות
SPEDITION DAL

אגיש סקאי ספיד בע"מ
ריב"ל 18 תל-אביב 03-371282 מר ענתבי

חדשות הארץ

שיחת היום

עם: ברונו קרייסקי, לשעבר קנצלר אוסטריה
על: הדו"ח בעניין ולדהיים
(עמ' 2)

*

צה"ל בתום החקירה: לדיווח העתונאי מכרם חורי מחו"ל ב"העיר" אין כל בסיס
(עמ' 2)

*

במשפט דמיאניוק טוען הסניגור: מסדרי הזיהוי פגומים ומשקל ההצבעות של ניצולי השואה על הנאשם — אפסי
(עמ' 3)

*

8 נאשמי "הפגישה הלילית" כפרו באשמה: לא הטרדנו את העד אוזלאי
(עמ' 5)

*

מי שמשתכר פחות מ־120 אלף ש"ח לשנה — פטור מדו"ח מס
(עמ' 6)

המילה האחרונה בעיבוד תמלילים
WORDMILL 4.5
להוספת דיסקט הדגמה
02-699311

שרות הארץ

מזג האוויר

התחזית: מעונן חלקית.
- ירושלים: 14–2.
- תל־אביב: 17–6.
- חיפה: 17–6.
- באר־שבע: 17–4.

הגולן 15–4, צפת 12–3, טבריה 18–5, שומרון 16–4, נתב"ג 17–4, אילת 23–9.

זכו בלוטו

המספרים הבאים עלו בגורל אתמול:
2, 15, 27, 29, 35, 39.
המספר הנוסף: 22.

שערי הדולר

	שער הדולר	השינוי בש"ח
יציג	1.5894	+0.0008
נוסעים	1.5891	+0.0009
שחור	1.6500	—

שער הסל

יציג	1.7177	+0.0001

בגליון זה 14 עמודים

ערכה את העמוד: אורית גלילי

מתנחל מקדומים הודה שירה; החשד: גרם למות תושב קדום

טען: נעצרנו במחסום והותקפנו • יובא בפני שופט, ישוחרר כנראה בערבות

מאת אודי ניר
סופר "הארץ"

תושב התנחלות קדומים, מערבית לשכם, הודה כי ירה שלוש? בכפר קדום מתת־מקלע שהיה ברשותו, לאחר שתושבי הכפר הקיפו את מכוניתו. חוקרי המשטרה משערים כי הכדור שירה המתנחל הוא שגרם למותו של תושב כפר קדום עבד אל־באסט עבדאללה (27).

המתנחל מקדומים, ששמו לא נמסר לפרסום, נחקר אתמול במשטרת נפת השומרון, אך לא נעצר. היום יובא לפני שופט בית משפט השלום בנתניה. נודע כי המשטרה לא תבקש לעצרו, אלא לשחררו בערבות.

במשטרת נפת השומרון נמסר אתמול כי החשוד מסר כי התקרית אירעה לאחר שנסע בכפר קדום עם תושב אחר מקדומים, כדי לאסוף פועלים. לדברי החשוד, השניים הוקפו בתושבים מקומיים לאחר שנעצרו במחסום בכפר. חברו, שנהג במכונית, נסע אחורה כדי להיחלץ, והוא עצמו ירה צרור. שאינו יודע אם גרם לנפגעים.

שמיר דחה הצעות מרפי ואמר: רק אוטונומיה לפי קמפ דייויד

ייפגש היום עם פרס ומחר הוא חוזר לוואשינגטון כדי לדווח לשולץ

בקבוקי תבערה שנתגלו אתמול בענתא. (צילום: רחמים ישראלי)

מאת עקיבא אלדר וצבי בראל סופרי "הארץ"

ראש הממשלה יצחק שמיר הבהיר אמש לעוזר שר החוץ האמריקאי ריצ'רד מרפי את התנגדותו לחריגה מעקרונות הסכם קמפ דייויד ומלוח הזמנים שלו בכל הנוגע למו"מ על אוטונומיה. מרפי דיווח לשמיר כי המלך חוסיין מתנגד לכל הסדר המבוסס על קמפ דייויד. בפגישה שהתקיימה במשך שעתיים במעונו בירושלים, דחה למעשה שמיר את יוזמת שולץ המבוססת על פתיחה בינ"ל, צמצום תקופת הסדר הביניים מחמש לשלוש שנים ותחילת שיחות על הסדר הקבע עד השנה.

הוא טען כי לנוכח התגברות המהומות בשטחים יש חשיבות רבה במיוחד לאוטונומיה כתקופת מבחן לקראת הסדר של קבע כי מזכיר המדינה האמריקאי ג'ורג' שולץ אמר השבוע שאין בכוונתו להרפות מיוזמתו והוא מבקש לגבש לפחות הצהרת עקרונות שתי אפשר לפתוח בחודש מאי הקרוב מו"מ בין משלחת ישראלית למשלחת ירדנית פלשתינית. הממשל מייחס חשיבות
(סוף בעמוד 4)

רבין: העובדה שהיה יכול להיות יותר גרוע מצביעה על כך שהמדיניות מוצדקת

"מעל 90% מהתקריות בימים האחרונים נבעו מכך שקיצונים ניצלו שמועות בדבר בואם של מתנחלים והסיתו בכך את התושבים לצאת לרחובות" • במהלך ביקור רבין בגדה נאלצו שוטרי מג"ב שליוו את שיירת השר לירות רימון גז מדמיע לעבר 30 רעולי פנים שעמדו בצד הדרך • מעל 200,000 תושבים בגדה בעוצר • צעיר מכפר עתיל נהרג, כנראה מירי חיילים

מאת אודי ניר

שר הביטחון, יצחק רבין, אמר אתמול במהלך סיור בצפון הגדה המערבית, כי הוא סבור שמעל 90 אחוזים מתקריות האלימות שאירעו בימים האחרונים נבעו מכך שגורמים קיצוניים ניצלו את שמועה בדבר בואם של מתנחלים לאיזור, והסיתו בכך את התושבים לצאת לרחובות.

בדברי ביקורת על "פעילותם של גורמים קיצוניים מבין המתנחלים", אמר רבין כי התוצאה של הפעולות הללו הרסנית, משום שהיא "יוצקת שמן על מדורת הפעילות הערבית האלימה", ו"מטשטשת מלט בין מרכיבי האוכלוסיה הערבית". השר רבין אמר כי הוא סבור שהמדיניות שהתווה לשם כינון שקט בשטחים פועלת. אך כי "את התוצאה המקווה עדיין לא השגנו". בתשובה לשאלה מה האינדיקציות לכך שהמדיניות פועלת, אמר רבין: "בעובדה שיכול היה להיות יותר
(סוף בעמוד 4)

שר הבטחון: לא נאפשר להם לבצע את זממם, ולא אכנס לפרטים

אש"ף: הספינה מפליגה היום

הנציג הבכיר של הארגון בספינה יהיה מוחמד מילחם, לשעבר ראש עיריית חלחול שגורש ב־1980 בעקבות הרצח בבית הדסה בחברון • קרייסקי, ג'סי ג'קסון ומיקיס תיאודורקיס, שהוזכרו בין המפליגים — לא יהיו על הספינה • שמיר: זהו שיא החוצפה לגזול מאתנו את האידיאל של השיבה למולדת • נטורי קרתא: גם לנו יש נציגים על הספינה, עם מזון כשר ותשמישי קדושה

155 פלשתינאים — מגורשים ומלווים — יצאו אתמול מרבת־עמון לאתונה כדי להצטרף למסע ספינת אש"ף. בצילום: חבריהם של הנוסעים נפרדים מהם בניפנופים, בדרכם למטוס שהטיס אותם לאתונה. (תצלום אי־פי)

מאת תום שגב, שליח "הארץ" לאתונה, עקיבא אלדר ואיתן רבין, סופרי "הארץ"

ספינת המגורשים של אש"ף אמורה להפליג מיוון היום אחרי הצהריים. כל הסימנים מעידים שהספינה אכן יוצאת לדרכה, אולם אמש עוד הוסיפו אנשי אש"ף באתונה לשמור בסוד את זהותה ואת המועד המדויק לצאתה.

בין הכתבים והאורחים המוזמנים להפליג על הספינה היו, על כן, מי שהחלו אתמול לפקפק בכך שהספינה קיימת בכלל. במשרדי אש"ף אמרו אתמול רק זאת, כי המדובר בספינה יוונית וכי היא תצא לדרך היום, מבלי שתהיה חמושה בנשק.

נציג אש"ף באתונה, פואד ביתאר, אמר אמש כי הנציג הבכיר של הארגון על הספינה יהיה מוחמד מילחם, לשעבר ראש עיריית חלחול. מילחם, חבר הוועד הפועל של אש"ף, גורש ב־1980, תוך ביקורת נוקבת של בית המשפט העליון על גירושו, בעקבות הרצח בבית הדסה בחברון.

לדברי ביתאר, גם הארכיבישוף הילאריון קאפוצ'י יהיה על הספינה. קאפוצ'י נידון ב־1974 ל־12 שנות מאסר באשמה של הברחת חומרי חבלה לגדה, ושלוש שנים אחר כך
(סוף בעמוד 6)

פרשנות / דן סגיר

ספינות חיל־הים יקדמו כנראה את ספינת אש"ף

לכל הנראה, יקדמו ספינות חיל הים את ספינת אש"ף לפני הגיעה לתחום המים הטריטוריאליים של ישראל.

בהתאם לנוהל ימי מקובל, תאותת הספינה הישראלית לספינה המתקרבת לעצור לבדיקה. לאחר בירור הפרטים השונים, מוצא, יעד
(סוף בעמוד 6)

עדות ראייה / תום שגב, אתונה

אם הכל יתברר בסוף כבלוף — אוכל להגיד שהיו לי כמה סימנים לכך

עשרות מגורשים מן הגדה הגיעו אתמול למלון פרזידנט באתונה • הם באו בטיסה מירדן • ח"כ מיעארי, שהוא עורך דין, התרוצץ ביניהם נרגש. כמה מהם נמנו בעבר עם לקוחותיו

בשעת כתיבת השורות האלה ביום שלישי לפנות ערב, אני יוצא מתוך הנחה שהספינה של אש"ף מפליגה היום אחרי הצהריים למפגן עולמי של יחצ"נות ימית שהצלחתו או כשלונו תלויים במידה רבה בתגובתה של ממשלת ישראל. יש כמה סימנים המעידים על כך שהספינה אכן מפליגה.

אך אם יתברר בסופו של דבר שהכל היה בלוף, אוכל נדמה לי, להגיד, חכם אחרי המעשה, שהבחנתי מראש בכמה סימנים שהעידו על כך.

במשרדי אש"ף באתונה הוסיפו אתמול להתרוצץ בתכונה גדולה בין החדרים הרבים של הוילה הנאה המשמשת את הארגון; לא קל לארגן מבצע כזה. כל אימת שיצא אל הכתבים נראה פואד ביתאר נינוח ומחייך. ביתאר, הנוהג באתונה ממעמד של שגריר, הוא העוסק בארגון המבצע. "של מי האניה?" שאלו אותו שוב ושוב. "שלי" השיב, והשתדל להיראות כמי שנהנה למתוח עיתונאים, במיטב כשרונו המקצועי כדיפלומט. לרגע ראיתי אותו במשרדו, שפופרת טלפון בידו, ועוזריו גוהרים על שולחנו. כולם נראו מתוחים מאד. אולי בכל זאת לא הכל קורה שם כפי שהם רוצים שיקרה, חשבתי. הם אמרו כל העת שיש להם ספינה — אך סרבו לגלות את שמה. שום דבר על בעליה וציודה וזהות צוותה לא דלף מנמל פיראוס שגם הוא רוחש אתמול כתבים. אם יש ספינה — היא מוסתרת היטב. איך אפשר
(סוף בעמוד 4)

העובדים: ממשיכים בשביתה, מוכנים ללכת למאסר; האשפה גואה בבתיה"ח

הוחל בהעברת חולים לבתי חולים של קופ"ח כללית • הציבור התבקש להגיע לחדרי מיון רק במקרים דחופים • הכנסת תדון היום ב־3 הצעות אי אמון בממשלה שהגישו מפ"ם; חד"ש ורצ

מאת עדנה ארידור
סופרת "הארץ"

לאחר החלטת עובדי המינהל והמשק להמשיך ולהשבית את השירותים בבתי החולים הממשלתיים החליטו אתמול הנהלות בתי החולים להתחיל ולהפנות חולים לבתי החולים של קופת חולים הכללית.

בתי החולים "שיבא" בתל השומר ו"וולפסון" בחולון יפנו חולים ל"איכילוב" (בית עירוני) ול"בילינסון"; בית החולים "ברזילי" באשקלון החל עוד אתמול להפנות חולים לבתי החולים "סורוקה" בבאר שבע ו"קפלן" ברחובות; בית חולים "רמב"ם" בחיפה מפנה מאז שלשום חולים לבית חולים "כרמל" בעיר; בית חולים "פוריה" בטבריה ייעזר בבית החולים "העמק" שבעפולה.

בבית החולים בצפת, המצב קשה מאחר שאין לאן להפנות חולים. יצויין כי חולים רבים פונים מיוזמתם לבתי החולים של קופת חולים. הנהלת קופת חולים נענתה לפנייתה של שרת הבריאות לקלוט את החולים בבתי החולים שלה. הנהלת הקופה פנתה לציבור שלא להגיע לבית חולים, אם המקרה אינו דחוף וזאת, כדי לא להקטין את כושר הקליטה שלהם.

מועצת עובדי המינהל והמשק החליטה אתמול להמשיך בהשבתת השירותים בבתי החולים, נוכח אי היענות לתביעתם להשוות את הכנסתם להכנסת עובדי המינהל והמשק בבתי החולים של קופת חולים הכללית, בהתאם להחלטותיה של ועדת פדה.

העובדים הדורשים "גמול שווה לעבודה שווה". יצאו בקריאה לשרת הבריאות ולהסתדרות לעשות הכל כדי להביא לגמר השביתה על מנת למנוע סבל מיותר מהחולים. המועצה, שייפתה את הוועד להמשיך במאבק, קראה לשרת הבריאות ולממשלה שלא להוציא צווי ריתוק. יו"ר ועד עובדי המשק והמינהל, משה אבגוש, הודיע כי אין כוונה לכבד צווי ריתוק. העובדים, אמר, מוכנים ללכת למאסר ובלבד שפעם אחת ולתמיד יוסדר הנושא של השוואת הכנסתם.

העובדים דורשים הקמתה של ועדה פריטטית לבדיקת השוואת שכרם, מקדמה חודשית על חשבון
(סוף בעמוד 6)

ולדהיים איננו מגלה נטיה להסיק מסקנות; הוועדה: לא טיהרנו אותו

העיתונות תוקפת את הוועדה על שחרגה במסקנותיה מסמכותה • האוסטרים תומכים בוולדהיים • בדיחה וינאית: "הוועדה מגישה דו"ח, אוסטריה מתפטרת, וולדהיים נשאר בתפקידו"

מאת דניאל דגן
סופר "הארץ" באירופה

וינה (מיוחד ל"הארץ"). פרשת ולדהיים הפכה אמש לקרב של התבצרויות בין נשיא אוסטריה וממשלתה לבין חברי ועדת ההיסטוריונים שבדקה את עברו של קורט ולדהיים.

בין חברי הוועדה ניכרו אמנם חילוקי דעות מסוימים על הערכה המסכמת על עברו הנאצי של ולדהיים. אבל כל חברי הוועדה דחו אמש בתוקף את הטענות של ולדהיים, ושל חברים בממשלת אוסטריה, כאילו הוועדה חרגה מן המנדט שניתן לה.

חברי הוועדה קבעו במסקנות כי בשום מקום בדין וחשבון לא נאמר שוולדהיים הוא מאשמה אישית. על כך העיד יו"ר הוועדה ההיסטוריון הנס רודולף קורץ משוויץ: "הדו"ח שלנו עסק בהתנהגותו של וולדהיים בשנות המלחמה. לא קבענו בשום מקום שוולדהיים הוא באשמה. אני עצמי אמרתי, על אחריותי, שלא הוכחה אשמה אישית של ולדהיים, בפשעי מלחמה. הדברים האלה אינם כתובים בדו"ח".

חברי ועדת ההיסטוריונים, שהופיעו אמש במסיבת עיתונאים, הגיבו בתדהמה על הפרשנות שניתנה לדו"ח שלהם בכלל התקשורת באוסטריה. ה
(סוף בעמוד 6)

הרמטכ"ל: אינני חושב שחיילים צריכים להגיע להזלת דמעות

מאת מנחם הורוביץ

הרמטכ"ל רב אלוף דן שומרון אמר אתמול: "אני לא חושב שחיילים צריכים להגיע להזלת דמעות". הרמטכ"ל, ששוחח עם חיילים מהצנחנים הדגיש, כי "ההודעות המוכרות בצה"ל אמורות לפעול במלחמה המתנהלת שנים ושבועות גם עם נפגעים. הם עומדים בזה. הכאב הוא כאב... הם חיילים קרבים ביחידה מגובשת".

כזכור, אמר אלוף פיקוד הצפון יוסי פלד בשבוע שעבר, לאחר נפילת שני חיילי צנחנים בקרב ליד קיבוץ יפתח: "רק מי שיודע לבכות יודע להילחם".

מבקר המדינה בודק חוקיות שחרור תלמידי ישיבה מצה"ל

מאת גדעון אלון, סופר "הארץ"

מבקר המדינה יעקב מלץ החל לבצע בדיקה מקיפה לגבי חוקיות שחרורם של תלמידי ישיבות החרדיות מצה"ל. בכך נענה מבקר המדינה לפנייתו של יו"ר תנועת שינוי ח"כ אמנון רובינשטיין אשר העביר למבקר המדינה חומר המעיד על כך שניתנות דחיות גיוס לבני ישיבות חרדיות על סמך מכתב בקשה מרב העומד בראש ישיבה וזאת ללא שום בדיקה מצד צה"ל.

שוק ההון

המפולת נבלמה

מאת יהודה שרוני

המפולת בשערי המניות החופשיות בבורסה נבלמה אתמול, ושערי ניירות הערך אף החלו לעלות. עליות שערים נרשמו ב־142 ניירות ערך מול ירידות שנרשמו ב־155 ניירות ערך. היקף הפדיונות בקרנות הנאמנות ירד, והסתכם ב־10 מיליון שקל. בבורסה צופים כי היום תהיה התייצבות נוספת ברמת השערים. גורמים בורסאיים מעריכים כי אם ייצאו אל הפועל ההערכות על הורדה צפויה בריבית בבנק, אז צפוי מעבר ציבור מפקדונות שקליים, לאפיקי השקעה אלטרנטיביים. בנק ישראל פיחת אתמול באופן סמלי את השקל לעומת הדולר.

איזה בנק נותן לך הלוואה בריבית כל כך נמוכה?

רק בנק לאומי מציע ללקוחות מסחריים הלוואה בשקלים לא צמודים או צמודים לדולר בריבית נמוכה במיוחד.

הלוואה בשקלים לא צמודים
הלוואה בשקלים צמודים לדולר

תקופה	ריבית חודשית	
3 חודשים	2.3%	1%
6 חודשים	2.4%	1%

על מועדי פרעון הקרן והריבית – פרטים בסניפים.
סכום מינימלי להלוואה בשקלים צמודים לדולר – $5000.

הבנק רשאי להפסיק את ההטבה או לשנותה בכל עת.
ההלוואות מותנות בקבלת בטחונות כמקובל.

פרטים בכל סניפי בנק לאומי.

בנק לאומי - רווח יומי

هكذا عن الأصل

صكرا عن الاصل

ראיתי שמעתי

הליכוד מאיים לפרוש מהסוכנות

קלחת הסוכנות עדיין רותחת: סגן השר רוני מילוא מאיים כי אם הליכוד לא יקבל את תיק העלייה או את תיק הנוער והחלוץ, יפרוש הליכוד מהקואליציה בסוכנות. ביום חמישי תתקיים ישיבה מכרעת בעניין זה בין נציגי מפלגת העבודה ובין נציגי הליכוד.

וגם בעניין תפקיד הגזבר יש התפתחויות. כידוע, נאבקים ב' הרות על המועמדות, גדעון ברזה, יגאל כהן־אורגד וחיים קפסקו, הנחשב בעל הסיכויים הטובים. אך שמחה דיניץ, בעזרת האמריקאים, הטיל וטו והודיע שיהיה מוכן להסכים דווקא ליורם אריזור, שלפני ארבע שנים נפסל על ידי האמריקאים.

מתנה שרי־נסיפת בליכוד לים, שלו רוב בנציגות ה' אמריקאית, העלה רשמית את שמו של מנחם עצמון, לשעבר מנכ"ל החברה לישראל ומי שהיה מקורב לשאול אייזנברג ומיכאל אלביץ.

אילן שחורי

צפויים ביקורים של שני שרי חוץ

שר החוץ השוודי, סטן אנ' דרסן, הפתיע את חברי ה' פרלמנט השוודי, במהלך דיון בנושא המהומות בגדה וברצועה, בהודעה כי בראשית החודש הבא יבקר הוא עצמו בישראל כאורח רשמי של שר החוץ, שמעון פרס. לדבריו, הוא ינצל את ההזדמנות כדי לבדוק גם את המצב בשטחים.

שר חוץ אחר המתעתד לבקר בקרוב בארץ הוא דנטה קפוטו, שר החוץ של ארגנטינה. הוא בישר על כך בשיחה עם מנכ"ל משרד החוץ, אברהם תמיר, בבואנוס איירס. בירושלים ממ' תינים מזה חודשים רבים להודעה על ביקורו של נשיא ארגנטינה, ראול אלפונסין. ומק' ורים כי ביקור שר החוץ יהווה הכנה לביקור הנשיא עצמו.

א. לם

הרבנים הראשיים פונים לראשי הדת המוסלמים

מאז החלו לפני כחודשיים המהומות בשטחים לא נשמע קולם של הרבנים הראשיים. אולם שלשום, בישיבת מועצת הרבנות הראשית, הוחלט לקרוא לראשי הדת המוסלמית להרגיע את המאמינים המתפרעים. ה' רבנות הראשית קוראת לראשי הדת המוסלמית: "אנא פעלו על צאן מרעיתכם להרגיע רוחם לבל יתנו למתפרעים להמשיך במעשי האלימות ולהפריע לחיי שלום ושכנות ששררו בינינו".

כמו כן מבקשת הרבנות הראשית לחזק את ידיהם של חיילי צה"ל ומפקדיו. הרבנים הראשיים, אברהם שפירא ו' מרדכי אליהו קראו למתפללים בבתי הכנסת לקיים תפילת סלי' חות בערב ראש חודש אדר, נוכח המצב המתוח בשטחים והשכיחה המתמשכת בהתחולות.

ג. ארם

קורץ אינו הסטוריון

זמן קצר לאחר שהגם רד' דולף קורץ קיבל את תפקיד הרכבת ועדת ההסטוריונים ש' תחקור את עברו של קורט ואלדהיים, פירסם העתון ה' שווייצי רב התפוצה "טאגס אנצייגר" כתבה ארוכה על קורץ. מן הכתבה עולה שהוא אינו היס' טוריון, לפי השכלתו. בראיון הובא ציטוט מדברי קורץ, כי הוא "הסטוריון חובב" וכן ש"איני עומד לשירותו של ד"ר ואלד' היים, ואין ברצוני להעניק לו 'כתב מחילה'."

אליהו זהבי
קופנהאגן

כבוד הרב היה ללורד

במעמד הסטורי, בתולדות ה' קהילה היהודית בבריטניה, תפס אתמול הרב הראשי, עמנואל יעקובוביץ', את מקומו בבית הלורדים. הוא הובל לשם בבג' דים מסורתיים על ידי שני לור' דים יהודים ונשבע אמונים לבית. את התואר העניקה לו לפני חודש ראש ממשלת ברי' טניה, מרגרט תאצ'ר.

הרב יעקובוביץ: מקום בבית הלורדים

למרות שהמינוי נתקבל כ' ברכה בקרב יהודי בריטניה, טוענים אגפים שונים בקהילה כי אין לראות את הרב כמייצגם הבלעדי בשל דעותיו האורתו' דוקסיות בעניין גיור כהלכה והפילות.

שאול צדקא
לונדון

אינגמר ברגמן הקדים את גורבאצ'וב

מאז פורסם, בסתיו 1987, ספרו האוטוביוגרפי של הבימאי אינגמר ברגמן, זוכה הספר לעמוד מדי חודש בראש רשימת רבי המכר בשוודיה. בחודש דצ' מבר עלה למקום השני ספרו של מיכאיל גורבאצ'וב "פר' סטרויקה", שנמכר, מאז הופעתו, ב־70,000 עותקים. ספרו של ברגמן נמכר ב־150,000 עות' קים. השלישי ברשימה בשוודיה הוא ספר השיאים של גינס.

אליהו זהבי
קופנהאגן

בעריכת עידית רוזנבלום

עדות ראייה / אורי ניר

"אני רוצה לומר לישראלים — קצת רחמנות שתהיה בלב שלהם"

חסן מחמוד ומערי בן 80 ובנו חליל בן 34 מחלחול היו מעורבים בתקרית עם צה"ל ומתנחלים מקרית ארבע ● הם שוכבים בבית כשגופם מכוסה חבורות וצלקות ● לטענתם הוכו נמרצות בידי חיילים: "המפקד אמר לחיילים שלא ירביצו לנו בפרצוף אלא לשבור לנו את הידיים ואת הרגליים. כך הוא אמר בפירוש"

חסן מחמוד ומערי, אדם בן 80, ובנו חליל (34), שוכבים זה מול זה בביתם בעיירה חלחול. וגופם מכוסה חבורות וצלקות. כלשום בערב פשטו חיילים על העיירה, לאחר תקרית שאירעה כבמאוהיה, על כביש ירושלים־חברון, ובה היו מעורבים מתנחלים. האב ובנו מספ' רים כי הוכו נמרצות בידי החיילים במהלך הפשיטה.

על התקרית שאירעה כלילים כמבואות חלחול נודע אתמול מפי מקורות צבאיים בכירים. כסיפורים של מתנחלים מקריית ארבע, ומפי התושבים בחלחול: בשעות הערב הציתו כמה צעירים מחסומי אבנים על הכביש, וחסמו את תנועת כלי הרכב. מכונית פרטית של תושבים מקריית ארבע ואוטובוס שבו נסעו מתנחלים נעצרו ליד המחסומים, ויצאו לפנות את המחסומים. במהלך הפינוי, נורו כנראה יריות, ולפי דיווחי תושבים מהמקום, גרמו המתנחלים נזק לזגוגיות של כמה בתים בכניסה לעיירה.

כעבור זמן נכנס כוח של חיילים לעיירה, במרדף אחר תושבים שנראו מתפרעים. אתמול נראו בתוך העיי' רה מחסומים רבים על הכבישים, וביניהם הרבה מאוד תרמילי כדו' רים, וחיילים של כדורי גומי ושל רי' מוני גז מדמיע, וגם אלה שבורה אחת, שעליה הקוק שם של חייל. התושבים שומרים את פריטי התוד' מושת האלה כרוכים ליד ביתו של צבוחי אל באבא, חקלאי בן 41. כמעט כל חלונות הבית מנופצים. על הקירות ועל מסגרת דלת הכניסה אפשר לראות נקבים של כדורים חיים. כמעט כל אחד מהתושבים בסביבה מצביעים על חבורה ...רבים נפוחים ומוכתמים בכתמי דם. בחצרות של כמה בתים יש כתמי דם רבים.

על שהתרחש מספר חליל ומערי, תושב העיירה. ומערי דובר עברית רהוטה, שאותה רכש במרוצת 14 שנות עבודה בישראל. מרבית הזמן עבד במלון "איל" בירושלים, שם הוא ממשיך לעבוד עד היום: "ישבתי בערב עם המשפחה בבית, וראינו טלוויזיה. בסביבות 9 שמענו צעקות. אנשים צעקו שהגיעו מתנחלים מקריית־ארבע, ושמענו קריאות כאלה גם מהמסגד. אנשים צעקו "אללה אכבר". ירדנו לכיוון המסגד, שמענו יריות, וקולות ניפוץ של זכוכיות, וראינו כמה מתנחלים. לא הרבה. אני פחדתי שהעניין יתפתח למהומה גדולה. חזרתי אל תוך הכפר והתחלתי להרגיע את האנשים.

אמרתי להם שכדאי שכל אחד יי' כנס לביתו, כי אחרת יגיע הנה הצבא, ויתפתח עימות עם החיילים. לא רציתי 'עניינים'. "בסביבות 10.30 הגיעו החיילים. ירו המון יר' יות באוויר, וירו פצצת תאורה, שהאירה את כל האיזור. על זרועותי היה בן אחותי, תינוק בן שנה. ראיתי שיש חיילים בדרך לבית שלי, ופחדתי. דאגתי לו, ולא ידעתי אם לחזור הביתה או להישאר במקום שבו עמדתי, עד שהחיילים ייצאו. פתאום אמר לי אחד מהתושבים שהאבא שלי נפצע ממכות ליד בית אחותי. התחלתי ללכת לשם. יהיה מה שיהיה. הגעתי וראיתי את אבא נאנק ממכות שקיבל בגב בראש ובאצבעות. הוא סיפר שכמה חיילים הפילו אותו על האדמה, והיכו בו באלות.

"התחלתי לטפל בו, ופתאום נכנסו אלי הביתה כמה ילדים, שאמרו שהם חיילים בעקבותיהם. כעבור כמה שניות שמענו יריות מחוץ לבית. שברו לנו כמה שמשות של חלונות, וירו פנימה גז מדמיע. לא ידעתי מה לעשות — האם לטפל באבא שלי או בילדים — ביניהם תינוקת בת שנה — שנחנקו מהגז המדמיע. החלטתי להיכנס בבית, ולראות מה יקרה".

"כעבור כמה דקות הם הצליחו לשבור את הדלת איכשהו, ונכנסו פנימה. נכנסו כשישה חיילים. אחד מהם אמר להם כל הזמן: 'אל תרביצו, אל תרביצו', אבל שלושה אחרים אמרו: 'צריך לשבור להם את העצמות'. הוציאו את כולנו החוצה. אמרו לנו לשכב על הריצפה עם הפנים למטה, והיכו בנו במקלות בבעיטות ובקתות של רובים. החייל ההוא המשיך לומר לחברים שלו שלא יעשו לנו את זה, אבל הם לא שמו לב. אחד מהם, אולי המפקד שלהם, אמר להם שלא ירביצו לנו בפרצוף, אלא לשבור לנו את הידיים ואת הרגליים. כך הוא אמר בפירוש. אחר־כך קשרו לנו את הידיים, והובילו אותנו לכניסה לכפר. שם שוב השכיבו אותנו על האדמה, ושוב היכו בנו. היינו אולי 15 איש. חייל אחד אמר לנו 'אתם לא יודעים מה זה גולני. אנחנו נדפוק את האמא שלכם'.

"כשהגענו לכביש הראשי, שוב השכיבו אותנו על הריצפה, והרביצו לנו. אחר כך הגיעה משאית גדולה. העלו אותנו עליה והשכיבו אותנו אחד על השני כמו סרדינים. לקחו אותנו לאיזה מקום, אולי 2 קי' לומטרים משם. הורידו אותנו, שוב השכיבו אותנו על הריצפה. ושוב היכו אותנו. זאת היתה הפעם השלישית שעשו את זה. אחרי רבע שעה השאירו אותנו שם ככה, עם ידיים קשורות, ועם דם מהאף והפה. היו אנשים שלא יכלו לזוז. אחרי כמה זמן, כשהבנו שהם הלכו, קמנו משם, וכל אחד ניסה למצוא דרך הביתה. אני הגעתי הביתה בסביבות 3 בלילה. הבוקר לקחו אותי למרפאה של הסהר האדום, ושם טיפלו בי". ומערי מצביע על פרקי הידיים והרגליים שלו, שהתנפחו מאוד, ועל כמה צלקות בשוקיים, בזרועות, בפנים, ובכתפיים.

"אני רק רוצה לומר כמה דברים לישראלים", מסיים ומערי את סי' פורו, "עבדתי עם היהודים הרבה שנים. יש לי כמה חברים יהודים, שהם כמו אחים שלי, ואני אוהב אותם מאוד. אני נגד טרור. נגד אבנים. נגד כל הבעיות האלה. אבל כשהחיילים לוקחים אנשים שלא עשו שום דבר רע, שאף פעם לא היו להם בעיות עם הממשלה, אפילו לא דו"ח תנועה, כשלוקחים אנשים כאלה, אנשים כמוני, ומכים אותם ככה, זה מעורר שנאה בלב שלהם.

"אני לא הרגתי אף אחד, לא עשיתי שום דבר רע. להיפך, ניסיתי לומר לאנשים שיתרחקו מהבעיות. ובסוף אני אכלתי אותה. אני רוצה לומר לישראלים שתהיה בלב שלהם קצת רחמנות. אלוהים ציווה שנחיה ביחד בארץ הזאת, או חבל סתם לשים עוד בנזין על האש. מגיע לנו שינהגו כמו בני אדם, שיתנהגו אלינו כמו בני אדם שיש להם לב וכבוד, ולא כמו כלבים. כשחזרתי הביתה ב־3 בבוקר הילדים ראו אותי ככה, לא סיפרתי להם מה קרה. לא רציתי. אמרתי להם שנפלתי".

שיחת היום / ירח טל

עם: ברונו קרייסקי, לשעבר קנצלר אוסטריה (טלפונית מווינה)
על: ממצאי ועדת ההיסטוריונים בפרשת ולדהיים

אתה שואל על ולדהיים? המצב בשטחים צריך להדאיג אתכם יותר

טובת אוסטריה מחייבת שוולדהיים לא יכהן כנשיא — אפילו יום אחד

האם ממצאי הוועדה יביאו להתפטרותו או לפיטוריו של ולדהיים?

אולי במקום שתשאל אותי לדעתי בעניין זה אני אשאל אותך מה דעתך על הנעשה בשטחים הכבושים על־ידי ישראל? מה אתה אומר על מאמרו של זאב שיף ב"הארץ"? הנעשה בשטחים צריך להדאיג אתכם יותר מאשר עניין ולדהיים.

ובכל־זאת, מה תשובתך לשאלתי מה יקרה עתה בעק' בות דו"ח ההיסטוריונים?

אני לא יודע אם זה יביא להתפטרותו של הנשיא ולדהיים, אבל ברור לי שטובתה של מדינת אוסטריה והעם האוסטרי מחייבת שוולדהיים לא ימשיך לכהן כנשיא המדינה ולו גם ליום אחד. הוא כבר הסב נזק חמור לדימויה של אוסטריה בעולם כולו ואסור לאפשר לו להמשיך ולהזיק למדינה.

מהדיווחים שמגיעים מאוסטריה מתקבל הרושם שרוב העם האוסטרי לא בדעתך ודווקא תומך בוולדהיים?

זה בפירוש לא נכון. איש מכל מקום לא בדק את זה. נכון שיש כמה עיתונים שהביעו בו תמיכה. הנכון הוא שהעם האוסטרי מפולג בדעתו ובתמיכתו בנשיא. זה השתקף מתוצאות הבחירות האחרונות. מבחירות אלה עולה, למשל, שכ־70% מתושבי וינה לא נתנו תמיכתם בוולדהיים. היום אלה לפחות משוכנעים ביתר־שאת שוולדהיים צריך ללכת. אני מניח שגם רבים מתוך אלה שהצביעו בעד ולדהיים מתוך כך שנתנו אמון בו ובה' הצהרותיו, יסירו עתה תמיכתם בו בעקבות ממצאי דו"ח ההיס' טוריונים שחשפו כי שיקר.

מה מתוך ממצאי ועדת ההיסטוריונים בהקשר לוולד' היים נראה בעיניך החמור מכל?

החמור מכל שהוא שיקר. שיקר לעמו, לבוחריו ולכל העולם. שיקר במצח נחושה. אף אחד לא היה בא אליו בטענות שהיה חייל בזמן מלחמת העולם ונאלץ למלא פקודות, כפי שנ' אלצו לעשות רבים אחרים באותה תקופה. אבל לשקר ביד' רעין אדם כזה לא יכול לייצג את העם האוסטרי.

באם יסרב להתפטר יש דרך לפטרו?

המבנה ושיטת הבחירות באוסטריה, שבה הנשיא נבחר ישירות בידי העם, מקשים על פיטוריו של נשיא. אין לקנצלר סמכות לפטר אותו. גם בפרלמנט יהיה קשה להגיע להכרעה כי המחנות שקולים ויש תיקו ביניהם. זה בוודאי מוכר לך מארצך.

האם מפלגתך, המפלגה הסוציאליסטית, האופוזיציונית לוולדהיים, תיזום הצעה להדיחו?

אני לא יודע מה תעשה המפלגה. מה שכן אני יודע שה' סניף הגדול ביותר של המפלגה, הסניף הווינאי, התכנס וקרא כבר להתפטרותו של ולדהיים מהנשיאות בעקבות הסתבכותו במסכת השקרים, כפי שהוכחה בממצאי דו"ח ועדת ההיסטוריונים.

ישראל צריכה להחזיר לדעתך את שגרירה לאוסטריה?

לממשלת ישראל הנוכחית אין כל זכות מוסרית להתערב בענייניה של אוסטריה. אין לה זכות מוסרית לתבוע את התפטרותו או את פיטוריו. היא איבדה זכות זו בעקבות מדיניות הדיכוי והרדיפה שהיא מנהלת כנגד העם הפלשתיני. מדיניותה זו הוציאה אותה מכלל חבר אומות התרבות בעולם. אתם, בישראל, צריכים להיות קודם כל מודאגים מאוד לנוכח הנעשה בשטחים הכבושים, מדיכוי העם הפלשתיני בידי ממשלתכם. את הדאגה לגבי ולדהיים תשאירו לנו. אני מודאג מזה ומזה גם יחד.

ליהודים, קורבנות השואה, אין זכות מוסרית לתבוע פי' טוריו של ולדהיים?

זה לא עניין ליהודים או ללא־ יהודים. זה לא עובד לפי המפתח הזה. הזכות לתבוע בעניין זה נתונה לעם האוסטרי ולו בלבד. זה לא ייעשה על בסיס דתי. שכן הנזק שמסב ולדהיים זה לעם האוסטרי כולו.

אתה תהיה על "ספינת המגורשים" של אש"ף האמורה להפליג לישראל?

לא, ולא משום שאני לא רוצה אלא משום שאהיה עסוק בעניינים פלשתיניים אחרים...

(כאן טרק קרייסקי את הטלפון והשיחה הסתיימה. י.ט.)

משאל פור"י — מיוחד ל"הארץ"

הטבה בהרגשת הציבור לגבי מצבו הכלכלי: יותר "גומרים את החודש"

40% מתלוננים שהכנסתם אינה מספיקה — לעומת 46% לפני חצי שנה

40.2 אחוז מהציבור מתלוננים שהכנסתם אינה מספיקה "כדי לגמור את החודש" ו־63.4 אחוז מתלוננים שהמחירים עלו יותר מהכנסתם — כך עולה ממשאל דעת הקהל הכלל־ארצי של מכון פור"י, שנערך בהזמנת "הארץ" בשבוע השלישי של ינואר.

לפני חצי שנה התלוננו 46.0 אחוז כי הכנסתם אינה מספיקה כדי לגמור את החודש ו־67.0 אחוז אמרו שהמחירים עלו יותר מאשר הכנסתם. מהתוצאה עולה הטבה בהרגשת הציבור לגבי מצבם הכלכלי.

4.5 אחוזים אמרו במשאל, כי הכנסתם מספיקה להם עתה יותר מאשר לפני חצי שנה כדי לגמור את החודש, ו־45.5 אחוז אמרו כי הכנסתם מספיקה להם עכשיו "אותו הדבר" כמו לפני חצי שנה.

6.3 אחוזים אמרו שהכנסתם עלתה בחצי השנה האחרונה יותר מאשר עליית המחירים ו־21.1 אחוז אמרו שעליית הכנסתם בחצי השנה האחרונה תאמה את עליית המחירים.

המשאל הקיף מדגם מייצג של־1200 איש ואישה שרואיינו בראיונות אישיים בכל רחבי הארץ, תוך שמירת פרטיות מלאה.

משפחת צעיר מעזה שמת כתוצאה ממכות דורשת הקמת ועדת חקירה

דובר צה"ל בפיקוד הדרום מסר כי בצה"ל בודקים את נסיבות האירוע ורק לאחר הממצאים של הניתוח הפתולוגי תימסר סיבת המוות ● מבתי החולים ברזילי וסורוקה אליהם הובא הצעיר נמסר כי סיבת המוות היא חבלות ממכות בראש ● מותו של הצעיר — שהוא בן לאחת המשפחות הידועות בעיר — גורם לתסיסה בקרב התושבים הנוצרים בעזה

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

בבית החולים סורוקה בבאר שבע מת אתמול צעיר בן 17 תושב עזה בשם האדר אליאס טראזי לאחר שהובא כשהוא פצוע קשה בראשו. רופאי בית החולים סורוקה מסרו אתמול כי הצעיר הנוצרי הגיע בבוקר השכם לבית החולים ברזילי כשהוא פצוע קשה ממכות בראשו. הוא הועבר לבית החולים סורוקה ושם מת מפצעיו. סופר "הארץ" מציין כי בבדיקה שנערכה אתמול בשני בתי החולים ברזילי וסורוקה נמסר כי מדובר במוות שנגרם כתוצאה ממכות.

בני משפחה נוצרית ידועה בעזה טענו אתמול בפני סופר "הארץ" כי שלשום בלילה לקחו את בנם מהבית חיילי צה"ל והם חשבו כי עצרו אותו אך כעבור יום כשהוא לא הגיע הם הלכו לבדוק מה קרה ואז הודיעו להם שהבן שלהם נפצע קשה ונפטר מפצעיו בבית החולים סורוקה בבאר שבע.

אבי המשפחה אליאס טרזי אמר ל"הארץ": "לא ייתכן כי חיילים יקחו צעיר יכו אותו והוא יגיע לבית החו' לים בישראל ושם ימות. אנו דורשים ועדת חקירה בנסיבות המוות". משפחתו של הצעיר שהיא משפחה נוצרית ידועה בעזה דורשים את הגופה כדי שנוכל לקבור אותה. דובר צה"ל בפיקוד הדרום מסר אתמול בתשובה לשאלה כי בצה"ל בודקים את נסיבות האירוע. רק לאחר הממצאים של הניתוח הפתולוגי יוכלו לבדוק ממה הוא מת.

רופאים בבית החולים סורוקה אמרו אתמול כי לא נתגלו בראשו של הצעיר כדורים אלא חבלות ממכות. ברצועת עזה שוררת תסיסה רבה בקרב הנוצרים נוכח הידיעה על מותו של הצעיר. בעזה יש מספר מצומצם של תושבים נוצרים וזהו הצעיר הנוצרי הראשון שמת מאז תחילת המהומות לפני כחודשיים.

המדיניות לדיכוי המהומות לא פגעה בתרומות יהודים למגבית

מאת שלמה שמיר
סופר "הארץ" בניו יורק

ניו יורק (מיוחד ל"הארץ"). המהו' מות בשטחים ומדיניות היד החזקה שנוקטת ישראל לדיכוי ההפגנות לא פגעו בתרומות היהודים למגבית היהודית המאוחדת. כך עולה מתוצ' אות מבצע ההתרמה השנתי באמצ' עות הטלפון שנערך ביום ראשון.

במסגרת המבצע, "סופר סנדיי", שנערך בערים הגדולות והקטנות ברחבי ארצות הברית וקנדה, טילפנו פעילי המגבית לעשרות אלפי יהו' דים, ורק כ־100 מהם סירבו לתרום במחאה על מדיניות ההכאות של ישראל בשטחים.

מטה המגבית היהודית המאוחדת בניו יורק התקשר אל 20 אלף יהו' דים בפנייה לתרום השנה. בניו יורק לבדה נאספו 3.2 מיליון דולר. במבצע דומה אשתקד נאספו ברחבי ארה"ב וקנדה 40 מיליון דולר. ניל הורוביץ, האחראי על המבצע השנה, אמר ל"הארץ" שהשנה צפוי סכום גדול יותר.

"אפילו אלה מבין היהודים שהתק' שרו אלינו, המרגישים לא בנוח ומוטרדים ממדיניות ישראל בשט' חים, אינם מוכנים להעניש את ישראל ולהפסיק את תרומותיהם", אמר כרמי שוורץ, מנכ"ל הפדרציות היהודיות בצפון אמריקה.

ראשי המגבית ציינו כי בהתחשב בסיקור הנרחב למהומות בשטחים בכלי התקשורת האמריקאיים והצג' תה של ישראל באור שלילי, הרי מספר המסרבים לתרום במחאה הוא אפסי וחסר משמעות. לדברי הור' ביץ, התורמים למגבית המאוחדת מודעים לבעיותיה של ישראל ול' מצב במזרח התיכון ומבינים את הרקע והגורמים למהומות. משום כך, אמר, למרות דאגתם ואי־ שביעות רצונם ממדיניות ישראל בשטחים, הם אינם רואים בישראל אשמה ושומרים על נאמנותם למדי' נה.

אין הזמנות לסיורים קבוצתיים

משה שושני, ראש משרד התיי' רות בצפון אמריקה, הביע בשיחה ל"הארץ" חרדה מהירידה בהזמנות לתיירות קבוצתית לחודשים הקרו' בים. "בתחום ההזמנות לתיירות קבוצתית נוצר שיתוק. אנו לא מקבלים הזמנות לחודשי מאי, יוני ויולי, ופירוש הדבר שבחודשים הקרובים תרד תנועת התיירות לישראל לשפל חמור", אמר שושני.

לדבריו, בשוק התיירות הנוצרית לישראל שוררת עצבנות רבה בעק' בות הידיעות על ההפגנות והמהו' מות בשטחים, וקבוצות נוצרים אחדות ביטלו ביקורים מתוכננים לישראל. קבוצות שיצאו באחרונה לישראל היו קטנות מהמתוכנן. בקרב תיירים יהודים, אמר שושני, הביטולים אינם משמעותיים ואין ביטולי נסיעות. עם זאת, ניכרת יר' ידה משמעותית בהזמנות ובתוכניות לביקורים קבוצתיים.

בשבוע הבא תכונס ישיבה מיוח' דת של ועידת הנשיאים היהודיים כדי לדון בדרכים לעידוד תיירות יהודית. הוועידה תפנה בקריאה אל מוסדות וארגונים יהודים לארגן טיו' לים מאורגנים לישראל כדי להפגין תמיכה בה.

השקעות בישראל לא נפגעו

גבריאל לוי, הציר הכלכלי של ישראל בצפון אמריקה, אמר ל"האר' רץ" כי אין סימנים להשפעה שלי' לית על תוכניות השקעה של גור' מים אמריקאיים בישראל כתוצאה מהמהומות בשטחים.

ערכה את העמוד: אורית גליל

הסתיימה חקירת צה"ל: לדיווח העתונאי מכרם חורי מח'ול מ"העיר" אין בסיס

שלושת האירועים עליהם דיווח העיתון: שצה"ל הרג בבית החולים שיפא בעזה ילד בן עשר לעיני אמו, שחייל צה"ל נפל בשבי המתקוממים והופשט מבגדיו לפני ששוחרר ושצעיר פלשתיני נורה במתכוון בחזהו החשוף ממרחק 15 מטר — הוכחו כלא נכונים

מאת סופר "הארץ"

לאחר חקירה שנמשכה מספר שבועות על ידי מצ"ח על האשמות שהטיח העיתונאי מכרם חורי מח'ול בעיתון "העיר" כי צה"ל הרג בבית החולים שיפא בעזה ילד בן עשר לעיני אמו וכי חייל צה"ל נפל בשבי המתקוממים והופשט מבגדיו לפני ששוחרר, וכי צעיר פלשתיני נורה במתכוון בחזהו החשוף ממרחק 15 מטר, קבע ממלא מקום הפרקליט הצבאי הראשי, אל"מ אילן שיף, בחוות דעת משפטית כי לשלושת הטענות הללו אין כל בסיס.

החקירה החלה בעקבות הוראה של הפרקליט הצבאי הראשי לבדוק אם אכן בוצעו מעשים אלה ואם אין מקום להעמיד לדין מישהו. נחקרו עדים רבים, ישראלים וערבים מעזה, חיילים ורופאים אחרים מבית החו' לים שיפא. העיתונאי חורי הוזמן למסור עדות. החקירה התארכה משום שהפרקליט הצבאי הורה להמתין עד שמכרם חורי ועיתון "העיר" יביאו את העדים שמכרם טען כי יבססו דבריו. עדים אלה לא התייצבו אף שהוסכם כי עדותם תי' גבה במשרדו של פרקליט "העיר" עו"ד מיכי מחר.

כן הבטיח מכרם חורי כי ברשותו דיסקית של החייל השבוי ואף צי' לום של האיש, אך לא הצליח להציגם. בשלב שני לא נענה יותר מכרם חורי להתייצב למתן עדות נוספת וגם זה עיכב החקירה. במהלך החקירה נשלח גם מכתב אנונימי למצ"ח המטיל את אשמת הירי על חייל מסוים. גם טענה אנונימית זו נבדקה ונתגלתה כשיקרית והתעורר חשד כי מדובר בניסיון להטעות את החוקרים.

עורך "העיר" יואל אסתרון פרסם בינתיים, ב־22 בינואר, התנצלות רפה ואמר כי הילד שנפגע, בן 15, לא מת מפצעיו כפי שכתב חורי. למרות זאת סתר חורי באותו שבוע את עורך השבועון באומרו בראיון ב"כותרת ראשית", כי הוא עומד על כך שכל מה שכתב ראה במו עיניו.

כתבתו של חורי עוררה רעש רב בעיקר בגלל הטענה כי צה"ל הרג ילד בבית החולים לעיני אמו ושצה"ל לא דיווח כי אחד מחייליו נפל בשבי הפלשתינים המתקוממים. בבדיקה שעשה סופר "הארץ" זאב שיף נאמר בין השאר כי הילד של' גביו טען חורי שנהרג לנגד אמו מת חמישה ימים קודם לכן בבית חולים אחר מפצעים בהפגנה במקום אחר. כן נאמר כי לא נמצאו כל הוכחות שחייל נפל בשבי ושחבריו הפקירוהו.

"הארץ" גילה גם כי סגן־משנה איבד את הנגד שלו בעת ההפגנה וזה נפל בידי מפירי הסדר. אשר להריגת הצעיר שחשף חזהו נאמר ב"הארץ" כי הרישום מראה שאדם בשם זה נהרג באמת באותו יום אך לא במתחם בית חולים שיפא אלא בג'בליה מקום שניסה לחטוף נשק מחייל.

במסקנותיו אומר ממלא מקום הפרקליט הצבאי הראשי כי בקשר לטענה על ילד שנהרג לעיני אמו גורס עתה גם מכרם חורי (אם כי המשיך לטעון אחרת בכותרת ראשית) כי לא נהרג ילד בן 10 בעזה באותו יום. גם רישומי בית החולים אינם מראים זאת.

נער בן 16 נפצע באותו יום מכדור גומי בעינו ואמו לא היתה לידו. יתרה מזאת, הטענה כי לאחר שנהרג הורדה גופה מכוסה בסדין התגלה כלא נכונה משום שבתוך הסדין נמצא שטיח קש מגולגל שנמצא על ידי קצין צה"ל. אשר להריגת הצעיר שחשף את חזהו

אמש בתיאטרון / מיכאל הנדלזלץ

מצב שהוא אנשים

תיאטרון בית לסין מציג את "המסע" — הצגת תיאטרון המבוססת על שירה וסיפורת של יוצרים פלסטינים. מתוך כתבי עסאן כנפאני, מחמוד דרוויש, סמיח אל־קאסם, אמיל חביבי, בלנד אל־חיידרי. עיבוד ועריכה: יוסף שילוח ומשה קליף. בימוי: משה קליף. הלחנה ונגינה: תיסיר אליאס. ביצוע: יוסף שילוח.

עורכי הערב הזה רואים אותו כ"תרומה צנועה להכרת מעט מעולמו של בן העם הפלסטיני" באמצעות השירה והסיפורת של יוצרים פלסטינים. שמונה קטעים, תוך פחות כשעה, הם מסע לא פוליטי באופן מפתיע אל מצב, שבו נמצא מי שחש עצמו פליט במולדתו. ומעבר למצב עולים האנשים והכאב שלהם. זהו מסע חשוב, מפני שהוא מאפשר לנו, בעברית, לעשות היכרות עם חוויה והוויה שיש גם לה חלק באירועים הפוליטיים של החודשיים האחרונים.

המוסיקה של תיסיר אליאס ובביצועו מהווה רקע מגבר לסיפורים האנושיים, שהם תערובת כוורה של שירה ופרוזה פוליטית ישירה, וחכמת־ עם ופיוט חליפות. יוסף שילוח מגיש את החומר הזה במסירות והתמסרות של עושה שליחות. היכרות הכל — ואולי טוב שכך — זהו מסע מינורי.

שרון לעיתונאים: אתם תעמדו על גג של שגרירות ותחכו לפינוי

מאת סופר "הארץ"

שר המסחר והתעשיה, אריאל שרון, תקף אתמול את העיתונאים במהלך סיור בגוש עציון.

בתשובה לעיתונאי, ששאל מדוע השר שרון תוקף את הממשלה שהוא עצמו יושב בה, אמר: "מה שאתם גורמים זה שתעמדו עם מזוודה קטנה על גג השגרירות האמריקאית או הבריטית בתל־אביב, ותחכו לפינוי. אתם מביאים את היהודים לסגת לרחוב שהוא מערבית לאבן גבירול ויהודה הלוי".

אמש בקונצרט / הרי גולומב

הישגים מרשימים

קונצרט ראשון בסדרה "פילהרמוניה 88" בביצוע המקהלה הפילהר' מונית ת"א, מקהלת הקונסרבטוריון בת"א ותגבים מן התזמורת הפילהרמונית בניצוחו של סטיבן סלואן

אודיטוריום רוזל שבבית רבי בשכונת התקווה מהווה בימים האחרונים מרכז פעיל לקונצרטים. הפעם התארח בו קונצרט קולי יהודי.

ביצוע פרק תהילים מ"ב מאת מנדלסון נפתח בחוסר איזון בין המקהלה לתזמורת, אך הבעיה נפתרה בהמשך. בנגינת המקהלה ניכרו עליות וירידות בין צליל מלא ובטוח לצליל רל ומהוסס. קולה של גילה יזון ריחף זך וצלול מעל למקהלה ותבל שהדיקציה לא היה מושלם אצלה. הביצוע בכללו נעשה בקווים גדולים בלי להתעכב על דקויות ופרטים.

עבודה רבה על פרטים, על ניואנסים וניגודים, אפיינה לעומת זאת את ביצוע המיסה הגדולה בדו־מינור של מוצארט, שהיה מרגש ומלא השראה תוך כובד ואיכויות מופרות לעיתים.

היה זה ביצוע ששפע אהבה רבה לכל צליל במוסיקה נפלאה וקשה זו, וגלי חום שפעו אל האולם מכל הזמרים, סולנים כמקהלה. על אף קלישות מסויימת בצבע הקולי של המקהלה, היה זה הישג אדיר של המנצח והאנסמ' בל שעמד באחד האתגרים הקשים ביותר בספרות המקהלתית. מרשימות עוד יותר היו הסולניות מיכל שמיר וגילה יזון, בביצועיהן המבריקים והדר' מאטיים לאריות ולדואטים הקשים עד כדי אכזריות שכתב להן מוצארט.

מיכל שמיר עמדה בהצלחה מרשימה גם באתגר העצום של האריה המרכזית. זמרי הטנור והבאס האורחים השתלבו יפה בביצוע.

היסוד התזמורתי "נתרם" רק על ידי חלק מן הנגנים. כולם חברי התזמורת הפילהרמונית, שספק אם היו מרשים לעצמם מריחות כאלה גם בהיכל התרבות.

אל על

	מינ' מינימום	מקס' מקסי'	הטמפרטורות אתמול		
אמסטרדם	3	8	גשום	2	6
אתונה	8	15	מע"ן	10	16
בוקארשט	4	12	מעונן	0	7
בריסל	5	9	גשום	3	4
וינה	3	7	בע"ה	2	6
ז'נבה	1	6	גשום	3	5
לונדון	3	7	גשום	2	6
ליסבון	12	14	גשום	10	15
מדריד	11	14	מע"ה	3	11
ניו־יורק	−5	1	מע"ה	−10	−3
פריס	2	7	גשום	5	7
פרנקפורט	1	3	גשום	2	5
ציריך	2	6	גשום	2	4
קהיר	11	21	בע"ה	12	20
קופנהאגן	0	2	גשום	0	2
רומא	12	14	מע"ה	12	16
שטוקהולם	1	3	גשום	0	2

EL AL אל על

יקירתנו

מרים ארוך

אלמנת יצחק מ. ארוך ז"ל
(לבית שלמן) חברון — תל־אביב
נפטרה בשיבה טובה
ההלויה תתקיים היום יום רביעי כ"ב שבט תשמ"ח 10.2.88
בשעה 2.30 אחה"צ בבית העלמין בקרית־שאול
נפגשים ליד השער.

מתאבלים: ישראל ורחל ארוך וב"ב
מלכה ואליעזר ליף וב"ב
לינה סנדרס (ארה"ב) וב"ב
הנכדים והנינים

במלאת שלושים לפטירתה של

רגינה שכטר

נעלה לקבורה ביום חמישי 11.2.88 בשעה 14.30
בבית העלמין בהר המנוחות, גבעת שאול, ירושלים.

המשפחה

ד"ר יוסף ברנע

חבר המשלחת הישראלית באו"ם

איננו

נפטר בניו־יורק בתאריך כ' בשבט תשמ"ח 7.2.88
לאחר מחלה קצרה

המתאבלים: אשתו: רבקה
בניו: המהנדס גדעון
ד"ר נרי
כלותיו: צילה וילי
נכדיו: אורית, שי, יונתן

משפט דמיאניוק

הסניגור שפטל בסיכומיו במשפט דמיאניוק:

"מסדרי הזיהוי פגומים ומשקל ההצבעות של ניצולי השואה על הנאשם — אפסי"

מאת מרדכי בקיבל
כתב עת״ב

כל מסדרי הזיהוי שנערכו לעדים, ניצולי טרבלינקה ואשר בהם הצביעו על הנאשם, היו פגומים ומשקלם, לכן, אפסי — טען אתמול סניגורו של ג'ון דמיאניוק, עו"ד יורם שפטל, בפתיחות סיכומי ההגנה.

שפטל טען, כי במסדרי הזיהוי שנערכו לחמשת ניצולי השואה שהעידו במשפט, היו פגמים יסודיים, שהוא יוכיח אותם אחד לאחד וכולם ביחד.

לטענתו, "תיק דמיאניוק הייב להיות מוכרע בשאלה מרכזית אחת: האם נערכו מסדרי זיהוי נכונים וטובים", אולם בית המשפט יצטרך, לדעתו, להסיק שהם לא היו כאלה ולכן, אין להתייחס אליהם.

הסניגור היפנה את תשומת לב בית המשפט, אב בית הדין השופט דב לוין והשופטים צבי טל ודליה דורנר, אל שתי קבוצות התמונות ששימשו מסדרי זיהוי לניצולי השואה שהעידו במשפט ושאל: האם הוצגו תמונות הנאשם בין תמונות שדמו לו? הוא הסביר, כי הנאשם הוא בעל פנים סגלגלות, שיער מתקרח וצוואר קצר ואילו כל התמונות שהוצגו, יחד עם תמונתו היו בעלי רעמות שיער שחור, פנים ארוכות ושונות לחלוטין כפניו של הנאשם.

"הטעיות בזיהוי הזיבי"

העד הסתמך על הגדרותיו של פרופ' ואגנאאר לגבי "הטעיות בזיהוי הזיבי" של עדים במסדרי זיהוי חיים ותמונות.

הוא אמר כי מסדרי הזיהוי במשפט זה לא עמדו באף אחת מן הקטיגוריות האלה והמוסמך טיעוניו הוא יתייחס לכולן. כך למשל אמר, שאפשטיין ויתר ניצולי השואה שהעידו, ידעו מראש שתמונת הנאשם נמצאת בין יתר התמונות והוא שאל: אחר התנאים, המקובלים גם במשפט בישראל, הוא שבמסדר זיהוי ייאמר לעד המזהה כי יתכן שתמונת החשוד או הנאשם אינה נמצאת בסדרת התמונות".

עוד טען שפטל כי לפי הנוהג, חייבת להיות הפרדה בין עדים המתבקשים לזהות חשודים ונאשמים במסדרי זיהוי. הכלל

עו"ד יורם שפטל

הזה, לדבריו, לא התקיים במשפט זה. העדים, ניצולי השואה, היו ביחד בקליבלנד. יש להניח שהם שוחחו על העדויות שלהם, על מה שדיברו ועל מה שאמר כל אחד מהם ומה שנשאלו. איזה ערך יש לעדויות כאלה לאחר מכן בבית המשפט, שאל שפטל.

שפטל הסתמך להלן על פסק דין בבית המשפט המחוזי בתל־אביב בקשר למשקלו של מסדר זיהוי. הוא אמר כי היה זה מסדר של קלטת וידיאו בסלוודיה והחשוד נראה הולך עם שתי שקיות, בניגוד לאחרים שהלכו עמו. השופטים במשפט זה קבעו כי בעצם הדבר הזה, מושך החשוד תשומת לב אליו. עוד צוינו, כי החשוד נראה קצת פחות בגולה מן האחרים. וזה הספיק לבית המשפט לפסול את מסדר הזיהוי כאחד וקבעו כי משקל המסדר, הינו אפס.

על החומר, טען שפטל, לגבי מסדרי הזיהוי שנעשו לאפשטיין, אין להם משקל ואי אפשר לקבוע לפיהם שום דבר. על כל פנים, לא היו אלה מבחני זיכרון וזה מה שהיה חשוב במסדרי זיהוי אלה, גרס.

בעיקר תקף הסניגור את הגירסות השונות של רוזנברג בקשר להתקוממות בטרבלינקה והתיאורים לגבי מותו של איוואן באותו אירוע.

בשלב האחרון של סיכומיו אתמול ניסה הסניגור לתקוף את מהימנותה של תעודת טרווניקי. שלטענת התביעה היא תעודת הזיהוי הנרכבית של הנאשם. לפי עדויות רוזנברג על בואו למחנה ועדויות של ניצולים אחרים.

הסניגור התייחס לתקופה כ־זילי עד ספטמבר 1942 בטרבלינקה, שהיתה עיקר תקופת ההשמדה. הוא אמר כי כל העדים סיפרו שאיוואן היה בכל אותו קיץ בטרבלינקה ואילו לפי תעודת טרווניקי היו שתי הסבות שלו. האחת להוווה ההקראית אוקסאו והאחרת למחנה ההשמדה סוביבור. לטענת הסניגור אין עניין זה עולה בקנה אחד עם העדויות לגבי מעשיו של איוואן בטרבלינקה באותו קיץ.

הסניגור הצביע כי בתאריך הסבתה, לפי התעודה, לאוקסאו, 1943 ערב יום־כיפור, הגיע למחנה העד בוראקס והוא אמר כי היה זה איוואן שדחף אותו מן הקרון ההוצה. הסניגור טען כי תעודת טרווניקי אינה מבחינת בטרווניקי אלא כבבית הלאה, וכי היא נראית כפיל בהבות הרכינה והורסת את גרסת התביעה.

בכנסת

שמיר: יש מרחב למו"מ אך אין לפרש שנמסור חלקי ארץ־ישראל

יגאל כהן־אורגד: התוכנית האמריקאית לאוטונומיה היא מירשם למדינה פלשתינאית ● מרים גלזר־תעסה: על ראש הממשלה לבקש מהתקשורת הממלכתית שלא תעלה על ספינת המגורשים

ועדות וסיעות
/ עמוס בן־ורד

נושא הריבונות בשטחים שבשליטת ישראל אינו יכול להיות מוכרע בתהליך מקוצר ואין להקדים ולהכריז על ההסדר הסופי אלא לפי לוח הזמנים המקורי שנקבע בהסכמי קמפ דייוויד — אמר אתמול ראש הממשלה יצחק שמיר, בישיבה של סיעת הליכוד.

התקיים בהסכמים אלה היה, ששני הצדדים החליטו לדחות את נושא הריבונות לחמש שנים, כדי להתנסות קודם לכן בדרקים. הפיתרון אחרי זה צריך להיות מקובל על כל הצדדים, ובכלל זה על ישראל. אי אפשר יהיה לכפות עליה פיתרון. אבל אם מישהו חושב שאפשר לקצר את הפרוזדור הזה של זמן, הוא מזמין קושי עצום. גם בארצות הברית יודעים כי פה נפגשים עם אנשים בעלי שכבע עמוק בצדקתם. ישראל תהיה פתוחה לשכנוע, אך מתוך החלטה נחרצת לעמוד על עקרונותיה.

יגאל כהן־אורגד

שמיר דיבר ערב פגישתו עם עוזר שר החוץ, ריצ'רד מרפי. גם כאשר יסע לוואשינגטון בעוד חודש, כך אמר, הוא יסע מתוך ידיעה שארה"ב מתייחסת לישראל כאל ידידה. היא רוצה בישראל חזקה. עוד הרגיש בדבריו את הצורך לשמור על אחדות העם, שיבח חיילי צה"ל ותקף בחריפות את אמצעי התקשורת הזרים והישראליים "המורידים את מורל העם".

שמיר פתח בספרו על סיור בעזה. הוא דיבר עם חיילים ומפקדים, שלפי הרושם שלו נמנו על כל המפלגות. הכעס הגדול ביותר אצלם היה נגד אמצעי התקשורת "המעוררים את הריסון העצמי וההתאפקות והיומיומים של החיילים תוך מאבק לשמור על החוק והסדר במאבקים עצומים. הם בטוחים בצדקתם, והם דיברו בהיגיון ותוך שיקול דעת. הם חזקים באמונם ובטוחים שיוכלו להחזיק מעמד כל זמן שיידרש מהם הדבר".

בקראו לאחדות בעם, המשיך שמיר ובקיר את ראש המערך על שהוא, בכל מצב, רואה רק את המפריד בין שתי המפלגות הגדולות. "הוא כאילו שמח על ההבדלים," מול הדרישות החדשות של העולם יש אפשרות של הפועה מאחדות, המשיך שמיר.

אשר להסכמי קמפ דייוויד, אמר שמיר, יש בשטחים רבים תחום רחב לפירושים ומשא ומתן. לעומת זאת יש דברים נוקשים. באוטונומיה, למשל, אין שום אפשרות לפרש כאילו ישראל תמסור חלק כלשהו של ארץ־ישראל לריבונות אחרות. וגם אין כל רמז לכך שאין להמשיך ולהתיישב בכל מקום שהוא בארץ ישראל.

ארצות הברית החליטה עכשיו לנער את האבק מעל הסכמים אלה, אחרי שהמשא והמתן על האוטונומיה הופסק על ידי המצרים, והיא מנסה להפוך אותם מורש לאבן יסוד בהמשך השיחות המדיניות. בארצות הברית יודעים שאסור להם לפעול כלפי ישראל אפילו בשמץ של כפיה.

לגבי המצב בשטחים אמר ראש הממשלה שהוא סומך במידה רבה על שר הביטחון ועל מערכת הביטחון. צה"ל לומד לקדם ומיישם אותם בשטח. לא תמיד אפשרי הדבר מייד. תשומת לב מירבית תינתן לכבישים וכן למצב בתוך ירושלים, הבטיח שמיר.

ח"כ דוד מגן אמר שבירושלים המצב גרוע במיוחד: קשה לנסוע לנווה יעקב. יש מאורעות בסמוך לשכונות ארמון הנציב ומזרח תלפיות. אמר שהמערך של נובמבר 1988 יאמר לנו דבר. לא תקוות המערך מעניינות, ולא העובדה שהממשל האמריקאי יתחלף. יש להשליט סדר, "קודם כל שיהיה שקט ורק אחר־כך יוכל לבוא המשך המשא והמתן על בסיס קמפ דייוויד". שמיר בירך את פרס על כך שגם הוא "מתייחס בזהירות לאוטונומיה".

ח"כ מרים גלזר־תעסה אמרה שעל ראש הממשלה לבקש מן התקשורת הממלכתית של ישראל שלא תעלה על ספינת המגורשים, ולא תהיה שופר שלה. כן ביקשה לסגור כל שטח שתהיה בו התפרעות, לפני התקשורת. ח"כ יהושע מצא הזהיר את הערבים, במיוחד בירושלים, שהם ממיטים על עצמם אסון רביעי. אם זה יתרחש, "לא תהיה עוד בעיה דמוגרפית, לצערנו". הוא הציע שהליכוד יפטר את פרס מן הממשלה, אפילו תהיה זו ממשלת מיעוט עד הבחירות.

ח"כ אריאל ויינשטיין אמר שפרס סומך על כך שחוסיין יהיה הגורם שלשבת של המערך; הוא מקווה שחוסיין לא יעשה סדר בנדה בחודש ספטמבר (רמז ל"ספטמבר השחור" שבו גירש את אש"ף מירדן).

יגאל כהן־אורגד אמר, שהתוכנית האמריקאית לאוטונומיה היא מירשם למדינה פלשתינאית, כי בשנת 1976 נרצחו המנהיגים המתונים של הפלשתינאים. ח"כ עוזיה עלי הזכיר לנוכחים, כי איש אינו מאשים את המתנחלים שהם גרמו למצב בשטחים, ולהיפך — נוכחותם כיום היא ברכה. ח"כ מיכאל איתן דרש לעצור כל ישראלי המתעתד לעלות על ספינת המגורשים, בחשד שהוא קשר קשר לביצוע עבירה על החוק האוסר מגעים עם מנהיגי מחבלים.

אחרי ישיבת הסיעה הוציא המערך הודעה, בה נטען כי שמיר מאשים את מפלגת העבודה בכל פעם שמדיניותו מגיעה לשוקת שבורה.

"המפלגה תומכת באחדות לאומית שיהיה בכוחה לכונן שלום ותברך את ראש הממשלה אם יצליח לקדם אותו. אחדות לאומית המשמרת את המצב הקיים היא מסוכנת למדינת ישראל", נאמר בתגובה.

פרס מנתח את התוכנית של ארה"ב

האמריקאים מקווים שהצגת פיתרון תביא להקלת המצב בשטחים — הסביר ממלא מקום ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס לוועדת החוץ והביטחון של הכנסת. הם משתמשים בתחבולות שונות: לישראל הם אומרים כי הם בעלת ברית נאמנה, ולירדן הם אומרים שהתקדמות בשיחות תביא לקץ השלטון הישראלי בשטחים. ביסוד היוזמה האמריקאית המחודשת מונחת ההשקפה שאי אפשר להגיע לשנת 1988 להלוך בלי שינוי.

התוכנית האמריקאית מורכבת מכמה יסודות שהופיעו בהצעות קודמות: פתיחה בין־לאומית, משא ומתן ישיר להסדר ביניים, התחלת דיונים על הסדר קבע בתוך שבעה חודשים בין אם הושגו הסדרי ביניים ובין אם לאו. הסדר הקבע צריך להתחיל בתום שלוש שנים לאוטונומיה ולא חמש שנים.

שמיר סירב לפגישה משותפת עם מרפי

ממלא מקום ראש הממשלה שמעון פרס הציע לראש הממשלה יצחק שמיר שהשליח כארה"ב ריצ'רד מרפי יתקבל על ידי שניהם ביחד, בצורה ממלכתית מכובדת, הוא סיפר אתמול בוועדת החוץ והביטחון. שמיר סירב.

פרס העלה גם רעיונות משלו לגבי ההסדר. אפשר אולי להבחין בין אש"ף בחו"ל לבין המנהיגות המקומית של הארגון בשטחים, שם היא עשויה לפעול "כמו הסוכנות היהודית". אפשר להשיג הסדר על ידי אוטונומיה. אפשרות להקים מפלגות ערביות, ועוד.

עוד גילה שר החוץ ששלח מכתב לשר החוץ של יוון בו גינה בתוקף

מרים גלזר־תעסה

"מעשה עוייך" את שיתוף הפעולה של מדינה זו עם ספינת אש"ף.

ח"כ יוסי שריד (רצ) אמר שהממשלה חוסמת את כל הדרכים להסדר, והיא צופה שפיכות דמים, כפי שצפה מן היום הראשון של האירועים שמדובר במרי עממי ולא במשהו חולף. הסוף עלול להיות פיתרון כפוי ודו־מעצמתי שבו יוכפו תנאים קשים לישראל.

ח"כ מוטה גור (מערך) גילה גם הוא אי־שביעות רצון ממהלכי הממשלה. אין היא יודעת לאיזה מצב נקלעה ישראל, הוא אמר. לא נתקבלו שום החלטות חדשות על אף שברור שמדובר במצב חדש. חוסיין איבד את השפעתה: הוא ומובארק אומרים דברים בעלמא. באשר הם מתיימרים לייצג את הפלשתינאים. את העם הערבי היושב כאן יש לשתף בכל משא ומתן; חייבים ללכת בכל דרך אפשרית. "מה שחשוב הוא שיתחיל תהליך מדיני של ממש. דרושה גם אחדות מבפנים; אם אפשר לדבר על משא ומתן ישיר ואוטונומיה, יש ללכת בדרך זו. ולא — יש להגיד לשמיר שישנה את דעתו".

ח"כ אהוד אולמרט (ליכוד־חרות) נכנס לחילופי דברים חריפים ביותר עם פרס, ובין השאר קרא לו "אדם מיואש". אין זה נכון שיש דרישה אמריקאית לוועידה בין־לאומית, כפי שאמר פרס. אם יש — הרי את העמדה הזאת לא סיפר לראש הממשלה. ואם פרס ידע ולא סיפר, הוא לוקה בחוסר לריאליות.

פרס: "מי שמדבר על לריאליות... שמיר שלח שליח לשר החוץ האמריקאי כדי לסכל את יוזמת השלום."

אולמרט: "אתה נסעת ללונדון לפגישה וסידרת להראות לשמיר מסמך מסויים. דאגת שיקבל את זה מהאמריקאים... אנחנו היהודים שי־סלים לעשות שלום."

פרס: "את השלום עם מצרים לא עשה הליכוד אלא דיין ווייצמן."

אולמרט: "היה שם עוד מישהו בשם בגין... אתה מיואש. הגעת למסקנה שיש לסגת מכל השטחים, על כן אתה לא רוצה הסדרי ביניים. לכן אתה בעד ועידה בין־לאומית".

פרס: "לא זו עמדתי".

אולמרט: "אני מאוין אינטליגנטי, זה מה שאני מבין מדבריך... אתה עצבני, לא מוכן לשמוע ביקורת."

ועדת החוקה אישרה

ועדת החוקה חוק ומשפט בראשות אלי קולס (ליכוד־ליברלים) אישרה פה אחד להעביר לקריאה ראשונה את הצעת חוק חוזה הביטוח (תיקון) (פיצויים ועונשים) של מרדכי וירשובסקי (רצ). תכלית ההצעה היא להרתיע את חברות הביטוח מלעכב תשלומים למבוטחים ללא הצדקה עניינית. בית משפט יוכל במקרים אלה לפסוק פיצויי עונשין מעבר לסכומות לפי חוק ריבית והצמדה כמו היו

שר החוץ פונה למדינות העולם שלא לסייע למסע אניית אש"ף

באולם המליאה /
עמוס בן־ורד

"ספינת התקשורת של אש"ף היא המשך של הביטוי הנאצי בלבוש אחר" אמר אתמול ממלא מקום ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס, תוך תשובה על הצעות לסדר היום שהתייחסו לדו"ח על עברו הנאצי של נשיא אוסטריה קורט ואלדהיים.

"אילולא השואה שהגרמנים עוללו לעמנו, ספק אם כל כך הרבה עמים היו מוסיפים ומנסים להתנכל לעצם קיומנו", המשיך פרס. "אין ספק שבחמש הפעמים שמדינות ערב ניסו לגבור על מדינת ישראל, עשו זאת מתוך הערכה שהחולשה רודפת אותנו, לא רק הזכרון. אני רוצה לנצל הזדמנות זו ולפנות לכל מדינות העולם שלא להרשות לספינותיהם לסייע למסע נורא זה, שהוא מנוגד לחוק, שהוא משרת אלימות, שהוא מנסה להעניק פרס לאנשים שעסקו באלימות. זה מעשה שעומד בניגוד להגיון ועומד בניגוד לרצון הכולל למצוא פתרון מכובד גם לבעיה הפלשתינאית," אמר עוד פרס.

לגבי ואלדהיים אמר, שעל פי העובדות שכבר מצויות בידי ישראל, זהו דו"ח חמור מבחינה עובדתית ומוסרית. מסקנות הדו"ח יחייבו את העם האוסטרי ואת ממשלתו להתמודד עם עברם הנאצי. במיוחד גדולה, לדעת פרס, מצוקתו של אותו חלק מהציבור הנאור באוסטריה שזוכר את ה"אנשלוס" של שנת 1938 וכל אשר הוא עולל לכבודו הקיבוצי של עם זה. ישראל תמשיך לקיים יחסים תקינים עם העם האוסטרי, ובראש השגרירות בווינה יוסיף לעמוד ממונה ולא שגריר.

הכנסת החליטה, על פי הצעת פרס, לקיים דיון במליאתה בדו"ח. את ההצעות לסדר היום — שבהן דובר על חלקים גדולים בעם האוסטרי כמשתפי פעולה פעילים עם הנאצים — הגישו חייקה גרוסמן (מפ"ם), שבח וייס (מערך), דוד מגן (ליכוד - חרות), האבנר שאקי (מפד"ל).

החוטפים היתנו שחרור שני אנשי אונר"א בערובות שלא ייענשו על החטיפה

צידון (אי־פי). החוטפים הפלשתינאים של שני עובדי אונר"א תבעו ערובות שלא ייענשו לאחר שישחררו את החטופים — מסר מקור במיליציה שמאלית בלבנון.

בינתיים פקידים של האו"ם ומפקדים של ארגונים פלשתינאיים והמאלנים בלבנון ניהלו שיחות תיאום בדבר המאמצים לשחרור שני החטופים, יאן סטנינג משוודיה ווי־ליאם יורגנסן מנורווגיה.

פי אלוף האלקוויסט, ראש אונר"א בלבנון נפגש אתמול בצידון עם מנהיג סוני שמאלני, מוסטפה סעד. לאחר הפגישה אמר לכתבים: "סבלנות היא מתת האל".

המיליציה הנאצרית שבהנהגתו של סעד שולטת למעשה בצידון. מקור בארגון מסר, כי מפקדים של ארגונים פלשתינאיים באיזור לוחצים לשחרור החטופים.

ערך את העמוד: חיים בל

פקסימיליה
MURATA
מורטה
מהירה
ביותר!
נציגים מקבוצת כלל

קבלת מודעות
לא סגרת-
לא שלמת!
03-380644
לבעלי כרטיסי אשראי

היום הרווחנו בזינוק
כ־7,000 ש"ח!

נועה וארנון, זוג צעיר בני 20 ו־25, רכשו היום ביטוח "זינוק" בפניקס הישראלי.
"זינוק" הוא ביטוח חיים המצטיין בתשלום פרמיות נמוכות מאד ב־5 השנים הראשונות, ומשום כך מתאים במיוחד **לזוגות צעירים ולצעירים בכלל.**
מכיון שנועה וארנון רכשו את הביטוח לפני 29.2.88* - הם הבטיחו לעצמם, בנוסף לביטוח חיוני, גם רווח של כ־7,000 ש"ח!
אם תזדרזו ותרכשו, עוד החודש, ביטוח "זינוק" של הפניקס, תוכלו גם אתם ליהנות מרווח נוסף - חסכון ניכר בתשלומי הפרמיה לאורך כל תקופת הביטוח.
אם כבר רכשתם ביטוח כזה - תוכלו להבטיח לעצמכם את הרווח הנוסף, ע"י הגדלת סכום הביטוח עד סוף חודש פברואר.
פנו עוד היום לסוכן הפניקס שיחשב עבורכם את הרווח שלכם!

* ב־1.3.88 יכנסו לתוקפן תקנות חדשות של משרד האוצר, שבעקבותיהן ישתנו תנאי פוליסות ביטוח החיים. כל העושה ביטוח או מגדיל את סכום הביטוח עד 29.2.88 ימשיך ליהנות מהתנאים הנוכחיים.

ברגע הקובע הפניקס איתך

הפניקס הישראלי
חברה לבטוח בע"מ

هكذا من الاصل

صورة عن الاصل

ילד באזור הכפרים ליד ירושלים מתייצב לפני המצלמה עם רובה מאולתר (צילום: יוסי אלוני / יפפא)

נציגי "שלום עכשיו" הגישו לפרס הצעות לפתרון בשטחים:

"בחירות בגדה בתוך חודשיים — ושיתוף הנבחרים במשלחת למו"מ"

לשם כך הם מציעים להקפיא את הגירושים והמעצרים תמורת הפסקת המהומות והטרור • דחו את בקשת המשטרה לבטל ההפגנה המתוכננת למוצאי שבת "בגלל עומס על השוטרים"

מאת לילי גלילי

בפגישה ראשונה מסוגה שקיימו אתמול נציגי "שלום עכשיו" עם שר החוץ, שמעון פרס, העלו לפניו הצעות להרגעת הרוחות בשטחים.

בין השאר, הציעו המשתתפים לקיים בחירות בגדה בתוך חודשיים, ולשתף את הנציגים הנבחרים במשלחת ירדנית־פלשתינאית משותפת למשא ומתן.

כדי לאפשר מהלך זה, מציעה "שלום עכשיו" לתבוע — כתנאי — הפסקה מוחלטת של המהומות ופעו־לות הטרור. ישראל, מצידה, תתחייב להקפיא את הגירושים והמעצרים המינהליים באותה תקופה.

כמו כן הבהירו נציגי "שלום עכשיו" לפרס כי הוא מצטייר, לדעתם, בימים האחרונים כמי שאינו דוחף ויוזם מספיק, ואף דבק יותר על המידה בפתרון באמצעות חוסיין.

בהגיבו על ההצעות, אמר פרס כי אינו מוכן בשלב זה להתחייב לשום תוכנית, משום הסמיכות לביקורו של מרפי, ואי־הבהירות האופפת את ההצעות האמריקאיות.

"שלום עכשיו" דחתה אתמול את בקשת משטרת ירושלים לדחות את מועד ההפגנה שהתנועה מתכננת למוצאי שבת. המשטרה נימקה את בקשתה ב"עומס יתר" הנובע מן האירועים בגדה ובירושלים. נציגי התנועה אמרו בתגובה, כי הם רואים בפניה זו ביטוי נוסף להשלכותיו של הכיבוש, כפוגע בביטחון ושוחק את ההליכים הדמוקרטיים הבסיסיים.

א.ב יהושע: שלום אמיתי — רק עם מנהיגי הפלשתינאים

מאת לילי גלילי

לא נוכל להתנהג עם הפלש־תינאים כמו עם ילד מופרע שצריך לגמור את העניינים שלו עם הדוד חוסיין; הפלשתינאים התבגרו, ולכן שלום שלא יהיה באחריות המנהיגות הפלשתינאית לא יהיה שלום אמיתי. כך אמר הסופר א.ב יהושע בהודעה שפרסמו אתמול אנשי רוח לקראת הכנס "לדבר שלום עם הפלש־תינאים", שיתקיים בשבוע הבא.

המחזאי דני הורוביץ אמר כי הפלשתינאים הם השותפים האמי־תיים שלנו לדיאלוג, והנהגה שתתי־עלם מהם תהיה אחראית גם לאבני המצבות שבדרך.

פרופ' יהושפט הרכבי טען כי הטעויות במדיניות הישראלית נוב־עות מדפוסי חשיבה מעוותים, ככל שההסדר עם הפלשתינאים יתמהמה, יורעו תנאינו בעתיד.

הכנס "לדבר שלום עם הפלש־תינאים", ביוזמת איגוד המחזאים, יתקיים באולם צוותא בתל אביב. בין משתתפיו יהיו עמוס עוז, יצחק בן נר, ס. יזהר, ארז ביטון, דליה רביקוביץ, פרופ' אבי רביצקי, ניסן אורן, לובה אליאב, אברהם בורג, הלל מיטלפונקט, חנוך לוין, מוטי לרנר, שלום חנוך, שלמה ארצי, אריה אליאס, ארנון צדוק, זאב רווח, נורית גלרון ועוד.

המשכים מעמוד 1

עדות ראיה: אם הכל יתברר כבלוף...

(סוף מעמוד 1)

להסתיר ספינה.

הכתבים הוזמנו לבוא הבוקר אל בית הנציגות של אש"ף לעוד אחת ממסיבות העיתונאים הבין־לאומיות הנערכות כאן בימים האחרונים. האם להביא מברשת שיניים, שאלתי את הסגריר ביתאר. הדיפלומט, יליד יפו, שקע בהרהור ממושך ולבסוף אמר "אולי עוד לא. יש די זמן עד אחרי הצהריים. על כך פנים נודיע לכם". נדמה שנשמע מהוסס. אבל מאות הכתבים שהוזעקו לכאן מכל ארץ יכעסו מאוד אם יתברר שטרטרו אותם לשווא.

אחרי הצהריים קרו דברים בלובי של מלון "ארוידנט", מגדל מכוער למראה במרכז העיר. לקראת 5 הגיעו למלון עשרות מגורשים מן הגדה. הם באו בטיסה מירדן. היו בהם אנשים צעירים והיו ישישים, היו שבאו בחליפות עסקים והיו פלחים שנראו כמו היתה זו טיסתם הראשונה. היו שם מפגשים רטובי דמעות בין אנשים שלא התראו מזמן. חיבוקים, נשיקות, צהלה ובכי. היו שהניפו כרזות ("טרנספר הוא מוות") היו שארגנו את הבר־יום למקהלת סיסמאות. והיו בהם שצילמו כל זאת במצלמות תיירים קטנות, מוכרות מאתונה.

בינתיים פירקו מן האוטובוס מזוודות ותיקים, אבל גם צרורות וגם סלים ולרגע לא היה ברור אם קבוצה מאורגנת של תיירים הגיעה למלון או להקה של פליטים, מיטלטלים מים לים. עוה"ד מוחמד מיעארי, חה"כ, התרוצץ ביניהם נרגש מאוד. כמה מהם נמנו בעבר עם לקוחותיו.

ליד דלפק הקבלה המתין להם מישהו עם ערימה של כאפיות חדשות, בשחור לבן. שלפו אותן מן הניילון וחילקו אותן בלובי. לא כולם, התרשמתי, ידעו אל נכון מה לעשות בהן. כמה מהבאים, בחליפות מחוייטות, הניחו אותן, נבוכים, כצעיף על הצוואר.

והיו שם גם הארבעה שגורשו מהגדה לפני פחות מחודש.

ג'יבריל ראג'וב, 35, מחברון, אמר שעוד יבוא יום ויתקום את ניקמת מעצרו וגירושו. הוא יסתנן לירושלים, אמר, ואולי, מי יודע, אולי ישליך רימון על מישהו. אולי זה יהיה האלוף עמרם מצנע, אמר ראג'וב. 17 שנים הוא ישב בכלא, על שזרק רימון אל עבר ג'יפ של צה"ל. עד ששוחרר בשנת 1985, במסגרת חילופי השבויים. היה למנהיג בין האסירים. איש חסון המגדיר עצמו כמפקד בארגונו. רק כשיתחילו הישראלים לקבור יום יום 30 חללים — אנשי צה"ל — יבינו שעליהם לעשות שלום, אמר ראג'וב, איש קולני עם טורים גבוהים. זה עתה התחתן. אשתו נשארה בגדה. מאז גירושו אין קשר ביניהם.

עוה"ד באשיר אל־חירה מרמאללה לא רצה לדבר איתנו. חוסם חרה, 26, מוזיקן, ממושקף, ממחנה הפליטים באלטה. האשם שהיה מנהיג הפתח בנד חנה. הוא בוגר החוג למינהל עסקים באוניברסיטת אל־נג'ח. עד שגורש עבד בחברה לשיווק זיתים בשכם. אין לו מושג מה יעשה עם עצמו כשמפגן השיט הזה יסתיים, אמר. וג'מל ג'בארה, 29, רוצה רק לחזור למה שהיה, בקלקיליה. גם הוא התחתן לא מכבר. מאז גירושו אין לו קשר עם אשתו. הוא ניסה לטלפן — ולא קיבל קו. אילו היה נציג הפתח בוועדת התאום הלאו־מית, כפי שטענו נגדו, אמר, אין זה שרק הוא מכולם נתפס וגורש. איפוא ועדת התאום כולה. רק אותו תפסו, אמר. ספק נעלב ספק דפוק. הוא היה טכנאי שיניים בקלקיליה וזה מה שהוא רוצה להיות, אמר.

אין להם עכשיו תעודות מזהות. שום נייר. לא דרכון ולא תעודת מעבר. כשהגיעו אתמול לאתונה לא נדרשו להציג כל מסמך. שלטונות יוון התירו להם להכנס גם כך. האיש של אש"ף שליווה אותם — ראג לבל.

מאז גירושם ללבנון, סיפר לנו ג'אברה, הם ישבו במשרדי הצלב האדום הבין לאומי בעיירה כסרה הקשיבו לכל מהדורות החדשות שיכלו לקלוט, בין אם באו מרדיו מונטה־קארלו ובין אם מגל"צ. בשעות היום ישבו באוהל, בלילה לנו בדירה שהצלב האדום העמיד לרשותם. השכנים הפלשתינאים האכילו אותם בתורנות, וזה בהולם מזכיר את הסטודנטים היהודים העניים שהיו סמוכים על שולחנם של נדיבים ויום יום היו אוכלים בבית אחר, אמר ג'מל ג'אברה.

אחר כך התנהל פתאום לדקלם שיר של חיים נחמן ביאליק, בלי שום הכנה מוקדמת, בתוך כל מהומת הנשיקות והצחוק והבכי וההפגנות והטל־וויזיות, בלובי של מלון אתונאי חשוך למחצה שכורסאות הפלסטיק הוצבות בו קבוצות קבוצות. דיקלם ג'מל ג'אברה את ביאליק בעברית: קמנו תועי מדבר, צאו מתוך השממה, עוד הדרך רב. עוד רבה המלחמה. זה היה גרוטסקי לחלוטין. הוא למד את ביאליק בכלא, אמר ג'מל ג'אברה.

רבין: המדיניות מוצדקת

(סוף מעמוד 1)

גרוע".

לגבי דיווחים על התנהגות בלתי תקינה של חיילי צה"ל, אמר רבין: "על חיילי צה"ל הוטלה משימה קשה, שהיתה מחוץ לקו האימונים והחינוך שלהם כזה ארבעים שנה. אחרי ארבעים שנה, נאלץ צה"ל לבצע משימה כזו, ובהתחשב במשך הזמן, באלפי החיילים המשתתפים בפעילות ביהודה שומרון ועזה, וב־היקף הפעילות האלימה, מספר החריגים הוא קטן מאוד".

השר רבין סייר אתמול ברצועת עזה, ונסע על הכביש מחברון ליד־ושלים. במהלך הנסיעה נאלצו שוטרי משמר הגבול שליוו את שיירת השר לירות רימון גז מרמיע לעבר קבוצה של כ־30 נערים רעולי פנים, שעמדו בצד הדרך, וכנראה התכוונו לזרוק אבנים על המכוניות. רבין נפגש עם ראש המועצה המקו־מית קרית ארבע, שלום ואך, ועם אחד מתושביה, ולטענתם הבטיח להגביר את סידורי הביטחון לאורך כביש ירושלים־חברון.

גם השר אריאל שרון סייר אתמול באיזור. סיורו התרכז בסביבת גוש עציון. במהלך הביקור, אמר השר שרון כי הוא חזר והציע בממשלה — גם לפני תחילת גל המהומות הנוכחי וגם בתחילתו — שורה של צעדים לטיפול במצב. "לצערי, הממשלה לא קיבלה את הצעותי". לדברי שרון, "יש תשובות לבעיות שהתעוררו. המצב הנוכחי הוא בלתי נסבל. ואי אפשר שיימשך. יש למצב הזה פתרונות". שרון אמר כי להערכתו נוצר מצב חדש בשטחים, שהוא תוצאה של היחלשותה של ישראל מאז הקמת ממשלת האחדות הלאומית, ועיקרו "הצגת ישראל כשסועה ומפוררת בעיני העולם".

גם סגן הרמטכ"ל, אלוף אהוד ברק סייר אתמול באיזור חברון.

מפי מקורות בכירים במערכת הביטחון נמסר כי בצה"ל עדיין שוררת דאגה רבה מפני המשך פעי־לותם של מתנחלים נגד האוכלוסיה הערבית בשטחים, וכי מערכת הביטחון עושה כל מאמץ אפשרי להבהיר למתנחלים כי מערכת הביטחון לא תסבול נקיטת פעולות נקם עצמאיות נגד ריכוזי אוכלוסיה ערביים.

אתמול נודע כי עוד צעיר מהגדה המערבית — תושב הכפר עתיל שליד טול־כרם — נהרג, כנראה מירית חיי־לים. מקורות צבאיים מסרו כי אור ליום אתמול התקבל דיווח שצעיר נהרג בכפר עתיל, וצה"ל בודק את נסיבות מותו.

תושבי הכפר עתיל מסרו כי צה"ל נכנס בשעות הלילה של יום ב' לש־לושה כפרים באיזור טול־כרם, אחד מהם הכפר עתיל. בשל הסימות על הכביש המוביל לעתיל נכנס הכוח הצבאי לכפר בדרך צדדית, תקלע ללב המהומה בכפר. לדברי התושבים, נתקבלו החיילים במטר אבנים, ירו באוויר, ואחר כך ירו ירי מכוון אל המפגינים. התושבים אומרים כי ההרוג, נביל אסעד אבו חליל (16), נורה בזוהו, ומת.

בגדה המערבית שרר אתמול שקט בדרך־כלל, במצב של שביתת מסחר מלאה בכל ריכוזי האוכלוסיה. בכמה מקומות — ביניהם העיר חברון, היו החנויות פתוחות במשך שלוש שעות בבוקר, ונסגרו כאחת לפני הצהריים.

מעל 200,000 תושבים בגדה המערבית שרויים עדיין בעוצר, מרביתם באיזור השומרון (בשכם רבתי, קלקיליה, טול־כרם וענבתא). העוצר בשכם — העיר הגדולה ביותר בגדה — ובמחנות הפליטים שסביבה, נמשך כבר עשרה ימים ברציפות.

עימותים אלימים בין כוחות הביטחון לבין מפגינים ערביים התקיימו אתמול בכמה מוקדים סביב העיר ג'נין, בעיירה בית־סאחור שליד בית־לחם, ובכמה מוקדים אחרים בדרום הגדה המערבית. התנ־גשויות אלה הסתיימו לאחר שהחיי־לים השתמשו בגז מדמיע ובכדורי גומי לשם פיזור המפגינים.

נדב שרגאי מוסר "הארץ" בירוש־לים מוסר: הערכות המצב שהוגשו לגופים השונים, העוסקים בעניני בטחון בירושלים, צופים את המשך גל ההתפרעויות והפרות הסדר בבירה ואינן שוללות אפשרות להחרפה נוספת. אתמול היה מוקד ההתפרעויות העיקרי, בתוך חומות העיר העתיקה, ליד שער הפרחים, שם התקפו בתיהם של חמש משפ־חות יהודיות, המתגוררות בשכונה הערבית.

במשך חצי שעה נרגמו באבנים בתיהם של משפחות הלר וכהן, ומשהגיעו כוחות מג"ב לשטח, נעשה שימוש ברימוני הלם, הגוד־מים לרעש רב.

המפגינים בירושלים משכללים את שיטות פעולתם. כדי להוסיף באבנים שאינם נמצאות בשפע בתוך חומות העיר העתיקה — נקשרת האבן לחוט ארוך, והיא מושלכת פעם אחר פעם לעבר המטרה, וב־משכת שוב — לשימוש חוזר. כמו כן נעשה שימוש בגולות זכוכית הנורות באמצעות רוגטקות.

המשטרה עצרה אתמול 21 ערבים, בחשד, שהשתתפו בהתפר־עויות בימים האחרונים. 12 בקבוקי תבערה נתפסו במחנה הפליטים ענתא שבצפון ירושלים, שם נמשך העוצר זה היום השלישי. התפרעויות היו אתמול גם באברתוה, ארטוה, ג'אבל מוקבר וסילוואן, אם כי בקנה מידה רחב פחות, מאשר בימים האחרונים. המשטרה השתמשה הפעם בכח רב והכתה את המתפרעים באלות. בבית הקברות שעל הר הזיתים נתפסו שני ערבים כשהם מנתצים מצבות בחלקה הת־מנית. כמו כן לכדה המשטרה, את זורק בקבוק התבערה על ישיבת עטרת כהנים, שלשום בלילה.

אישי ציבור בירושלים מתארגנים להקמת מוקד, שישמש את ערביי העיר, על רקע הארועים האחרונים. הכוונה היא לסייע לתושבים הערבים הנקלעים למצוקה, בעיקר על רקע תלונות של שימוש בכח לא סביר נגד ערבים, ללא סיבה, מצד כוחות הבטחון.

איתן רבין סופר "הארץ" מוסר: בצעד חסר תקדים סיפק אתמול צה"ל אוטובוסים רבים כדי להוביל את אלפי הפועלים מרצועת עזה לעבודתם בישראל — כך מסרו אתמול מקורות צבאיים ברצועה. אותם מקורות מסרו כי נוכח שר־יפתם של אוטובוסים המגיעים לעזה להוביל פועלים החליט בצה"ל לספק אוטובוסים ולאבטח את יציאת הפועלים לעבודה.

לסופר "הארץ" נודע כי למרות זאת לא יצאו כל הפועלים לעבודה בישראל וחלקם נשארו בבתיהם. אתמול נמשכו הפרות הסדר ברצועת עזה וממקורות צבאיים נמסר כי נפצעו שני תושבים. לעומת זאת מקורות ערביים טוענים כי אתמול נפצעו 28 תושבים ממכות ביניהם משפחה בת 14 איש שהוכתה על ידי החיילים. המשפחה, משפחת אל מסרי מתגוררת בבית חנון. במחנה הפליטים שאטי שרפו צעירים שלשום את דגל ישראל. העוצר על מחנות הפליטים שאטי ואל בורג' יוסר ככל הנראה היום ומחר וזאת על פי הערכה של אלוף פיקוד הדרום. שביתת מסחר מלאה היתה בעזה אך שוק הירקות היה פתוח. בבתי הספר היו לימודים למחצה תמסר על מספר רב של מקרים של ידוי אבנים והבערות צמיגים.

שיחות מרפי

(סוף מעמוד 1)

להצהרה זו, מתוך כוונה שהיא תחייב את הממשל הבא אף אם לא ידגנו עד סוף השנה תוצאות של ממש במשא ומתן. ארה"ב שואפת לכלול בהצהרה גם את סוריה ולכנן ועל רקע זה מדובר גם על אפשרות למשא ומתן על הסדר ברמת הגולן.

בצאתו מהפגישה אמר מרפי כי הוא מעודד מכך שבכל מגעיו באי־זור מצא נכונות לבחון רעיונות חדשים מתוך רצון לקדם את תהליך השלום. דוברו של ראש הממשלה, אבי פזנר אמר כי שמיר חזר על מחויבותו לקמפ דיוויד. לדבריו, נותרו עוד סימני שאלה רבים סביב היוזמה האמריקאית ו"בשבועות הקרובים נדע יותר". הוא ציין כי לא ידוע עדיין מה הקשר בין הסדר הביניים להסדר הקבע.

מרפי דיווח כי הנשיא אמר עומד על הסדר שלום כולל ורוצה להיות בתמונת הביניים. הנשיא מובארק מוכן לתמוך בכל מהלך שיניע את התהליך. מרפי ייפגש היום עם שר החוץ שמעון פרס ומחר ישוב לוואשינגטון לדווח לשולץ על פגישותיו עם מנהיגי האיזור. מקורות במשרד החוץ העריכו אתמול כי שולץ יגיע לאיזור בחודש מארס לאחר ביקור ראש הממשלה בוואשינגטון.

מרפי הבהיר כבר למדינות ערב שבהן ביקר השבוע (סוריה, סעודיה ומצרים) כי את דעותיה על הסדרי הביניים תביע ארה"ב רק במהלך המו"מ על הסדרי הביניים ואת עמדתה על הסדר הקבע תביע בתקופת המו"מ על אותם הסדרים. לפי הצעת רייגן, ייקבע כי ירושלים לא תחולק ומעמדה ייקבע בשיחות על הסדר הקבע.

בדיווחים ראשונים שהגיעו לוואשינגטון ממסעו של ריצ'רד מרפי באיזור עולה כי עד כה זכתה היוזמה האמריקאית לתמיכה דלה ובלתי מספקת מצד סוריה, ערב הסעודית ואפילו מצד מצרים.

פקיד בכיר במחלקת המדינה היה מוכן אתמול לומר רק, כי "התהליך יכול היה להתקדם בקצב מהיר יותר מזה שבו הוא מתקדם עתה". הוא מסר אמנם, כי שיטת ההצעות נמסרה לכל הצדדים להערות אך נמנע מלאפיין את התגובות שהת־קבלו עד כה, לבד מהערה שירדן נתנה איתותים חיוביים.

דיווחים ממצרים מראים, כי הפגישה בת השעה, אותה ניהל מרפי עם מובארק לא הזיזה את הנשיא המצרי מדעתו, שיש להתחיל מיד בהכנות לוועידה בין־לאומית וכי דיבורים על אוטונומיה אינם יכולים להוות תחליף לפיתרון כולל.

נשיא איחוד האמירויות הערביות, השייח' זיד בן סולטאן תקף אתמול בחריפות את מדיניותה של ארה"ב וקרא לה לחדול מהגררותה אחרי מדיניותה של ישראל ולהתחיל למלא תפקיד של "מתווך הגון ללא משוא פנים".

על פי מקורות בממשל, גם התשובה הסורית היתה נוקשה ובלתי מתפשרת והנשיא אסד הדגיש כי על ישראל להכריז על נכונותה לסגת מן השטחים כתנאי מוקדם לניהול שיחות. ואולם, גם בממשל עצמו נראה שתהליך הש־לום אינו מוקד התעניינות.

אתמול, למשל, אישר דובר הבית הלבן, כי הנשיא רייגן כלל לא טרח להיפגש עם פיליפ חביב, אחרי ששב מביקורו בירדן, למרות שחביב נשלח כנציגו של רייגן. אתמול ביקר את רייגן גם שר החוץ הסעודי, הנסיך סעוד אלפייצל, והביא לו שני מכתבים מן המלך פהד — האחד מהם נגע למלחמת אירן עיראק ולצורך בהטלת אמברגו על אירן והשני קרא לארה"ב לגלות מעורבות רבה יותר בתהליך השלום.

בצער רב וביגון קודר אנו מודיעים על פטירת יקירנו

יעקב רוזן

הלוויה תתקיים היום יום רביעי, כ"ב בשבט תשמ"ח, 10.2.88 בשעה 11.00 לפנה"צ בבית העלמין בכפר סמיר
אוטובוס יעמוד לרשות המלווים בשעה 10.15 ליד בית הבנות שד' מוריה 70 חיפה

המתאבלים:
אשתו — יפה
בנו וכלתו — ד"ר גבריאל ועדנה רוזן
בתו וחתנו — דליה ואריה גרוסר
ובני משפחתם

לדוקטור גבי רוזן ומשפחתו

תנחומינו הכנים במות האב

י ע ק ב ז"ל

מצוותי המחלקה והמרפאה
אף אוזן גרון
בית חולים העמק עפולה

יקירנו

פרופ' יעקב בהט

איננו

המתאבלים:
בתו וחתנו: ניצה וגדעון יובל
בנו וכלתו: עודד וסוזי בהט
נכדיו: דיני, יונתן וירדידלי
גיסו וגיסתו: יוסף ועדה גילן

הלוויה תתקיים מחר, יום חמישי (כ"ג בשבט תשמ"ח (11.2.88) בשעה 12.00 בצהרים, בבית הקברות בכפר סמיר, בחיפה
נפגשים ליד השער הראשי של בית העלמין

יקירנו

ד"ר

פליקס מרשנד

ז"ל

נפטר אחרי מחלה קצרה
ביום שבת 6.2.88 והוא בן 88

ההלוויה התקיימה בקרית־טבעון ביום א' 7.2.88

המשפחה

יקירתנו

בלהה צבי

איננה

הלוויה תתקיים ביום חמישי, כ"ג בשבט תשמ"ח (11.2.88)
בשעה 11.00 בבית העלמין, כפר סמיר, חיפה

האבלים:
בעלה: נתן צבי
ילדיה: חוה, חמדה, איציק,
אורה, יוני וב"ב

נא להימנע מביקורי תנחומים

מלאה שנה לפטירתה של יקירתנו

פולה רכטר ז"ל

ביום ו' 12 לפברואר כ"ד שבט בשעה 11.30 לפנה"צ
נתייחד עם זכרה בבית העלמין בנחלת יצחק.

משפחות: רכטר
זרחי
פרי

לחברינו מיכאל וגדי דניאל

אתכם באבלכם על מות

אביכם ז"ל

חברי קו 47 — 48 — 24

בצער רב הננו מודיעים על פטירתו של

ד"ר זיגמונד סגל ז"ל

לשעבר מנהל בית יולדות גלעד בתל־אביב

הובא למנוחות אתמול יום שלישי כ"א שבט תשמ"ח 9.2.88
בבית העלמין בקרית־שאול

המתאבלים:
משפחתו, ידידיו ומוקירי זכרו

לאלי הורביץ

אתך באבלך על מות אביך

צבי הורביץ ז"ל

רחל וישראל פולק

במלאת 5 שנים למותו של

יוסי שליט

נתייחד עם זכרו בבית העלמין בבאר־שבע
ביום שישי 12.2.88 בשעה 11.00 לפנה"צ

המשפחה

לאלי הורוביץ
ולכל משפחתו

משתתפים באבלכם הכבד
במות אביכם

צבי הורוביץ

ז"ל

ה' ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים
ולא תוסיפו לדאבה עוד

אברהם שפירא ומשפחתו
ותשלובת שטיחי כרמל

לכל ידידיו ומוקיריו
של

עו"ד אליהו גיצלטר

ז"ל

למנחמים אותנו בשעות הקשות
בכתב ובע"פ — נתונה תודתנו

מרגוט גיצלטר
רעיה קרמר וב"ב
דליה וארנון גיצלטר וב"ב
שרון ועמירם גיצלטר וב"ב
אורון גיצלטר ואתי
יהושע רוטנשטרייך וב"ב
עובדי משרד רוטנשטרייך — גיצלטר וב"ב

קבלת מודעות אבל
24 שעות ביממה
מודפון
03-38 38 38

8 נאשמי ה"פגישה הלילית" כפרו באשמה: לא הטרדנו העד אזולאי

ח"כ שלמה עמר, עורכי הדין רם כספי ויגאל ארנון, ויתר הנאשמים, אמרו בפתיחת משפטם בתל־אביב כי לא ידעו שהפגישה נערכה לאחר שאזולאי נחקר במשטרה הצבאית

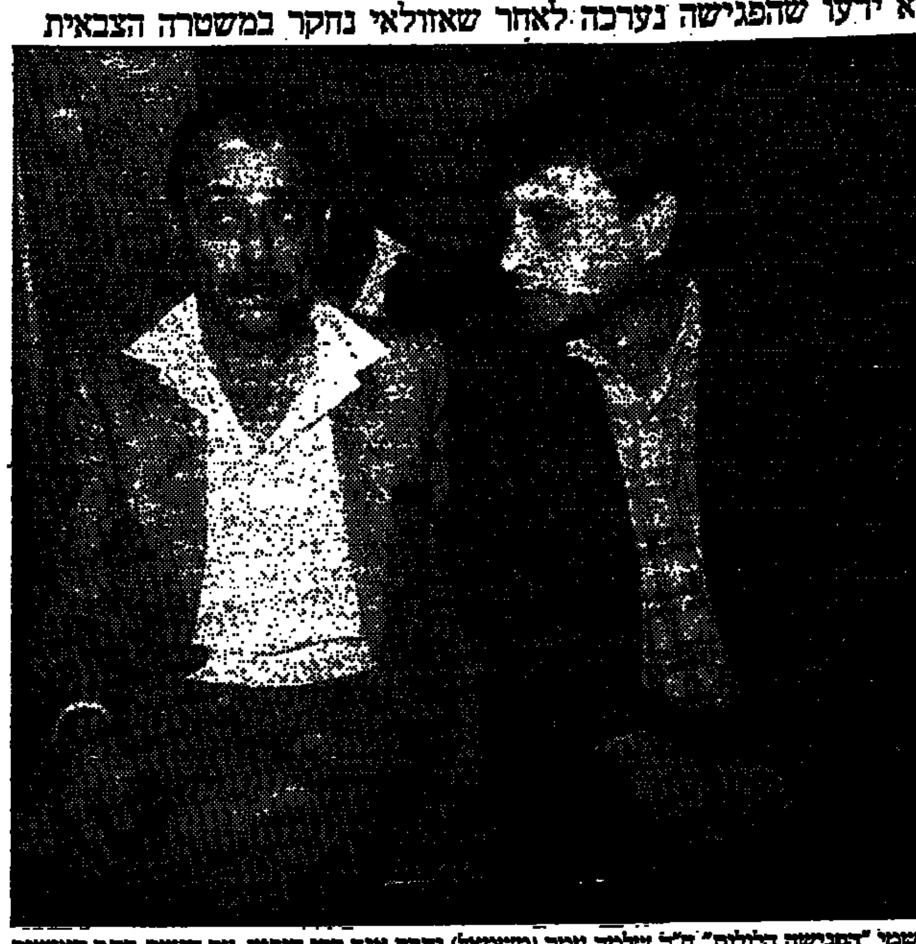

נאשמי "הפגישה הלילית" ח"כ שלמה עמר (משמאל) וחבר אגד רפי הכהן, עם הגשת כתב האישום נגדם, אתמול בבית המשפט המחוזי בתל אביב (צילום: עודד קרן)

(עג). ח"כ שלמה עמר, עורכי הדין רם כספי ויגאל ארנון ויתר הנאשמים בפרשת "הפגישה הלילית" כפרו אתמול באשמה של הטרדת העד אלברט אזולאי. בפתיחתו של המשפט, שנערך באולמה של השופטת שרה סירוטה בבית המשפט המחוזי בתל־אביב, הודו השכונה בקיומה של הפגישה, אולם מארגניה טענו כי היא כונסה לפי בקשתו של אזולאי.

שמונת הנאשמים גם טענו, כי לא ידעו שה"פגישה הלילית" נערכה לאחר שאזולאי נחקר במשטרה הצבאית. כמה מהם, ביניהם ח"כ עמר, הודו כי באותו זמן ידעו שאזולאי מסר את עדותו לחוקרי מצ"ח.

שמונת הנאשמים בתיק זה הם: ח"כ שלמה עמר, יורם בן־עמי ממטולה, אביטל למברסקי מחיפה, אהרון יקים מחיפה, עו"ד רם כספי מתל־אביב, עו"ד יגאל ארנון מהרצליה פיתוח, יוסף הכהן מעתלית ועו"ד שרגא בלוך מחיפה.

בכתב האישום נאמר, כי הפרשה, שנודעה מאוחר יותר לכינוי "הפגישה הלילית", החלה בכתבה שהתפרסמה בראשית ינואר 1986 ב"ידיעות אחרונות". באותה כתבה, שפרטיה נמסרו לעיתונאי מרדכי גילת על ידי אלברט אזולאי, נכתב כי בשנת 1983 סירב ח"כ שלמה עמר לשרת במילואים בלבנון וביקש מאזולאי להעתיק את מקום השירות לקרית שמונה. עוד נאמר בכתבה כי ח"כ עמר פנה לאזולאי, רב סמל ששירת במוצב "גיבור", ותמורת הבטחות מקום עבודה, הסדיר אזולאי את העניין.

בכתב האישום טוענת התביעה, עו"ד מרים רובנטל מפרקליטות מחוז תל־אביב, כי לאחר מכן נערכו נסיונות לשכנע את אזולאי לחזור בו מדבריו נגד ח"כ עמר. עוד נכתב בכתב האישום כי אזולאי הוזעק על ידי אחד הנאשמים לתל־אביב באמצע חקירת מצ"ח ושם נערכה "הפגישה הלילית", בה נכחו שמונת הנאשמים ובה, עפ"י התביעה, הם ניסו להניע אותו לחזור בו מדבריו. כן נאמר בכתב האישום, כי כמה מהנאשמים, ביניהם ח"כ עמר, ידעו כי אזולאי הוזעק לתל־אביב, בשעה שהיה בעיצומה של החקירה במשטרה הצבאית ולמרות זאת, קיימו את הפגישה.

בתשובתו לכתב האישום טען ח"כ שלמה עמר, באמצעות בא־כוחו עו"ד מיכאל קירש, כי הפרטים בכתבה שפורסמה ב"ידיעות אחרונות" הינם כזבים ולדעתו עומדים מאחוריה גורמים עוינים לו בקואופרטיב "אגד". הוא טען כי לאחר המכתב, אותו שלח לשר הביטחון רבין ובו ציין, כי יש בדעתו להגיש תביעת דיבה נגד אזולאי, סיפר לו הנאשם אביטל למברסקי, כי אזולאי טוען שחלק ניכר מהפרסום בעיתון אינו נכון, וכיוון שהוא חושש בשל כך ממשפט דיבה — הוא מבקש להיפגש עם ח"כ עמר.

לאור פנייה זו, טען ח"כ עמר, הוא נפגש עם עורך דינו רם כספי, שקבע כי הפגישה תתקיים, בתנאי שתיערך במשרדו של עו"ד נייטראלי ובתנאי נוסף שעמר ואזולאי יגיעו לפגישה כשהם מלווים בעורכי־דין. הוא הוסיף כי בפגישה, שנערכה במשרדו של עו"ד יגאל ארנון, הוא השתתף כמאזין בלבד ולא הטריד את אזולאי בנוגע לדעות שמסר. הוא ציין, כי למיטב ידיעתו, עמד אזולאי ליישר בפגישה זו את ההדורים ולמסור את האמת, לאחר שהובטח לו, כי לא ייתבע לדיבה.

עו"ד יגאל ארנון, עליו נאמר בכתב האישום, שהיה "נוכח ונאה בפגישה ואף רשם את הפרוטוקול", טען בתגובתו לכתב האישום, כי התובעת לא טענה כי ניסה ללחוץ על אזולאי.

לפיכך, הסעיף המייחס לנאשמים לחץ על אזולאי, אינו מתייחס אליו. הוא טען כי כל שמיוחס לו — היותו יושב הראש בפגישה שנערכה במשרדו, וכתיבת הפרוטוקול, ולכן, ביקש להכריז על חפותו המלאה. על דרישה זו ענתה לו השופטת סירוטה, כי עצם נוכחותו בפגישה, הינה סיבה מספיקה להאשמה בהטרדת העד.

פרופ' מרווין גוטסמן מהמרכז הרפואי הדסה:

ב־1964 מתו 28% מחולי הלב; בשנה שעברה — 4%

מאת סופרת "הארץ"

שיעור התמותה ממחלות לב ירד פי שבעה מאז 1964, וצפוי לרדת גם בעשור הבא הודות לתרופות ולטיפולי מנע מוקדמים בבית החולה. כך נמסר בכנס של קרדיולוגים שהתקיים ביומיים האחרונים במרכז הרפואי הדסה בירושלים.

לדברי פרופ' מרווין גוטסמן, מנהל מכון הלב במרכז הרפואי, מסר כי ב־1964 היה שיעור התמותה ממחלות לב 28 אחוזים. בהשוואה לארבעה אחוזים בלבד אשתקד.

ד"ר יוחנן חסין, מהמחלקה הקרדיולוגית במרכז הרפואי הדסה עין כרם, טען כי ב־80 אחוז מהמקרים של אוטם שריר הלב ניתן לטפל באמצעות בלון. שכלול המכשור מאפשר כיום לטפל במספר רב של חולים הסובלים ממחלות עורקים.

בכנס הוצגו שיטות חדשות לטיפול במקרים של אוטם שריר הלב. לרבות שימוש במקרוזה ועידוה המסלקת קרישי דם לפני הכנסת בלון ובכך מונעת סיכון התמוטטות של דפנות העורקים.

עם השלמת הפיתוח של בלונים קטנים וצרים יותר, ניתן יהיה להשתמש בהם לפתיחת עורקי דם צרים יותר, דבר שלא ניתן לעשותו כיום, נאמר בכנס.

פרופ' שלמה אייזנברג, מנהל מחלקה פנימית ב' בהדסה, אמר כי הכולסטרול הוא גורם מספר אחת למחלות לב כליליות.

מעצרו של קלמנוביץ' הוארך — עד המשפט

מאת חיים הנדוורקר

מעצרו של שבתאי קלמנוביץ', הנאשם בריגול למען בריה"מ, הוארך אתמול בבית המשפט המחוזי בתל אביב עד תום ההליכים.

קלמנוביץ' הובא אתמול לפני השופט ארמנד לוי. בהסכמת סניגורו, עו"ד אמנון זכרוני, הורה השופט על הארכת המעצר. על פי בקשת פרקליטות מחוז המרכז, עוזה ארבל, וסגניתה, נורית שניט.

עו"ד זכרוני הודיע לבית המשפט כי תיתכן אפשרות כי יעתור שוב בשאלת המעצר, לאחר שיבדוק עובדות נוספות. "אולי יש להן השלכה על אחד מסעיפי האישום המיוחסים לקלמנוביץ'".

גם אתמול התקיים הדיון בדלתיים סגורות.

6 מעובדי מוסד "רוחמה" הורשעו בתקיפת מפגרים

הנאשמת רחל ביטון זוכתה מחמת הספק • השופט: יש הוראות מדויקות האוסרות לחלוטין שימוש בכוח נגד חוסים

(עג). שופט בית משפט השלום בכפר סבא יהודה פרגו הרשיע ביום שלישי שישה מעובדי המוסד למפגרים "רוחמה" בכפר סבא באשמת תקיפת חוסים מפגרים. נאשמת שביעית, רחל ביטון, זוכתה מחמת הספק. גזר הדין יינתן ב־26 בפברואר.

בהכרעת דין המשתרעת על פני 253 עמודים קבע השופט כי "יש להוקיר את כל אותם העוסקים בעבודה זו", אך עם זאת אינו יכול לקבל בשום אופן שימוש באלימות כלפי חוסה. כאשר מדובר בחוסה, אמר השופט, קיימות הוראות מדויקות שלפיהן חל איסור מוחלט על שימוש בכוח.

השופט המליץ גם למנות ועדה מקצועית שתיתן את דעתה על דרך קבלת העובדים למוסד. מצוקת כוח האדם השוררת בו, העסקת עובדים לא־מקצועיים והגדרת תפקידי המטפלים והמדריכים.

"איני מתעלם מהעובדה כי מוסד רוחמה הינו מוסד למפגרים קשים. בביקורי במוסד נוכחתי עד כמה קשה עבודה זו ושצריך כוחות נפש כדי לעבוד במוסד", אמר השופט. אך הוסיף כי אין בכוונתו למתוח ביקורת על ניהול המוסד. אלא להתמקד בפרטי כתב האישום לגבי כל נאשם.

השופט פרגו ביקר בהחלטתו את התנהגותה של השוטרת הסמויה שהושתלה במוסד, דינה רייקוס, אך קבע כי היא עמדה בחקירות נגדיות ארוכות שלא הצליחו לערער את מהימנותה.

התובעות, עורכות הדין קלדה רג'יבאנו ומירי רייסקין, אמרו בתום השמעת הכרעת הדין כי בפרקליטות רואים בתיק סמליות רבה. בעצם הטיפול בבעיה כאובה שממדיה רחבים גם במוסדות אחרים. אם יאומצו החלטות השופט ותוקם ועדה שתביא לשינוי ולשיפור התייחסותם של עובדים כלפי חוסים, הרי הושגה כאן מטרה ציבורית ומוסרית ממדרגה ראשונה, אמרו התובעות.

עובדי מוסד רוחמה קיבלו את הכרעת הדין בכעס, ועם ממרירות. "מה שעשה המשפט הזה הוא שירות רב למפגרים בישראל", אמרו. "היום לא תמצא אף אחד שמוכן לבוא ולעבוד במוסד. אף אחד לא מוכן לקחת אחריות. ואם תבואו למוסד, תראו במו עיניכם. רוב העובדים עוזבים מכפרי המשולש שאינם מסוגלים אפילו ליצור קשר עם החוסים", טענו עובדים.

השופט התמקד בהכרעתו בדוני מרטס, שעבד במוסד חמש שנים והורשע בשבעה סעיפי אישום. הוא קבע כי מרטס נקט בדרך של אלימות "עד כדי התעללות ושימוש בכח כשיטת עבודה".

אליס סויסה הורשעה בתקיפת חוסה נכה. מריאנה בן הורשעה בחמישה סעיפי אישום. לגביה קבע השופט כי הפעלת כוח בצידה היתה שיטה, שהשתמשה באמצעים פסולים ובעבודתה נמצאו ליקויים.

זכייה ותד הורשעו בתקיפה, ומחמד נתיראת הורשע בשלושה סעיפי אישום על תקיפת חוסים. לגבי מול אחמדנה קבע השופט כי אינה דוברת אמת. והרשיע אותה בשלושה סעיפים של תקיפה.

המפלגה הליברלית (בליכוד)

הזמנה

לישיבת המועצה הארצית

לכבוד

חברי המועצה הארצית

א.ג.נ.

הינך מוזמן(ת) למושב מיוחד של המועצה הארצית של המפלגה, אשר יתקיים ביום ראשון, כ"ז בשבט תשמ"ח (14.2.88) בשעה 16.00 באולם "בני ברית" רח' קפלן 10 תל־אביב.

סדר היום:

א. ביצוע האיחוד בין תנועת החרות לבין המפלגה הליברלית לאלתר.

ב. תיקון סעיף 31 לתקנון המפלגה, אשר נתקבל בישיבת המועצה הארצית מיום 19.4.84, כדלקמן:

בסעיף 1: במקום המילים "המרכז יבחר" תבואנה המלים "המועצה תבחר".

בסעיף 2: סעיפי משנה (א) (ג) (ד): בכל מקום שבו מופיעה המלה "מרכז" תבוא המלה "מועצה".

(*) המועצה מתכנסת על פי דרישת חברי מועצה בהתאם לסעיף 24 לתקנון המפלגה.

הסבר: חברי המועצה שדרשו כינוס המועצה מבקשים להדגיש כי כדי להביא לביצוע האיחוד בין תנועת החרות לבין המפלגה הליברלית הם מציעים כי המועצה הארצית היא שתבחר חברי הכנסת, חברי הממשלה וחברי מוסדות ההסתדרות הציונית, במקום מרכז המפלגה, שבחר אותם עד כה. והרי, כידוע, הסכם האיחוד מחייב בחירת חברי הכנסת במרכז המשותף לשתי המפלגות, אשר חברי המועצה עשויים להיות חברים בו, לכשיקום.

בכבוד רב,

יצחק קעטבי

יו"ר המועצה הארצית

זהירות, מס הכנסה מצלם מהאוויר

מאת דן סגיר

במסגרת איסוף מידע על הכנסות נישומים החלה השנה מחלקת המודיעין של מס הכנסה לאתר שטחי גידול עונתיים באמצעות צילומם מהאוויר ועריכת מיפוי אווירי. מידע זה מאפשר למשרדי השומה להתדיין עם נישומים חקלאים בצורה טובה יותר בכל הקשור לשיעורי המס המגיע מהם. כך נמסר אתמול לסופר "הארץ".

נודע עוד כי בכוונת האגף להרחיב דרך פעולה זו הן בכמות צילומי האוויר ושטחי הגידול והן בסוגי הגידול.

ראש העירייה החליט

כניסה חינם לדתיים בשבת למוזיאונים של תל־אביב

מאת חיים הנדוורקר, סופר "הארץ" בתל אביב

ראש עיריית תל אביב שלמה להט החליט כי דתיים יוכלו להיכנס למוזיאון תל אביב ולמוזיאון הארץ בשבתות ללא תשלום.

להט החליט כך עוד לפני שיצא לחו"ל, שם הוא שוהה כעת, בעקבות תלונה שקיבל ממשפחה דתית שביקשה להיכנס למוזיאון תל אביב בשבת ולא יכלה לעשות כן משום שהיא מנועה מלהחזיק ולשלם כסף בשבתות.

בוטלה "אגרת פסולת וגזם" בפתח תקווה

העירייה: טעות מחשב

מאת נורית אמיתי, סופרת "הארץ" בפתח תקווה

האגרה השנתית לפינוי פסולת וגזם, שצורפה לתשלומי הארנונות שהגיעו בימים אלה לתושבי פתח תקווה, בוטלה בישיבה דחופה שכינס שלשום ראש העיר דב תבורי. דובר עיריית פתח תקווה הסביר את הפרשה כטעות שמקורה במחשב.

"החיוב היה צריך להתבצע בתחילת השנה והוא נפלט מאוחר יותר. ובעקבות כך הודיע ראש העירייה כי השנה לא ייגבה סכום זה כלל", הודיע הדובר. הוא הדגיש כי התשלום היה צריך להיכלל כחלק מגו המסים העירוניים.

יצויין כי הצורך בתשלום האגרה, על־פי ממלא־מקום ראש העיר דוד לוי, הוסבר בעלייה במספרן של גינות הנוי בעיר. הסבר זה עורר זעם בקרב תושבים בעיר.

סיעת שינוי בעירייה היתה זו שביקשה להעלות את הנושא לדיון. תושבים ששילמו אותה בהוראות קבע בבנקים יזוכו ב־15 שקלים בתשלום הארנונה הבא.

מנהל חשבונות בתנובה חשוד כי מעל במיליונים

(עג). מנהל חשבונות מ"תנובה" נעצר כחשוד בכך שבמשך כשמונה שנים הוציא במרמה מיליוני ש"ח מתנובה, באמצעות צ'קים מזויפים שאותם הפקיד לחשבון הבנק שלו.

האיש, תושב נתניה בן 46, היה ממונה גם על הנפקת ההמחאות למחלקי החלב. בלשי המשטרה חושדים כי הוציא צ'קים מזויפים למחלקי חלב, ובדרך זו הורים לחשבונו כ־30 אלף ש"ח בחודש.

שטסל: חסרים משקיעים מוסדיים במניות

מאת עדנה אריזור

"הירידה בפעילות הבורסה נעוצה במספר גורמים וקשה לבודד אחד מהם: חסרים בבורסה משקיעים מוסדיים במניות. ושיטת המסחר הורשה נבדקת כל הזמן בוועדת המעקב". כך טען אתמול יו"ר הנהלת הבורסה חיים שטסל בישיבת ועדת המשנה לשוק ההון שליד ועדת הכספים של הכנסת.

פרופ' אמיר ברנע, דירקטור חיצוני בבורסה, אמר לחברי הכנסת כי השיטה הנוכחית של המסחר מקובלת בעולם ואי אפשר הנהגת מכשירים פיננסים חדשים.

ח"כ דן תיכון, יו"ר הוועדה לשוק ההון, טען כי האוצר אינו ער למתרחש בבורסה. לדבריו, יש הטוענים כי הירידה נעוצה גם בשינוי שיטת המסחר.

ח"כ אריאל וינשטיין קבע כי ועדת הכספים של הכנסת לא תסכים להטיל מסים על שוק ההון.

חברי הוועדה לא יכלו ללמוד אתמול על עמדת האוצר. סגן שר האוצר ח"כ עדי אמוראי, שאמור היה להציג את עמדת האוצר בוועדה, לא הגיע לישיבה מפאת מחלה.

ערך את העמוד: משה ריינפלד

"יש חומר רב" — אמר השופט ודחה בקשה לסגור חוות הגז בקרית אתא

את הבקשה הגישו הפרקליטות, המשטרה ועיריית קרית אתא • העירייה: חיי אדם חשובים יותר מנוחות האספקה • חברות הגז: אם תיסגר החווה — יסבול חלק גדול מהציבור

מאת נורית כהנא, סופרת "הארץ" בחיפה

בדיון שנערך אתמול בבית משפט השלום בחיפה שוב נדחתה בקשת פרקליטות מחוז חיפה, המשטרה ועיריית קרית אתא לסגור את חוות הגז בקרית אתא, בה אירע פיצוץ עז.

השופט עמירם רנר אמר, כי ברשותו חומר רב של שני הצדדים המצריך עיון ולכן דחה את הדיון בבקשה עד לאמצע חודש מארס. עד אז יצטרכו חברות הגז לנקוט באמצעי זהירות מיוחדים — אותם כבר הבטיחו — על ידי פריסה של צנרת עם מקור מים למקרי חירום.

במהלך הדיון שאל השופט רנר את בא כוח הפרקליטות, עו"ד אליעזר שחורי: "למה אתה מתפרץ לדלת פתוחה?". שחורי טען כי אין כלל צורך לשמוע עדויות של מפקד מכבי האש או חברות הגז בדבר היות החווה מסוכנת. "למה אתם מטילים את זה (את סגירת החווה) עלי?" שאל השופט "אם זה כל כך מסוכן, תמצאו את הסעיף בחוק".

"אם אתה חושב שאני יכול כוועדת חקירה, אתה טועה," אמר השופט רנר לעו"ד שחורי. השופט אמר כי השאלה העומדת במשפט היא הספקת שירות גז או סיכה ממשי של הציבור.

עו"ד לשם אמר, בשם חברות הגז פטרולגז, סופרגז ואמישראגז, כי הפיצוץ תפס את החברות ערב החלת עבודות הבטיחות. בשנה החולפת כבר עבדה העירייה סיוניים לפריסת צנרת עם מקור מים וחוק מאפשר פיתוח ומני לסמנה העשה החדשים הבאים, בינתיים ירד מלאי הגז בחווה מ־1850 טון ל־700 טון.

עו"ד נחמן בר טוב, נציג עיריית קרית אתא, אמר, כי הסכנה הנשקפת להמשך פעילותה של חוות הגז ללא אמצעי בטיחות גוברת על צרכי הציבור לסדירת אספקת גז. הוא הציע לסגור מידית את המיתקנים ולפתחם רק כאשר יותקנו אמצעי הבטיחות. שלום הציבור או נחיצותו היא השאלה העומדת על הפרק כאשר התשובה ברורה: גז הוא שאלה של נוחות ואיכות חיים, חיי אנוש עדיפים על נוחות.

"המיתקן הזה הופך לפצצת זמן," אמר עו"ד בר טוב. הוא הציע כי בית המשפט ייצא למקום, כיוון שמראה עיניים עדיף על הוהן נפש.

השופט אמר כי יעביר חלק מן הפרסומים בנושא החווה ליועץ המשפטי לממשלה. לדבריו, חברות הגז מעבירות את פני הדברים בצורה לא נכונה. הן טוענות שהמדינה תיראה ללא גז. "זה לא בדוק," אמר השופט. "ואני לא מאמין שהדברים נכונים".

עו"ד שחורי הביע התנגדות לדחיית סגירתה של חוות הגז. לדבריו במשך שנים נקטו חברות הגז דחיה וסחבת בנושא. "ההצגה של הדחיות כבר היינו" אמר. עוד אמר כי אינו מתכוון להוציא סבוהה ולבכות על מצבן הקשה של חברות הגז. לא ייגרם להן אסון אם תבל צו סגירתה של החווה יהיה כרוך על צוואר.

נציג חברות הגז אמר כי אם החווה תיסגר תוך ימים לא יהיה גז לחלק ניכר מן הציבור, גם לצה"ל, לתעשיה, לחקלאות, ללולים ולבר־ כים לבישול — גז. תינוקות, ילדים וזקנים יסבלו מכך.

54.5% מתלמידי היסודיים בירושלים — בבתי"ס דתיים

מספר תושבי העיר: 469 אלף; 326 אלף מהם — יהודים

מאת נדב שרגאי סופר "הארץ" בירושלים

ב־1986 מנתה אוכלוסיית ירושלים 468,900 תושבים, מהם 326 אלף יהודים ו־132 אלף לא יהודים. אוכלוסיית ירושלים ממשיכה להיות צעירה (10.8 אחוזים) מאוכלוסיית המדינה. נתונים אלה מתפרסמים בשנתון הסטטיסטי השנתי השמיני של ירושלים, שיצא אתמול בהוצאת מכון ירושלים לחקר ישראל ועיריית ירושלים.

מהשנתון עולה כי מספר התלמידים הדתיים והחרדים בגיל בית ספר יסודי גדל. והוא מגיע עתה ל־54.6 אחוז מכלל תלמידי בתי הספר היסודיים בעיר.

עלפי השנתון, ב־1986 גדלה אוכלוסיית ירושלים ב־2.4 אחוזים לעומת 1985. שיעור גידול זה גבוה משיעור הגידול של אוכלוסיית ישראל, שגדלה ב־1.5 אחוז בלבד.

היחס בין האוכלוסיה היהודית לאוכלוסיה הלא־יהודית נשאר יציב מתחילת שנות ה־80 — 71.7 אחוזים מהאוכלוסיה הם יהודים.

ב־1986, לראשונה מאז 1978, היה מאזן ההגירה לירושלים חיובי — 675 איש.

ח"כ שפירא: אם פיקוח נפש דוחה שבת — אזי גם שביתה

מציע חוק שיאסור להשבית שרותי בריאות • ח"כ רן כהן מציע חוק לביטוח רפואי משלים בחברה פרטית או בחברה ממשלתית

מאת עדנה אריזור

בעקבות ההתדרדרות במערכת הבריאות הונחו על שולחן הכנסת שתי הצעות חוק שנועדו להסדיר יחסי עבודה ומקורות מימון למערכת.

יו"ר ועדת הכספים ח"כ אברהם שפירא הגיש הצעת חוק "שירותי בריאות". שלפיה תיאסר השבתה של שירותים במערכת הבריאות, על־ידי עובדים ומעבידים כאחד. כל צד לסכסוך עבודה בשירות הבריאות רשאי יהיה להביאו להכרעה בהליך של בוררות חובה.

שפירא אומר כי מדי כמה שבועות פורצות שביתות במערכת הבריאות, של רופאים, אחיות, עובדי מנהל המשק, מעבדות, מכוני רנטגן ואחרים. מכיוון שהדבר גורם לסבל בל־יתואר, לציבור שאינו צד לסכסוכי העבודה, יש לאסור בחוק קיום השביתות. "אם פיקוח נפש דוחה שבת, אזי פיקוח נפש דוחה שביתה", קבע ח"כ שפירא.

ח"כ רן כהן (רצ) הניח על שולחן הכנסת הצעת חוק ביטוח רפואי משלים. על־פי הצעתו, כל אדם יהיה זכאי להיות חבר בביטוח של חברה לביטוח רפואי, או של חברה ממשלתית שתוקם לצורך זה, כשטבת דמי הביטוח ייקבעו בוועדת העבודה והרווחה של הכנסת. הטיפול המשלים יינתן בבית חולים ציבורי ועל־ידי צוות בית החולים.

לדברי כהן, אחד ממוקדי המשבר של הרפואה הציבורית הוא תור הממתינים לניתוחים ולטיפולים. המתמשך על פני חודשים רבים בעוד חדרי הניתוח אינם מנוצלים ביעילות.

הזמנות משרד הביטחון מהמפעלים בצפון השנה: 50 מיליון דולר

(עג). היקף ההזמנות של משרד הביטחון ממפעלי התעשיה בצפון הסתכם בשנת העבודה החולפת ביותר מ־50 מיליון דולר.

כך מסר אתמול יועץ שר הביטחון, שמעון שבס. הוא ציין כי המפעלים עמדו במועדי האספקה, וצה"ל קיבל את כל ההזמנות כפי שדרש.

לדבריו, תימשך מדיניות זו כדי למנוע אבטלה בישובי קו העימות, ולסייע בדרך זו לתיעוש שם.

שיעור נהיגה — 25 ש"ח

— 26 ש"ח לרכב אוטומאטי; 23 ש"ח לרכב דו־גלגלי ו־34 ש"ח לרכב משא

(עש"ת). המחיר לשיעור נהיגה עלה מהיום ונקבע ל־25 ש"ח (כולל מע"מ) לשיעור בן 40 דקות. 26 ש"ח לשיעור כ"ל ברכב אוטומאטי. 23 ש"ח לרכב דו־גלגלי ו־34 ש"ח ברכב משא. המחיר החדש הוא מחיר מירבי והוא נקבע עפ"י צו שנחתם ע"י שר התחבורה, חיים קורפו, ושר האוצר, משה נסים, המתיר את העלאת המחיר.

דובר משרד התחבורה, שמסר על כך, מבקש להודיע לציבור תלמידי הנהיגה שלא לשלם מעבר לסכום הקבוע עפ"י חוק, אלא להתלונן על כל הפקעה בפני המפקח הארצי על בתי ספר לנהיגה באגף הרישוי במרכז כלל בירושלים.

המחיר המירבי להעמדת רכב למבחן נהיגה יהיה אף הוא, מעתה, כמחיר שיעור נהיגה בן 40 דקות לפי סוג הרכב, היינו, 25 ש"ח לרכב פרטי וכו'.

מועצת פועלי בני־ברק: נגד פיטורים ב"אלישרא"

מאת א. קרן

מועצת פועלי בני־ברק הודיעה אתמול להנהלת מפעל אלישרא כי תכריז סכסוך עבודה אם לא יבוטלו פיטוריהם של 24 עובדים מן המפעל, שקיבלו מכתבי פיטורים. מועצת הפועלים, בעצה אחת עם ועד העובדים, הורידה להנהלה את מכתבי הפיטורים.

מזכיר מועצת הפועלים, דוד זכות, אמר אתמול כי המועצה לא תסכים לפיטורי עובדים מן המפעל בעוד במפעל עובדים כ־100 איש באמצעות שירותי תיווך עבודה. יתרה מזאת, טען דוד זכות, לעובדים, שהיו אמורים להיות מפוטרים בעקבות ההסדר עם תדיראן, הובטחו פיצויים מוגדלים. בעוד העובדים שקיבלו את מכתבי הפיטורים יהיו זכאים לפיצויים רגילים בלבד.

זכות תבע לפטר, אם יש אמנם צורך בכך, עובדים המועסקים באמצעות שירותי תיווך עבודה בטרם יפוטרו עובדים מן המפעל.

בית־החולים בצפת רוצה פיזיותרפיסטיות מהולנד

(עג). בית החולים בצפת מחפש דרכים לייבא פיזיותרפיסטיות מהולנד לאחר שנואש ממציאת עובדות במקצוע זה בצפון.

עשרות מתושבי צפת והאזור הזקוקים לטיפול פיזיותרפי נאלצים לקבל אותו באופן פרטי, עקב מחסור בעובדים במקצוע. קופת חולים מוכנה לממן את תעסוקתן של פיזיותרפיסטיות במכון הפיזיותרפי בבית החולים צפת. אך כל הפניות לעובדות אלו להסכים לעבוד במקצוע לא הועילו.

סגן מנהל בית החולים צפת, ד"ר אוסקר איצבן, אמר כי בית החולים אינו מסוגל לטפל בחולים המאושפזים בבית החולים. לדבריו בבית החולים צוות מצומצם, הנותן טיפול לחולים המאושפזים בבית החולים ואינו יכול לטפל בחולים שאינם מאושפזים. אך מגיעים לטיפול יומי עקב ניתוחים ותאונות.

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ־ישראל

קופת חולים

המועצה הארצית של קופת־חולים הכללית

הודעה

ישיבת המועצה הארצית שנועדה ליום חמישי כ"ג בשבט תשמ"ח — 11.2.88 — נידחית.

על מועד חדש תבוא הודעה.

א. מויאל, יו"ר המועצה הארצית

הופיע - "איתנים"

ירחון הבריאות של קופת חולים הכללית

פברואר '88

ובגליון החודש:

■ חינוך מיני לנוער

■ ילדים ואלכוהוליזם

■ התמודדות עם סמים

■ מתכונים ומדור השאלות

להשיג את החוברת בת 32 העמודים בחנויות ובדוכני העיתונים.

האוניברסיטה העברית בירושלים

הפקולטה לחקלאות ברחובות

חטיבת לימודים בכלכלה חקלאית ומינהל

נמשכת ההרשמה ללימודי חטיבה בכלכלה חקלאית ומינהל המשולב עם תכנית לימודים עם אחד מחוגי הפקולטה.

הלימודים הם לקראת תואר בוגר בחקלאות.

ההרשמה נערכת במשרד לקבלת תלמידים באוניברסיטה העברית בירושלים.

לבירור פרטים על לימודי החטיבה נא לפנות אל מזכירות החוג לכלכלה חקלאית ומינהל, הפקולטה לחקלאות ת.ד. 12 רחובות. מיקוד 76100 טלפון 08-481233, בימים א'-ה' בין השעות 9.00-12.00.

קבלת מודעות

מ־08.00 עד 21.00

אשראי מיוחד!!!

החיוב ב־2 לאפריל 1988

טלפון: 03-734555, 03-738707

صكذا عن الاصل

ספורט

בעריכת יחיאל ארזי

והפעם: מבחן עם פולין ומחשבות על אוסטרליה

נבחרת ישראל ממשיכה היום (16.45, ברמת גן) בסידרת משחקי האימון לטורניר הקדם־אולימפי שיחל בעוד פחות מחודש במלבורן ● המאמן מיהיץ' ערך שלושה שינויים בהרכב

בדורגל

מאת משה הר־געש
כתב "ספורט הארץ"

רבות דובר ועוד ידובר על מיבחן הפרידה של נבחרת ישראל לפני יציאתה לאוקיאניה — בעוד שבעה ימים (17 בפברואר) נגד נבחרתה רבת המוניטין של אנגליה, מולדת הכדורגל — אך למעשה המבחן הרישמי האחרון לפני הטורניר הקדם־אולימפי, יהיה כבר היום (16.45) באיצטדיון רמת־גן, נגד נבחרת פולין, בנוכחות נשיא המדינה חיים הרצוג.

גם כיליינקו מיהיץ' הודה בכך בעקיפין. "המישחק עם אנגליה יהיה "שאו", ובכוונתי לשתף את השחקנים המבריקים ביותר בסגל, כדי שהקהל יהנה מהצגה טובה" התבטא המאמן היוגוסלבי של נבחרת ישראל.

ניסויים אחרונים

מיהיץ' אינו מוותר על ההזדמנות לערוך ניסויים בהרכב, עד הרגע האחרון, ולבחון את כל האפשרויות עד תום. מגמה זו תבוא לביטוי גם הפעם ותגרום לשלושה שינויים חשובים בהרכב הפותח, לעומת זה שפתח נגד רומניה לפני שבוע בחיפה (0-2).

עוד בשבוע שעבר ביקר מיהיץ', כי בני גינצבורג חוזר להיות השוער הראשון של הנבחרת, לאחר היעדרות מארבעה מישחקים, במקומו של עופר פביאן. החלוץ אלי דריקס, חוזר להתקפה לאחר היעדרות כפויה מפאת פציעה. שני משחקים גם כן ארבעה מישחקים, במקום אלי אוחנה שלא יגיע מבלגיה. הקשר אלי כהן, שנעדר מכמה המישחקים האחרונים בגלל בעיה משמעתית, יחליף בהרכב הפותח את מוטי איוניר. כל השלושה הופיעו בהצלחה בניצחון הנאה של נבחרת המשנה 1-2 על פולין, שלשום בכפר־סבא. למעשה גם הבלם ירון פרסלבי היה אמור לפנות את מקומו לאבי כהן שעמד להגיע מסקוטלנד, אך ברגע האחרון בוטל בואו מגלאזגו, בגלל בעיות במזג אויר ומשחק דחוי של קבוצתו.

אמש כבר תירגל מיהיץ' באימון את ההרכב הפותח: בוני גינצבורג, אבי כהן (הירושלמי), ירון פרסלבי, ניר אלון, יגאל הלל, ניר קלינגר, אלי כהן, אודי מלמיליאן, דניאל ברייליבסקי, אלי דריקס, רוני רוזנטל.

תרבות נוסח אירופה

מיהיץ' הסביר בפשטות מדוע החליט על שינויים בהרכב. "אלי דריקס מתאים למישחק נגד הפולנים ובכוונתי לבחון את שיתוף הפעולה בינו לבין רוני רוזנטל. מוטי איוניר עייף במיקצת, הפקתי ממנו את המקסימום במישחקים האחרונים. הוא זקוק למנוחה". רשימת המחליפים תיקבע רק היום, לאחר תיאום עם הפולנים. אך השוער המחליף יהיה הפעם אריך שמיר. אבי חדד ועופר פביאן שוחררו.

העיתונאים הופיעו אתמול בצורה מתוגברת לפגישה השיגרתית עם המאמן אחרי האימון, אך עובדה זו לא גרמה למאמן מיהיץ' לשנות את התנהגותו. הוא ענה בסבלנות ובאריכות על כל שאלה שהופנתה, כהרגלו, תרבות נוסח אירופה. לא היה לו כל קושי להתייחס בפעם המי יודע כמה לנקודה העדינה ביותר של כהונתו, אף לא ניצחון אחד לרפואה בתקופה של שנה וחצי. גם במקרה זה הוא חושב בראש ובראשונה על השחקנים. "אני מקוה שננצח. כי זה חשוב מאד למוראל של השחקנים. לפני המישחק עם אנגליה. אני מקווה שלא יקלעו שוב לחוסר יציבות, כי במישחק עם רומניה הם היו כל כך חלשים שאי אפשר היה להבחין בשיטה כלשהיא. נגד אוסטרליה נידרש לשחק אחרת, לא להיגרר למגנון הבוקסה שלהם. ודאי לא לפרובוקציות".

ניצחון בהישג יד

נכון שניצחון על נבחרת פולנית צעירה, חסרת ניסיון שמהרכבה נעדרים הכוכבים הגדולים, הוא בהחלט בהישג יד. אך עובדה זו לא תקל את המלאכה על שחקני ישראל, כפי שהוכח כבר העונה במישחקים קודמים נגד שוויץ (2-0), מלטה (1-1) ורומניה.

ניצחונה הטרי של נבחרת המשנה בכפר־סבא גרם וודאי לקושי פסיכולוגי נוסף, ואין זה משנה אם אכן מדוייקים דברי מאמני שתי הנבחרות, כי הפולנים לא שיחקו במוטיבציה גבוהה והופיעו בהרכב חסר. אין ספק שהיום יבקשו הפולנים לגמול לישראל ויופיעו בהרכבם החזק ביותר. אך העובדות הללו אינן צריכות להדאיג יתר על המידה את העניין של מיהיץ'. תהיה להם הזדמנות. סבירה יחסית, להשיג סוף סוף ניצחון ראשון, רב הסיבות מבחינה מורלית, שיהיה אולי גם האחרון, לפני המשימה החשובה ביותר של הכדורגל הישראלי בשנתיים האחרונות.

נבחרות הכדורגל של ישראל ופולין התמודדו עד כה שלוש פעמים בעבר: פעמיים סיימו בתיקו 1-1 ופעם הובסה ישראל 7-2 במשחק שהיה בוורוצלאב.

ישפוט ז'אן־מארי לארסיגו מצרפת.

פורטונה ניצחה את מכבי חיפה בלי שחקני הנבחרת

ידידותי

פורטונה דיסלדורף — מכבי חיפה 2-1 (1-1)

השערים לפורטונה: דמנס (27, בבעיטת 11 מטר), קייזר (75). לחיפה: ציון מרילי (42, בבעיטת 11 מ')

* המצטיין: איתן אהרוני

קבוצת הכדורגל המערב־גרמנית פורטונה דיסלדורף, מהליגה השניה בארצה, גברה אתמול 1-2 על קבוצת מכבי חיפה (בלי שחקני הנבחרת הלאומית גינצבורג, קלינגר, ברייליבסקי) לאחר 1-1 במחצית.

המשחק, לאור זרקורים, היה שקול ברוב שלביו. בשורות החיפאים הורגש היטב חסרונם של שחקני הנבחרת. עם זאת שחקני פורטונה היו תכליתיים יותר ומסוכנים יותר.

בדקה ה־27 כבשו האורחים מגרמניה שער ראשון, כאשר קימפלמן הוכשל על ידי השוער גולן מלול בתוך הרחבה והשופט יאיר סיליגר הורה על הנקודה הלבנה. את כדור ה־11 הפך דמנס לשער יתרון לזכות הגרמנים.

בדקה ה־42 השיגו החיפאים שער שיויון, גם הוא מנקודה הלבנה, אחרי שהשוער הגרמני שמטקה הכשיל את רפי אוסמו הקטן בתוך הרחבה וסיליגר פסק בעיטת 11 אותה הפך ציון מרילי לשיויון 1-1.

עם פתיחת המחצית השניה ניתנו לחיפאים שתי הזדמנויות לזאוי ארמלי שניצב יחיד מול השער, אולם פעמיים הצליח השוער שמטקה לעצור את הכדורים של החלוץ החיפאי. בדקה ה־75 כבשו שחקני פורטונה את שער הניצחון כאשר קייזר בעט מ־14 מטר שטוח פנימה וקבע 1-2 לפורטונה.

● פורטונה דיסלדורף: שמטקה, לוגינר, קרימפלמן, דויד טוביץ, שטרק, וייקל, בקהאוס (תומס), שרץ (קייזר), זיבקוביץ, פרטץ, דמנס (הליגר).

● מכבי חיפה: בלול, אהרוני, דוד לוי, בלבול, מרילי, מלכין, אבוקארט, אוסמו הקטן, עטר, איתי מרדכי, ארמלי.

שפט יאיר סיליגר, 1000 צופים, בחיפה.

אברהם ציבין

נמשכת השביתה בהפועל ת"א

מאת אילן פיש
כתב "ספורט הארץ"

השביתה בקבוצת הכדורגל של הפועל תל־אביב נמשכה גם אתמול והשחקנים לא התאמנו. יו"ר הקבוצה חיים ציצר ניסה לשכנע את השחקנים לשוב לפעילות, אך אלו לא נענו לבקשתו. הם השביתו את האימונים זה היום השני ברציפות, לטענתם בשל הסחבת בתשלומים המגיעים להם.

ציצר ביקש מהשחקנים שהות של כמה ימים עד להסדרת העניין, אולם נענה בשלילה. השחקנים הביעו חוסר אימון בהבטחות ההנהלה. "אין כבר למי להאמין" התבטא שחקן ותיק. מדובר בפרמיות עבור 33 נקודות ליגה מתוך 39 שצברה הקבוצה עד כה, ואצל הרוב המכריע של השחקנים, מבוססות המשכורות על הפרמיות הללו.

קליין: ביכולת כזו אין לנו מה לחפש באירופה

מאמן מכבי ת"א לפני ברצלונה: אין הסבר למה שקורה לבארלו, באימונים הוא מצויין

גביע האלופות

מאת שאול לילוב
כתב "ספורט הארץ"

מכבי תל אביב המריא אתמול אחר הצהריים בדרכו לברצלונה, כדי לפתוח את משחקי הסיבוב השני בגביע אירופה לאלופות. בתקווה לשחזר את הנצחון מהסיבוב הראשון ביד־אליהו (107-108).

לא בלב קל עלו אנשי הקבוצה לטיסה (אמש שהו בפראנקפורט ורק היום יגיעו לספרד). הנצחון שלשום על הפועל חולון (73-85), שבוע אחרי הפסד הבכורה בגליל, אמנם שיקם את גאוות המועדון, אך הדרך שבה הושג חשפה כמה וכמה ליקויים במישחק הקבוצתי, ובראש וראשונה יכולתו המאכזבת של קן בארלו, המתקשה למצוא את מקומו במגרש.

המאמן רלף קליין נשמע מאוכזב למדי, שעתיים לפני הטיסה. "ברור שביכולת כזו אין לנו מה לחפש בגביע אירופה, למרות שגם ברצלונה איננה בשיאה — מה עוד שנוצחה בידי ריאל מדריד. בכושר כזה לא נגיע לשום מקום. אין כל סיבה שנשחק כך, ובמיוחד אמורים הדברים ביחס לבארלו".

קליין הוסיף: "אין לי הסבר למה שקורה לקן בארלו. באימונים הוא מצויין, אולי הטוב מכולם. כמעט בכל מישחק הוא נהנה מהופעה מלאה של 40 דקות, וזה אמור להחזיר בו בטחון. יתכן שהבטחון העצמי שלו נפגע לאחר ההפסד בגליל. ככלות הכל, בארלו הרי שחקן צעיר ובלתי מנוסה שעדיין יש לו מה ללמוד. אנחנו מנסים לעשות הכל על מנת להחזיר אותו לתמונה. השבוע קיימנו איתו שיחות ארוכות. אבל אני מקווה שאם יפתח את המישחק בברצלונה בשתי קליעות מוצלחות, הכל יסתדר.

"כדי לנצח בברצלונה אנחנו חייבים להגיע למצב של ארבעה חמישה שחקנים בכושר טוב. אי אפשר להסתמך רק על רוזין. בסך הכל, אין הרבה מה להסביר. צריך לשחק טוב. זה הכל".

מכבי יגיע לברצלונה כשבאמתחתו ארבעה נצחונות בבית הגמר. נצחון בספרד יעלה את מספר ההצלחות בחוץ לשניים, וישפר את סיכויי האלופה הישראלית להגיע למשחקי חצי הגמר, ב־5 באפריל.

הערב ב־20.30 על מישטח הפארקט של יד אליהו
נגד זאגרב במעמד חצי הגמר האירופי:

הפועל ת"א ינסה לשבש את מכונת הסלים של ציבונה

המאמן משה ויינקרנץ: "אם דראזן פטרוביץ לא קולע הוא מוסר לקליעה — לכן ישמרו עליו לסירוגין דלול וטאונס וגם אחרים ● חסר לנו הניסיון כדי להתנתק מן ההפסד בליגה ולחשוב על הגביע האירופי"

גביע קוראץ'

מאת שאול לילוב
כתב "ספורט הארץ"

הערב, בשמונה וחצי, זה יקרה. הפועל ת"א יתייצב בפעם השניה בתולדותיו למעמד המכובד מאד של חצי גמר גביע קוראץ', מול ציבונה זאגרב היוגוסלבית. את ציבונה אין צורך להציג. "קבוצה פנטסטית עם ניסיון אדיר ועשיר בכל המסגרות האירופיות, אלופת ומחזיקת גביע", כדברי מאמן הפועל תל אביב משה ויינקרנץ. התעלומה היחידה היא כיצד נפקד מקומה מבית האלופות.

בעשרות הימים האחרונים נכנסו הכדורים של ויינקרנץ למשטר אימונים קשה וקפדני, שכלל שני אימונים מדי יום. השבוע צפו בוידיאו במעלליה של ציבונה מול ראסינג פאריס וניסו לאתר נקודות תורפה ולשנן אותן היטב. "לא היו הרבה כאלה", מודה ויינקרנץ. הוא לא צריך להיות מודאג, מוישלה. מבחינתו, הקבוצה כבר עשתה את שלה. איש לא האמין שתגיע לשלב גבוה כזה במיפעל האירופי. להעפיל לחצי הגמר בבית שבו אריות כדורסל כיוגופלסטיקה, סראגוסה, קאנטו — זה הישג מרשים כשל־עצמו. לנצח רק באחד משני המיפגשים (הגומלין בשבוע הבא, בזאגרב) — אי אפשר לדרוש יותר מזה. לעלות לגמר? בהפועל היו מוותרים בשביל זה אפילו על האליפות.

בסתר לבו, ויינקרנץ מקווה שאפשר עוד. הוא אומר, שגם השחקנים שלו מאמינים בכך. הוא יודע, שיכולת בינונית לא תועיל כאן הרבה, ולמעשה אפילו גם אין ערובה שכושר גבוה יספיק. כדי לנצח, הפועל צריך למצות מעצמו קצת יותר ממאה אחוז.

המפתח זה פטרוביץ'?

"בעיקר, אבל לא רק הוא. בגלל הסיגנון המיוחד שלו, גם כשהוא נסגר לגמרי, דראזן תמיד מוצא דרך לתת אסיסט טוב. הנה, לפני כחודש, כששיחק כאן נגד הנבחרת, קלע רק 17 נק' — אבל מסר 17 אסיסטים. מבחינתי זה 34 נקודות. השמירה תהיה של דלול וטאונס לסירוגין, אם כי ברור לי שתתחלק גם בין שחקנים נוספים".

מה ידוע השנה על ציבונה?

"זו הקבוצה היחידה בכל המסגרות האירופיות — אלופות, מחזיקות גביע, קוראץ' — שלא הפסידה אפילו משחק אחד מאז משך כל הטורניר. הם ניצחו בחוץ את קאנטו, המוליכה בליגה האיטלקית; לנצח את אוסקר שמידט ב־25 הפרש, זה מדהים. ניצחו במנצ'סטר, ניצחו את ראסינג בפאריז: זכו בגביע היוגוסלבי. בקיצור לתעלות".

עד כמה משמעותית העובדה שהמישחק הראשון בישראל?

"להפועל זה חשוב במיוחד. טאקטית, תמיד עדיף לקיים את הגומלין אצלך, אבל במיקרה זה יציע קהל רב יותר ואנו זקוקים מאד לעידוד, אשר יוסיף על תחושת הביתיות שאותה יכולנו לקבל רק באוסישקין".

השבוע הפתיעה אתכם רמלה. זה משפיע?

"עדיין חסר לנו הנסיון שיש למכבי תל אביב, לדעת לעשות נתק בין מישחק למישחק ובין מסגרות שונות. ברור שיש לכך השפעה. מפני שהפסד ברמלה היה בלתי צפוי לחלוטין. אני מאמין שהדבר יישכח מייד עם שריקת הפתיחה".

נובוסאל: "פטרוביץ' עולה על גאליס"

היוגוסלווים משוכנעים שינצחו — גם ללא שלושת כוכביהם נאקיץ', אלכסנדר פטרוביץ' וקנאגו, המופיעים בספרד ובאיטליה

מאת שאול לילוב
כתב "ספורט הארץ"

"לא חשוב מי ינצח הערב" אמר מירקו נובוסאל, מאמן ציבונה זאגרב, "זהו רק החלק הראשון של ההתמודדות. העובדה שהגומלין ייערך אצלנו משפרת מאד את סיכויינו". כך נובוסאל במסיבת העתונאים אמש, במהלך האימון היוגוסלווי.

זהו ביקורה החמישי בישראל של ציבונה והכוכב שלה, דראזן פטרוביץ'. העיתונאים היוגוסלבים הרבים שהגיעו (המישחק יועבר ישירות בטלוויזיה בארצם) אומרים כי פטרוביץ', שבעונה הבאה יהפוך לשחקן מן המניין בריאל מדריד. ישתכר שם כמיליון דולר תמורת חוזה לארבע שנים — ואולי סכום זה מסביר מדוע אין הסופרסטאר הצעיר הזה שש להתראיין. מה הם יחסי־ציבור גרועים ליד מיליון דולר.

קודם לכן חלק לו נובוסאל מחמאה אדירה באומרו כי דראזן הוא הכדורסלן הטוב באירופה ועולה אף על ניקי גאליס. "אני קולע עתה פחות מבעבר, אך תרומתי גדולה יותר בגלל האסיסטים הרבים שאני מחלק לחברי" הצטנע. דראזן יחסר הערב את אחיו, אלכסנדר (כעת בסקאוליני פזארו) וכן את קנאגו ונאקיץ' המהולל, המופיעים בספרד ואיטליה.

זו ציבונה שונה משהורגלנו לראות כאן בעבר. צעירה יותר, מגובנה בעשה פחות חופשי יותר אך גם הגנה חזקה. כרגע היא נמצאת במקום השני בליגה ביוגוסלביה אחרי יוגופלסטיקה ספליט (עליה גברה השבוע בגמר הגביע 82-80), אך נובוסאל אמר שלהגיע לפליי־אוף מן המקום השני זה יתרון.

פעם אחת בלבד צפה המאמן היוגוסלבי, שכבר זכה עם הנבחרת הלאומית במדליית זהב אולימפית במוסקווה, בכדורסלני הפועל ת"א. הוא צפה בקלטת של מישחק עם יוגופלסטיקה, לפני שבועות אחדים. והתרשם. שמדובר בקבוצה חזקה במיוחד, שמע על הריבאונדר מרסר, יודע על הקלעים הטובים ומכיר היטב את ליבמן כאוגם שאשתקד במדי ריאל מדריד, שיחק להולשין את דראזן.

בכלל, היוגוסלבים אינם נראים מודאגים במיוחד הם משוכנעים שיוכלו לנצח פעמיים — הערב ובשבוע הבא. אגב, למי שמחפש כבר עתה יורש לדראזן פטרוביץ', מציע נובוסאל להתרכז בגופיה מספר 5. הרכז לוקה פאביצ'ביץ' בן 19, 1.98 מ'. שחקן הנבחרת היוגוסלבית, בנגר יוסה בא. אומרים שהוא משהו משהו.

אגב, כבר לפני תחילת המישחק ביד־אליהו תיוודע תוצאת המפגש השני בחצי הגמר: הכוכב האדום מול ריאל מדריד בבלגראד. בגמר, אם כן, עשוי פטרוביץ' להתעמת עם קבוצתו בשנה הבאה. היוגוסלבים יפתחו בחמישיה הבאה: פטרוביץ', סונה, צוטורה, צייטבאיץ', ארא־פוביץ'.

לפטרוביץ' יש קבלות

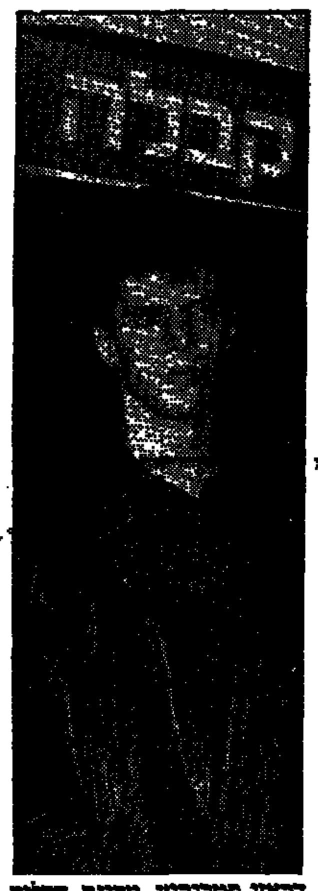

דראזן פטרוביץ', מכונת הסלים של ציבונה זאגרב. כפי שצולם אמש בבית המלון התל אביבי לפני היציאה לאימון ביד אליהו. הבעיה של הפועל תל אביב הערב: כיצד לעצור אותו. (צילום: עוזי קרן)

מטה־אשר סיים הליגה ללא הפסד

הנבחרת יוצאת היום להונגריה

בכדורעף

מאת סופר "ספורט הארץ"

האלוף, הפועל מטה־אשר. השלים מאזן מצויין של הפסד מערכה אחת בלבד בתום שני הסיבובים בליגה הלאומית בכדורעף. אמש במחזור ה־22 הוא הביס 3-0 את הפועל המעפיל.

תוצאות נוספות במחזור ה־22: הפועל בתים — הפועל העוגן 3-1, הפועל כפר־סבא — א.ס. רמת השרון 3-0, מכבי פתח־תקווה — הפועל שריד 3-2, הפועל קרית־אתא — איחוד עירון 3-0, הפועל רמת־אביב — מכבי חיפה 3-0.

הקבוצות שדורגו במקומות 1 עד 8 יתמודדו על כתר האליפות בשלב הגמר־קף, אולם זה יהיה רק לאחר שנבחרות הייצוג ישובו ממחנה אימונים בהונגריה. הנבחרת הלאומית ונבחרת הנוער יצאו היום להונגריה שם יקיימו כמה מישחקים במסגרת ההכנות לטורניר האביב שיהיה באפריל הקרוב בשוודיה.

לליגה השניה ירדו הפועל העוגן וא.ס. רמת השרון, עונה אחת אחרי עלייתה. הפתעת העונה היא מכבי פ"ת שעלתה רק השנה ותשתתף בגמר־קף. לעומת זאת לא ישתתפו בשלב הסופי מכבי חיפה ואיחוד עירון.

בכדוריד

פחתו סיכויי ישראל לעלות לדרג ב'

בגלל ההפסד לפורטוגל

מאת סופר "ספורט הארץ"

סיכויי נבחרת ישראל בכדוריד לחזור לאליפות העולם דרגה ב', פחתו במידה ניכרת לאחר ההפסד הצורב 19-17 לפורטוגל המארחת את אליפות העולם דרגה ג'. המישחק האחרון של ישראל בבית המוקדם יהיה מחר בערב נגד איטליה. אך גם אם תנצח, תהיה עדיין ישראל תלויה בתוצאות המישחקים האחרים.

אסטון וילה 0-2 על מונאקו

לונדון (ע"ד). אסטון וילה, מוליכת הליגה השניה באנגליה, ניצחה 3-0 בבירמינגהאם את מונאקו, המוליכה בליגה הצרפתית הראשונה. במישחק ידידות. במדי מונאקו הופיעו שני שחקני נבחרת אנגליה, גלן הודל ומארק הייטלי.

● בהיעדרו של יחיאל ארזי נערך "ספורט הארץ" בידי יהושע שגיא.

אתלטיקה

שיא עולם כפול לאווה סוקולובה

לנינגראד (איפי). האתלטית הסובייטית אווה סוקולובה שברה אתמול פעמיים באותה תחרות את השיא העולמי באולם בריצת 100 מטר משוכות. הסטודנטית בת ה־25 קבעה במוקדמות זמן של 12.98 שניות, טוב ב־14 מאית השניה מהשיא הקודם, של המזרח־גרמניה אנליה ארהארדט. שעה קלה לאחר מכן ניצחה סוקולובה בגמר ושיפרה את שיאה הטרי בשבע מאיות נוספות כשקבעה 12.91 שניות.

טניס

סנסציה בליון: צ'סנוקוב נכנע למדורג 479!

ליון (רויטר). הפתעה מרעישה היתה בסיבוב הראשון בטורניר הטניס בליון, כאשר יאייה דומביה מסנגאל, המדורג 479 בעולם, ניצח את אלוף בריה"מ אנדריי צ'סנוקוב 7-6, 7-6 (9-7, 7-5 בשוברי השיוויון).

צ'סנוקוב, המדורג 28 בעולם ניצח את עמוס מנסדורף בסיבוב הראשון באליפות אוסטרליה במלבורן לפני כשלושה שבועות.

בסיאול מצפים להכנסה של 1.19 מיליארד ד'

סיאול (רפ"י). מארגני האולימפיאדה בסיאול, דרום קוריאה, אמרו אתמול, כי הם מצפים שהאירוע יניב רווחים והכנסות בסך מיליארד ו־190 מיליון דולר — 196 מיליון יותר מהתחזיות המקוריות.

נבחרת הטניס חזרה מאוכזבת מפאלרמו

קפטן שטבהולץ: עמוס על חימר — אינו אותו עמוס

ועל בלום אמר: "גלעד שיחק כפי ששחקן משחק בפעם הראשונה שלו בגביע דייויס"

גביע דייויס

מאת אילן פיש
כתב "ספורט הארץ"

חזרו האה"מים בכבל התקופה בך גודיין שבור. ככל הנראה, למסיבות נצטוני. אותות קשה להבין מדוע לא אירגן איגוד הטניס מסיבת עיתונאים מסודרת, עם שוב הנבחרת מפאלרמו, סיציליה, שם נוצחה ישראל על ידי איטליה 4-1, בסיבוב הראשון בבית העליון בגביע דייויס.

כך, בתוך הסתה השמור של נבל התקופה, בין המזוודות והעגלות התפנה קפטן הנבחרת יוסף שטבהולץ לסכם את ההופעה המאכזבת, לפחות מבחינת התוצאה: "הבעיה לא היתה במוטיבציה. השחקנים אינם מורגלים לשחק על מיגרשי חימר. כששלמה גליקשטיין שיחק, יכולנו להתמודד שווה בשווה. הוא היה מורגל למיגרשים הללו. בזוגות ניצחנו. כיוון שהמישחק מבוסס על הבטות פתיחה וכישחק ליד הרשת. הקהל היה הוגן וספורטיבי, עודד את נבחרתו ולא היה רע. יתכן שהדבר נבע בכך שהאיטלקים הובילו 2-0 כבר אחרי היום הראשון. אסור לשכוח שהנבחרת הישראלית ניצבה פניה ב־100 אחוז בשנתיים האחרונות. מהצמד גליקשטיין־פרקיס לצמד מנסדורף־בלום".

שטבהולץ גם התייחס להופעת השחקנים במישחקי היחידים — גלעד בלום ועמוס מנסדורף. על גלעד בלום אמר: "הוא שיחק כפי ששחקן משחק בהופעתו הראשונה. עליו ללמוד ולרכוש ניסיון. איתרע מזלו לשחק נגד איטלקים בכושר גבוה ובמיגרש שאינו מכיר. אבל הנסיון שרכש לא יסולא בפז". על עמוס מנסדורף אמר: "היתה לו בעיית התגלות למישטח הספציפי. כל השנה עמוס שיחק רק מישחק אחד על חימר. אני בטוח שעל מיגרשים אחרים היה משחק אחרת. עמוס על חימר אינו אותו עמוס. יש לו סיגנון מישחק משלו וקשה לשנות זאת בבת־אחת".

שלמה גליקשטיין, שמלא בתפקיד הקפטן במקביל לשטבהולץ, הודה כי הקושי היה צפוי: "ידענו מראש שהסיכויים נוטים לאיטלקים, הן בגלל מיגרשי החימר הן בשל האווירה הביתית שהיא מאוד משמעותית. אני חושב שהוכחנו עצמנו ועשינו את המאכסימום לפני המישחקים. אבל זה לא הספיק. האיטלקים התעלו על עצמם. הם היו הרבה יותר טובים. עמוס לא גילה את מה שהוא יודע. הוא אינו אוהב לשחק על חימר והדבר מקהה את יתרונותיו. ברגע שאתה משחק על מישטח שאתה לא אוהב — זה יוצר בעיה פסיכולוגית. גלעד נתן את המכסימום במישחקו הראשון. הופעתו היתה מכובדת".

עמוס וגלעד המשיכו לארה"ב

יחזרו לארץ 10 ימים לפני המיפגש עם הודו

מאת אילן פיש

מישחקה של נבחרת ישראל בטניס נגד הודו, באמצע אפריל ברמת השרון בבית העליון בגביע דייויס, יהיה האחרון של יוסף שטבהולץ כקפטן. החל מהעונה הבאה ישמש בתפקיד זה הטניסאי הוותיק שלמה גליקשטיין, שיעבוד בחפיפה עם שטבהולץ במישחק נגד ההודים.

הנבחרת חזרה אמש מאיטליה ללא שני שחקניה הבכירים, גלעד בלום ועמוס מנסדורף, אשר יצאו לתחרויות בארה"ב. הם יחזרו לארץ 10 ימים לפני המיפגש עם ההודים, בין ה־7 ל־10 באפריל. עדיין לא ברור אם שחר פרקיס יופיע גם נגד ההודים במישחק הזוגות, כפי שהיה בפאלרמו. "יכול להיות שאשחק. זה מישחק מסוג שונה. תלוי בתחרויות של מנסדורף ובלום בארה"ב. הדבר גם תלוי בהחלטה של גליקשטיין", אמר פרקיס.

המשכים מעמוד 1

אש"ף: הספינה מפליגה

(סוף מעמוד 1)

שוחרר וגורש מן הארץ.

כן אמורים להיות על הספינה ארבעת הפלשתינאים שגורשו מהגדה לפני כחודש ושגירושם היה העילה המיידית לשיט ההפגנתי הזה. הארבעה הגיעו אתמול לאתונה מלבנון, שם שהו מאז גירושם. כמו כן הגיעו אתמול לאתונה כמה עשרות מגורשים מירדן.

גם אתמול התחמק הסגריר ביתאר מאזכור שמותיהם של האישים, אוהדי המבצע, האמורים להוסיף לו יוקרה בינלאומית, אך אישר כי הקנצלר לשעבר של אוסטריה ברונו קרייסקי, כהן הדת האמריקאי ג'סי ג'קסון והמלחין היווני מיקיס תיאודורקיס, שהוזכרו בין הבאים — לא יבואו.

במשרדי אש"ף באתונה חילקו אתמול תגיות זיהוי למשתתפי ההפלגה. הן מודפסות באנגלית ונושאות את המילים "אל־עאודה" ("השיבה", בערבית) — "ספינת השלום". התגיות מעוטרות בדגלי פלשתין ובחותמת המשרד של אש"ף באתונה.

רבין: לא נאפשר להם לבצע את זממם

שר הביטחון יצחק רבין אמר אתמול: "בכוונתנו לא לאפשר להם לבצע את זממם, ולא אעסוק בפרטים".

הדעה המוסמכת של רבין בדבר הכוונה למנוע את כניסתה של אוניית המגורשים לתחום המים הטריטוריאליים של ישראל באה לאחר שורת התייעצויות בדרג המדיני הבכיר. גורמים במשרד החוץ הציעו לבדוק גם רעיונות אחרים, לרבות מתן אישור לאונייה לעגון קצרות באחד מנמלי ישראל, כדי למנוע עימות בין המגורשים לבין צה"ל ובכך להוציא את העוקץ התקשורתי מהסיפור.

רשתות טלוויזיה מתכוננות לשיגור מסוקים להבצות האירוע, אך אפשר שלא יינתן להם לטוס באזור.

השר בלי תיק יצחק מודעי אמר אתמול כי יציע שהממשלה תבקש להסיר את חסינותם של שני חברי הכנסת המצטרפים לספינה ולהעמידם לדין, עם ישראלים אחרים, על סמך החוק למניעת טרור. הוא מסר כי כל חברי הקבינט היו תמימי דעים שאין לאפשר לספינה להגיע לחופי ישראל.

"אם לא לחופה, אז לרפיח"

כוויית (עי"ג). אם ייבצע מ"ספינת השיבה" של אש"ף להפליג לעבר "חופי פלשתין", היא תפליג לעבר המים הטריטוריאליים של מצרים, לעבר העיר רפיח. כך מסר אתמול העיתון הכוויתי "אל וטאן" בצטטו את פואד אל־ביטאר, ראש המשלחת הדיפלומטית של אש"ף באתונה.

רפיח מחולקת, כזכור, לשניים: חלק תחת פיקוח ישראלי, וחלק תחת פיקוח מצרי.

בתוך כך נמסר כי ראש מחלקת פלשתין במשרד החוץ המצרי קיבל אתמול לשיחה את נציג אש"ף בקאהיר, זוהדי אל־קודרה. הנציג הפלשתיני ציין בתום הפגישה כי השיחה נסבה על המצב בשטחים.

ממקור דיפלומטי ערבי בקאהיר נמסר כי השניים דנו ככל הנראה גם בתוכנית השייט של "ספינת השיבה".

שמיר: זוהי ספינה עויינת

"ישראל רואה בספינת המגורשים ספינה עויינת וזהו שיא החוצפה לגזול מאתנו גם את האידיאל של שיבה למולדת", אמר אתמול ראש הממשלה יצחק שמיר בטכס האזכרה למעפילי הספינה "אגוז" במלאת 61 שנים לטביעתה.

ראש הממשלה התייחס במלים קשות לכוונת אש"ף להפליג עם הספינה לישראל. "בשיא של חוצפה וצביעות מדברים אנשי ארגון המרצחים על שיבה. אוניית השיבה, שיבה לארץ ישראל. אונייה שרוצה להעמיס על סיפונה רוצחים, מחבלים שרצו לרצוח אותנו, את כולנו, את כל אחד מאתנו, ורוצים להביא אותם לארץ ישראל בהפגנה של שיבה לאותו מקום שבו רצו לרצוח אותנו. אנחנו נראה בזה ורואים בזה פעולה עויינת שמסכנת אותנו ואת מדינת ישראל".

לגבי ישראלים האמורים להפליג על סיפונה, אמר שמיר: "סיסמת הערבים היא סיסמה של קריאת מלחמה על עם ישראל כולו וקשה ממש להבין איך יהודים, איך ישראלים, מעוים להצטרף ולהזדהות עם תנועה זו".

יועץ רוה"מ: ספינת נפגעי הטרור תלווה באנשי תקשורת

(ע). יועץ ראש הממשלה לתקשורת אבי פזנר אמר אמש כי ארגון נפגעי הטרור כבר נקט בצעדים מבצעיים ליציאת אונייה עם אנשים אל מול אוניית אש"ף.

הדובר הביע תקווה שהדבר יתאפשר להם. הוציע שהאונייה תלווה על־ידי אנשים מהתקשורת הבינלאומית. גם אנשי התקשורת על האוניות יוכלו, לפי הצעתו, לעבור אל האונייה של נפגעי הטרור, כדי לשמוע את סיפוריהם על הסבל שנגרם להם ממעשי האנשים הנמצאים על אוניית המגורשים.

פזנר, שרואיין ביומן גלי צה"ל, ציין כי האונייה אינה מטוגרת על־ידי הממשלה או צה"ל. עם זאת אמר פזנר, חשוב מאוד להראות לאינטלקטואלים ואנשי התקשורת שיגיעו עם האונייה בינן כי ישנו צד שני לנושא, שהוא חשוב יותר מהמגורשים על האונייה. "אדם שאיבד את משפחתו, סיפורו זועק לשמיים", אמר.

"השאלה היא האם נאפשר לאוניית המגורשים לעמוד במרחק, לאחר שלא תורשה להתקרב לחוף, ולנצל את שהותה כדי להשחיר את פנינו בעולם, או שנשכיל לנקוט פעולות הסברתיות־תקשורתיות כדי להבטיח שגם גרסתנו תגיע לתחנות הרדיו, למסכי הטלוויזיה ולעיתונות בעולם". אמר פזנר.

נטורי קרתא: גם נציגים שלנו יפליגו ב"ספינת השיבה"

(עי"ד). קהילת נטורי קרתא הודיעה אתמול כי כמה מאנשיה, לרבות רב אמריקאי ורב בריטי, יפליגו על "ספינת השבים" מפיראוס לישראל. הדוברים הודיעו כי נציגי העדה יקחו עמם מזון כשר ותשמישי קדושה.

(עש"ת). סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות, יצחק נבון, גינה אמש את קבוצת הסופרים והאמנים הישראלים, שהודיעה על כוונתה לבוא ולקדם בברכה את הספינה הפלשתינית האמורה להפליג לעבר ישראל.

נבון דיבר בטקס נעילת שבוע המורה שנערך ב"בנייני האומה" בירושלים מטעם מחוז ירושלים בהסתדרות המורים, משרד החינוך, עיריית ירושלים ומועצת הפועלים.

השר נבון הביע תמיהה על הודעת הקבוצה בציינו כי משמעות מעשיהם הצפויים היא הענקת גיבוי מוסרי לשיגור האניה על ידי אש"ף.

מצב חרום בבתי החולים

(סוף מעמוד 1)

הדרגה שהובטחה ל־80% מהם במהלך 1988 ותוספת תשלום להבראה, ביגוד וניידות.

במשך כל יום אתמול עשה יו"ר המחלקה לאיגוד מקצועי, חיים הפרלד נסיונות לשכנע את העובדים לקבל את קביעתה של "ועדת המעקב" ולהפסיק את השביתה. כל מאמציו נדחו על ידי העובדים. הם הודיעו כי יהיו מוכנים להקל את הסבל במחלקות הגריאטריות והפסיכיאטריות אם ייכנסו עימם למו"מ ותשולם להם מיד מקדמה על חשבון. האוצר מתנגד לתנאי זה.

משרד האוצר הביע צער על החלטת מועצת עובדי המשק והמינהל. בהודעה שפרסם דובר האוצר הוא מצטער על החלטה של עובדי מינהל ומשק ביום, החלטה שפירושה המשך שביתה אכזרית על גבם של החולים.

והצער לחולים ובני משפחותיהם. דובר המשרד הוסיף כי עד הבוקר תתקבל החלטה לגבי צעדים שיינקטו לאלתר. באוצר מקווים כי משרד הבריאות יעשה מה שניתן לעשות כדי שהמערכת תחזור לתפקד.

ביום השנים עשר לשביתה, מחמיר מצבם של החולים בבתי החולים ובעיקר במחלקות ובבתי החולים הגריאטריים והפסיכיאטריים. ערימות הזבל ממשיכות לסתום את מסדרונות בתי החולים. החל בשימוש בכלי מיטה חד פעמיים אבל הדבר אינו פותר בעיה של רחיצת חולים והזזתם ממיטות כדי למנוע פצעי לחץ, וכן בעיות של מזון מיוחד.

בבתי החולים הכלליים — התפוסה מגיעה ל־50%. עיקר הלחץ הוא במחלקות הפנימיות. השיבוש של שירותי מעבדה בשלושת הימים שחלפו מנע ביצוע בדיקות, הגדיל את התפוסה במחלקות הכירורגיות והאורתופדיות ירדה הצפיפות לחצי.

עובדי המעבדות החליטו אתמול להפסיק את השביתה ששיתקה את מרבית העבודה בכל בתי החולים והמרפאות בארץ בשלושת הימים האחרונים. מזכיר הסתדרות המיקרו־ביולוגים והביוכימאים, אשר גולדשלגר, הודיע כי אם עד יום ראשון הקרוב לא ייכנסו עימם למו"מ, יחזרו וישביתו החל מיום שני את כל המעבדות במוסדות הרפואה בארץ.

הרופאים הצעירים ממשיכים להשבית חדרי ניתוח בבתי חולים ציבוריים. היום ישבתו חדרי הניתוח בבתי החולים "בילינסון" בפתח תקוה, "יוספטל" באילת ו"הדסה" הר הצופים. מחר ישבתו את חדרי הניתוח בבתי החולים "מאיר" בכפר סבא ו"ביקור חולים" בירושלים.

מליאת הכנסת תדון היום בשלוש הצעות אי אמון בממשלה שהגישו סיעות מפ"ם, חד"ש ור"צ בשל המצב השורר במערכת הבריאות.

שני מפעלים לעיבוד סמים קשים הוקמו באל בקאע בלבנון

מאת עודד זראי

לונדון (מיוחד ל"הארץ"). שני מפעלים לעיבוד וייצוא סמים קשים הוקמו באזור אל־בקאע הלבנוני והפרברים הדרומיים של ביירות, זאת בנוסף להפעלת שיטות ודרכי שיווק חדשות מלבנון. מקורות ערביים בלונדון מסרו, אמש כי המפעלים ושיטות השיווק החדשות מאפשרות הזרמת לבריות שהושגה בעניין זה בין המודיעין הסורי לבין מנגנוני המודיעין של חזבאללה, אש"ף והצבא הלבנוני.

ספינות חיל הים

(סוף מעמוד 1)

הכרי ושלב שיהיה קשר במקרה הנוכחי, בשל הפרסום הרב, יהיו אנשי חיל הים שבהתאם לחוק הבינלאומי רשאית מדינה לאסור על כניסה ספינה לתחומה.

בנסיבות רגילות, עולה צוות בדיקה של חיל הים על סיפון האוניה החשודה (ההתקרבות ונוהל העליה נערכים תוך אבטחה מירבית מפני פעולות עוינות) ולאחר המשך בידודים. מתבקשת הספינה הנבדקת להגיע לנמל הקרוב להמשך בדיקות ותיחקור האנשים. במקרה זה, ספק אם יבצע חיל הים נוהל זה שהרי הנסיבות ברורות, וההחלטה היא לא לאפשר לספינה להתקרב לתחום המים הטריטוריאליים של ישראל.

אם קברניט ספינת אש"ף יחליט להפרות את ההוראה ולהמשיך לשוט לעבר חופי ישראל, יש להניח בהוראה שלא תיפתח אש על הספינה במטרה לעצרה. בשל תשומת הלב העולמית שתהיה מרוכזת אליה. פיסית, לא ניתן לחסום את הספינה בשיטוט, אולם ניתן לחסום את כניסתה לנמל.

בעקבות הדו"ח על ולדהיים

(סוף מעמוד 1)

עיתונות האוסטרית הדגישה ברובה, כי ולדהיים חף מכל אשמה אישית. הציינה שחברי הוועדה חרגו מסמכותם כשעסקו בנושאים שהם מעבר לעניין האשמה האישית של ולדהיים.

על כך אמר פרופסור מאנפרד מסרשמידט ממערב גרמניה: "היה לנו מנדט ברור לבדוק את כל האספקטים של עברו הצבאי של ולדהיים. הנסיונות של ולדהיים לטשטש את עברו שייכים בהחלט לעניין. פעלנו על סמך החלטה של ממשלת אוסטריה".

ועל כך הוסיף קורץ: "שר החוץ אלואיס מוק דרש מאיתנו במכתב נפרד לעסוק רק בנושא של האשמה האישית. השבנו לו שאיננו מקבלים את העמדה הזאת".

גיבור היום בוינה היה אתמול פרופ' יהודה ולך מישראל, שהפר את שתיקתו בכל הנוגע לפרסומים על הדו"ח של הוועדה. "אני נדהם ומזועזע ממה שקורה" אמר ולך, "העיתונים כותבים בכותרות ראשיות שולדהיים חף מפשע. הדברים האלה לא לקוחים מן הדו"ח. לא טיהרנו את ולדהיים בשום פנים ואופן, להיפך, הבאנו שורה של עובדות הקשורות אותו לפעולות שעומדות בניגוד ברור לאמנות בין לאומיות העוסקות בניהול מלחמה ולעקירות המגורים".

כאן פירט ולך שורה ארוכה של דוגמאות מתוך הדו"ח. ביניהן כאלה העוסקות בגירוש יהודי יוון, בשילוח קצינים בריטיים והממשלה אחרים ואנשי צבא למחנות ריכוז. הוא ציטט קטעים מן הדו"ח שבהם נאמר, כי המעשים שבהם השתתף ולדהיים מצביעים על אפשרות של אשמה אישית.

ולך נשאל שוב ושוב, אם על סמך הדו"ח ניתן להעמיד את ולדהיים לדין. על כך השיב: "אין לנו סמכות ואפשרות לקבוע זאת. איננו משפטנים. ממשלת אוסטריה היא שצריכה להחליט. הייתי אומר, שמשפטנים צריכים לבדוק את החומר הנמצא בדו"ח, ולקבוע אם יש מקום לחקירה".

על השאלה אם ולדהיים צריך להתפטר מתפקידו אמר ולך ל"הארץ": "בכל מדינה חופשית ודמוקרטית נשיא לא יכול היה להחזיק מעמד בתפקידו אחרי דו"ח כזה. אבל זהו כמובן עניינם של האוסטרים. הקאנצלר לשעבר ברונו קרייסקי אמר זאת בצורה יפה. ולדהיים הפך למעמסה בלתי נסבלת בשביל אוסטריה, והאוסטרים הם שצריכים לטפל בנושא".

ולך, החוזר היום לישראל, לגלג על ולדהיים בצורה גלויה. עד ספטמבר 1987 הוא טען שלא ידע כלל על גירוש יהודים מסלוניקי, ציין ולך. "שמענו עדויות רבות של קצינים ששירתו ביחידה של ולדהיים", סיפר ולך, "וכולם ידעו שהיהודים בסלוניקי נשאו טלאי צהוב ושהם גורשו ונעלמו. יהודי סלוניקי היו רבע מאוכלוסיית העיר. אחרי גירושם הרגיש כל אחד שיש פחות אנשים במקום, רק ולדהיים לא ידע ולא שמע".

ולך גם ציטט קטע מן הדו"ח שבו גוללה הוועדה את טקטיקת ההטעיה וההשהיה של ולדהיים. נשיא אוסטריה הסתיר במשך שנים פרקים שלמים מתולדות חייו, ועשה הכל כדי להמשיך ולהסתיר קבעה הוועדה. הוא היה מוכן להודות בדברים מסוימים רק לאחר שעימתו אותו עם עובדות, וגם זאת רק לאחר תמרוני השהייה מסובכים.

בתוך ועדת ההיסטוריונים עצמה ניכרו שתי מגמות בהערכת הדו"ח על ולדהיים. יו"ר הוועדה קורץ הפגין זהירות גדולה ומסקנות שליליות כלפי ולדהיים. יהודה ולך לעומת זאת ראה בדו"ח מסמך פלילי ביותר כלפי ולדהיים, וגם ניסה להוכיח זאת ע"י הפניה לקטעים שונים.

ולך דוחה למעשה את המסקנה האישית של קורץ, שלא הוכחה אשמה אישית של ולדהיים בפשעי מלחמה. לדברי ולך, הנושא הזה צריך להיבדק ע"י מומחים משפטיים. מכל מקום ברור לדעתו, שהוועדה בשום פנים ואופן לא טיהרה את ולדהיים מאשמה אישית.

יתר חברי הוועדה הפגינו אמש נטיה ברורה לצד העמדה של ולך. הם עשו זאת, בין השאר, בהשמצת ההצהרות של ולדהיים ושל שרי ממשלה, שהתייחסו אל הדו"ח כאל "מסמך מטהר".

ולדהיים מצידו אינו מגלה שום נטיה להסיק מסקנות מן הדו"ח, ועומד על גירסתו שהוועדה טיהרה אותו מבחינה אישית והטילה אשמה כללית על כל "דור המלחמה". מקורבים של נשיא אוסטריה אמרו אמש, כי הוא רואה את הפרשה כמוגמרת. אולם ממשלת אוסטריה עצמה שוב דנה אתמול בדו"ח, ובחינה התחזקה ההערכה, שהנושא יוסיף לעמוד כאן על סדר היום. הקאנצלר ורניצקי הביע אתמול בתום ישיבת הממשלה דאגה מן הנזק הנגרם לתדמיתה של אוסטריה.

לעומתו חזר שר החוץ מוק על דברי הביקורת שלו נגד ועדת ההיסטוריונים, ואמר שהדו"ח איננו בהכרח ביטוי לאמת צרופה. מוק סבור שולדהיים איננו צריך להסיק מסקנות אישיות כלשהן, והוסיף ש"מיעוט פנאטי" מוסיף לעסוק במסע השמצות נגד אוסטריה.

בינתיים קרא אתמול שמעון ויזנטל לאינטלקטואלים באוסטריה לפתוח במסע למען סילוקו של ולדהיים מתפקידו. ויזנטל אמר, שהוא נדהם מן הצורה שבה התייחס ולדהיים אל עברו. וציין שלנשיא אוסטריה יש עתה הזדמנות מצויינת להתפטר. אבל התפטרות כזאת איננה צפויה, ועל פי שיחות מקריות ניתן להתרשם שרוב האוסטרים מפגינים סולידריות עם ולדהיים. יחד עם זאת, האווירה עוד עשויה להשתנות, כפי שרומזות בדיחות המהלכות בימים אלה בוינה. "הוועדה מגישה הדו"ח, אוסטריה מתפטרת וולדהיים נשאר בתפקידו".

ג'ון קולינס תשלם לזמר הרוק הולם כדי להתגרש

הסכום שהסכימה לשלם: 180.000 דולר • לקח כוכבת "שושלת" – לא להינשא שוב

לוס־אנג'לס (ע). ג'ון קולינס, כוכבת סידרת הטלוויזיה "שושלת" הסכימה אתמול לשלם לזמר הרוק השוודי, פיטר הולם, 180,000 דולר, כדי לסיים את מאבק הגירושין שלה.

הולם בן ה־40, יוכל להחזיק גם במכונית השווה 40 אלף דולר, שנרכשה בתקופת נשואיהם.

תמורת זאת קיבלה השחקנית בת ה־54 זכויות מלאות לבית בדרום צרפת, השווה 400,000 דולר ולרכוש, כולל ריהוט, שלטענתה הוא לקח ממנה.

"הוקל לי מאוד ואני שמחה שכל זה נגמר", אמרה ג'ון קולינס, "עלי ללמוד לקח – לא להינשא שוב". השחקנית הבריטית כבר נישאה ארבע פעמים.

הולם מצידו סיים את הפרשה באומרו: "היא היתה מאוד נחמדה, והיתה חביבה היום, כרגיל".

ההסדר הושג בפגישה בדלתיים סגורות, בהשתתפות ג'ון קולינס, פיטר הולם ופרקליטיהם, בבית המשפט העליון של קליפורניה.

לאחר נשואין שנמשכו רק 13 חודשים, הגישה קולינס תביעה נגד השוודי "התמיר והבלונדי", בדצמבר 1986. היא נימקה את תביעת הגירושין, בחילוקי דעות שאינם ניתנים ליישוב ומעשי רמייה. הולם מצידו הכחיש ידיעות שפורסמו בעיתונות, כי נשא לאשה מזכירה אמריקאית – קאתי ואודלוב.

לפי הוראת בית המשפט, על הולם להחזיר לקולינס כל רכוש שלה שעדיין נמצא ברשותו. הוא ויתר גם על זכויותיו לקבל סעד מקולינס.

מירשם פולני: סרטי פורנו במקביל לייקור מצרכי מזון

מאת אליהו זהבי

קופנהאגן (מיוחד ל"הארץ"). בד בבד עם ההודעה על העלאת מחירי מזון בסיסים בשיעורים שבין 32% עד 200%, החלה הטלוויזיה של פולין לשדר מדי שבת בחצות סרט פורנוגרפי, לאחר שהטלוויזיה הפולנית רכשה בצרפת "חבילה" של סרטי פורנו המוגדרים כ"רכים".

עיתוני ורשה מתלוצצים, כי הקניית סרטי הפורנו נועדה להשכיח את העלאת מחירי המזון בכך שיהפכו ל"נושא שיחה" במקום "קיטורים" על העלאת מחירי המצרכים.

הכנסיה הקתולית בפולין טרם הגיבה על החידוש.

סודאן: לא מנענו ממשאיות מזון להגיע לאזורי בצורת

ח'ארטום (אי־פי). סודאן הכחישה אתמול האשמות של ממשלת בריטניה, כאילו עיכבה תנועת משאיות עם מזון המיועד לעיר דרומית באיזור מוכה בצורת, כדי להתגייס בהן לשם כיבושה מחדש מידי המורדים של עיר אחרת.

השר הבריטי לפיתוח חו"ל, כריס פאטן, מחה בפני שגריר סודאן בלונדון ובפני שר ההגנה של סודאן.

חברת השידור הבריטית דיווחה שלשום מנירובי, קניה, שיחידות צבא בעיר ג'ובה החרימו שבע משאיות מתוך עשרים משאיות מזון שנתרמו על ידי ממשלת בריטניה. לדברי חברת השידור, ההפקעה נעשתה לפי הוראות מחארטום במטרה שזה יסייע בכיבושה של העיר קפואטה, ליד גבולות קניה ואוגנדה, שנתפסה על ידי המורדים בינואר.

שבבים מתקדמים פותחו ע"י 3 חברות גדולות בדרום קוריאה

סיאול (אי־פי). שבבים ("צ'יפס") מוליכים־למחצה עם זיכרון של 4 מגאביט פותחו בהצלחה על ידי קונסורציום של שלוש החברות הגדולות למוליכים למחצה בדרום קוריאה – סמסונג סמיקונדקטור, גולדסטר סמיקונדקטור והיונדיי אלקטרוניקס.

החברות פיתחו את השבב החדש בשיתוף עם המכון למחקרי טלקומוניקציה, הנשלט על ידי הממשלה. השבב המתקדם יכול להכיל כארבעה מיליון יחידות בינאריות של מידע.

שבבי הזיכרון משמשים בעיקר במחשבים ובציוד אלקטרוני נוסף. החברות הדרום קוריאניות מתכננות להתחיל בייצור המוני של השבב החדש בשנה הבאה. עד כה רק שבע־שמונה חברות אמריקאיות ויפאניות הצליחו לפתח שבב מעין זה.

העיתונאים השביתו את אמצעי התקשורת באיטליה

רומא (ע"צ). סוכנויות החדשות האיטלקיות הפסיקו אתמול בבוקר את הפצת הידיעות ואילו מהדורות החדשות ברדיו ובטלוויזיה צומצמו במידה ניכרת, בעקבות שביתה של 48 שעות שהוכרזה על ידי אגודת העיתונאים הארצית של איטליה.

זו הפעם השניה תוך פחות משבועיים, שעיתונאי איטליה שובתים: הפסקת עבודה של 24 שעות, היתה ב־30 בינואר, גם או במסגרת המו"מ לחידוש הסכם העבודה הקולקטיבי של העיתונאים.

אגודת העיתונאים דורשת בין היתר העלאות שכר והבטחות לא לבטל מקומות תעסוקה, כתוצאה מן המודרניזציה והמיזוג של רשתות עיתונים. אגודת המו"לים דוחה תביעות אלה בשם "היוזמה החופשית".

העיתונים היומיים לא יופיעו בימי רביעי וחמישי. הוחלט גם לקיים שני ימי שביתה נוספים, אם לא יושג הסכם.

מרכז ההדרכה אנשים ומחשבים

כנס הוירוסים

16.2.88

כל מה שרצית לדעת על הוירוס

למה והיכן הוא נוצר?
איך הוא מגיע למחשב?
הנזקים והתקלות הנגרמים ע"י הוירוס
סוגים שונים של וירוס
הדגמה ומצגת של וירוסים
אמצעים לניטרול וירוס
אמצעי מניעה

לכל משתתף תינתן
תוכנת אנטי וירוס חינם!

לפרטים פנה למרכז ההדרכה אנשים ומחשבים טל. 03-295148

בכירים במוסקווה: הצעתנו לפינוי אפגניסטן – הזדמנות בלתי חוזרת

סגן ראשון לשר החוץ הסובייטי: איננו מוכנים לומר אם המעורבות היתה כשלון או הצלחה

מוסקווה (ע"ד). פקידים בכירים ומדינאים סובייטים במוסקווה הגדירו אתמול כ"הזדמנות בלתי חוזרת" את הצעתם בדבר פינוי הכוחות הסובייטיים מאפגניסטאן תוך עשרה חודשים, החל ב־15 במאי.

סגן ראשון לשר החוץ הסובייטי, אנאטולי קובאלב, שדיבר במסיבת עיתונאים, בעקבות הצעת הפינוי אשר הושמעה שלשום על ידי מנהיג ברה"מ מיכאיל גורבצ'וב, הביע את הדעה כי הסיכויים ליישוב הסכסוך באפגניסטאן טובים כיום משהיו אי פעם. "השוב בזה – זו היא הזדמנות בלתי חוזרת", הוסיף קובאלב.

הצעתו של גורבצ'וב היתה כרוכה בחתימת הסכם שלום בין פאקיסטאן ואפגניסטאן ב־15 במארס. כתוצאה משיחות שלום בלתי־ישירות בז'נווה.

כאשר נשאל האם הכוחות הסובייטיים יפנו גם אם לא יושג הסכם בז'נווה, השיב קובאלב: "לא הייתי רוצה להודות באפשרות כי הזדמנות חד פעמית זו תוחמץ". הוא הוסיף כי כל צד אשר יערים מיכשולים על דרך ההסכם יקבל על עצמו "אחריות פלילית".

כאשר נשאל אחד העיתונאים, האם רואה מוסקווה כיום את מעורבותה באפגניסטאן ככשלון, השיב קובאלב: "אין אנו מוכנים לומר האם היה זה כשלון או הצלחה. גם כאשר שיגרנו את כוחותינו לאפגניסטאן, וגם כאשר הסכמנו לתאריכים לפינוי, היתה לנו מטרה אחת ויחידה רצינו לראות שכנה ידידותית בסמוך לגבולנו".

קובאלב סירב לציין, איזה חלק מן הכוחות הסובייטיים יפונה מאפגניסטאן בשלב הראשון של הפינוי. גורבצ'וב אמר שלשום כי "אפשר יהיה לפנות חלק גדול יחסית" בשלב הראשון. ואילו בידיעות שהופיעו בעתונות האמריקאית נמסר כי מוסקווה הודיעה לוואשינגטון, כי מחצית הכוחות הסובייטיים תוכל לצאת את אפגאניסטאן תוך 90 הימים הראשונים של הפינוי.

מומחים מערביים אומדים את מצבת הכוחות הסובייטיים באפגניסטאן כיום ב־115,000 איש.

קובאלב הודה בעובדה כי לכוחות הסובייטיים הוסבו "אבידות חמורות", מאז התערבו באפגאניסטאן בחודש דצמבר 1979. הוא הוסיף כי מספרי האבידות ושמות ההרוגים יפורסמו ברבים כאשר ייחתם הסכם השלום. כאשר נשאל האם יועצים סובייטיים יישארו באפגאניסטאן לאחר שיפונו הכוחות, אמר קובאלב כי מוסקבה מתכוונת "לצמצם את מספרם בצורה משמעותית".

העיתון הסעודי "אלמג'לה":

"איראן הצליחה לייצר נשק כימי ותפעילו לתקיפת בצרה שבעיראק"

ריאד (ע"מ) העיתון הסעודי "אלמג'לה" מוסר, כי ידיעות חוזרות ונשנות לגבי הצלחת איראן בייצור נשק כימי, גרמו לדאגה רבה, במיוחד לגבי האפשרות, שאיראן תשמש בו במתקפה הצפויה על העיר בצרה שבעיראק.

ראש ממשלת איראן מסר, בנאום שנשא לאחרונה בפני הפרלמנט, כי איראן לעולם לא תשתמש בנשק הכימי, אלא אם תצטרך לעשות זאת. הוא אמר, כי איראן הגיעה לשלב מתקדם ביצור נשק זה וכי יש לה הטכנולוגיה ליצור כמה סוגים של נשק זה.

הוא לא הבהיר באילו תנאים איראן תשתמש בנשק הזה. כמו כן, עדיין לא ברור כיצד רכשה איראן את הטכנולוגיה הדרושה לייצור נשק כימי. לגבי עיראק, ישנן ראיות, המצביעות על כך ש"ברשות איראן מאגר גדול של נשק כימי" אותו רכשה בסיוען הטכני של חברות מגרמניה המערבית, מאוסטרליה, בריטניה והודו.

איראן מקצה 5־4 מיליארד דולר מדי שנה על הוצאות צבאיות. זה בערך 40 אחוז מהתקציב השנתי של איראן, בנוסף לסכום בלתי ידוע לסיוע במלחמה.

התובע דרש מאסר עולם למחבלים בשדה התעופה של רומא ב־1985

התובע שיבח את אנשי הביטחון הישראלים: "תוצאות ההתקפה היו אפילו נוראות יותר לולא התערבותם של הישראלים" • אבו נידאל וסגנו אל האמיידה נשפטים שלא בפניהם

רומא (ע"ד). התובע קרא אתמול להטיל מאסר עולם על מנהיג המחבלים, אבו־נידאל, ושניים מחברי אירגונו, המואשמים בהתקפה שנערכה ב־1985 בשדה התעופה של רומא ושגרמה להריגתם של 16 אנשים.

התובע, פראנצ'סקו דליאו אמר, כי אין כל ספק בכך שהתקפת הרימונים והמקלעים, שנערכה ב־17 לדצמבר 1985, אושרה על ידי אירגון המחבלים של אבו־נידאל.

אבו נידאל וסגנו ראשיד אל האמיידה נשפטים שלא בפניהם, על תיכנון התקפה על דוכני אל־על וחברת התעופה האמריקאית טי־דבליו־אי.

אברהים מחמוד חאלד, בן ה־20 הוא היחיד מהקבוצה בת ארבעה האנשים שביצעה את ההתקפה, שנותר בחיים וכלוא באיטליה.

חלק גדול מההוכחות במשפט מבוסס על הודאותיו של חאלד, ששלושת חבריו נהרגו בקרב, שהתנהל במסוף שדה התעופה עם אנשי ביטחון ישראלים בלבוש אזרחי, ציד שוטרים איטלקים, נוספים ועובדי שדה התעופה, נהרגו במהלך קרב היריות. רק 80 נפצעו.

התובע שיבח את פעולת אנשי הבטחון הישראלים, באומרו לבית המשפט: תוצאות ההתקפה היו אפילו נוראות יותר, לולא התערבותם של הישראלים ולכן אני תובע מאסר עולם לנאשמים."

פרקליטים שהופיעו בשם אבו נידאל ואל האמיידה, טענו שאין כל הוכחה לכך, שהשניים תיכננו את ההתקפה.

חאלד, שהשתמש בזכותו ולא נכח בחלק גדול מישיבות בית המשפט, אמר לחוקרים, שכטיס אירגנו בסוריה. עוד אמר, כי המחבלים התכוונו להשתלט על מטוס אל־על, שאמור היה להגיע לרומא ולפוצץ אותו מעל תל־אביב.

התובע אמר, כי חאלד ידע פרטי פרטים על התקפות קודמות שנערכו באירופה ושיוחסו לקבוצת אבו נידאל.

מקור או זיוף

הבחורה יפה ואן דן אנגן אותו בציור, שלדבריו צוייר בידי וינסנט ואן גוך והתגלה אך באחרונה. הציור, הנושא את החתימה "וינסנט", נמצא כאשר מסרה אשה מבוגרת את המציאה למכירה פומבית שתיערך ב־15 בפברואר. מומחי אמנות הולנדיים מפקפקים באמיתות הציור וחושדים כי זהו זיוף. (צילום אי־פי)

דרום־תימן חידשה הקשרים הדיפלומטיים עם מצרים

קהיר (ע"ד וע"צ). דרום תימן המארכסיסטית חידשה אתמול את הקשרים הדיפלומטיים המלאים עם מצרים, שהיו מנותקים קרוב לעשור שנים. שתי הממשלות הודיעו על חידוש הקשרים.

בחדשה את הקשרים עם קהיר, חרגה דרום תימן משורות המדינות הערביות הראדיקליות. סוריה, לוב, אלג'יריה, ולבנון (הנתונה להשפעת דמשק), הן עתה המדינות הערביות היחידות שאינן מקיימות כעת קשרים דיפלומטיים מלאים עם מצרים. אולם אלג'יריה ולבנון מקיימות קשרים עם קהיר באמצעות "מחלקות אינטרסים". עדיין בתוקפה השעיית מצריים מן הליגה הערבית.

ברק הרג שישה בני משפחה בנאטאל, דרא"פ

יוהנסבורג (ע"ד). שישה בני משפחה אחת נהרגו ותשעה נפצעו. כאשר ברק פגע בביקתתם בחבל נאטאל שבדרום אפריקה – נאמר בהודעת המשטרה.

גשמים ועזים פוקדים את נאטאל מאז יום א'. עוררו את החשש שחבל זה, השוכן ליד האוקיינוס ההודי, יפגע במימטרים הדומים לאסון הטבע שפקד את האזור בחודש ספטמבר

נפרצה ונשדדה לשכתו של יועץ בכיר לנשיא מיטראן

מאת יואב טוקר
סופר "הארץ" בצרפת

פאריס, (מיוחד ל"הארץ"). לשכת השדה של אחד מעוזריו הקרובים של הנשיא מיטראן נפרצה ונשדדה – מסר אתמול דובר מטעם ארמון הנשיאות בפאריס.

הפריצה בוצעה בליל־שלשום בבית העירייה של פוי־ציוס, עיירת־שדה במרכז צרפת, שיועץ הנשיא מישל שאראז משמש כראש העיר הנבחר שלה. הפורצים לקחו עימם מסמכים מסוגים שונים (כנראה גם מסמכים בעלי אופי פוליטי), חותמות מינהליות, דפוסי־חתימה ושטרות כסף.

שאראז נמנה זה שנים אחדות על "החוג הפנימי" של קבוצת היועצים הבכירים של הנשיא מיטראן בארמון האליזה. משך השנים עסק בנושאים מדיניים, פוליטיים ותקשורתיים. הוא מועמד כאחד מאישי־המפתח במערכת של מיטראן לקראת אפשרות שבה ישוב ויתיצב הנשיא לבחירות לכהונת נשיאות שניה בת שבע שנים. הבחירות לנשיאות בצרפת ייערכו בסוף חודש אפריל.

69 חיילים וייטנאמיים נהרגו ליד הגבול בין תאילנד ולאוס

בנגקוק (אי־פי). מקורות צבאיים בתאילנד מסרו אתמול כי 69 חיילים וייטנאמיים נהרגו ויותר ממאה נפצעו בקרב ליד הגבול בין תאילנד ללאוס בשלושת החודשים האחרונים.

כארבעים אלף חיילים וייטנאמיים מצויים בשטח לאוס, אך ממשלת לאוס הכחישה שאלה היו מעורבים בקרבות בזמן האחרון.

מפקד צבא תאילנד, הגנרל צ'אוואליט יונגצ'איוה, ציין כי צבאו חייב להרחיק לשטח לאוס כדי להדוף הדירות לתוך תחומה שלה.

הקרבות בין לאוס הקומוניסטית ותאילנד הפרו־מערבית החלו בנובמבר האחרון והתרחבו מאוד בשבועות האחרונים.

עורך את העמוד: חיים של

ורד ודיד ישראל גולדשטיין

מאושרים על הולדת הבן

אח לטל, גיל ועדי.

נכד

לרות וברוך רפפורט — גבעה

למשה גולדשטיין — תל־אביב

בחירות מוקדמות לנשיאות ארה"ב

מהלומה קשה לג'ורג' בוש; הצלחה מפתיעה לרוברטסון

מאת יואב קרני

דה מוין, איובה (מיוחד ל"הארץ"). נאמנה למוניטין שלה הצליחה אתמול מדינת איובה, בערב התימון של ארה"ב, להפתיע את אמריקה: באיובה קיימו אתמול שתי המפלגות הפוליטיות העיקריות את הסיבוב הראשון של הבחירות המוקדמות לנשיאות – ובמפלגה הרפובליקאית ספג סגן הנשיא ג'ורג' בוש מהלומה כבדה, ואל מרכז הזירה הגיח בתרוצה מטיף הטלוויזיה הדתי פאט רוברטסון.

איש לא הפתיע מנצחונו של הסנטור רוברט דול, אך הכל נדהמו מכך שפאט רוברטסון, שנכנס לחיים הפוליטיים רק בשנה שעברה, זכה ברבע מקולות הבוחרים הרפובליקאים. סגן הנשיא בוש נדחק למקום השלישי, עם 19 אחוז בלבד. לאחר שעד הימים האחרונים נחשב בוש מנצח ודאי במירוץ הארצי, אם גם לא באיובה.

הזינוק המטאורי של רוברטסון מסיל את המפלגה הרפובליקאית להתגוששות שאיש לא שיערה עד אתמול. יש סיכויים, שכמועמד רפובליקאי רביעי, ציר הקונגרס ג'ק קמפ, שקיבל אתמול 11 אחוז מן הקולות באיובה, מתחזק בניו האמפשייר.

הישגו של רוברטסון נזקף לזכות שיטת הבחירות המחוזה באיובה. מעריכים, כי שני שלישים מתומכי רוברטסון השתתפו בהצבעה, בעוד שאצל מועמדים אחרים היחס היה 50 אחוז ופחות. יש הסבורים כי החל מן השבוע הבא יהיו בחירות "נורמליות". הזוהר של רוברטסון יאבד. הוא עצמו הכריז אתמול בהיזון רווח: "התוצאות באיובה יוזשבלו את תומכי בכל אמריקה". אין זה מן הנמנע שהצדק עם רוברטסון. זינוקו הדרמטי של גארי הארט, במפלגה הדמוקרטית. לפני ארבע שנים, בא מייד אחרי שהארט זכה ב־16 אחוז מן הקולות באיובה. אגב, הארט, שעד לפני עשרה חודשים נחשב לבעל הסיכוי הרב ביותר להיבחר כנשיא, זכה אתמול באחוז אחד מהמצביעים.

תוצאות הבחירות של המפלגה הדמוקרטית מזמנות ערפל כבד. אמנם ציר הקונגרס הכמעט אלמוני ממדינת מיזורי, ריצ'ארד גפהארדט, הצליח לשעט ברגע האחרון אל ניצחון – אבל נצחונו לא היה גדול, והוא ביזהו לגורמים מקומיים. רק ארבעה אחוזים מפרידים בין גפהארדט ליריבו הקרוב ביותר, הסנאטור פול סיימון מאילינוי.

לסיבוב הדמוקרטי הבא המועמד לנצחון בסיבוב הדמוקרטי הבא, בניו האמפשייר, הוא מושל מסצ'וסטס, מייקל דוקאקיס, שהגיע אתמול להישג מכובד, 21 אחוז מן הקולות.

התעלומה הגדולה ביותר, לפי כמה משקיפים, קשורה בג'סי ג'קסון, כוהן הדת משיקאגו, בן־היג של התנועה לזכויות האזרח. ההמון היהודי מהתפרסם בבחירות האלה. ג'קסון קיבל אתמול 11 אחוז מן הקולות, פי שבעה ויותר מכמה שקיבל בבחירות המוקדמות באיובה ב־1984. ההישג בולט במיוחד נוכח העובדה, שרק אחוז וחצי מתושבי איובה הם שחורים. מומחי בחירות סבורים שאם ג'קסון יוסיף לשמור על שיעור כזה של תמיכה אצל לבנים, ואם יוסיף איתו, כצפוי, כמעט את כל המצביעים השחורים במדינות הדרום, ואם המירוץ הדמוקרטי יוסיף להיות מצות, עשוי ג'קסון להגיע למעמד שללא תמיכתו לא יוכל המועמד הדמוקרטי לנשיאות להיבחר.

להלן תוצאות (באחוזים) של הסיבוב הראשון של הבחירות המוקדמות לנשיאות באיובה:

במפלגה הרפובליקנית: רוברט דול 37; פאט רוברטסון 25; ג'ורג' בוש 19; ג'ק קמפ 11; פיט דו פונט 7; אלכסנדר הייג אפס.

במפלגה הדמוקרטית: ריצ'ארד גפהארדט 28; פול סיימון 24; מייקל דוקאקיס 21; ג'סי ג'קסון 11; ברוס באביט 9; גארי הארט 1; אלברט גור אפס.

עליית רוברטסון מדאיגה מנהיגים יהודים בארה"ב

מאת יואב קרני

דה מוין, איובה (מיוחד ל"הארץ"). כמה דוברים יהודיים מרכזיים בארה"ב הגיבו אתמול בדאגה על תוצאות הבחירות המוקדמות לנשיאות באיובה.

התגובה הקשה ביותר באה מפי הרב אלכסנדר שינדלר, נשיא איחוד הקהילות הרפורמיות, שאמר בראיון טלפוני: "התוצאות משקפות קיטוב גובר של המפה הפוליטית האמריקאית, לרעת הקהילה היהודית, ובסופו של דבר גם לרעת ישראל".

אברהם פוקסמן, המנהל הארצי של הליגה נגד השמצה של בני ברית, יעץ בראיון טלפוני שלא להפריז בחשיבות התוצאות". את יחסו של רוברטסון לישראל תיאר פוקסמן כ"תמיכה מלאה". ברט גולד, סגן נשיא הוועד היהודי האמריקאי, אמר, כי מבחינת ישראל "אין מקום לדאגה. כל המועמדים הם פרו ישראליים".

פט רוברטסון

הרב שינדלר אמר אתמול: "העניין החשוב ביותר בשביל יהודי אמריקה הוא תמיכתו של הימין הנוצרי בהכנסת תפילות לבתי הספר הממלכתיים. ההפרדה בין דת ומדינה היא ההגנה הגדולה ביותר שיש לנו בארה"ב, בהיותנו מיעוט. אין דבר שהיהודים מפחדים מפניו יותר מפגיעה בהפרדה הזו. בעיני רוברטסון ואנשיו הכל הוא מאבק בין טוב לרע, בין אלוהים לשטן, בין אור לחושך. אם אינך חושב כמותם, אתה לא רק טועה, אתה חוטא. בעיניהם, אם אתה בעד תיקון לחוקה למען שיווי זכויות האשה, אתה רוצה להרוס את מבנה המשפחה. אם אתה בעד שיווי זכויות ההומוסקסואלים, אתה סוטה. אם אתה מתנגד לתפילות בבתי ספר, אתה אנטי־כריסטוס. אם אתה תומך בזכות האשה להפלות מלאכותיות, אתה נאצי".

הרב שינדלר גם הזהיר, שתמיכתו של רוברטסון בישראל היא תעתוע. "הם תומכים בארץ ישראל השלמה, מפני שהם מאמינים כי כל היהודים צריכים להתרכז בארץ ישראל לקראת חזרתו של ישו. אחר כך יצטרכו היהודים להתנצר, או להיקבר מתחת להר".

ציר הקונגרס החליט להיות נשיא

גפהארדט ניצח באיובה כי הוא היה "הילד מן השכונה"

מאת יואב קרני

דה מוין, איובה (מיוחד ל"הארץ"). בשביל ישראלים. וגם בשביל אמריקאים רבים, ריצ'ארד אנדרו גפהארדט, הוא בחזקת "ריצ'ארד מי?". אבל בניגוד ל"ג'ימי מי", קארטר של 1976, נצחונו באיובה נחזה כמעט כללית בשבועות האחרונים.

ציר הקונגרס בן ה־47 ממדינת מיזורי החליט לפני שלוש שנים וחצי, שהוא רוצה להיות נשיא ארה"ב. הקלה עליו מאד העובדה שמדינת איובה עורכת את הסיבוב הראשון של הבחירות לנשיאות. מיזורי היא מדינה שכנה, רק קירבה בין שתיהן. דיק גפהארדט היה איפוא "הילד מן השכונה". הוא אפילו נראה כמו רוב ילדי השכונה: שיער בהיר, כמעט לבקני, ועינים כחולות ביישניות. כל כך בהיר הוא גפהארדט, עד שבהופעות טלוויזיה נעלמות גבותיו. איובה גיחכה כאשר נודע שציר הקונגרס הוסיף לגבות צבע כהה.

ריצ'רד גפהארדט

אין הוא נואם מבריק, ואף לא כאריזמאטי. הוא פרט על העניינים הנכונים באיובה, אבל העניינים האלה לא יהיו בהכרח נכונים בבקוקות אחרים.

هكذا عن الاصل

חדשות כלכלה

ועדת הכספים אישרה אתמול הפטורים מהגשת הדו"ח למס הכנסה:

שכר נמוך מ־120 אלף ש"ח לשנה — פטור מדו"ח מס

מאת עדנה ארידור

שכיר שהכנסתו בשנת '87 היתה פחות מ־120 אלף שקל, ונוכה ממנה מס במקור בשיעור 45%, יהיה פטור מלהגיש דו"ח שנתי לגבי הכנסה.

מדובר בהכנסה בשכר, מקצבה, מעבודה נוספת או משכר דירה. אם מדובר בבני זוג המנהלים התחשבנות על בסיס נפרד, יינתן פטור מחובת הגשת דו"ח עד הכנסה שנתית של 240 אלף ש"ח, בתנאי שלכל אחד מבני הזוג הכנסה עד 120 אלף שקלים. ועדת הכספים של הכנסת אישרה אתמול את הפטורים בהגשת הדו"ח.

הוועדה גם אישרה את הפטורים האלה:

● לשכיר שהכנסתו מריבית או מדיווידנד היתה ב־87' עד 30 אלף שקל, בתנאי שנוכה מס במקור בשיעור המרבי בחוק.

● על הכנסה ממקורות אחרים, כגון שכר סופרים, עד 30 אלף שקל, בתנאי שנוכה במקור מס בשיעור 40%.

● לשכיר שיש לו הכנסה מדמי שכירות עד 1000 שקל, ושילם עליה 10% מס במקור, לפי סעיף 122 לפקודת המס.

הפטור מהחובה להגיש דו"ח לא יחול על בני זוג שהם בעלי חברה פרטית או אם ההתחשבנות של בני הזוג היא על בסיס משותף. הפטור גם לא יחול על שכר ספורטאים או על מי שיש לו הכנסה ממענק פרישה המתפרס על פני כמה שנים.

נציב מס הכנסה, יאיר רבינוביץ, אמר כי הצעד נועד לחסוך הליכי בירוקרטיה למשלם המס ולשלטונות המס, שכן המס מנוכה במקור כחוק.

430 עבודות — לתחרות פרסי אותות

מאת אריה לביא

430 עבודות ו־30 מיבצעי פרסום הוגשו לתחרות פרסי אותות לשנת 1987. 69 גופים הגישו את עבודותיהם לתחרות לעומת 48 בשנה שעברה, מהם 37 משרדי פרסום, 13 מפרסמים, 16 מפיקים ושלושה אמצעי תקשורת.

ועדת ששינסקי תמליץ: יוטל מס על כל אפיקי החסכון בשוק ההון

הוועדה תדרוש: ההמלצות יופעלו כמקשה אחת ● המס המומלץ — על הכנסות מריבית ועל רווחי הון בבורסה ● פרופ' אמיר ברנע מגיב: ביטול הפטורים בלא הבחנה — חמור במיוחד על רקע הפדיונות הצפויים ב־88' ● סכנה של משיכות מקופות הגמל

מאת יהודה שרוני

המלצות ועדת ששינסקי יועברו לשר האוצר, משה נסים, תוך ימים אחדים, כך נודע ל"הארץ".

אחת ההמלצות העיקריות, נוגעת למיסוי רווחים על כל אפיקי החיסכון בשוק ההון. מדובר במיסוי על הכנסות מריבית (שנהנות כיום מפטור) ומיסוי רווחי הון על מניות בבורסה. חברי הוועדה עומדים על כך שהמלצותיהם ייושמו כמקשה אחת.

ביחס למיסוי על רווחי ההון מתגבשות ההמלצות הבאות:

● המס על רווחי הון ממניות בבורסה יוטל אך ורק בעת מימוש ניירות ערך.

● מי שהפסיד בעסקות ניירות ערך, יוכל לקזז הפסדים אלה כנגד רווחים מניירות ערך. לא ניתן יהיה לקזז הפסדים מניירות ערך מרווחי עבודה.

● את המס על הריבית ואפיקי חיסכון אחרים ניתן יהיה לנכות בשתי חלופות: ניכוי במקור, או התחשבנות שנתית עם שלטונות מס ההכנסה.

● תיקבע רצפת מינימום, שמתחתיה לא ייגבה המס.

חוגים פיננסיים תקפו בצורה חריפה את מסקנות הוועדה. הפרופ' אמיר ברנע, חבר דירקטוריון הבורסה לניירות ערך, מסר בתגובה, כי הוא רואה בחומרה המלצות אלה של ועדת ששינסקי. לדבריו, ביטול ללא הבחנה של הפטורים, כדי להשוות את שיעור המס השולי, הינו חמור במיוחד, על רקע הפדיונות הגדולים הצפויים בשוק ההון בשנת 1988. לדבריו, העובדה שתשלום המס ייקבע בעת מימוש ניירות הערך, תיצור תמריץ למשקיעים לממש את אחזקותיהם במניות מפסידות, לקראת סוף השנה, וזה עלול להגביר את הלחץ כלפי מטה בניירות ערך רבים.

לדבריו, מיסוי רווחי הון ייצור עדיפות ברורה למשקיעים הפרטיים כדי שישקיעו באמצעות קרנות נאמנות. לאלה אין חשיבות לגבי תדירות פעולות הקניה והמכירה שהם מבצעים בניירות ערך רבים.

עוד סבור הפרופ' ברנע כי מיסוי הריבית בקופות הגמל, עלול ליצור משיכות גדולות של כספים מהקופות, ואלה יתקשו בפדיונות הגדולים.

הממונה החדש על שוק ההון באוצר:

גד ארבל: אין לפסול מס בשיעור נמוך על הבורסה

גד ארבל

מאת דן מגיד

הממונה החדש על שוק ההון והביטוח במשרד האוצר, גד ארבל, אמר אתמול כי בעיקרון אין לפסול מס על הבורסה בשיעורים נמוכים, כמו מס המחזור שהוחל בעבר ושלא השפיע על המסחר.

בשיחה ראשונה עם כתבים אמר הממונה החדש כי הוא מניח שהמלצות קשות על מיסוי הבורסה מצד ועדת ששינסקי "יכולות להשפיע עליה רע מאוד", ואם תהיינה המלצות כאלה, "נצטרך לבדוק מה עושים איתן".

לגבי ירידות השערים בבורסה בתל־אביב, אמר ארבל שקשה להצביע על הסיבות המדויקות לתופעה. יתכן, אמר, שהדברים קשורים לציפייה להמלצות ועדת ששינסקי, או לאירועים האחרונים בשטחים.

להערכתו, בתקופה כלשהי יתקן השוק את עצמו. מכיוון שאין בעיית נזילות במשק, ייכנסו גורמים שונים ברגע מסוים למסחר.

לגבי שוק אגרות החוב אמר הממונה על שוק ההון שאין סיבה רצינית להתערב. להערכתו, ברגע שהתשואות יהיו אטרקטיביות, יחל הסחר בהן.

מחירי האשראי בבנק לאומי
ליום 10/2/88

סוג ההלוואה	תקופה	לקוחות: מסחריים	לקוחות: פרטיים בעלי חשבון יומי
הלוואה צמודה למדד	עד 5 שנים	0.85%	0.9%
"הלוואת ענק" — הלוואה צמודה למדד עד 60,000 ש"ח כנגד שעבוד דירה	עד 12 שנים	0.9%	0.9%
הלוואה בשקלים לא צמודים בריבית קבועה	3 חודשים	2.3%	2.5%
	6 חודשים	2.4%	2.6%
	9 חודשים	2.5%	2.7%
	12 חודשים	2.6%	2.8%
חח"ד צמוד לדולר*	עד ה־31.3.88	1.0%	
	עד ה־30.6.88	0.75%	
הלוואה בשקלים צמודים לדולר	3 חודשים	1.0%	
	6 חודשים	1.0%	

* עמלת הקצאה לתקופה: עד ה־31.3.88 - 3%, עד ה־30.6.88 - 4.5%
פרטים ונובה סכומי אשראי בסניפי בנק לאומי.

בנק לאומי - רווח יומי

על רקע הרפיון בפעילות הברוקרים:

"הפועלים" הקים חברה לתיקי השקעה גדולים

מאת יהודה שרוני

בנק הפועלים מנצל את הרפיון בפעילותן של חברות הברוקרים בשוק ההון, ומפעיל חברה בת חדשה לניהול תיקי השקעות גדולים.

החברה, "פעילים" שמה, תנהל תיקי השקעה של 50 אלף שקל, לכל הפחות, ללקוחות פרטיים ולגופים מוסדיים. הפעלת תיקי הלקוחות תיעשה באמצעות 260 סניפי הבנק.

בעבור שירותיה תגבה "פעילים" בכל חודש 1.5 פרומיל מן השווי הממוצע של תיק בסך 50 אלף — 150 אלף שקל. בתיקים של 150 אלף שקל ויותר, תגבה דמי ניהול של 1 פרומיל לחודש.

למנהל החברה נתמנה אריה אידלסון, לשעבר מנהל בכיר בסניף הבנק בלונדון. סגנו יהיה משה להב, לשעבר מנהל הסניף בקליפורניה ומנהל קרנות הנאמנות של הבנק.

צפויים שיבושים באספקת עגבניות לתעשיה ב־1988

חתימת הסכם בין המגדלים ליצרנים מתעכבת

מאת אריה לביא

עיכוב בחתימת הסכם בין מגדלי עגבניות לתעשיה לבין מפעלים לעיבוד עגבניות מסכן את פיתוח הענף, ועלול לשבש השנה את אספקת העגבניות לתעשייה ואת תחזיות הייצוא של מוצרי העגבניות.

ממועצת הירקות אישרו אתמול שארגוני המגדלים הודיעו למגדלי העגבניות לתעשייה שמכיוון שעדיין לא נחתמו הסכמים עם המפעלים, עליהם לשקול אם כדאי להם לגדל השנה עגבניות.

חתימת ההסכם בין המגדלים למפעלים מתעכבת בגלל סירוב המפעלים לשלם למגדלים מחיר שיבטיח כדאיות כלכלית.

בשנה שעברה סיפקו המגדלים כ־180 אלף טון עגבניות לתעשייה. השנה תוכנן היקף אספקה דומה, אך ספק אם יקויים, בגלל עיכובים בזריעת שטחים הנובעים מאי־חתימת חוזי האספקה.

האשראי השקלי החופשי גדל לשיא: 12.63 מיליארד שקל

פקדונות הציבור גדלו תוך שבוע ב־560 מיליון שקל ל־9 מיליארד

מאת אריה לביא

האשראי השקלי החופשי גדל בשבוע שהסתיים ב־4 בפברואר ב־450 מיליון שקל והגיע לשיא חדש של 12.63 מיליארד שקל, לעומת 12.18 מיליארד שקל בשבוע הקודם. כך מתברר מנתונים מעורכבים של בנק ישראל, המבוססים על פעילותם של שש הבנקים הגדולים, כפי שהיא מדווחת לבנק.

ההערכות שלפיהן תימשך הירידה בהיקף האשראי, כפי שהסתמן לפני שבועיים, כאשר נרשמה ירידה של 90 מיליון שקל בנפח האשראי, התבדו. בחוגים בבנקים מעריכים שתוך זמן קצר יגיע היקף האשראי השקלי החופשי לכ־13 מיליארד שקל.

במקביל נרשם גידול בהיקף האמצעים הנזילים שבידי הציבור. סך הפיקדונות גדל במהלך השבוע בכ־560 מיליון שקל והגיע ל־8.95 מיליארד שקל, לעומת 8.39 מיליארד שקל בשבוע שעבר, כאשר הסתכמו הפיקדונות ב־8.39 מיליארד שקל.

במהלך השבוע בלט הגידול בפיקדונות הפז"ק (תפ"ס בעבר), ואלה הגיעו ל־3.72 מיליארד שקל לעומת 3.49 מיליארד שקל, גידול של 230 מיליון שקל מהשבוע הקודם.

במקביל נרשם גידול של 110 מיליון שקל בפיקדונות לזמן קצר. אלה הגיעו ל־3.56 מיליארד שקל, לעומת 3.45 מיליארד שקל בשבוע הקודם.

הגידול בסך 440 מיליון שקל בהיקף הפיקדונות הקצרים נובע בין היתר מהוצאת כספים משוק המניות וקרנות הנאמנות והפקדתם בפיקדונות נזילים.

שוב מחסור בסיגריות

— הציבור חושש שהשביתה ב"דובק" תתחדש

מאת יהודה שרוני

מלאי הסיגריות בחנויות שב ואזל אתמול, בגלל חששות בציבור לשביתה מחודשת בחברת "דובק".

הציבור חושש כי השביתה תתחדש בשל עיכוב הבדיקה החוזרת של החלטת משרד התעשייה שלא לאשר לחברה להעלות תעריפים. כלכלני ההסתדרות קובלים על שמשרד התעשייה מעכב את העברת הנתונים שהסתמך עליהם בהחלטתו.

ועד עובדי אליאנס: ההנהלה הפרה הסכמים חתומים איתנו

מכנסים היום מסיבת עיתונאים להגיב על תוכניות הייעול

מאת יהודה שרוני

ועד העובדים של מפעל הצמיגים אליאנס מכנס היום מסיבת עיתונאים שבה יגיב על צעדי ההנהלה כפי שנמסרו במסיבת עיתונאים שלשום.

כזכור, הנהלת אליאנס הודיעה כי המפעל בסכנת סגירה ולא ניתן יהיה להמשיך בקיומו ללא צעדי ייעול. לא מן הנמנע כי ועד העובדים ימסור על צעדים קיצוניים, אם כי לפי שעה מנסים חברי הוועד לרסן את לחצי העובדים.

חברי הוועד מתלוננים על שהנהלת החברה הפרה, כדבריהם, הסכמים חתומים כדין. לדבריהם, אתמול היו עובדי המפעל אמורים לקבל משכורת מלאה, אך הם קיבלו אותה בניכוי 20 אחוז. עוד טוען הוועד כי תוספת שכר של שלושה אחוזים, שהיתה אמורה להיות משולמת החודש, לא שולמה.

ועד העובדים טוען כי הנהלת אליאנס לא כיבדה את פסיקת חיים הברפלד, מזכיר הוועדה המרכזת של ההסתדרות, שלפיה יקבלו העובדים מענק עבור השנים 1984–85, יוגדל הוותק מ־25 שנה ל־30 שנה ויוכנס חודש נוסף לצורך חישובי שכר היסוד.

ערך את העמוד: משה ריינפלד

איתורית כותבת עברית

היום

כשאתה מחוץ למשרד — זה כל מה שצריך כדי לקבל הודעות בקלות, באמינות, בסודיות.

גודל 1:1

הקטנה והקלה ביותר בעולם.

התקשר היום ותקבל אותה מייד: חכמה, יעילה וקומפקטית.
* כל הודעה המיועדת לך, מכל מקום בארץ, מוצגת בעברית על צג האיתורית, לקריאה מיידית.
* ההודעות נשמרות בזכרון האיתורית, תוכל להתייחס אליהן בזמן הנוח לך, בבטחון מלא מפני אובדן קריאות.
* ההודעות סודיות בהחלט — לעיניך בלבד. (בלי קולות ודיבורים מיותרים, כי עסקים טובים עושים בשקט...)
* פעולה רצופה של 800 שעות (סוללת 1.5 וולט רגילה) ללא צורך במטען.

איתורית הראשונה — מכתיבה את כל הקשר וחוסכת לך בהוצאות לכח אדם, דלק ותקשורת ומונעת מתח ובזבוז זמן יקר.

איתורית ITURIT
איתורית — שרותי תקשורת בע"מ — החברה המובילה בישראל.
053-344615, 057-79765, 08-561061, 04-380541, 02-224341, 03-7549177

שרות חקירות כללי ש.ח.כ.
מקבוצת "השמירה"

31 שנות נסיון והצלחה בארץ ובעולם לשרותך!

מידע כלכלי ומסחרי
חקירת הונאות
חקירת מעילות
שרות פוליגרף

ש.ח.כ.
G.I.A.

תל־אביב, רח' אנגל 8
טל. 621975, 623084 (03)

ל.ה.ב. לימודי הכשרה בניהול — אוניברסיטת תל־אביב, הפקולטה לניהול
T.E.C. TOP EXECUTIVE COURSE

ארועים מתוכננים בהדרכת מנהלים חודשים פברואר — יוני 88

סוג הארוע	שם הארוע ומרכז אקדמי		התאריכים
ערב עיון:	גלובליזציה וחדשנות פיננסית: ההשלכות לענף הבנקאות —	פרופ' יאיר אורגלר, פרופ' סטיוארט גרינבאום (מרצה אורח)	17.2.88
יום עיון:	שימוש לקוי במדדים ובתמחיר - אויב הייצור מס' 1 —	ד"ר בעז רונן, ד"ר יורם עדן	24.2.88
קורס:	ניתוח דו"חות כספיים ככלי בידי המשקיע והמנהל —	ד"ר דן גבעולי, רו"ח עזרא שמש	25.3.88–26.2.88
סדנה:	ניהול לפי אילוצים —	ד"ר בעז רונן	1.3.88–29.2.88
			15.3.88–14.3.88
ערב עיון:	שילוב המרכיב הטכנולוגי בתכנון העיסקי —	פרופ' אהרון שנהר	9.3.88
יום עיון:	עיוותים ומסקנות מוטעים מניתוח דו"חות כספיים —	רו"ח עזרא שמש	15.3.88
סדנה:	ניהול פרוייקטים —	ד"ר שלמה גלוברזון	21.3.88
סדנה:	חיזוי תופעות —	ד"ר שלמה גלוברזון	23.3.88
יום עיון:	המהנדס כמנהל —	פרופ' אהרון שנהר	23.3.88
יום עיון:	גישות בהחדרת טכנולוגיות חדישות לארגון —	ד"ר דן לחמן	27.3.88
יום עיון:	משתמשי קצה — תופעות, בעיות ופתרונות —	פרופ' פיליפ עין־דור, פרופ' עלי שגב	13.4.88
יום עיון:	מושגי ההון בחשבונאות למשפטנים ולעורכי־דין —	רו"ח עזרא שמש	15.4.88
קורס:	ניתוח, אבחנה ועיצוב מבנה ארגוני —	ד"ר דן לחמן	3.6.88–15.4.88
קורס:	עסקאות מסחריות ישראליות בארה"ב —	ד"ר בארי פיינשטיין	30.6.88–28.4.88
סדנה:	קורס מתקדם בביטוח פנסיוני: מיזוג קרנות פנסיה והשלכותיו —	פרופ' יהודה כהנא	10.5.88 ;3.5.88
יום עיון:	מודלים ממוחשבים לניהול יחידות מחשב —	פרופ' פיליפ עין־דור	4.5.88

במסגרת התכנית ללימודים מתקדמים בניהול משאבי אנוש

סוג הארוע	שם הארוע	מרכז אקדמי	התאריכים
קורס:	שימושי הערכה בניהול משאבי אנוש —	פרופ' אמירה גלין	25.4.88–29.2.88
קורס:	משפט עבודה אינדיבידואלי —	השופט מנחם גולדברג	19.6.88–10.4.88
קורס:	שחיקה אנושית — גורמים ודרכי התמודדות —	ד"ר דליה עציון	20.6.88–2.5.88

בדבר פרטים נא לפנות למזכירות לה"ב,
טל. 415123, 417122, 414005, 426985, 5450794, 5450375

שבתם

תכנית ראיונות ופרפראות
ברמת־גן

בשבת, 13.2.88 בשעה 10.30 בקולנוע אורדע, תכנית מיוחדת בהשתתפות:
■ ח"כ יוסי שריד — המצב בשטחים ומערכת הבחירות
■ השופט בנימין כהן — מה קורה בבתי המשפט
■ מאמן הכדורגל אמציה לבקוביץ — האם הכדורגל הישראלי חולה?
■ הסקסולוג ד"ר עמי צ'רנוב — מי מפחד מאיידס?

בתכנית האמנותית: הזמר אריק סיני בתכניתו החדשה.
מנחה: העיתונאי אבי בטלהיים

הכניסה חופשית — הציבור מוזמן

עירית רמת־גן
הרשות לתרבות ואמנות

פריאל | עתורכת
יחסי ציבור ופירסום

מהיום ב"בית אליהו"
רחוב אבן גבירול 2
תל־אביב 64077.
טלפונים:
03-266212, 266213
פקס: 03-256847

הארץ

יום ד', כ"ב בשבט תשמ"ח
10 בפברואר 1988

המערכת, ההנהלה, מחלקת המודעות, ההפצה והמנויים: תל-אביב, רחוב זלמן שוקן 21, טל' 5121212 ת"ד 233 מיקוד 61001 פקס 810012 — טלקס 33748
ירושלים: רחוב ההסתדרות 2 טל' 224245, ת"ד 273 מיקוד 91002
חיפה: רחוב נורדאו 20 טל' 661166, ת"ד 5259 מיקוד 31052
המו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ, רח' זלמן שוקן 21, תל-אביב
העורך: גרשם שוקן   עורך המשנה: מתי גולן
סגני עורך: משה ורדי, מרעק לוי
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מזדהה בהכרח
HA'ARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel – P.O.B 233, Tel. 5121212

ולדהיים — דמות מאוסה

ועדת ההיסטוריונים שחקרה את עברו הצבאי של קורט ולדהיים, קבעה בסיכומה שלא התגלו הוכחות להשתתפותו האישית ברצח ובמתן פקודות רצחניות. הוועדה גם ביטלה, לפני פרסומו של הדו"ח, את הסיכום שנועד להטיל עליו "אשמה מוסרית". ואולם מי שהיה שנים רבות המזכיר הכללי של האו"ם ונבחר לפני למעלה משנה לנשיא אוסטריה, לא יצא בשל כך נקי מכל רבב. לפי ממצאי ההיסטוריונים, לא זו בלבד שידע על פקודות ופעולות מבצעיות שהיו מנוגדות לחוקי-המלחמה, אלא שהיה קרוב למרכזי הפיקוד ולא נודע על שום מקרה שבו ניסה לשבש או למנוע את ביצוען.

פעמים מספר השלים ולדהיים עם ביצוע מעשים הנוגדים את החוק, ובכך הקל עליהם, נאמר בדו"ח. הפרופ' יהודה ואלך מאוניברסיטת תל-אביב, שהיה חבר הוועדה, אף חיווה דעתו, אחרי מסירת הדו"ח לקנצלר אוסטריה, כי "אין ספק שוולדהיים, כאיש מודיעין, שחיבר דו"חות והגיש הערכות מצב (לממונים עליו בהייררכיה הפיקודית של הצבא הגרמני), גם תרם לקבלת החלטות".

אילו הועמד ולדהיים למשפט על סמך החומר שממשלת יוגוסלאוויה הגישה בשנת 1946 לוועדת האו"ם לחקירת פשעי מלחמה, אין זה מן הנמנע שבית-המשפט היה מגיע לפסק-דין מרשיע, אולם ממשלת יוגוסלאוויה השלימה עם הפסקת פעילותה של הוועדה והיא ולא תבעה שוולדהיים יתן את הדין. גם ממשלות יוון, אנגליה ובריטניה העדיפו שלא לעשות דבר וכך סייעו לוולדהיים להשכיח פרק שלם מעברו ולשפץ את הביוגרפיה שלו באופן שלא יתעורר עליו שום חשד.

אם ועדת ההיסטוריונים לא מצאה יסוד מספיק להצגת ולדהיים כפושע מלחמה, הרי הפריכה להלוטין את הטענה שהשמיע בתחילת מארס 1986, בראיון עם "ניו-יורק טיימס", כי "לא נודע לו על פשעי מלחמה כלשהם שביצעו יחידותיו של הגנראל אלכסנדר לאהר". הוכח בעליל כי ידע גם ידע, ולפי דברי הפרופסור השווייצי שעמד בראש ועדת ההיסטוריונים, "ידע המון". נחשפה דמותו כאדם שביקש להטות את דעת הבריות — תחילה בשקר גס, אחר-כך באמירת חצאי-אמת, ואף בשלב האחרון, במגע אישי עם ההיסטוריונים, בהיעדר מהלכם של יושר. "אובדן זיכרון זה היה שיטתי כל-כך שהוועדה לא הצליחה לקבל שום הבהרה מפיו של ולדהיים במשך עבודתה".

בראש הרפובליקה האוסטרית עומד אדם שנגלה, אם לא כפושע מלחמה, מכל מקום כשקרן ללא תקנה. בידי העם האוסטרי ההכרעה אם לסלקו מכהונתו או לגרום את הסתלקותו, או להוסיף ולתמוך בו — מתוך רגשי גאווה לאומית מזויפת, או אף מתוך הזדהות עם התפקיד שהאיש מילא כחלק ממכונת-המלחמה האכזרית של הצבא הגרמני.

הפתעה בתחילת המירוץ

מדינת איובה שבמרכז ארה"ב היא הראשונה שבה נערכות ההצבעות של שתי המפלגות העיקריות לקראת בחירת מועמדן למירוץ לנשיאות. אף כי מספר הצירים של איובה קטן, עידן הטלוויזיה העניק לה, בהיותה ראשונה, תשומת לב (ויש אומרים גם השפעה) ניכרת על מהלך ההצבעות במדינות אחרות.

במחנה הדמוקרטי לא היו הפתעות: את המקום הראשון תפס חבר הקונגרס ריצ'ארד גפהארדט, ממדינת מיזורי, שזכה לתשומת לב [illegible] השלישי היה מיכאל דוקאקיס, מושל מסצ'וסטס. ההבדלים בכוחם של שלושת המועמדים קטנים מכדי להעניק לגפהארדט יתרון משמעותי בהמשך המירוץ.

ההפתעה נפלה דווקא בצד הרפובליקני: רוברט דול, מנהיג המיעוט בסנאט, זכה אמנם במקום ראשון, ברוב מכובד, כפי שחזו סקרי דעת הקהל, אך את המקום השני לא תפס סגן הנשיא, ג'ורג' בוש, אלא הכומר המטיף הפרוטסטאנטי פאט רוברטסון, ובוש תפס מקום שלישי. רוברטסון מיהר להכריז כי הוא רואה עצמו מועמד של כל הבוחרים השמרנים, והתפאר קודם לכן במכהונתו בקהילה האוונגליסטית, ומראשות רשת שידור דתית שיסד, אך הצלחתו נחשבת כסימן לכוחם של הפונדאמנטליסטים בקרב הבוחרים.

סקרי דעת הקהל מראים שלסגן הנשיא בוש יש יתרון גדול במדינת ניו המפשייר ובמדינות הדרום, שהן המדינות החשובות הבאות בתור, בבחירת מועמדי המפלגות. אין להניח שכשלונו של בוש באיובה יהפוך את הקערה על פיה או שישפיע במידה ניכרת על גיוס התרומות למימון המערכה שלו (השפעה שתיתכן לגבי מתחרים אחרים שפיגרו בהצבעות באיובה). אך אין ספק שבוש יצטרך להתאמץ עתה יותר והבעייה שהוא ניצב בפניה תחריף: האם להמשיך בהתרחקות הזהירה מהזדהות עם מדיניות החוץ והפנים, השמרנית, של הנשיא רייגן.

גנבו לנו את הסמל

הספינה אינה צריכה לדרבן אותנו לחטט אחרי גימיק במלחמת פרסומת, אלא לזרז שיבה משלנו אל תבונת-מעשה שתביא הסדר בין שני עמים

מאת גדעון סאמט

קול שוועה גדול עולה עכשיו אצלנו על שאש"ף גזל מאתנו את אחד מסמלי התקומה הלאומית שלנו. מלים רבות הושחזו על היעוד הסימטרי שבין "אקסודוס" לבין "השיבה", בין "יציאת אירופה תש"ז" לבין "אל עאודה". כולן מלים יפות, ומבחינה היסטורית אף נכונות להפליא. אין להן שום משמעות מלבד זאת: בתוך כל ההסתפות על השוואות פסולות, עם שכן, כבוש על-ידינו, מאלץ אותנו להיגרר אל מעיין מביך של ההבדלים בינינו לבינו. זהו כבר הישג של מפעלו הספינה, עוד לפני שיצאה לדרך. הדימה השפוכה היא כעצם על כך שהנה אנחנו נאלצים עכשיו לפרוט במאבק הזה לפרוטות של שוק ההיסטוריה את הסבל הנורא שעבר עלינו, כדי להשקיף מתוך התרוממות מוסרית על סבלו של עם אחר.

אבל שום תנועת שחרור לאומית לא הרימה על דגלה את ההתחייבות להיות שונה מאחרות. הרי מובן מאליו שתולדות מאבקם, משגיהם, הישגיהם וכישלונותיהם של הפלשתינאים נבדלים משלנו. ועם זאת אין משקל לכל מטען הראיות שנביא כדבר עוצמת יסורינו בעבר המנגודת את סאת היסורים שלהם.

כשם שאיננו אוהבים את ההפקעה הזאת של סמלי ההעפלה על-ידי הפלשתינאים, כך רוב הישראלים אינם מוכנים לקבל את ההשוואה האחרת, המוטחת בנו, שלפיה גם דור המאבק אצלנו פוצץ הדרג הפרגין יידה אבנים כדי לסלול את הדרך לעצמאות. כאשר פלשתינאים מחוללים מהומות ופוצעים ככל יכולתם בכוחות הבאים לדכא את המרי האזרחי שלהם (והיום כבר לא יכול להיות ויכוח על נכונותה של ההגדרה הזאת), קשה שלא לראות את הדמיון – כן, כן, עם כל ההבדלים – בין רצונם לממש את זכותם למימוש לאומי לבין זה של צעירים עבריים כאן עד לפני ארבעים שנה.

הטעות הגדולה היתה, כמובן, להתייחס אל ההפלגה כאל גימיק. אך היא איננה מקרה. כמעט הכל אצלנו הפך לגימיק, לאיזה מאמץ של יחסי ציבור, אשר בו המהות מתחלפת בדאגה מהסיקור התקשורתי שלה.

אבנו, וועמים — כל הזמן אנחנו במצב של כעס כלשהו על מישהו. לא על עצמנו — שאמצעי התקשורת העולמיים מציגים כל-כך "לא יפה" את המתחולל בשטחים. ההנחה היא שבעצות מריסון אוזני, על-ידי תעוזה יח"צנית רבת-תנופה, ישראל היתה מסוגלת לשנות את דעת הקהל העולמית הנתונה בידיהם של עיתונאים זוללי-סנסאציות. אבל מי שמאמין כל-כך בעולם המושגים של תעשיית-הפרסום, חייב לזכור שתנאי מוקדם למכירת מוצר הוא טיבו. ואילו הסחורה שלנו, הן מבחינה מדינית, הן מבחינת העוברות בשטחים, טיבה פגום.

* * *

העובדה המצערת ביותר במאבק הזה, המעמד המעיק, היא שאנו ניצבים מול תנועה לאומית שנטלה מאתנו את היוזמה. אין מקום לקינה על הישגי התנועה הפלשתינית בתעמולה, מבלי להבין תחילה שישראל מאבדת גובה במאבק עצמו. המיני-מעצמה שלנו אינה מצליחה להתמודד עם איום חדש שלא הורגלה אליו. היא איננה בנויה כדי להיאבק בו: לא במטח האבנים, לא במגילת התנועות, לא בפעלול הספינה ולא בהפתעות הנוספות שעוד צפויות לנחות עלינו.

רבים וטובים טורחים להסביר עכשיו שאין "סימטריה" בין הספינות-שיבתך שלנו ושלהם. אבל אי-סימטריה קשה מזו מצויה במפגש של מדינה, שהכשירה את עצמה להגן על גבולותיה, עם גורם מסוג חדש (חדש לאלה ששכחו לראותו קודם לכן), המבקש לעצב גבולות לעצמו. ישראל אינה כשרה למאבק בתנועת שחרור לאומית, ובכך היא אינה שונה מגדולות וחזקות ממנה.

"אברהם, אל תלך לשם", קורא חיים גורי לאברהם ב' יהושע המזוהה עם נוסעי הספינה (המשך השורה מוכר לכל ילד ישראלי: "כי הזאב יאכל אותך — האמו"). אבל גורי, שהיה שם, בימי יציאת אירופה תש"ח, צריך להכיר את עורמת ההיסטוריה: עם נרדף הופך לכובש, בני הפרטיזנים הופכים למפטרלים בסימטאותיה של חוית גרילה עממית. בתנאים כאלה, כאשר היוצרות מתהפכות לנגד עינינו, אי אפשר עוד לשמר את ההבדלים הברורים והחותכים של פעם בין הזאב והכבשה.

הספינה היא סמל השיבה שלהם, שאינו צריך להיות מקובל עלינו. מותר לכל ישראלי טוב להתקומם נגד גולת מיתוס מרכזי של היתוכו הלאומי. אבל איננו יכולים להכתיב את עולם המושגים והאסוציאציות של עם אחר יותר מכפי שיש בידינו להמשיך לשלוט בו פיסית לאורך זמן.

הספינה במובנה העמוק יותר חייבת לגרום לנו משהו נוסף מלבד עלבון נועם על הפקעת פרק מתולדות השואה והתקומה היהודיים. לא לדרבן את ישראל לחטט אחרי גימיק-מול-גימיק במלחמת פרסומאית, אלא לזרז שיבה משלנו: שיבה נועזת אל תבונת-מעשה שתביא לנו כאן הסדר של פשרה בין שני עמים. הספינה היא הוכחה נוספת — באמת מעצבנת — שבמאמץ הזה, החשוב ביותר, אנחנו נסחפים והולכים, ללא מצפן, על-ידי קפיטנים מן הצד השני.

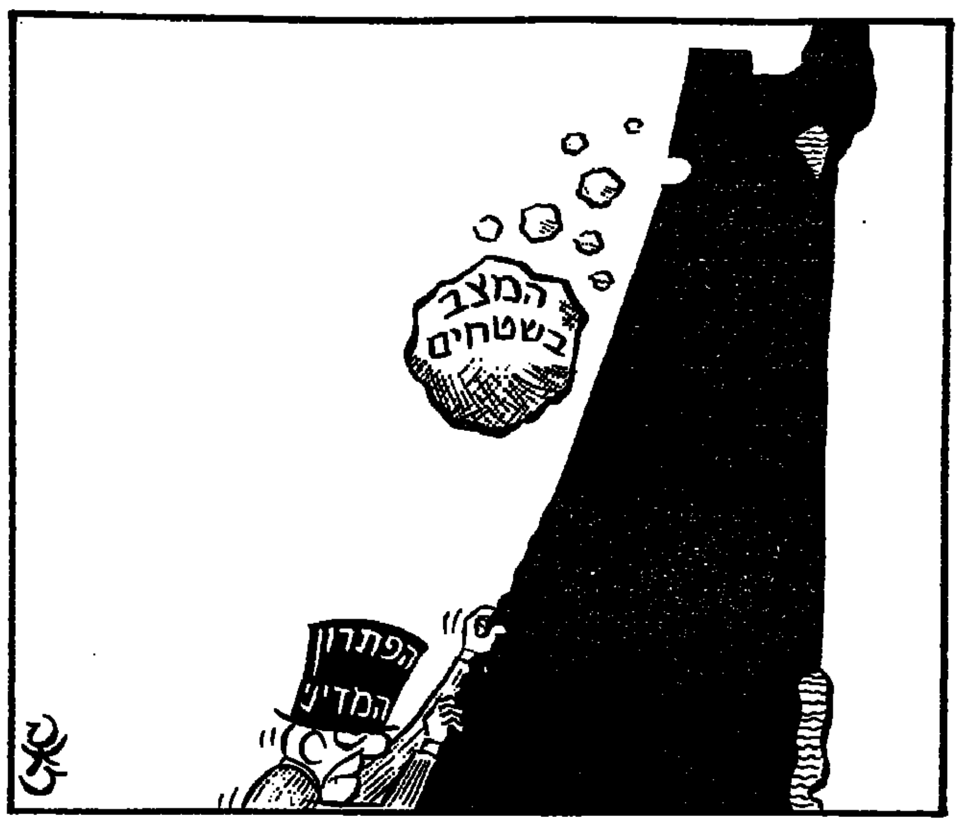

מלחמת השטחים: לקחים ומסקנות (ד')

חיסול המנהיגות המקומית

מאת זאב שיף

קשה להאמין, אך מעולם לא התקיים בממשל הישראלי דיון רציני וממצה בשאלת המנהיגות הפלשתינית בשטחים. כך, למרות שזוהי אחת השאלות החשובות המקבלות עתה משקל כפול בעקבות המהומות. היא קשורה בשאלת המפתח: עם מי נדבר ונגהל משא ומתן על מנת לחסל את הסכסוך?

דחיקתו של נושא זה היא אולי תוצאה של ההסס הנפשי שיש לרבים ממנהיגיה של ישראל בנושא הפלשתיני ושאותו הנחילו למרבית הציבור. התירוץ היה בדרך כלל: כולם אנשי אש"ף ולכן אין על מה לדבר עמם; ישראל מוכנה לדבר עם כולם כמעט (אמריקאים, רוסים, מצרים, ירדנים), אך מתעלמת כליל מהפלשתינאים בשטחים וממנהיגיהם. כך נולדה ההשקפה האומרת כי הפלשתינאים אינם קיימים למעשה כגורם, שהכיבוש ועמו השליטה על עם אחר אינם הפיכים וכי אין מחיר לתפישה זו. כך יהיה לעולם הפלשתינאים בשטחים לא יקומו עלינו. זו היתה הקונצפציה שהתפתחה במשך עשרים שנה ושותפים לה לא רק הליכוד, אלא גם חלקים גדולים במערך ובמפלגות הציוניות הדתיות. מבחינות רבות היא גרועה מההשקפה שהולידה את ההפתעה במלחמת יום הכיפורים, ובוודאי שהיא חמורה מסיסמתו של מנחם בגין "תשקוט הארץ 40 שנה" בעת מלחמת לבנון.

אנו טוענים, ובצדק, כי אין להשוות את האירועים בשטחים עם המתחולל בדרום-אפריקה. עם זאת, בעניין אחד יש יתרון לדרום-אפריקאים. לפרטוריה יש מדיניות [illegible] לעומת זאת, אין מדיניות אלא רק התירה להמשך הסטאטוס קוו.

ההתקוממות בשטחים ואי השקט בקרב ערביי ישראל גרמו לבקיעים בקונצפציה זו. היא ניפצה כבר מספר נוסחאות לסיסמאות של הפוליטיקה וההסברה הישראלית. כמה "כיבוש נאור" או הסיסמה של "איכות החיים", שהפכה עבורנו לתירוץ. וגם בשביל הממשל האמריקאי. כי זוהי הנוסחה שבעזרתה ניתן לדחוק את הקץ.

נימה מזויפת

לפתע, בעקבות המהומות, נשמעת נימה שונה בקשר למנהיגות פלשתינית, אך גם עתה הרושם הוא שזוהי נימה מזויפת. אפילו מנהיג הליכוד יצחק שמיר מבטיח במוצ־פה כי יהיה מוכן לדבר עם מנהיגות פלשתינית מקומית. יצחק רבין מביע משאלה שתקום מן ההתקוממות מנהיגות מקומית ובכך יקל הדבר לנהל משא ומתן עם ירדן. אך שר הביטחון מוסיף כי תמיד שאל את המנהיגים הפלשתינים שפגש [illegible] האם אתם יכולים להיות [illegible] התשובה שקיבל מפי אישים אלה היתה שאינם יכולים להיות פרטנרים למשא ומתן. לכל היותר יוכלו להיות דוורים בין ישראל לאש"ף או עם ירדן. ומסקנתו של רבין היא: עם דוורים אין מנהלים משא ומתן.

לאמיתו של דבר הרסה ישראל כל ניסיון רציני להקמתה של מנהיגות פלשתינית מקומית. כך מאז 1967 ועד היום כאשר רבין מתנגד לכל פעילות פוליטית. בפעילות פוליטית איני מתכוון רק להקמת מפלגות וכינוסים של פלשתינאים. אך סירוב להתיר תנועה חפשית לאישים פלשתינים, אלא גם — למרבית הפלא — לפגישות של אישים ישראלים רשמיים עם אישים פלשתינים מהשטחים. כך למשל ניסו למנוע בעד השר עזר ויצמן להיפגש עם אישים פלשתינים. וכשנפגש עמם נדרש כי נציג מתאם הפעולות בשטחים יהיה נוכח. ברור שהוראה כזו לא הוצאה רק על דעתו של מתאם הפעולות בשטחים שמואל גורן.

נמצאים על הכוונת

תיזהו זאת גם מכך שמבקשים למנוע התבססותה של מנהיגות אש"פית, אך במשך כל השנים לא הצלחנו להקים מנהיגות פרו-ירדנית. ניסיון כושל היה בהקמת אגודות הכפרים שבכל מקרה לא יכלו לייצג את האוכלוסיה העירונית הפעילה. חלק מאלה שגורשו בעבר יכלו בוודאי להתקבל כיום על ידי ישראל כנציגים פלשתינים אותנטיים ומתונים יחסית. אישים מתונים טוענים כי לעיתים הם "נמצאים על הכוונת" של שלטונות ישראל לא פחות מאשר הקיצונים, והדוגמאות לכך רבות.

די לשמוע מה בפיו של תת-אלוף (מיל.) אפרים סנה, ראש המינהל האזרחי לשעבר ביהודה ושומרון, כדי להשתכנע שזהו המצב לאשורו. הפארסה שהיתה סביב להבא בבירה ופאיז אבו רחמה עד שיסביר קיבל הצעה שאי אפשר לסרב לה בוואשינגטון לאפשר להם לצאת מישראל כדי להיפגש עם ג'ורג' שולץ היא אילוסטרציה למצב זה.

האירוניה היא שנוצר מכנה משותף בין ישראל, אש"ף וירדן בקשר למנהיגות הפלשתינית בשטחים. כל השלושה אינם מעוניינים, כל אחד בסיבה אחרת, שתקום מנהיגות כזו. כל השלושה פועלים נגדה. אש"ף מטיל פחד על מנהיגים מקומיים שלא יגלו עצמאות רבה מדי משום שאינו רוצה במנהיגות פלשתינית חלופית. במצב כזה אין סיכוי שתמומש הנוסחה הפשטנית שיבואו מנהיגים מקומיים ויאמרו לנו שהם מתנערים מאש"ף ומקבלים על עצמם את כל האחריות, כפי שמצפה רבין, לנהל משא ומתן בשם תושבי השטחים.

ודאי שאין סיכוי שמנהיגי הרחוב שקמו בהתקוממות הם שיבואו ויאמרו שהם מוכנים למלא את מקומו של אש"ף. זאת אפשר לשמוע גם בשיחות אישיות בשטחים. כאשר תת-אלוף סנה ותומכיו טענו כי אסור להירתע גם בטיפוח אישים בעלי גוון אש"פי מתון, החייבים לנקוט בעמדה זו גם כדי לזכות בלגיטימציה בקרב האוכלוסיה, האשימו אותם כי הם אנשי אש"ף.

סנה צדק באמרו שלא כל האישים בשטחים הינם חסרי קו עצמאי מול הנהגת אש"ף בחוץ. אך אין לדרוש מהם שיתקוממו נגד אש"ף על מנת להוכיח זאת. ברית מנהיגות מקומית אחראית ובתנאה אינה יכולה להיעשות תוך יום. ובוודאי שלא בלחץ של התקוממות האוכלוסיה. יתכן שזו תתגבש אם וכאשר תקום אוטונומיה, ולא — יימשך התהליך שבסיומו אנו עלולים לאבד את השטחים בלא לזכות תמורתם בשלום.

(המאמר הבא — מחר)

אפרים סנה: כדי להיות עצמאי לא צריך לגנות את אש"ף

כולם היו ולדהיים

הישארותו של נשיא אוסטריה בתפקידו תבטיח את המשך העיסוק בתקופה שהאוסטרים היו רוצים לשכוח

מאת דניאל דגן

וינה

הדין והחשבון של ועדת ההיסטוריונים לחקירת עברו של נשיא אוסטריה היה מסמך מאכזב בשביל רוב האוסטרים, שקיוו לסיום סופי ומוחלט של פרשת ולדהיים.

לאכזבה הזאת נתן כיסוי דרמטי קאנצלר אוסטריה וראניצקי, שדיבר זמן קצר לפני הגשת הדו"ח — וזמן קצר אחר-כך. "איננו רוצים לגרור את העניין הזה עד אין סוף", הסביר הקאנצלר האוסטרי בראיון עיתונאי, "הוועדה קבעה תאריך ברור להגשת הדו"ח, ובכך הפרשה צריכה להגיע לסיומה. נבדוק כמובן כל הצעה נוספת להגיש חומר חדש על עברו של ולדהיים, אך אי אפשר לקבל הזיות חוזרות ונשנות".

שעות אחדות לאחר מכן, בעת הגשת הדו"ח, הודה וראניצקי: "הביקורת המופיעה בדו"ח פוגעת ומדאיגה". ומיד הוסיף: "הפרשה לא תמה. הממשלה תעמוד גם הלאה בפני הצורך להבהיר ולהסביר".

הגשת הדו"ח, באחד האולמות של משרד הקאנצלר בווינה, התנהלה באווירה קודרת. כל אחד מן הנוכחים בוודאי הירהר על עצם העובדה, שהנציגים החשובים ביותר של ממשלת אוסטריה צריכים לחשוף את עצמם להגשת מסמך העוסק בשאלה אם ראש המדינה הוא פושע מלחמה.

אבל יו"ר ועדת ההיסטוריונים, השווייצי הנס-רודולף קורץ, השכיל עד מהרה להפיג את המתח. מלות נימוסין אחדות על שיתוף הפעולה שהוועדה זכתה לו מצד הממשלה, הספיקו כדי להפוך את המעמד הלאבנצים למסיבת עיתונאים נוספת. הכתבים הרבים ביקשו לדעת מה חושבים וראניצקי ושר החוץ שלו אלואיס מוק על המסמך שטרם הספיקו לקרוא.

"הוועדה הסתבכה בהערכות"

שתי התגובות, שניתנו בזו אחר זו, שיקפו היטב חוסר שביעות רצון. בשביל וראניצקי, הפגיעה והדאגה נובעות מכך שהפרשה טרם הסתיימה, ואוסטריה מוסיפה להיות רדופה על-ידי עברו המלחמתי של ולדהיים. לא קשה לנחש, כי וראניצקי היה מעדיף מסקנות אישיות של הנשיא.

אלואיס מוק נשאל אם גם הוא חש רגש של פגיעה ודאגה, ועל כך הגיב בצורה אופיינית: "כן, אני נפגע ומודאג מכך שחברי הוועדה חרגו מן המנדט שניתן להם. הם התבקשו לבדוק אם ולדהיים באופן אישי אשם בפשעי מלחמה כלשהם, ונתנו על כך תשובה שלילית ברורה. אך מעבר לכך הם הסתבכו בהערכות ודעות. החלק הזה של הדו"ח איננו שייך כלל לעניין".

מוק, תומך נלהב של ולדהיים, ניסה לעצור כבר בשלב מוקדם את שיטפון של ביקורת מבית ומחוץ. אבל השיטפון גדל בינתיים לכדי מבול, וכשר החוץ ייאלץ מוק להתמודד עם התוצאות. פרשת ולדהיים הגיעה לשיא נוסף — אך בוודאי לא הסתיימה. אדרבה, יש סימנים רבים שהיא תוסיף להעסיק את האוסטרים ביתר שאת.

אפילו מקורבים של ולדהיים עצמו דיברו בדאגה גדולה על ממצאי הוועדה, שיעודדו לדעתם את המשך העיסוק בפרשה. ולדהיים עצמו, כדרכו בקודש, ניסה לעורר רושם של ביטחון עצמי והדגיש שוב ושוב: "הוועדה קבעה באופן ברור שלא הייתי מעורב בפשעי מלחמה כלשהם. אינני רואה כל סיבה למסקנות אישיות, ואני רוצה להמשיך ולשרת את אוסטריה".

עור עבה

ולדהיים מצטיין בעור עבה, וייתכן שהוא באמת איננו חש את הנעשה סביבו. בראש אוסטריה עומד עתה אדם, שלגביו קבעה ועדת ההיסטוריונים, שהתנהגותו "הקלה" את ביצועם של פשעי מלחמה. אדם שהרחיק והסתיר ושיקר בכל הנוגע לעברו. והשתמש בתירוץ של זיכרון לקוי כדי להימנע מהתמודדות לשאלות מביכות של חברי הוועדה.

השירות החשוב ביותר שיתן ולדהיים כנשיא הוא, ככל הנראה, המשך העיסוק בעברו האישי — ובכך גם בעברה של מדינה, שסירבה עד כה להתמודד באומץ עם אחד הפרקים האפלים ביותר בתולדותיה. הזדמנות לכך תינתן כבר בשבועות הקרובים, כאשר אוסטריה תציין 50 שנים ל"אנשלוס". הסיפוח של מדינת-האלפים הסימפטית לרייך השלישי של אדולף היטלר.

ולדהיים, שרצה לציין את האירוע בנאום בפרלמנט, לא יוכל לעשות זאת. צירים רבים מדי הודיעו שהם יחרימו את הישיבה. נשיא אוסטריה ייאלץ שוב להסתגר בארמונו בווינה, שממלונותיו יוכל להציץ על הפגנות של מתנגדיו. בין השאר, הוא יראה פעם נוספת את סוס העץ המפורסם המלווה אותו זה חודשים. אותו סוס שעליו חקוקה הכתובת: "ולדהיים אינו זוכר את עברו. אבל הסוס שלו זוכר ועוד איך".

אחד המרכיבים שסייעו לספח את הוויכוח הלאומי הגדול הצפוי כאן הוא ההצלחה של ולדהיים להפוך את עצמו לסמל של "דור המלחמה", ולגרור את כל האוסטרים האחרים אל הבוץ שבו הוא עצמו נאלץ לבוסס.

ולדהיים אמר לאחר הגשת הדו"ח: "אינני אשם באופן אישי. כל הדברים האחרים שאומרת הוועדה רלוונטיים לגבי כל האנשים שחיו באותה תקופה". רוב גדול של האוסטרים רוצה כנראה שוולדהיים יישאר בתפקידו. הרוב הזה ייאלץ לקבל את דברי ולדהיים כפשוטם: כולנו היינו ולדהיים.

ולדהיים: מצטיין בעור עבה

עצות נוסח בוורלי הילס

מאת בני לנדאו

בוורלי הילס

בוורלי הילס, מוצאי שבת. בבוורלי הילס מסבה קבוצת ידידים קטנה לארוחת ערב בביתו ההדור של תסריטאי שנון. יין אדום נמזג לגביעי זכוכית וכלי הכסף היקרים בוהקים באור הנר. מוסיקת-סרטים חרישית שופעת ממגבירי-הקול. משרתת ממרכז אמריקה מגישה מנות ריחניות של פילה בשר רך עם תפוחי אדמה ושעועית ירוקה. ובתאווה כל-אמריקאית מחליפים האורחים דעות על פוליטיקה והווריים, מסעדות וסרטים.

אחד המוזמנים, גבר כחול-עיניים ובסקוטישיער, הוא במאי קולנוע עטור פרסים, מעניקי התעשייה. פרסיו עיצבו את חייהו. באורח טבעי נגלשת השיחה לכמה מכוכבי-העל שיאתם עבד: אורסון וולס, אווה גארדנר. סטיב מקווין. "אף אחד", הוא אומר בעצב, "עוד לא הצליח למלא את החלל שנוצר עם מותו של מקווין. אפילו לא איסטווד". רעייתו, אשה נמוכת קומה, חיננית ופיקחית, מספרת על הצעת ההוצאה הגדולה שקיבלה בשעתו מקארלוס גמבינו, הסנדק של ניו-יורק.

מכאן עוברת השיחה ללנה טרנר ולבתה, שאריל, שרצחה את מאהבה של הכוכבת באחד הבתים הסמוכים. מישהו מעיד כי המזון במסעדה של ננסי רייגן — "האיש המנהל את ארה"ב" — כתנגדו בניו-יורק. ואחת הנשים מעירה את סיכויי המועמדים לנשיאות. "הייתי מצביעה בשביל קואומו", היא אומרת ללא התלהבות. "אבל הוא מסרב להתמודד. ועד כמה שאני מבינה, יש לו כנראה סיבות טובות".

"לפני חודש" מספרת אמריקאית, הודה בזמנו, "אסרו באיטליה את בדרודה של רעייתו בשל קשרים עם המאפיה. הציגו אותו בטלוויזיה אסור באזיקים".

"מה שבטוח, לנשיא הבא יהיו בעיות נוראות. אנחנו נכנסים כנראה לשפל כלכלי כבד. הוא יהיה הפגר של שנות התשעים".

"כולם חושבים שבוש אותם. אבל מי יוליך אותנו?"

"מה הולך לקרות בארבע השנים הבאות?"

"ומה יהיה עם ישראל?"

ישראל שולחת חובבים

אחד האורחים, דיפלומט ישראלי מתון, מסביר את חלקו של אש"ף בליבוי המהומות. "היינו יכולים להימצא כעת לאחר חמש שנים של אוטונומיה ובעיצומו של מו"מ על פתרון של קבע", הוא קובע. "אש"ף מאיים על כל המתונים ומחסל את כל המתעקשים. מה שברור: הבעיה תיפתר רק במשא ומתן דיפלומטי. את זה יש להבהיר להם. אני חושש מאד שהפלשתינאים לא יבינו. הם מוכנים לעצמם מרחץ דמים".

הכל מגלים אהדה מופגנת. "הבעיה היא", אומר המארח, "שישראל היתה, מאז ומתמיד, מקרה אסון בכל מה שקשור ליחסי ציבור. אתם אפילו לא מנסים להבין את אמריקה. למה הדמוקרטיה שלכם חשה צורך לחשוף את עצמה בצורה כזאת בטלוויזיה? אף אחד מלברים אינו עושה זאת. אתה יודע מה אני יכול לעשות עם מצלמה. בריו דה ז'נירו תן לי שלוש דקות בטלוויזיה, מדי ערב, ואני הופך לך את ריו לאזור המשבר הנורא בעולם".

"בניו-יורק? אפשר לצלם שם זוועות שאין לתארן. בלבותה של אמריקה".

"הטלוויזיה היא בעסקי המסור, לא בעסקי החדשות. הם מוכרים דאודורנטים וקורנפלקס ומזון לכלבים. או מה אתם עושים שם במהומות כאלה? אתם צריכים לקום ולומר להם: רבותי, בלי פרסומת. העסק טראגי מדי. ילדים נהרגים. אי אפשר לקטוע את זה בפרסומות למשחות שיניים. זה התנאי. אתם רשאים לצלם — אבל בלי מבוקי פרסום. נחש מה יקרה במגבלות כאלה, הם יגידו. אתם מקרבים לזוזה".

"בדרום אפריקה נפתרה בעיית השוורים תוך עשרה ימים. עד כמה שזה נוגע למיליוני האמריקאים החיים בין ניו-יורק ללוס אנג'לס — הכל בא על מקומו בשלום".

"מה שאתם צריכים בטלוויזיה זה דובר הגון. כמו הרוסים. הם מציבים אל מול המצלמות בחור צעיר, נאה ופיקח הנראה כאמריקאי לכל דבר. ישראל שולחת חובבים. אנשים עם מבטא כבד שאינם יודעים אנגלית".

שמחה לאיד

"אתם צריכים איזו אשה יפהפיה, מישהי כמו הבלונדית המשגעת מ'60 דקות'. מישהי עם חיוך כבמנן אווה גארדנר. אל תגיד לי שבכל רחובי ישראל אין אשה יפה כזאת עם שכל ואנגלית שוטפת".

"אני מתנדב לחפש אותה".

"קראתם את המכתב הנהדר שפורסם לפני יומיים ב'ניו-יורק טיימס'? מה, לדעתכם, מצא מרק טוויין בפלשתינה לפני מאה שנה? שממה מדכאת. קללה רובצת. שום דבר לא יקרה פה. הוא התאבל. זה היה יעיל מאד. זה הסביר לאמריקאים שהמיתוס הולך ונוצר כאן, כאילו הציונים השתלטו שם על איזה עם פלשתיני. הוא מוסיף".

"יש פה איזו שמחה לאיד של כלי התקשורת. הם לא בעסקי הידיעות, הם בעסקי עיצוב המדיניות. מתחת לפני השטח יש אפילו אנטישמיות. הכתבים רשאים למתוח ביקורת. זה לגיטימי. אבל קריקטורות אנטישמיות? יהודונים עם אף מעוקל? עוד קריקטורה אחת נוסח 'השטירמר' ואני אמליץ להחזיר את הכתב של ה'טיימס' הביתה".

"א.ב.סי. הם הריצודיים באורח גלוי. על שני הסיילים שבתחנו בצפון, פיטר ג'נינגס אפילו לא מצא לנכון לדווח. מבחינתו זה לא סיפור".

"כמו שאני מבין, יש עוזרי הפקה ערבים שמצלצלים כל בוקר למערכות ושואלים: מה אתם רוצים היום? צמיגים בוערים? מכות? אבנים?"

"מה שאתם צריכים שם כעת זה איזה מבצע תעמולה לא שגרתי. משהו שיהפוך את העולם. אתם צריכים לקום ולומר בסוד. אנחנו מסתלקים מעזה. תקימו שם את הרפובליקה העצמאית של פלשתין. תסתדרו לבד. עשו מה שתרצו".

"זה, כמובן, לא יוכלו להסכים לזה. ואז, לפחות, יראה כל העולם עם מי יש לנו עסק".

"קפה? כולם שותים קפה? או ברנדי וליקר?"

הפנסיה מגרמניה: האמת מול השקרים

תלונה למשטרה על עדות שקר בבית משפט

מאת ת. נתנזון סופר "מבט"

פרשה שזכתה לכינוי "התרמית הבינלאומית" בנושא תשלומי רנטות הביטוח הלאומי מגרמניה לישראלים — כבהעפת.

לטענת "הארגון למימוש האמנה לבטחון סוציאלי בין ישראל למערב גרמניה", בתלונה שהוגשה למשטרה. אתמול נמסר כי בעל עתירה לבית הדין הארצי לעבודה בחיפה, מר יצחק אוסטרומברוד, העיד עדות שקר בפני שופטת.

בתלונה נמסר עוד כי המידע שמסר אוסטרומברוד לשופטת הביאה למסקנה, כי ניהול כספי הפנסיה הגרמנית בישראל לוקה בחסר וכינתה אותו כ"התרמית הבינלאומית" – זאת מבלי שטרחה לבדוק את מהימנות טענותיו של האיש או לבדוק גירסה נגדית.

בתלונה שהוגשה ע"י "הארגון למימוש האמנה", נחשד אוסטרומברוד, במתן עדות שקר בבית המשפט, בבידמה וניסיון להוציא כספים במרמה. במסמכים שהגיש הארגון למשטרה נטען כי אוסטרומברוד קיבל בחודשים אוגוסט-נובמבר 1987 סכום כולל של 1422 ש"ח עבור דמי הבטחת הכנסה שנשללו ממנו ע"י המוסד לביטוח לאומי. בניגוד לטענתו בבית המשפט כאילו לא קיבל כלל כסף מהארגון. יתרה מכך, אוסטרומברוד טען גם כי אינו מקבל את כספי הפנסיה מגרמניה להם הוא זכאי. וכי הכסף כולו נצבר לזיכוי הלוואה שלקח לשם רכישת זכות בביטוח הלאומי בגרמניה.

אנו משרתים בנאמנות עשרות אלפי ישראלים, המממשים את זכאותם לפנסיה בהתאם לאמנה לביטחון סוציאלי ישראל-מערב-גרמניה.

אנו נוסיף לשרת את כל הזכאים, במלוא המסירות ובכל האחריות הלאומית, המוסרית והמשפטית.

אנו פונים לכל הזכאים שטרם מימשו זכויותיהם, להתקשר אלינו כדי לקבל מידע וסיוע — לטובתם.

הארגון למימוש האמנה על ביטחון סוציאלי (ישראל - מערב-גרמניה)

בית אירופה, שד' שאול המלך 37 תל-אביב, 64928, טל. 03-268222-3-4, מען למכתבים: ת.ד. 3312 תל-אביב 61032

صورة عن الأصل

هكذا عن الأمل

סדין לוהט

בכל שנה נרשמים מספר מקרים של סדינים חשמליים המתלקחים תוך כדי שימוש, לרוב כתוצאה משימוש לא נכון • כיצד לנהוג?

מאת נורית אמיתי

"פתאום הרגשתי אש בכל הגוף, חשבתי שאני חולם. תוך שניות הב־ נתי שהסדין החשמלי שעליו ישנתי — בוער. קפצתי מיד מהמיטה, ובלי לאבד את העשתונות הוצאתי את התקע החשמלי מהשקע שאליו היה מחובר. אחר כך התחלתי לראות 'לייבבי הבוזי'", כך סיפר עוזי מ. מפתח־תקווה, בעקבות דליקה ש־ פרצה במיטתו שעליה היה פרוש סדין חשמלי תוצרת הארץ. עוזי מ. סיים את ההשתלשלות על האש, בזק היסב אם המזרן שנצרב כבה, ופנה ברגל לבית החולים. לאחר שטופל שב הביתה.

עוד באותו היום פנה לחברה המבוקשת ונענה, לדבריו, באדישות: "סיפרתי להם כה קרה אך הם אמרו שאינם מוכנים לשאת באחריות. עלי להוכיח כי השתמשתי בסדין על־פי כל ההוראות וההנחיות שניתנו בחוברת שצורפה". האחראי הטכני בחברה המייצרת את הסדין ש"ב־"גלק", קבע כי סדינים הנפרשים על־פי ההוראות ואשר נקשרים סביב המזרן אינם נדלקים, אלא אם נעשה בהם שימוש לא נכון. עוד הדגיש הדובר, כי מספר המקרים שבהם סדינים נדלקים, מתוך כחצי מיליון סדינים חשמליים המופעלים ב־ ישראל, שואף לאפס. בין השאר ציין הדובר, היו מקרים שבהם הסדין קופל, למשל כאשר רצו להשתמש בסדין כפול למיטה יחידה. זה בפירוש אסור. עוזי מ. עדיין שוקל אם להגיש תביעה משפטית נגד החברה.

אנו פנינו למספר גורמים כדי לשמוע מהם כיצד עלינו לנהוג כדי שסדינים חשמליים לא יתלקחו.

רמי כחלון, מפקח הבטיחות ה־ ראשי במשרד הפנים מאשר, כי בשנה מתרחשים מקרים ספורים שבהם מתלקחים סדינים חשמליים במהלך השימוש בהם. השריפות נגרמות בעיקר מכיוון שהמשתמש לא ניתק את הסדין מהחשמל לאחר השימוש; בגלל כפל בסדין הגורם לקצר; משום שגוף הסדין התחמם והחל לבעור, ועוד.

כחלון מונה מספר כללי שימוש חשובים ובין השאר הוא מציע לנתק את הסדין מהחשמל לאחר החימום ולא להירדם כל עוד התקע מחובר לשקע. עוד הוא מדגיש, כי נוזלים הנשפכים על המיטה העטופה בסדין חשמלי, גורמים לקצר. מפקח הבטיחות מספר גם על מקרים שה־ חיבור של התקע לשקע החשמל אינו מושלם. במקרים כאלה "החלל הריק שבין השקע לתקע מתחמם" וגם זה מקור סכנה.

> **סדינים בעלי תו תקן (ת"י 583) המשווקים בישראל**
>
> הסטפליה
> מפעלי תעשייה עין גב
> פרייזום
> עידית
> פלסטיל
> תרמוגל

ראש מדור מוצרי צריכה במכון התקנים, איתמר ויינשטיין, טוען כי עיקר מקרי הדליקה בסדינים חשמ־ ליים התרחשו כשהסדין היה מקופל. דבר חשוב נוסף, לדבריו: יש לקנות סדין עם תו תקן. עם זאת קיימת בעיה עם סדינים מיובאים: יש לגביהם אישור יבוא אך אין פיקוח ישיר על המפעל. ויינשטיין מנדב עצה: לפרוס את הסדין ולמתוח אותו היטב על גבי המזרן ולהקפיד שלא יהיו בו קפלים ורצוי — לנתקו מהזרם לפני שנרדמים. בין עונה לעונה, כשמאפסנים את הסדין בארון, חשוב לכעס בקיפולים. מכיוון שאלה הם גורמים בעייתיים עם הפרישה מחדש, בעונה שתבוא.

ובאשר לפעוטות: רצוי לא ל־ השתמש, מכיוון שפעוטות אינם מד־ רעים לחום הפורץ לפתע מסדין זה. כך גם לגבי ישישים וחולים.

בוריס שוורץ, מהנדס חשמל במחלקה לייעול הצריכה בחברת החשמל, מסביר כי כשמחובר במ־ כשיר חשמלי הצמוד לגוף האדם, הבטיחות חשובה במיוחד. לכן, נוסף לתו תקן ממליץ איש חברת החשמל לוודא שבסדין החשמלי יהיה בידוד כפול. בידוד זה, מסביר שוורץ, מב־ טיח את המשתמש בפני תופעות חשמול. כן חוזר שוורץ וממליץ שלא לקפל את הסדין אלא בהתאם לקפלים המקוריים. וזאת מחשש שגוף החימום יישבר ויהווה מקום מסוכן להתלקחות. "גם לא הייתי ממליץ להשאיר את תקע הסדין בשקע, בייחוד ללא השגחה או בשעת שינה. כדאי להדליקו רבע שעה לפני השינה ולאחר מכן לנתקו מהזרם".

ומה עושים אם בכל זאת נדלק הסדין? יש לנתקו מיד מזרם החשמל. כך גם כאשר חשים זרם חשמלי מהסדין הפועל. ובאשר לאלה שרכשו סדין חשמלי בחו"ל: עליהם לוודא כי השקעים תואמים לאלה שבשימוש בישראל וכן לב־ דוק את הבידוד הכפול. בכל מקרה שהוא כדאי לפנות לשמאות. כך גם כאשר קורות תקלות בסדין. ר העיקר, אומר שוורץ "לא לקחת חשמל לידיים". לדברי קרינגל מהרשות לצרכנות שליד ההסתדרות, כמעט שלא הגיעו תלונות בנושא סדינים חשמליים. אך אין זה אומר שהכל תקין בנושא זה. ולכן ממליצה קרינגל למסור את הסדין לבדיקה לפני השימוש שבין ה־ עונות. "כדי לוודא שהכל תקין במוצר עדין ורגיש זה".

שבוע האופנה הישראלית, חורף 1989

הצעקה האחרונה

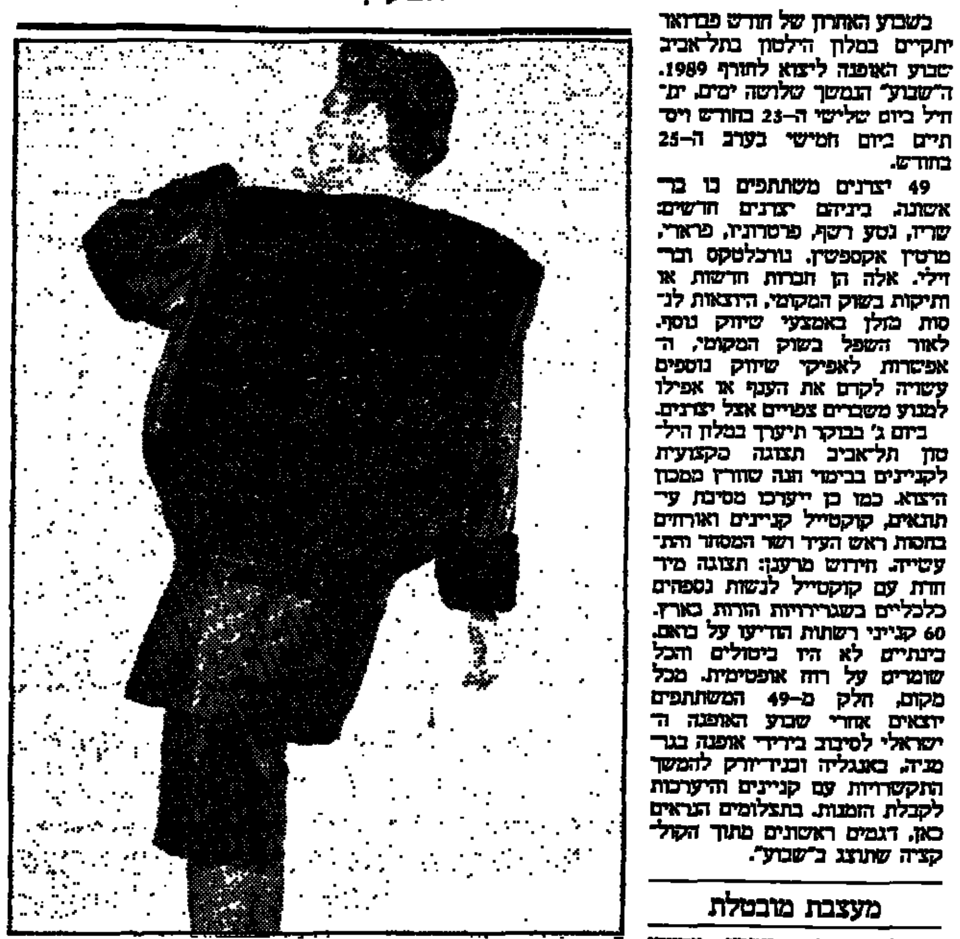

מדגמי שבוע האופנה: עור נאפה עם גב מעוטר פרוות אסטרחאן של זיווה תלם. (צילום: סמי ברגר)

עוד דגם ל"שבוע": מערכת מחויטת באריגת "פרנס דה גאל", עיצוב עודד פרוביזור ל"ניבה" (צילום: בן לם)

מאת שולמית קיסרי

בשבוע האחרון של חודש פברואר יתקיים במלון הילטון בתל־אביב שבוע האופנה ליצוא לחורף 1989. ה"שבוע" הנמשך שלושה ימים, יח־ חל ביום שלישי ה־23 בחודש ויס־ תיים ביום חמישי בערב ה־25 בחודש.

49 יצרנים משתתפים בו בר־ אשונה. ביניהם יצרנים חדשים: שריז, גסע רשף, פרטורגיו, פרארי, מרטין אקספשן, נורולטקס ובר־ זילי. אלה הן חברות חדשות או ותיקות בשוק המקומי, היוצאות לנ־ סות מזלן באמצעי שיווק נוסף. לאור השפל בשוק המקומי, ה אפשרות לאפיקי שיווק נוספים עשויה לקדם את הענף או אפילו למנוע משברים צפויים אצל יצרנים.

ביום ג' בבוקר תיערך במלון היל־ טון תל־אביב תצוגה מקצועית לקניינים בבימוי הנה שוורץ ממכון היצוא. כמו כן ייערכו מסיבת עי־ תונאים, קוקטייל קניינים ואורחים בחסות ראש העיר ושר המסחר והת־ עשייה. חידוש מרענן: תצוגה מיו־ חדת עם קוקטייל לנשות נספחים כלכליים בשגרירויות הזרות בארץ. 60 קניינים רשתות הודיעו על בואם. בינתיים לא היו ביטולים והכל שומרים על רוח אופטימית. מכל מקום, חלק מ־49 המשתתפים יוצאים אחרי שבוע האופנה ה־ ישראלי לסיבוב בירידי אופנה בגר־ מניה, באנגליה ובניו־יורק להמשך התקשרויות עם קניינים והיערכות לקבלת הזמנות. בתצלומים הנראים כאן, דגמים ראשונים מתוך הקול־ קציה שתוצג ב"שבוע".

מעצבת מובטלת

מעצבי אופנה ואנשי מקצוע מובטלים הם הפן האנושי של פשי־ טות הרגל וההתמוטטויות של מפעלים אחדים שנסגרו באחרונה. אין זו תופעה חדשה בענף, ובאחרו־ נה כידוע חל גל של "נפילות". חלק מהנפילות היו צפויות, אחרות באות כרעם ביום בהיר אפילו לאנשים העובדים במפעלים ה קשורים יום־יומית לפעולות הייצור, התכנון, המימון, השיווק וכיוצא בזה.

מוניקה דוד, אחת המעצבות המו־ כשרות בתעשיית האופנה בארץ, עובדת זה 12 שנה במפעלים יצרנים שעוסקים או עסקו בייצור לשוק מקומי וביצוא. בתיק הקרדיט שלה מפעלים כמו ברגר, מיק, קסטרו והאחרון: ליז. ליז היה ידוע כמפעל יציב, בבעלות אשר שלום. באחרונה נפוצו שמועות על קשיים במפעל, שהופרכו בעקשנות על־ידי הבע־ לים. בין השאר, הודיע שלום לכל המעוניינים כי מכר את דירתו וקנה דירת פנטהאוז מפוארת שאליה הוא עומד לעבור בקרוב עם משפחתו. כדי לטשטש עוד יותר את רושם השמועות, פנה לפני ארבעה חודשים אל מוניקה דוד, שעבדה באותו זמן אצל קסטרו, והציע לה תנאי שכר מיוחדים כדי שתעבוד בליז יחד עם עוד שתי מעצבות. (המפעל ייצר בגדי נשים, בגדי ים וסריגי נשים).

סוף הסיפור מזכיר סיפור בלשי: היעלמותו של אשר שלום עם משפחתו למקום לא ידוע (כרגע) על פני כדור הארץ. העובדים, לרבות מוניקה, קיבלו משכורת אחרונה במזומן, מכיוון שכל החשבונות היו מעוקלים. המפעל ננעל על מנעול ובריח מיום אחד למשנהו, חייב לעובדיו משכורת אחת. מוניקה נשארה מחוסרת עבודה. לידיעת יצרנים המחפשים מעצבת כשרונית, מנוסה ובעלת ניסיון בתעשייה.

מסמוס המוח (ב)

חור בכיס

מאת אברהם טל

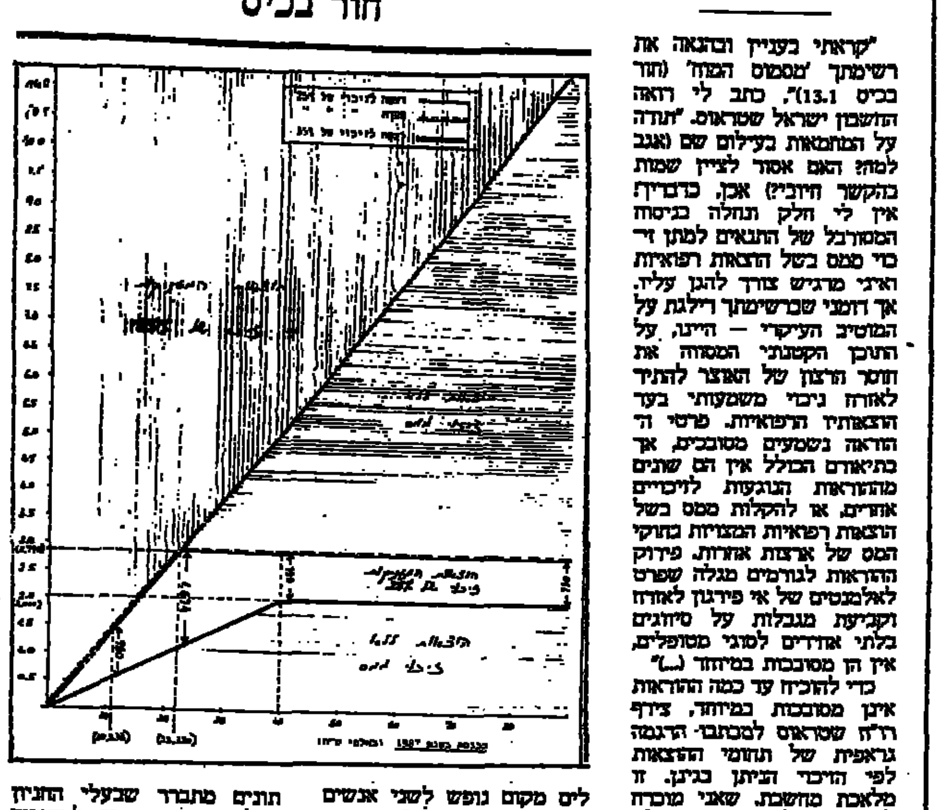

"קראתי בעניין ובהנאה את רשימתך 'מסמוס המוח' (חור בכיס 13.1)", כתב לי רואה החשבון ישראל שטראוס. "תודה על המחמאות בעילום שם (אגב למה? האם אסור לציין שמות בהקשר חיובי?) אכן, כדבריך: אין לי חלק ונחלה בניסוח המסורבל של התנאים למתן זי־ כוי ממס בשל הוצאות רפואיות ואינני מרגיש צורך להגן עליו. אך דומני שברשימתך דילגת על המוטיב העיקרי — היינו, על התוכן הקטנוני המסווה את חוסר הרצון של האוצר להתיר לאזרח ניכוי משמעותי בעד הוצאותיו הרפואיות. פרטי ה הוראה בשמעים מסובכים, אך כתיאורם הכולל אין הם שונים מההוראות הנוגעות לזיכויים אחרים, או להקלות ממס בשל הוצאות רפואיות המצויות בחוקי המס של ארצות אחרות. פירוק ההוראות לגורמים מגלה שפרט לאלמנטים של אי פירגון לאזרח וקביעת מגבלות על סיווגים בלתי אהודים לסוגי מטופלים, אין הן מסובכות במיוחד (...)"

כדי להוכיח עד כמה ההוראות אינן מסובכות במיוחד, צירף רו"ח שטראוס למכתבו הדגמה גראפית של תחומי ההוצאות לפי הזיכוי הניתן בגינן. זו מלאכת מחשבת, שאני מוכרח לאפשר גם לקוראי טור זה ליה־ נות ממנה. בהמשך מכתבו מסביר שטראוס בבהירות יתירה את ההוראות הלא־מסובכות־ במיוחד ומצליח לעשות זאת על פני עמוד אחד בלבד של טקסט.

בהמשך להמשך הוא כותב: "הנוסחות המסורבלות שנקבעו בפקודת מס הכנסה מיטיבות עם האזרח הקטן שנאלץ לעמוד בהוצאות כבדות, אך הן מוד מידות מאוד עם בעלי הכנסות גבוהות יותר. לדוגמה, לבעל הכנסה של 24,000 שקל בשנה, שנאלץ לעמוד ב־1987 בהוצאות לאשפוז בן משפחה, או לניתוח, בסך 12,000 שקל, יינתן זיכוי ממס בסך 3,547 שקל. (אך) אם הכנסתו היתה 100,000 שקל, ניתן לו זיכוי ממס של 197 שקל — כ־5 אחוז מהזיכוי שניתן לעמיתו. אפשר היה, כמובן, לפרגן לאזרחים ול־ קבוע זיכוי אחיד ממס — בשיעור של 25% או 35% — ולא להפלות בין בעלי הכנסות שונות. במקרה כזה היתה ה נוסחה פשוטה (...)"

מה נאמר ומה נדבר? הכי טוב להיות בריאים ולא להזדקק לא לרופאים — ולא ליועצי מס.

מעשה סדום

אחד מעמיתי הזמין באוק־ טובר אשתקד דרך קופת החו־ לים מקום נופש לשני אנשים במלון מוריה ים המלח. נדרש לשלם מראש 200 שקל. כש־ לושה חודשים לאחר תום השה־ הות במלון, קיבל חשבון שבו הצטמקה המפרעה שלו באורח פלאי מ־200 ל־195.06 שקל בלבד. תהה עמיתי, כיצד קורה דבר מפתיע וגם מצער שכזה. והתברר לו שהכל הוא עניין של שערים: מאחר שהמקדמה היתה צמודה לדולר, ומאחר שהדולר התפחת מאז תשלום המקדמה ועד לעשיית החשבון במספר אחוזים טובים, ומאחר שהמלון נוהג לערוך את החישובים (לטענת מנהלו) אך ורק ב־ הצמדה לדולר — נגמגו קרוב לחמישה שקלים מן המקדמה. שימו לב: במקום שיקבל ריבית על 200 שקל שהיו מופקדים בידי המלון — הוא שילם עליהם קנס של כ־2.5%.

מלון מוריה נמצא בקירבת סדום וכנראה האווירה שם משפיעה.

מה נשמע בחניון נתב"ג

לפני זמן־מה הגיש מנהל משרד התעשייה והמסחר בתל אביב צפריר ענבר את תלונתו על הפקעת מחירי החניון בנמל התעופה בן־גוריון ליועץ המש־ פטי של משרד התחבורה. ובין השאר קבע: "(...) מבדיקת הנ־ תונים מתברר שבעלי החניון העלו מחירים מעבר למחירים שנקבעו בצו חתום ע"י שר התחבורה ושר האוצר מספטמבר 1986".

לא מזמן קיבלתי את תוצאות הבירור של לשכת היועץ המש־ פטי במשרד התחבורה, בחתימת עמוס להבי, מנהל מחלקת החקירה. על פני שני עמודים מתאר מר להבי בדייקנות רבה את השתלשלות העניינים מב־ חינה משפטית, אבל נזהר מ־ להזכיר במפורש את העובדה שחניון נתב"ג גבה במשך ל־ מעלה מחצי שנה דמי חנייה בלתי חוקיים. והשורה התחתונה: "כאן המקום להזכיר כי ביום 1 בינואר 1988 הוצא השירות של מתן שירותי חניה מהפיקוח ומתחולת החוק ליציבות מחירים (...) כך שכיום נראה, כי אין עוד טעם לעסוק במחיר החניה בנתב"ג".

זו דוגמה נאה לתוצאות המבורכות של סחבת: הטיפול בעניין נמשך במשך חודשים כה רבים, עד שהפריץ מת. ובכל זאת היה יפה אם מישהו מהקוראים, שחנו בחניון נתב"ג אחרי מאי 1987 ושילמו 3.30 שקל בעד חניה בת פחות משע־ תיים, היה תובע את מפעילי החניון בבית הדין לתביעות קטנות על השקל הבלתי חוקי שנגבה ממנו.

פינוקיו זה גם שומר

מאת לאה קויטל

השומר, ירק הדומה מעט לבצל ירוק או לכרישה, צורתו יותר עגלגלה ואת עליו הארוכים גוזמים לפני הגיעו לדוכנים. ירק זה מוכר בשמו הנוסף פינוקיו — Finockio. במוצאו מאיטליה הגיע לארצנו לפני שנים ספורות. ירק השומר דל בק־ לוריות ועתיר ויטמינים גבה. בימים עברו נהגו להשתמש בירק זה כתרופה למכאובים שונים. במיוחד ידועה יעילותו לפתרון כאבי בטן ובעיות עיכול שונות.

אפשר להשתמש בשומר כשהוא טרי, כתוספת לסלט ירקות חי, לסלט חסה או להכין ממנו סלט בתוספת שמן, מיץ לימון ותבלינים. לירק השומר טעם מיוחד של ANIS מנטה עדין.

להלן אפשרויות נוספות לשימוש רב־גוני וכן סלט ברוקולי.

שומר מאודה ומוקרם בגבינה

החומרים: 2 ראשי שומר בינוניים, 3 כוסות מים, 50 גרם חמאה או מרגרינה, רבע כפית מלח, כף אבקת מרק בטעם עוף, כף רוטב סויה, קורט פלפל לבן, 100 גרם גבינה קשה מגוררת.

אופן ההכנה:

בעזרת סכין חדה מפרידים את עלי השומר מן הבסיס. שוטפים היטב תחת זרם מים. שמים בסיר את עלי השומר ויתר המרכיבים, מלבד הגבינה ומביאים לרתיחה. מבשלים על גבי להבה נמוכה כחצי שעה. אם ישארו נוזלים לאחר חצי שעה מגבירים את הלהבה ומורידים המכסה. מבשלים עוד 5 דקות ומור־ ידים מהאש. מסדרים את עלי השומר בצלחת חסינת אש, משומנת קלות, בוזקים את הגבינה ואופים בתנור חם כ־5 — 7 דקות.

אפשר לעשות את פעולת ה הקרמה במיקרוגל במשך שתי דקות בעוצמה גבוהה.

מגישים חם כתוספת למנה חלבית או כמנה ראשונה.

סלט שומר ברוטב צלפים

החומרים:

2 ראשי שומר בגודל בינוני, 1 ליטר מים + כפית אבקת מרק עוף.

לרוטב:

3 שיני שום כתושות, 3 כפות צלפים קצוצים, 3 כפות פטרוזיליה קצוצה, כפית ריחן טרי או יבש, מלח ופלפל לבן לטעם, 3 כפות מיץ לימון או חומץ בן יין, 3/4 כוס שמן זית או שמן לסלט.

אופן ההכנה:

בעזרת סכין חדה מפרידים את עלי השומר מהבסיס. מניחים בסיר רחב. יוצקים את המים ואבקת המרק. מביאים לרתיחה ומורידים מהאש. מסננים את השומר מעודפי הנוזלים.

שמים את כל מרכיבי הרוטב בצנצנת זכוכית וסוגרים. מערבבים יחד היטב. יוצקים את הרוטב על השומר בעודו חם. מצננים היטב. מגישים כתוספת או סלט למנות עיקריות.

יש אפשרות להחליף את הצלפים בזיתים ירוקים קצוצים.

הערה: יש אפשרות לוותר על פעולת הבישול הראשונית ולהכין את הסלט עם השומר בלתי מבושל.

סלט ברוקולי ועגבניות ברוטב רוקפור

החומרים:

2 ראשי ברוקולי טרי בגודל בינוני (כערך 1 ק"ג), 2־3 עגבניות אדומות חתוכות לקוביות, 1 ליטר מים + כף חומץ טבעי.

לרוטב:

100 גרם גבינת רוקפור מגוררת, 100 גרם חמאה או מרגרינה בטמפ־ רטורת החדר, 1 גביע שמנת חמוצה, רבע כפית מלח וקורט פלפל לבן, 6 זיתים שחורים מגולענים מן קל־ מטה, 3 רצועות דג אנשובי.

לקישוט:

רצועות חסה ופטרוזיליה קצוצה.

אופן ההכנה:

חותכים את פרחי הברוקולי ומשאירים בצד את הגזעים לשימוש אחר. מרתיחים בסיר מים וחומץ. כשהמים רותחים מניחים לתוכם את הברוקולי ומבשלים בסיר פתוח 3 - 4 דקות. מורידים מהאש, שוטפים ומסננים.

שמים במעבד מזון את כל מרכיבי הרוטב ומעבדים לרוטב חלק. מסדרים את פרחי הברוקולי והע־ גבניות על גבי מצע של עלי חסה. יוצקים מעל את הרוטב באופן שווה. מקשטים בפטרוזיליה קצוצה. מ־ גישים קר כמנה ראשונה.

רפואה משלימה ודיסקרטית

מאת ציפי אדמוני

חיפה התקנאה בתל־אביב וגם לה יש היום מרכז רפואי פרטי. המרכז נמצא בשכונת אחוזה, במקום ש־ שימש, עד לא מזמן, כוילה מפוארת וידועה. ארבעה חודשי עבודה, השקעה של מיליון דולר, הפכו את המקום למרכז רפואי אמבולטורי פרטי — "אמ.ד.מנטור". הכניסה הפכה לפינת קבלה והמתנה, חללים נתנו הפכו לשלושה חדרי בדיקה המשוכרים על בסיס יומי, דבר המאפשר מיגוון רחב במיוחד של רופאים, מאורטופדים דרך פלסטיקאים, גיניקולוגים, רופא עור, אורולוג, רופא אף אוזן גרון וכירורגים. (ביניהם, אי אפשר שלא לציין את משתיל הכבד, ד"ר יגאל קם.) במקום שני חדרי ניתוח משוכללים, מצויידים במיכשור כיר־ ורגי מתוחכם, כמו מכשיר לייזר ממוחשב יחיד מסוגו, תוצרת הארץ. המכשיר פועל על CO, ושימושיו הם, בכירורגיה כללית, בתחום הגיניקולוגי במקרים של גידולים שפירים בצוואר הרחם, וכן בשטח הפלסטי, כמו הסרת כתובות קעקע, וגידי דם בולטים. טיפולים נוספים המבוצעים במקום — שאיבת שומן, ביופסיות, הגדלת שדיים, שחזור שד, ניתוחי אף ועוד.

ב"אמ.ד.מנטור" ניתן לערוך ניתו־ חים, המצריכים אישפוז של עד 24 שעות. החולה נהנה מהשגחה ר־ פואית מלאה של רופא ואחות. בבוקר הוא גם מקבל כוס קפה ועוגה. כל זאת בחדר שהייה מרופד בשטיח מקיר לקיר, שצבעו חום בהיר, וילונות בגוון תואם, מוסיקת רקע שקטה, טלפון צמוד לכל מיטה ואפילו טלוויזיה. בחדר המכיל שש מיטות מודרניות. פזורים פסלי בר־ זנה בדמות נשים, תרומתה של הפסלת החיפאית, יעל שלו. חלון הוויטראז', מוסיף למקום צבעוניות, והוא מעשה ידיה של האומנית שושי אייל, שאף היא חיפאית.

לרגל הפתיחה, יוצא "אמ.ד־ מנטור" במבצע, לתקופה של ש־ לושה חודשים — בדיקת פאפ־ משטח מצוואר הרחם, לגילוי מוקדם של תאים ממאירים, במחיר של 20 ש"ח בלבד. המרכז המעניק שירות רפואי וניתוחי 24 שעות ביממה, הנמצא בקשר חירום עם בית־החולים "כרמל", בא בעצם להעניק רפואה משלימה, צימצום תורים, וכמובן דיסקרטיות, כמו במקרים של ניתו־ חים פלסטיים למיניהם, ניתוחים גיניקולוגיים לשיפור התיפקוד ה מיני ועוד.

הועדה המקומית לתכנון ולבניה "מעלה חרמון" מסעדה

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה התשכ"ה — 1965

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבניה כי הנאא עלי ח'טאר תושבת כפר בוקעתא ברמת הגולן הגישה לועדה המקומית לתכנון ולבניה "מעלה חרמון" בקשה להתרת מבנה מגורים המרוחק 2.5מ' במקום 3.0מ' מגבול השכן הצפוני 2.20מ' במקום 3.0מ' מגבול השכן המזרחי ליד כביש מס' 1.

את ההתנגדויות להתרת ה מבנה הנ"ל אפשר להגיש תוך שבועיים מתאריך פרסום הודעה זו לועדה המקומית לתכנון ולבניה "מעלה חרמון" מסעדה.

בוצאר יצחק
יו"ר הועדה

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי ראשון לציון

הודעה בדבר אישור שינוי תבנית מפורטת/מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי הועדה לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, אישרה באישור של הבנים תבנית מפורטת/מתאר מקומית הנקראת "שינוי תבנית מפורטת/מתאר מקומית מס' רצ/1/5/א'". אלה הם השטחים הכלולים בשינוי התבנית: גושים 3926 חלק, 3924 חלקות 3־5 בשלמות, 2, 7 חלקים, ראשון לציון בין הרחובות הרטינסקי, רוטשילד, בן אליעזר. עיקרי הוראות שינוי התבנית: קביעת הוראות זכויות בניה, התוויית מערכת דרכים, שבילים, קביעת שטחים ציבוריים פתוחים, שטחים לבניה ציבורית, שטחי חניה, קביעת אזור מסחרי.

ההודעה על הפקדת שינוי התבנית יחד עם התשריט המצורף אליו, פורסם בילקוט הפרסומים מס' 2471 עמ' 12 ובעתון מקור דבר מתאריך 26.9.78 ובעיתון ערב ידיעות אחרונות מתאריך 26.9.78 בשפה העברית ובעתון מקור נוסף "הארץ" מתאריך 27.9.78 בשפה העברית/הערבית.

שינוי התבנית האמורה בצורה שבה אישרה הועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקו־ מית לתכנון ולבניה וכל המעונין רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שה־ משרדים האמורים פתוחים לקהל.

ד. שיש
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה
מחוז המרכז

חברת החשמל לישראל בע"מ

אגף הבצוע

מכרזים

החברה מזמינה בזה הצעות לבצוע עבודות כדלקמן:

1. מכרז מס' 87/1234 — עבודות שינויים ושיפוצים (בניה) במתקנים שונים בתחנת הכח רדינג בתל־אביב
2. מכרז מס' 87/1270 — עבודות שינויים ושיפוצים במבנה של החברה בחיפה.
3. מכרז מס' 88/2009 — מחיקת מבדדים בתחנות משנה באזור באר־שבע (התקשרות שנתית).

פרטים וטופסי המכרזים אפשר לקבל תמורת תשלום כדלקמן: עבור 87/1234 סך 230 ש"ח כולל מע"מ, עבור מכרזים 87 1270 ו־88/2009 סך של 115 ש"ח כולל מע"מ. במשרדי אגף הבצוע רח' החשמל 16, תל־אביב (קומה 11 טלפון 891־614343) בין השעות 08.00 — 13.00 עד יום רביעי 17.2.88

רשאים להשתתף במכרזים הכל רק קבלנים רשומים אשר יוכיחו כושר בצוע מתאים. יש להמציא מסמכי רישום בעת קבלת חומר המכרזים.

על ההצעות להגיע למשרדנו עד יום רביעי 9.3.88 שעה 12.00.

אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעות הזולות ביותר או כל הצעות שהן.

בחנות ובשוק

תפוחי אדמה ממולאים, פאטה דגים ופטריה יפאנית

כמה מהחידושים בשבוע המזון הישראלי הננעל מחר

לכבוד שבוע המזון, הוציא מכון היצוא קטלוג יוקרה שעוצב על־ ידי וויסתף עיצוב והפקה בע"מ. בתצלום: מוצרי חלבה של המפעל "24 קאראט" המתפרסמים בקטלוג.

שבוע המזון הישראלי, המתקיים בימים אלה במרכז הקונגרסים בגני התערוכה, מאפשר מעט מנוחה וש־ טיפת עיניים מאירועי היום־יום ומחזיר את המבקר אל ארץ ישראל היפה. התערוכה המאורגנת על־ידי מכון היצוא נפתחה ביום שני ותינעל מחר. בתצוגה הכפולה בגודלה מקודמתה, מציגים 100 יצואנים את מיטב הפרי, הירק, המזון המעובד, התבלינים וכל טוב הארץ. בין הבאים יותר מ־500 קנייני מזון, נציגי 23 ארצות, ביניהן ארה"ב, בריטניה, גרמניה, צרפת, שוודיה, אוסטרליה ויפאן.

נוסף על המבחר הענק של המוצרים הישראליים המוכרים לנו מן המרכול, מוצגים כמה פריטים חדשים שישאו בקרוב את דרכם אל השוק הישראלי. "סנפרוסט" מציגה תמרים טבעיים מוקפאים, שאותם יש רק להפשיר — ולאכול. לטבעול "שניצל" מצופה בקמח מלא ו"הד מבורגר" בטעם אמריקאי. בחברה צופים שההמבורגר יהיה להיט בארץ. "זוד הגליל" מוכרת שקדים מצופים בסוכר, אך בין השקד לסוכר מסתתרת שכבת שוקולד. חובבי המתוקים לא יתלוננו על כך. חברת "טעם ויחד" פיתחה שני סוגי פירה חדשים מתפוחי אדמה: פירה עם עשבי תיבול ופירה עם ירקות. יש רק להוסיף מים.

"מעדנות" שיכללה את הפשטי־ דות הגדישות שלה, המצויות כבר במרכולים, והיא מציגה בשבוע המזון פשטידות קטנות, אישיות, במילוי ירקות, פטריות ועוד. מוצלח במיוחד הוא פאי התפוחים המתובל בנדיבות בקינמון, וכשהוא מוגש חם כלוויית מנת גלידה קרה, הוא קרוב מאוד בטעמו לאמריקה. חברת "צהר" מוכרת "סמנה". מין שומן שהיה מקובל מאוד במטבח המזרחי והוא משמש להכנת מתוקים מזר־ חיים ודברי מאפה כמו בקלאווה. תרסיס השמן לטיגון "קל שמן", הוא שכלול של תרסיס שלא זכה בהצלחה רבה לפני שנים אחדות.

חברה שלקחה על עצמה לשמר מוצרים מסורתיים שהולכים ונעל־ מים היא "המעדן הירוק", אשר מייצרת מיני פסטלים, קבבים, תפוחי אדמה טריים ממולאים — והכל על טהרת הצמחונות.

חדר מיוחד מוקדש בתערוכה למחקר ופיתוח. בין השאר מיוצגת שם חברת "מיגל" מקריית שמונה העוסקת בפיתוח ובעיבוד של מוצרים כמו דגים ופרי הים. פטריות ובשר ציד. מבין הדגים (שאינם בשריים) הם מעשנים צלופחים והכ־ מגוון ומייצרים פאטה דגים תקני־ קים. הם עובדים על פיתוח פטריה יפאנית מיוחדת רבת תכונות. שביפאן תהליך גידולה אורך תשע שנים. בארץ מקווים לקצר את התהליך לשנה. לצורך בשר ציד מגד־ לים לגדל כאן צבאים, ארנבות ויונים. הם גם מעשנים את בשר הבדבר, אותו מגדלים בצפון אפריקה ומגמה להיכנס עמו לשוק הישרא־ לי.

עירית רוזנבלום

הסינית מס' 1 חוגגת 10 שנים.

אנו ממשיכים בחגיגות העשור

והחודש:

שלושה בקדרה אחת, והרביעי - על חשבוננו.

אנו מחדשים את מסורת ה-Hot Pot(*) - פונדו סיני מקורי,
ומזמינים אתכם ליהנות מן העיסוק החביב
של הכנת מנות הבשר והדגים בתוך המרק המהביל,
ישירות על שולחנכם.

לרגל החגיגות, החוגג הרביעי בקדרה החמה -
על חשבון הבית.

(*) הזמנה מראש חיונית

כפר שמריהו
טשרסט אוף סצ'ואן
10 שנים של טעם טוב!

מרכז מסחרי כפר שמריהו 052-70448, 547722

בטכניון מעדיפים תארים גבוהים

הטכניון החליט להשתדל ולהגדיל את חלקם של הלומדים לתארים גבוהים, ולשם כך הוא אפילו מנסה למשוך אליו סטודנטים מחו"ל

מאת ירדן טל

פרופ' צבי ציגלר, דיקאן בית־הספר ללימודי מוסמכים (תואר שני ושלישי) בטכניון, יצא בימים אלה לארה"ב "למכור" את הטכניון לבוגרים פוטנציאליים ללימודים גבוהים. מאז נכנס לתפקידו, לפני כשנה, פועל פרופ' ציגלר ללא ליאות להגדיל את מספר המשתלמים לתארים גבוהים בטכניון, בהם סטודנטים מחו"ל, יהודים ולא־יהודים. כיום, כ־2,000 מכלל 8,200 הסטודנטים בטכניון הינם סטודנטים לתארים גבוהים. פרופ' ציגלר שם לעצמו כמטרה להגדיל את מספר המשתלמים לתארים הגבוהים ב־50%, והיינו עד כ־3,000 סטודנטים לפחות. הוא אינו מתיימר להגיע למצבן של אוניברסיטאות יוקרתיות בארה"ב, שלהן מבקש הטכניון להשתוות, ובהן כמחצית מכלל הסטודנטים הינם משתלמים לתארים הגבוהים.

במסגרת פעילותו זו מבקש פרופ' ציגלר להגדיל גם את הנתח של הסטודנטים מארצות חוץ. כיום משתלמים לתארים גבוהים בטכניון 140 סטודנטים כאלה, מהוכם 120 הינם יהודים. 45 הם מארצות אמריקה הלטינית, 25 מצפון אמריקה והשאר ממדינות אחרות. על־פי הנחייה מהטכניון פתחו ראשי אגודות הידידות של הטכניון הפזורות במדינות רבות בעולם במתקפת הסברה שנועדה להגדיל את מספר המשתלמים מחו"ל בטכניון. עד כה התוצאות מעודדות מאוד, אליבא דפרופ' ציגלר, אולם יש מקום לתוספת גדולה יותר של משתלמים, כדבריו.

האם המצוקה הכספית של הטכניון היא שאילצה אותו לפנות ל"שורות זרים" לחפש סטודנטים שיכניסו לקופה המדולדלת של המוסד מטבע חוץ אשר יכסה על הגרעונות? פרופ' ציגלר דוחה טענה זו. אמנם המצב הכספי של הטכניון אינו מן המזהירים וגם טרם מוצה פוטנציאל הסטודנטים המקומי, אבל בכל מקרה, אין סטודנט זר תופס את מקומו של סטודנט מקומי. לאלה גם אלה יש מקום. הגידול ברוכה, אומר פרופ' ציגלר, לא ממומן מתקציבו השוטף של הטכניון (אשר יותר ממחציתו הקצבת המדינה), אלא מתרומות ידידי המוסד בארץ ובחו"ל.

לדברי פרופ' ציגלר, במשך שנים רבות שלטה בכיפה בטכניון התפיסה שמתפקיד המוסד הטכנולוגי הגבוה היחידי בישראל, המכשיר כשלושת־רבעי מהמהנדסים במדינה, להתרכז בעיקר בהכשרת מהנדסים למשק, כאשר נושא הכשרת בעלי תארים גבוהים בהנדסה ומדעים היה כל אותן השנים על "אש קטנה" בלבד. המחשבה היתה שהתעשייה הישראלית קטנה מדי בשביל בעלי הכשרה גבוהה. עם השנים חלה ההתפכחות. התעשייה גדלה והתפתחה, ועימה חל המהפך גם בטכניון.

לאחר בדיקות ודיונים ממושכים, שלא נעדרו מהן מחלוקות עקרוניות, הוחלט בטכניון להעניק עדיפות ללימודי המוסמכים במוסד. לא רק משום שהתעשייה התפתחה וזקוקה לבעלי הכשרה גבוהה, אלא בראש־ובראשונה מטעמים אינטרסנטיים של הטכניון עצמו. "סטודנטים לתואר שני ושלישי, לא רק מקבלים ידע אלא גם יוצרים ידע. לא יתכן לפתח מחלקה ראויה לשמה ללימודי תואר ראשון אם אין לה מסלולי לימודים לתארים גבוהים. מחלקה שאין לה מסלולים כאלה מתנוונת", אומר פרופ' ציגלר.

הגדלת לימודי המוסמכים הכרחית גם מהסיבה שזהו המעיין ממנו שואב כל מוסד אקדמי את הדור הבא של הסגל האקדמי שלו. מן המפורסמות היא מצוקות האוניברסיטאות בסגל צעיר. בטכניון המצב קשה במיוחד. בעוד מספר שנים, בפרק זמן קצר, יפרשו כשליש מחברי הסגל האקדמי במוסד לגימלאות. זהו צוואר בקבוק המאיים על התפתחותו של המוסד בעתיד. הרחבת לימודי המוסמכים היא אחת התרופות למכה זו.

ואם לא די בכל הנימוקים הללו להרחבת לימודי המוסמכים, הרי שגם מצד התעשייה חל בשנים האחרונות גידול בדרישה לבעלי תארים גבוהים. יש תפקידים לא מעטים בתעשייה שלא די בהכשרה ברמה של מהנדס כדי למלאם. בעבר, בעקבות עודף בבעלי תארים גבוהים ודמתה התמוכה יחסית של התעשייה, נאלצו בעלי תארים גבוהים לעבוד כמהנדסי תחזוקה ולבודנטים. מצב כזה הוא שכיח כיום פחות. יש לזכור גם שהכנסתו של אדם ברמת הכשרה גבוהה למערכת יוצרת מיד תוספת ניכרת של מקומות עבודה לבעלי הכשרה נמוכה יותר.

אולם, דווקא ההאטה בגידול במשק והדרישה לכל אדם מקצועי ברמה גבוהה, לרבות בתעשיות־עתירות־ידע, הביאו לכך שגדל מספר הפונים ללימודים גבוהים בטכניון. בעלי מקצוע שמצאו עצמם מחוץ למעגל העבודה מנצלים ההזדמנות ופונים להרחיב את השכלתם. אם התעשייה הישראלית לא תשכיל לנצלם — יהגו מהם בעמק הסיליקון בקליפורניה ובשאר מקומות מדע זרים. "הטכניון בא לקראת הטובים שבהם. על־ידי העמדת מילגות קיום המסתכמות ב־800 עד 1,000 ש"ח לחודש המילגה, בנוסף למימון שכר הלימוד על ידי הטכניון. כמחצית מכלל המשתלמים לתארים גבוהים בטכניון נהנים ממילגות כאלה. מקור המילגות בכספי תרומות שאספו למטרה זו אגודות ידידי הטכניון בארץ ובעולם. מקבלי המילגות מתחייבים לעבודה מחקרית בתוך הטכניון במשך ששה ימים בשבוע. נאסר עליהם לעבוד מחוץ לטכניון, אולם לחלקם מתאפשר להגדיל ההכנסות על ידי מתן הרצאות הדרכת סטודנטים במעמד של מרצים נספחים.

היום כמעט ולא תימצא את הסטודנט "הממית עצמו באוהלה של תורה". בטכניון הגיעו למסקנה שאם חפצים בסטודנטים מצטיינים ללימודי המשך מן ההכרח להעמיד לרשותם תנאי קיום מתאימים. הד פטנט שלא הומצא פה. הוא ידוע זה מכבר בארץ האפשרויות הגדולות. את המסר הזה קלטו גם ראשי מגביות הטכניון בחו"ל והתורמים פתחו את כיסם בנדיבות למטרה זו, ללמדכם שתורם לא מחפש רק את המבנה ששמו יונצח עליו. אלא גם יעדים פרוזאיים יותר, שתוצאתם צריכים להיות מעניינם של המוסדות להשכלה גבוהה, והיינו עזרה לסטודנטים מצטיינים המתקשים במימון לימודיהם.

וכודים הסקרים שניבאו מחסור ברופאים ובמהנדסים. האם הטכניון בבואו להגדיל בצורה משמעותית את מספר המשתלמים ללימודים גבוהים לא תורם במו ידיו לגידול באבטלה של מהנדסים? האם יש לטכניון נתונים המאפשרים לו בכלל לתכנן פיתוח אקדמי בהתאם לצרכי המשק העתידיים?

פרופ' ציגלר מודה כי בבואו להחליט על הגדלת בית־הספר למוסמכים לא היו בידי הטכניון נתונים ממשלתיים על הדרישות לכח אדם למשק בעתיד, מהסיבה הפשוטה שנתונים כאלה לא קיימים כלל. אבל, הוא ממהר להדגיש, אנו לא פועלים בתגובה ללחצים של המשק, אלא בראש־ובראשונה לצרכי המחקר של הטכניון, וגם האינטואיציה באה כאן לעזרנו.

הנתונים שבידי פרופ' ציגלר מנפצים לפחות מיתוס אחד — שהמקצועות הטכנולוגיים הינם "גבריים". 28% מכלל המשתלמים ללימודים גבוהים בטכניון הינן נשים והלקן בין מקבלי פרסי ההצטיינות בטכניון גבוה אף יותר — 30%.

פרופ' צבי ציגלר: מיתוס הגבריות

הטור שלי/ נתן דונביץ

מתי יתנערו היהודים

התקוממויות, כמו מלחמות, אתה יודע כיצד הן מתחילות. לעולם לא תצפה כיצד יסתיימו. הן מתחילות, בדרך כלל, בתקרית קטנה. יש המאמינים שהתקרית היא שעשתה את המהומות. האמת: היא רק היתה הניצוץ שהצית את הפתיל, הפעיל את הפצצה.

ישראלים רבים כבר אינם זוכרים, מן הסתם, כיצד בדיוק החלו המהומות בשטחים. אמרו על מתנחלים יהודים שהרגו ילדה ערבייה ברצועת עזה. גם מכונית יהודית פגעה והרגה ערבים. באווירה הלוהטת שכבר שררה אז, שני אירועים מקריים הציתו את תעשיית השמועות, את היצרים, את הרצון להרים ראש. וכך זה החל.

תמיד זה מתחיל באירוע מקומי. מאורעות 1936־1938, שהערבים מכנים אותם "המרד הערבי הגדול", החלו לכאורה ברצח שני יהודים בשומרון. למחרת חג הפסח, נסעו סוחרי־העופות ישראל חזן וצבי דננברג משוק לוינסקי בתל־אביב בדרך הישנה שמחיפה לתל־אביב. הכביש החדש, כביש החוף, היה עדיין בתחילת סלילתו. הדרך עברה בשומרון. וליד ענבתא, שהיום היא שוב בחזית, ארבה למשאיתם כנופייה של ערבים חמושים והרגה אותם. הידיעה על הרצח הגיעה לשוק בתל־אביב, וחבריהם ביקשו לעשות שפטים בסבלים הערביים שעבדו שם.

עוד תקרית, עוד "התנפלות" כפי שכינו אז התקפה, והמהומות התלקחו. היהודים זכרו את רצח השניים בשומרון. הערבים זכרו כי מזמן רצו לגרש את היהודים. כהיו נטע זה. כמעט שלוש שנים נמשכו מאורעות־הדמים והפילו חללים בשני הצדדים, ושני הצדדים הודפו ונידפו את השלטונות הבריטיים על שאינם עושים די. "די" — כתפיסתו של כל צד.

כאשר החלו המהומות לא ידע איש כיצד יתפתחו ומתי ייפסקו. אבל ההבדל בין התנהגות היישוב היהודי אז לבין הממשל היהודי היום, גדול למדי: זמן קצר לאחר שהחלו מאורעות 36', הבינו המנהיגות הלאומיים של היישוב היהודי כי אין די בהתגוננות. הוכח ליזום, לתת תשובה מעשית. סגרו פועלי־הנמל הערביים של יפו את הנמל, הקימו היהודים "נמל" בצפון תל־אביב. יותר משהיה זה נמל, היה נושא לשירי תהילה, לריקודים בנים, לביקורי אח"מים. אבל גם נשאו על הגב שקי מלט, שפרקו מאנייה יוגוסלאווית. במועדים אחרים תיכנן היישוב. יום הקים יחידות מיוחדות למלחמה בטרור הערבי. גם פיתח את רעיון חומה־ומגדל, בדרך להתיישבות־אינטנסיבית באישון לילה. הרחק מריכוזי אוכלוסייה יהודיים. אפופיות גדולות, גם בכורגנים של היום.

זו אינה היסחפות לנוסטלגיה. רק רצון להצביע על ההבדל שבין התנהגות יישוב יהודי קטן, אך הדור התלהבות ואמונה, של התנהגות שלטון יהודי ריבוני, שהוא, כמו הציבור שהוא עומד בראשו, כבד, חסר יוזמה. נתון במהגורות עבות של שונאי ממשל תגגרר אחרי האירועים.

כבר חודשיים שהוא במגננה. ואינני מרמז למתקפה גדולה בכוח הנשק — אלא ליוזמות. לדעתי, ל"התיהודי", שהרו לו שירי תהילה לפני פחות מעשר שנים. זורקים גדוד לכאן, חטיבה לשם. והיהודים, כמו החיילים היהודים, נבוכים. כן להכות, לא להכות, כן לירות, לא לירות, מתי לירות ומתי תשלם על כך ביוקר. באלאגן. שבועות יקרים, שבהם גם הערבים לא בדיוק ידעו מה לעשות וכיצד לנהוג, בוזבזו בהצהרות בומבסטיות ובעשייה מבולבלת. בפתח מלחמת יום הכיפורים הבריח הרמטכ"ל דאז דדו, שנשבור את העצמות למצרים. עכשיו מבריח זאת צה"ל של 88'.

זה מדאיג במיוחד, משום שכבר היה גם בעבר הקרוב. נכנסו ללבנון בקול תרועה גדולה, וכעבור זמן קצר לא ידעו כיצד לרדת מן העץ הגבוה. בדרך, השאיר צה"ל 650 קברים של לוחמיו. חלקים גדולים של הציבור ביקשו לדעת "מה יהיה". שתי המלים הללו נשמעו כמעט כמו "בוקר טוב". החלו בהן את היום, וסיימו. האזינו לחדשות, לשמוע אם יש קורבנות חדשים. כמה ומי הם.

הערבים כבר יצאו למה שהם מכנים, כמעט למן היום הראשון, "התנערות". מתי יעשו זאת היהודים? הם בשלטון ועומדים לרשותם כלים ומסגרות שאין לערבים. כמו במלחמת יום הכיפורים, רוצה כמעט כל אזרח בישראל לשמוע מתי ייצא היל"ה מן המגננה ומן הצורך לכוף את הראשים בפני אבנים מתגלגלות ובקבוקי תבערה.

חלפו עשר שנים מאז הודבקו באחרונה על פגושי מכוניות סטיקרים בנוסח "כל הכבוד לצה"ל". אמר הרבה.

חומה שלא קרסה

באווירת האופוריה שהשתררה בעקבות מלחמת ששת הימים, הציע דוד בן־גוריון להרוס את חומת העיר העתיקה בירושלים. להעלות טלי־דחפורים, להביא חומרי נפץ, ולגלח את החומה. כפי שגילחו את הבתים ואת הבקתות שבחזית הכותל המערבי. גם אמר, למיטב זכרוני, שלחומה אין שום ערך היסטורי. אם תוסר, תהיה ירושלים אחת.

אני נמנה עם אלה המאמינים כי טוב עשתה הממשלה שלא העלתה אז את הבולדוזרים ואת הדינמיט. כי לא חומת האבן חוצצת בין יהודים לערבים בירושלים. ובכך, לפחות, ניצל אתר־תיירות מפואר.

החומה האמיתית היא זו שבלב, גם בצדנו, גם בצדם. חומה גבוהה למדי, המתגבהת ומתעבה על־פי מעשים טובים ורעים. היום, הגובה גבוהה כפי שלא היתה מאז עשרים שנה. חומה שיורים ממנה בכלים, בקבוקי תבערה, תוקפים וחורפים. ורק איש אחד מהלך בקרבת החומה הזאת, שבלב, ומקונן. טדי קולק, ראש העיר הרואה כיצד ניטלת ממנו מחצית עירו. ירושלים המזרחית מוקפת עתה שתי חומות. לא אחת.

צלו הארוך של המרכז המסחרי

קונדיטוריית "קריפס" באחוזה נקטה צעדים משפטיים נגד עיריית חיפה כדי להתגונן בפני נזקי עבודות פיתוח הגובלות בה

מאת נורית כהנא

נראה כי קשה לעיריית חיפה לנגוס בקונדיטוריית "קריפס" הידועה. כך לפחות עולה מסיכומי ביניים בהתדיינות משפטית בין העירייה לבין בעלי הקונדיטוריה.

התדיינות משפטית בין האזרח והרשויות בנוגע לזכויות שימוש במקרקעין, היא דבר שכיח. אולם האירוע שבו מעורבת עתה עיריית חיפה והנוגע לזכויותיהם של בעלי "קריפס", מעורר שאלות על האופן שבו צריכה לנהוג רשות מקומית בפעולות פיתוח.

זה יותר מעשר שנים ניצבת במרכז אחוזה קונדיטוריית "קריפס", בשיפולי כביש רופין המוביל ממרכז אחוזה אל הדר הכרמל. בעלי הקונדיטוריה, ולטר וכרמלה קריפס, הם ייקים שעלו לארץ והשתקעו בחיפה לפני 50 שנה. במשך שנים שכנה הקונדיטוריה ליד מגרש ענק שהיה בבעלות "אגד", ואשר תיפקד בעיקר כחניון.

בימים אלה הולכת ונשלמת הקמת מרכז מסחרי גדול, פרי שיתוף פעולה בין חברת ניצב"א לקבלן החיפאי אורי דורי. המרכז כולל תשלובת חנויות, כלבו ובתי קולנוע, והוא אמור להוות מוקד קניות לכל מי שיבוא לפיתוח מאוץ של האזור. פיתוח המרכז, בניית מעבר תת־קרקעי להולכי רגל, הרחבת מסלולי הכביש הסמוך אשר קונדיטוריה "קריפס" גובלת בהם, לא עלה יפה. בימים אלה נמצא הנושא בערכאות ועל־פי המצב המשפטי העכשווי, עומד צו מניעה נגד עיריית חיפה, שלפיו עליה להימנע מלשנות ולהרחיב את קטע הכביש הסמוך לקונדיטוריה, וכן להימנע מלאסור כניסת כלי רכב ויציאתם מדרך הגישה הנמצאת בחלקה המתחברת לדרך פיק"א.

נזק רציני

החלטת בית המשפט המחוזי בחיפה מסוף חודש נובמבר מטילה צל על מעשיה של העירייה באשר לשמירת זכויות האזרח. התצהירים שהוגשו בדיון המשפטי על־ידי בעלי הקונדיטוריה, הדגישו בפני בית המשפט את חומרת פעולותיה של העירייה בחסימת דרך הגישה היחידה, תוך איסור כניסה לחניה באמצעות הגישה מדרך פיק"א, וליציאה ממנה. בכך השביתה העירייה למעשה את זכות השימוש של בעלי הקונדיטוריה במשטחי החניה הצמודים אליהם.

בהחלטתו בבית המשפט המחוזי מציין השופט א' כהן: "לא הוכח, להנחת דעתי, כי הנזק שנגרם למשיבים היה אפסי, או אינו חורג מתחום הנסבל, וכי העירייה עשתה את כל הדרוש כדי להקטינו ככל האפשר. להיפך: הוכח מן התצהירים שהובאו בפני כי נגרם נזק רציני וכל יתוקן למשיבים, אם באופן אישי למשיב מספר 1 או לעסק שבו מנהלים קונדיטוריה". עוד מוסיף השופט כהן כי "הנזק שנגרם למשיבים הוא רב, ועולה לאין ערוך על זה של המבקשת, אשר לגביה ניתן לפצותה בכסף".

אשר לפרויקטים של חברת דורי, הפועלת מטעם המבקשת, קבע השופט כי מדובר בהגברת משאבים כספיים, ובהולם ניתן לפתור את הבעיה בהוצאה כספית.

אשר לרוחבות העניין, קבע השופט כי עקב בתמונות המצורפות לחוות־דעת של מומחה לבניית עיר, מלמד שמדובר בפרויקט והמצב התכנוני שמתקיים, זמן רב. השאלה הנודעת להולכי הרגל. הסכנה הבטיחותית, כפי שהוצגה על־ידי העירייה, איננה כה חמורה כפי שניסו להציגה בפניו.

אשר לסמכותה של העירייה לשנות תוכניות מאושרות, גורס השופט כי "נטל הראיה מוטל על המבקשת להצביע כי נקטה בצעדים משפטיים המקובלים, בטרם הוחלטה בשינוי המצב בשטח, ואין לדעתי בשינוי תוכנית מאושרת כדי להסמיך אותה לפגוע בזכות קניינית באחת מן העילות האמורות. היה עליה להציע פתרון קונסטרוקטיבי אחר לשינוי התוכנית בטרם תעשה דין לעצמה".

חדירת מי גשמים

האם לקחה על עצמה הקונדיטוריה סיכון בעצם הגשת צו המניעה נגד העירייה? ימים יגידו. אלא שבינתיים הפך האיזור לאתר בנייה מלא בחול ולבנים. הקטע קטע של אי־תנועה (לא ברור בדיוק מהוראת מי) באמצע המסלול הימני מכיוון אחוזה, מול "קריפס".

עורכת־הדין שרה בריילי מהמחלקה המשפטית של עיריית חיפה, השיבה לפני כחודש לעורך־הדין חן פינגרד, בא כוחם של בעלי "קריפס", שטען נגד הנזקים הנגרמים להם בשל העבודות והשינויים בכביש. "דרך לאחוזה, שיבוטל... צו המניעה הזמני שהוצא על פי בקשת מרשתך בבית המשפט המחוזי בחיפה, תהא עיריית חיפה רשאית לבצע עבודות ושינויים בכביש". כן הוסיפה כי "אין כל קשר בין העבודות בכביש פיק"א לחדירת מי גשם למבנה השייך למרשתך. מרשתך לקחה על עצמה בראש סיכון כשביקשה את צו המניעה הזמני לנזקים שייגרמו לה עקב הפסקת העבודות בכביש בעודן בעיצומן. העבודות הנדרשות על־ידך הינן חלק בלתי נפרד מכלל העבודות והשינויים הנדרשים לביצוע בכביש פיק"א, ואלו הופסקו על־פי הצו, ו... או חובלו על־ידי מרשתך".

בסמך המצוי בידי בעלי הקונדיטוריה שהוכן על־ידי המומחים של החברה להנדסת בניין "זגבך", מציין כי נבדקה תופעה של חדירת מי גשמים לתוך מבנה הקונדיטוריה. לדברי המומחים, נשקפת סכנה של שקיעת היסודות והנחת קירות תומכים תת־קרקעיים, העלולות להסב נזק לציבור.

השופט א' חלימה הוציא ב־4.2 צו ביניים המורה לעיריית חיפה שלא להרוס את גדר האבנים. תוקפו של הצו יעמוד עד למתן ההחלטה בבקשה לצו על תנאי, שתידון בפני הרכב של שלושה שופטים בשבועיים הקרובים, במעמד באי הכוח של הצדדים.

האם הצליחה קונדיטוריית "קריפס" לתקוע מקל בגלגלי המכבש העירוני? כרגע דומה שכל עוד תימשך ההתדיינות המשפטית, לא תוכל העירייה לגעת בקונדיטוריה באותה נפשה. בתוכניותיה לפיתוח מואץ של מרכז אחוזה (שנת בחירות מתקרבת), לא הביאה העירייה בחשבון צרכים אלמנטריים חיוניים של בעלי הקונדיטוריה על הקרקע. במסדרונות העירייה מנסים עתה לחפש דרך שתוביל לפתרון.

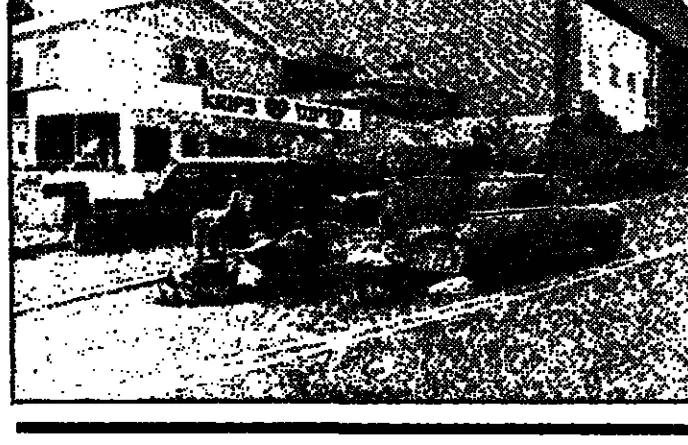
"קריפס": האם הצליחו לתקוע מקל בגלגלי המגרש העירוני?

חברים: השאלות המציקות

שירות
DIE ZEIT
מיוחד ל"הארץ"

בנאומו מ־21 באוקטובר 87', לא נמנע מי שהיה הבוס המפלגתי של מוסקווה, בוריס יאלצין, מלהתייחס לתופעות ה"לא בריאות" המלוות את תהליך הבנייה מחדש של החברה הסובייטית, ושילם על כך בהדחתו. הנוסח המלא של דבריו

חברים! כמו כל הנוכחים כאן הרשים אותי מאוד נאומו של מיכאיל סרגייביץ' (גורבצ'וב). דרך היסטורית זו שעליה עלה עמנו במהלך 70 שנות בניית החברה הסוציאליסטית, משתקפת בנאומו על כל היבטיה. כן, אנחנו חלוצים הראשונים. ולמעשה כאן גם נעוצה הסיבה לאי־אלו צעדים קשים וידועי יסורים בהיסטוריה שלנו. וכבעבר צדק החבר גורבצ'וב: אם אנחנו רוצים להתקדם, הכרחי הוא להבין וללמוד את המשגים שעשינו בדרך זו, לבל נחזור עליהם עד־לעולם.

הנאום כלל ניתוח מפורט ואובייקטיווי של החיים הסוערים ולא אחת רצופי הסתירות על הכבר הלכת שלנו. הוא מראה את תפקידה הבסיסי של המדינה בחיים אלה, ואנחנו, חברים, יכולים להיות גאים ובצדק בהשפעה הכבירה והחיובית שיש לארצנו על האירועים הבינלאומיים. אני מאמין שאיני טועה באומרי כי כולנו האזנו בהתפעמות רבה לאותו חלק בנאומו של החבר גורבצ'וב, שהראה כי המהות הפרספקטיווית שנועדה לבנייה מחדש של החברה שלנו כאן תשפיע על גורל הסוציאליזם בעולם כולו. שכן למעשה, דווקא כעת מוכרעת באמצעותנו השאלה, אם תהיה חברה סוציאליסטית על כדור הארץ שלנו אם לאו.

דווקא לכן, חברים, ברצוני להצביע על כמה תופעות לא בריאות הבולמות את תהליך הבנייה מחדש ובמקרים מסוימים אפילו משבשות אותה. מיכאיל סרגייביץ' יעץ לי לדחות את השמעת אותן שאלות עד לאחר תום חגיגות יום השנה ה־70 (למהפכה). אבל אני חושב שלא יפריע להלך רוחנו החגיגי החגיגי, אלא להיפך, לבטא שאלות אלה ולהבהירן מן היסוד, בכל האחריות והיושר המפלגתיים.

מה אומר לפועל

כפי שאתם יודעים, חברים, ועד המפלגה המוסקוואי ואני אישית מקבלים מכתבים רבים מעמלים, שבהם נותנים תושבי מוסקווה ביטוי למחשבותיהם, ספקותיהם ותקוותיהם לגבי מהלך הבנייה מחדש. כאשר מתחילים לקרוא מכתבים אלה ולחפש תשובות, נמוגה אווירת החג. כן, חברים, קשה לי להסביר לפועל על ספסל העבודה מדוע גם 70 שנה לאחר שהשלטון בידיו הוא חייב עדיין לעמוד שעות ארוכות בתור לנקניק, שבמילא עשוי קמח יותר מאשר בשר. בעוד שבסעודות החג שלכם יש חזירק, קוויאר ושאר מעדנים שאתם יכולים לקבל ללא טורח בחנויות שאליהן הוא אינו רשאי אפילו להתקרב.

איך אני יכול להסביר דבר כזה לוותיקי ולמשתתפי המלחמה הפטריוטית הגדולה (מלחמת העולם השנייה) שעדיין נותרו בחיים? האם ראיתם את רשימות המצרכים שהם קונים לאירועים חגיגיים אצלנו? הם הביאו והראו לי רשימה כזו. איך עלי להרגיש כאשר אני שומע מהם שהם מקבלים את שאריות האוכל משולחן החג? ואתם, חברים, יודעים על איזה שולחן הם חושבים.

איך אני יכול להביט בעיניהם? הרי לא לשם כך סיכנו את חייהם, כבשו את השלטון ונתנו אותו לנו. מה עלי לענות להם היום? האם יכול [illegible] חברים, שכל אותם אבוסים, כפי שהם מכנים כפי העם, הם תוצאות מצב הקיפאון. הוא בריא בארצנו. הגיע הזמן לשים קץ לתופעות אלה. ואני חושב, חברים, כי אלה שכל הפריווילגיות האפשריות להשגה הן הדבר החשוב ביותר בחייהם המפלגתיים והמקצועיים, אינם יכולים להיות חברים לדרך אמיתיים שלנו.

לא, חבר ליגאצ'וב, אינך צריך לצעוק עלי ולהטיף לי מוסר, זה אינו הכרחי. אינני ילד קטן. אני עומד כאן מאחורי עקרונותי. ואני חייב לומר לכם לגמרי בגלוי, חברים, שקשה לעבוד כאשר במקום עזרה חברית קונקרטית מקבלים רק הטפות ותוכחות גסות. ובהקשר זה, חברים, אני נאלץ לבקש מהפוליטביורו לשחרר אותי מהאפטרופסות הקטנונית של ראיסה מקסימובנה (גורבצ'ובה) ומהטלפונים הבזיפות הכמעט יום־יומיים שלה.

חברים, הכנתי כמה נתונים מספריים על הצטמצמות מנגנון הניהול האדמיניסטרטיבי ברשויות מוסקוואיות שונות. אבל אינני רוצה לפגוע באווירת החג של הנוכחים. מה עוד שהמספרים ידועים למרבית החברים. אתם זוכרים כמה דיונים רבים היו, כמה החלטות התקבלו. אבל ברוב הרשויות כמעט שלא קטן היקף הביורוקרטיה שלנו. באגרופרום (הועדה הממלכתית האגרו־תעשייתית) זהו אפילו גדל. כאן מסתובבים הגלגלים במקום, בגלמת הבנייה מחדש.

בביצת הפקידות שוקעות כל התוכניות הגדולות והמצוינות שלנו. חברים, עלינו להבהיר לעצמנו שלא נתקדם בבנייה מחדש, כל עוד לא נכריע את צבא הביורוקרטים בעלי הנפש הכלדרית — אכן חברים, צבא. עד כה כל ההחלטות וההוראות שלנו אינן נראות אלא כהוראות וחוזרים לפרוטוקול.

לעבור ממלים למעשים

גם בדיי המסחר לא השתפרו הדברים. כבר אמרתי לכם בזמנו, חברים, מה המצב במוסקווה. מאז השתנו הדברים רק במעט. ואותם פקידים מהמיניסטריונים מופיעים בכל כוחם על המעילות מתחת לשולחן בחנויות. ואני חושב שהם אינם עושים זאת משיקולים דמגוגיים. לא, חבר צ'בריקוב. לצערי קיימות עובדות כאלה. יש הרבה מלים גדולות, חברים, אבל שום דבר לא נעשה. ועד כה לא עוזרים כל אותם דיבורים על הבנייה מחדש לאזרח הרגיל — הזהול ואסקה שומע את הנזיפות אבל אינו מרפה מהעכבר. והוא מצפצף על כל הדיבורים כל עוד לא לוקחים ממנו את האבוס. הגיע הזמן, חברים, לעבור ממלים למעשים. הגיע הזמן להשתמש בשלטון, והשלטון הוא בידינו. העם הפקיד אותו בידינו. אבל אם אנו שקועים בביצה ואיננו משתמשים בו כדי להגן על האינטרסים של העם מפני התתולים המפוטמים, אזי הבנייה מחדש לא תניב כל תוצאות.

ועוד שאלה אחת חברים, שאלה קשה מאוד, אולי הקשה ביותר, שאותה קיבלנו בירושה: אפגניסטאן, חברים. כשליש מכל המכתבים המגיעים אלינו נוגעים בדרך זו או אחרת בשאלה זו. כולכם יודעים מה היו תוצאות המישאל שערכו כתבים צבאיים בקרב מוסקוואים. ואני חושב, חברים, בשאלה זו לא יכולות להיות שתי דעות. שאלה זו יש לפתור ובמהירות. צריך להוציא את הכוחות (מאפגניסטאן), ואני סבור שדווקא בנושא זה חייב היה החבר שווארדנאדזה לעסוק ברצינות מירבית. עד כה הוא עוסק בנושאים אחרים שוב, לדעתי, פחות בוערים ובמשך חודשים שהה מחוץ למדינה.

לסיום דברי, חברים, ברצוני להביע את אמונתי העמוקה שהבעיות הנוכחיות הן קשיי הפתיחה של תקופת המעבר, שעליהם אנחנו חייבים להתגבר, וללא ספק אבן נעשה זאת תוך הזמן הקצר ביותר. אני רוצה להבטיח לכם, חברים, שארגון המפלגה במוסקווה בסיוע כל הקומוניסטים הישרים בעיר יעשה הכל כדי להביא לקיצה תקופה לא בריאה זו במהירות האפשרית, ולהביא לניצחון מלא את רעיון הבנייה מחדש והתחדשות החברה הסוציאליסטית שלנו.

גשר על מים סוערים

אחרי יותר ממאה שנים של בדידות החליטו תושבי אי הנסיך אדוארד להתחבר לקנדה

מאת גלעד דותן

מטורונטו

הן בשביל תושבי אי הנסיך אדוארד, הקטן בעשרת מחוזות קנדה, הן בשביל תושבי המדינה הצפונית, נודעה למשאל־העם שנערך באי בסוף ינואר משמעות היסטורית בלתי מבוטלת. הוא נסב על שאלה המעוררת במחוז עצמו ובקנדה חילוקי דעות זה יותר ממאה שנה: האם להקים קשר קבוע בין האי ליבשת, או לשמור על הבדידות המוחרת שעיצבה את המנטאליות של תושבי האי באות בכנים.

האי האטלנטי שצורתו כצורת סהר שוכן במפרץ הנהר סיינט לורנס. הנקודה הקרובה ביותר ליבשת מרוחקת ממנו 13.5 ק"מ בקו אווירי. שטחו 5657 קמ"ר, כרבע משטחה של מדינת ישראל בגבולות הקו הירוק. החשוב במגלי הארצות שצרפת הוציאה מתוכה, ז'אק קארטייה, גילה אותו ב־1534. המושל הראשון בקנדה, צרפתי כמובן — סמיואל דה שאמפליין — הכריז עליו כנחלת הכתר הצרפתי. אקלימו הממתן יחסית ופוריותו משכו אליו מתיישבים צרפתיים. רובם סולקו עם הכיבוש הבריטי ב־1758.

האי נקרא על שמו של אדוארד הדוכס מקנט, מי שהיה מפקד הכוחות הבריטיים בצפון אמריקה. רוב המהגרים באו מסקוטלנד, אנגליה ודרום אירלנד, ובחרו לעסוק בחקלאות. אי הנסיך אדוארד ידוע בקנדה בגלל אותה סיבה שפירסמה את מדינת איידהו בארה"ב — כספק תפוחי האדמה הגדול ביותר. מבין 120 אלף תושביו, חיים עד היום שלושה רבעים על הקרקע. הרבע הנותר מתרכז בעיר אחת ויחידה, שארלוטאון, בירת המחוז, נמל עיקרי ונמל־תעופה ראשי.

לעיר זו, הקרויה על שמה של המלכה שארלוט, אשתו של המלך ג'ורג' השלישי, מקום מיוחד בתולדות קנדה. ב־1864 נערכה בה "ועידת שארלוטאון", הצעד הראשון שהביא לכינונה של הקונפדרציה בת ימינו.

תוכנית כלכלית שאפתנית

במחוז הקטנים של אי הנסיך אדוארד היעדר מחצבים, היו כאן וכתגבר גורם שבלם את התפתחותו. נוסף לחקלאות, פותח אחד הענפים המסורתיים העיקריים בקהילות הקטנות שבחוף המזרחי של היבשת כולה: דיג. סרטן הים (לובסטר) תפס ותופס מקום ראשון. הביקוש לדגים ולפירות ים גדל בהתמדה, הן בגלל תדמיתה ביפאן והן בגלל שינוי הרגלי התזונה של שוחרי הבריאות בצפון אמריקה.

הם מעדיפים לאכול יותר דגי ים, פירות ים ועופות, ופחות את סוגי הבשר הקודמים כמו "בשר אדום" — בקר, חזיר וכבשים. אולם כדות הדיג מוגבלים בהיקפם, והבסיס הכלכלי הצר של המחוז גורם להגירה מתמדת של ילידי האי.

ב־1969 יזמו אוטאווה וממשלת אי הנסיך אדוארד תוכנית כלכלית שאפתנית, שתוחלתה לטווח של 15 שנה. מטרתה היתה להרחיב את התשתית המשקית, להעלות את רמת המחיה, ולשפר את רמת השירותים לתושבים. היקף התוכנית נקבע ל־745 מיליון דולר. מהם התחייבה הממשלה הפדראלית להשקיע בחמישים מתקציבה 225 מיליון דולר. החקלאות אמורה היתה להישאר מקור הכנסתה של רוב האוכלוסייה, אולם בעזרת מיזוג חוות קטנות, מיכון חדש, ייעול שיטות העבודה ושיפור השיווק, התכוונו להכפיל את התפוקה.

מטרה זו הושגה רק בחלקה. מטרה דומה הוצבה גם בענף הדיג. היעד העיקרי של התוכנית הוא פיתוח נרחב של ענף התיירות. האקלים הנוח, נופיו הציוריים של האי, החופים הנקיים, איכותם של פירות הים ומזגם מסביר־הפנים של התושבים, מושכים כמה מאות אלפי תיירים כדי שנה בחודשי הקיץ. רוב התיירים קנדים ואמריקאים. אבל גם אחרים מתחילים לגלות בהדרגה את חמודותיו של האי.

רוצים ולא רוצים

בהקשר זה יש לראות את משאל־העם בדבר יצירת קשר קבוע עם היבשת. פרט לחודשי החורף הקרים ביותר, יש קו תחבורה קבוע באמצעות מעבורות, הנעות בין מחוז נובה סקוטיה לכמה נקודות באי פעמים אחדות ביום. אחד הנושאים הלאומיים החשובים ביותר בתולדות קנדה מראשיתה ועד ימינו, הסי־אן־אר (ראשי־תיבות של "מסילת הברזל הקנדית הארצית"), אחראי להבטחת הקשר כל חודשי השנה. בעיצומו של החורף הוא מבטיח את התעבורה באמצעות שובר קרחים.

תושבי האי מבינים שקשר קבוע יגדיל את מספר התיירים, יוזיל את משלוח התפודים והמוצרים האחרים וגם את הבאת הסחורות לאי. הוא יאפשר להם לצאת לעבודה ביבשת בכל יום בלי שיאלצו לנטוש את מכורתם האהובה. אבל... וזה אבל גדול. הנושא נוגע אצלם בקנטר רגשי עמוק. הם רגילים זה דורות לראות את עצמם כבעלי קשת בקנדה — כמחוזיים ולא כבעלי־תיים באחד.

תוצאות משאל־העם שיקפו זאת היטב: 59.4% תמכו בהצעת הממשלה, 40.6% התנגדו. רק 60% מבעלי זכות הבחירה השתתפו במשאל־העם. ללא ספק בשום שהתקשו להחליט. זה ניכר במיוחד לגבי מחוז שההשתתפות בבחירות גבוהה בו מן הממוצע הארצי, כה גם כשהמדובר בנושא חשוב ורגיש הנוגע במישרין לגורלו. ג'ון ג'יה, ראש ממשלת המחוז, הודה שציפה לתמיכה גדולה יותר. כדרך פוליטיקאים בקנדה, מצא נוסחה גם לאכול את העוגה וגם להשאירה שלמה: "התושבים אמרו את דברם. אך אני מוכן להתייצב מאחורי הפרויקט רק אם הממשלה הפדראלית תספק ערובה שהקשר עם היבשת לא יפגע בסביבה".

מצדדי הגנת הסביבה מעדיפים מנהרה על פני גשר, דרך שעלותה לפחות 950 מיליון דולר. אוטאווה הודיעה זה כבר על נכונותה לממן את הפרויקט, אם כי באלה־העה מעוניין שחברות פרטיות ישתתפו בהשקעה. במדינה שבה אין הפרים מסוכסים בין הממשלה הפדראלית לעשר הממשלות המחוזיות, ובין המחוזות לבין עצמם, אי הנסיך אדוארד הוא הבבה שהכל אוהבים לאהוב. לא קשה להבין זאת: זהו בעיקר אחד מן הגיר... במדינה המשתרעת על שטח הגדול פי שניים וחצי מיבשת אירופה כולה. לולא היה קיים, צריך היה להמציאו.

קיבוץ 88' / אלי אלעד

נתונים מדאיגים

לאחר שנים רבות שבהן נרשם גידול של כשני אחוזים בשנה באוכלוסיית החברים והמועמדים של התק"ם, התנועה הקיבוצית הגדולה בארץ, באים סיכומים והערכות ראשונות של נתוני תשמ"ז ומצביעים על ירידה של אחוז אחד לערך באוכלוסיה זו.

סימניה הראשונים של מגמה זו כבר נראו שנה קודם, כשהואט גידול האוכלוסיה לכאחוז אחד, והם מקבלים חיזוק גם מנתוני הביניים של 1987: בשמונת החודשים הראשונים אשתקד נרשמו ב־155 קיבוצי התק"ם — מכלל 170 הקיבוצים הנסקרים. האחרים הם בחזקת "קיבוץ בדרך" או "קבוץ בהתהוות" — 1,105 עזיבות, ויש ירידה במספר הנקלטים מהחוץ בקיבוצים.

למעשה, אין בנתונים הראשונים על ההצטמקות באוכלוסיית התק"ם כדי להפתיע את מי שמקורבים לנושא, וההפתעה האמיתית היא אולי בשיעור המצומצם, יחסית, של ההצטמצמות. דברים אלה נאמרים על רקע המשבר המתמשך ומחריף של עזיבת הבנים, ראשית ההשפעות המצטברות של המצב הכלכלי הד־חברתי הפוקד את כל התנועה הקיבוצית לזרמיה, ירידת מספרי הפונים לקליטה מהחוץ ואיכותם ומרכיבים נוספים. מדאיגים מאוד הם גם מרכיבים שונים של מכלול הנתונים. כמו עזיבת בעלי תפקידים מרכזיים וגילם הצעיר של העוזבים.

להלן כמה נתונים והערות הלקוחים מתוך "קיבוץ", ביטאון התק"ם. הם מובאים כאן תוך התנגדות שנשלחו מכמה קיבוצים, כגון גבעת חיים־איחוד, אפיקים וארז, ש"האחמי", במסגרת הנתונים, בהצטמקותם מספר הבנים, בעוד מוכיריהם טענו שלא כך פני הדברים.

ראשית הנתונים לגבי הקיבוצים הסגורים והסגורים־למחצה של התק"ם, קרי הקיבוצים שבמשבר כלכלי עמוק. ב־19 הקיבוצים הסגורים, הירידה במספרי החברים והמועמדים (לאחר ניכוי מספרי המצטרפים) גבוהה פי 3.3 מהממוצע הכלל־תק"מי, שהיה אחוז אחד (490 נפש). רק בשלושה מהקיבוצים הללו היה גידול. בקיבוצים אלה חיים 11.4 אחוזים מכלל חברי התק"ם. בקבוצה השנייה, "קבוצת ה־36", הירידה מתונה יותר במספרי חברים, והיא גבוהה מהממוצע הכלל־תק"מי בערך פי שניים. ביישובי קבוצה זו חיים כ־18.5 אחוזים מכלל חברי התק"ם וישנם גם "קיבוצים אמידים" שקטנו.

נראה כי המצוקה הכלכלית היא גורם חשוב אך לא בלעדי לירידה בתק"ם. בקיבוצים הצעירים, בני עשר שנים ופחות, יש ירידה של 16.5 אחוזים.

כללית ניתן לציין כי הירידה אשתקד נרשמה ב־105 מתוך 170 הקיבוצים הנסקרים. יש קיבוצים שבהם מדובר בתנודה של חבר או שניים או חמישה, אבל יש גם כאלה שבהם מדובר על כמה עשרות ולהיפך. בסך הכל גדלה בעשור האחרון אוכלוסיית התק"ם ב־28 אחוז. "קיבוץ" מציין עוד כי קיימת ירידה של 509 גם במספר החברים נטו (לא כולל מועמדים), והדבר עלול להצביע גם על עזיבת חברים. הנתונים מבטאים עלייה של 403 בבני־משק במעמדות. מה שיכול להעיד שמחזורי הבנים גדלים, אבל גם שבנים רבים מעדיפים להישאר בסטאטוס של מועמדות מבלי להתחייב להתיישב כחברים לכל דבר.

ניכרת גם מגמה ברורה של עלייה גדולה במספר החברים ב"חופשות ארוכות", והנתון זה יכול אולי לסייע בהסברת הגידול שחל בירידה מהארץ. הקבוצה היחידה שגדלה משמעותית בתשמ"ז היא קבוצת המשבים השיתופיים, ב־5.7 אחוזים. השפעתם על המאזן התק"מי כולו היא שולית.

דורות: כספי השילומים ותשלום המס לתק"ם

על סדר היום של אחת מאסיפות החברים שנערכו לא מכבר בקיבוץ דורות שבנגב עמד נושא הכללת כספי השילומים בחישוב המס המיוחד שהוטל על הקיבוצים החזקים של התק"ם לעזרת הישובים במצוקה של התנועה. באסיפה, שהתקיימה במה שהוגדר כאווירה סוערת ומתוחה, עלו שני נושאים עיקריים.

למרות שהנושא לדיון היה הכללת כספי השילומים בחישוב המס לתק"ם, עלה לדיון בכל חריפותו נושא הרכוש הפרטי והפעלת הסדרי רכוש גם עבור כספי השילומים. חברים לא מעטים טענו על חוסר היחס הקיים, כאשר מצד אחד נמסרים כספי השילומים כולם לקיבוץ, ומצד שני כספים פרטיים אחרים שברשות חברים אינם נמסרים. נושא זה רוחש מתחת לפני השטח בדורות זמן רב, ועדת הרכוש, הפועלת בנושא ההסדרים, תצטרך להתייחס גם לשאלה זו.

הנושא השני שעלה באסיפה נגע להכללת כספי השילומים שמקבלים חלק מחברי המשק והמועברים לקופת הכלל בחישוב המס התק"מי. בין השאר צוין כי המדינה החליטה בשעתה שמכספים אלה לא ייגבה מס, וגם התק"ם לא גבה מהם מס במשך שנים רבות. עתה הוחלט להכלילם בתשלום המס. בין השאר צוין הצורך בהקמת מרכז סיעודי בדורות, שלצורך הקמתו יזדקק המשק לכספים רבים.

בדיווח מהאסיפה בדיזון המקומי נכתב כי למרות דברי הביקורת שנשמעו בקשר להתנהגות משקים רבים בתק"ם שנכנסו לחובות כבדים בשל השקעות לארמבוקרות, בחוד שאין חברי דורות מתנגדים עקרונית להסדר העזרה למשקים, אלא מתנגדים להכללת כספי השילומים במסגרת זו. לא כך הבנו הדברים על־ידי חלק מנציגי התק"ם, שקיבלו את הרושם שיש ערעור על עצם התפיסה של עזרה הדדית בתנועה.

מעגן מיכאל: מה מטריד את זקני הכפר

באחד מהעלונים האחרונים של מעגן מיכאל, תמבה על הקיבוצים החזקים, תרתי־משמע, של התק"ם, התפרסמה סקירה של חבר המשק יורם ע. על מערכת העבודה במשק. בין השאר נכללה שם הפסקה: "ירידה איכותית — ממוצע הגיל של כלל החברים במשק עולה". החבר יהודה אנגל, בשם "חברים רבים וזקני הכפר", פנה לכותב וביקש לדעת למה הכוונה: פחות אחריות, פחות הספק, יותר בטלה, אידיוקים וכו' — מחק את המיותר.

לתהיית "זקני", קרי ותיקי מעגן מיכאל, השיב יורם: הכוונה פשוטה, והיא תופעה ביולוגית מקובלת. כאשר עולה הגיל, היכולת לעבוד בבננות, בחינוך, בחדר האוכל ובבישול, ואפילו למלא תפקידים מרכזיים, יורדת. ללא כל קשר לאחריות ולמסירות. להמחשה מציין יורם כי כיום יש במעגן מיכאל ב־155 חברים וחברות מעל גיל 55, המהווים 22 אחוזים מכלל אוכלוסית החברים והמועמדים במשק. "בחוד שזה מגביל את המערכת ודורש התארגנות אחרת", מסיים יורם.

מה נגמר קודם התכנון או הכסף?
יגאל אילן חברה לפיתוח תוכניות שיווק בע"מ - שרותים בישראל ארה"ב ואירופה.
דרך חיפה 13 תל־אביב - טלפון: 252967 / פקס: 268020
למי שמחפש תשובות מעשיות בתחום השיווק

صورة عن الأصل

כלכלה ועסקים

אלכס סחרוב מנכ"ל סהר:

הושג הסדר עם הבורסה שיאפשר לחברת הביטוח סהר לגייס הון

מאת אריה לביא

הסכם שיאפשר לחברת הביטוח סהר לגייס הון, הרף היותה "חברה נגועה", הושג שלשום בערב בדיון שנערך בין ראשי הבורסה לבין ראשי קבוצת סהר.

במהלך הדיון שהשתתפו בו יו"ר הבורסה חיים שטסל, המנכ"ל יוסף ניצני והמשנה למנכ"ל סם ברונפלד, נמצאו שני פתרונות לגיוס הון, המניחים את דעת ראשי סהר.

ל"הארץ" נודע כי הפתרון המועדף ביותר הוא, שסהר פיתוח תשלים באמצעות בעלי מניותיה את ההון הדרוש לחברת הביטוח, ובמקביל ייערך גיוס ההון. יונפקו אופציות של סהר פיתוח, שניתן יהיה להמירן, בהמשך, במניות של חברת הביטוח.

הפתרונות שהועלו יובאו לדיון ביום שני הבא בפני ועדת ניירות הערך של הבורסה, וב־25 בחודש בפני מועצת המנהלים של הבורסה.

שני גופים אלה יחליטו על החלופה הרצויה להם. סחרוב הביע את מורת רוחו על כך ש"יש גורמים בוועדת ניירות הערך של הבורסה קורצים להכשיל את ההנפקה" והוסיף, ש"בכל הנראה תוכניתם לא תצא אל הפועל". חברת סהר, אמר סחרוב, עשתה ויתורים כדי למצוא פתרון שיאפשר את גיוס ההון. הוא דוחה את המונח "תרגיל" לגבי הניסיון שנעשה לאפשר את הנפקת החברה לבורסה.

מכירת פז לא הועילה

מניה על הכוונת / יהודה שרוני

לעתים די קרובות נוטים המשקיעים בבורסה לבלבל בין החברה להשקעות של פז, שמניותיה רשומות למסחר בבורסה, לבין פז

חברת הנפט, שהיא החברה־האם של חברת ההשקעות ואשר מניותיה אינן רשומות למסחר. עובדה: ביום שבו נחתמה עיסקת המכירה של פז חברת הנפט, עלתה מניית פז השקעות ב־10 אחוזים. יום לאחר מכן הצטרפה מניה זו למעגל ירידות השערים, משהבינו המשקיעים מה נמכר.

פז השקעות העבירה ביום חתימת ההסכם הודעה לבורסה כי אם תצא עיסקת פז אל הפועל, תיהפך החברה מחברה ממשלתית לחברה פרטית. בשנת 1981, משנעשתה הממשלה לבעלת המניות העיקרית בפז חברת הנפט, היא יצאה בהצעת רכש לציבור בעלי המניות בפז השקעות, זאת בהתאם למתחייב בחוק. אולם במקרה ההפוך, אין כל התחייבות להצעת רכש.

פז השקעות מחזיקה בפי גלילות, בנכסי תעופה בע"מ, בפוקר, בפזכים (שיווק וייצור חומרי הדברה), בפזגז, בשירותי תעופה ועוד. כל ההחזקות הללו, ללא יוצא מן הכלל, מוחזקות גם על־ידי החברה־האם, ולפז השקעות אין למעשה שום השקעה עצמאית.

מצב עניינים זה עורר חשש אצל משקיע פרטי, ד"ר משה הון, המחזיק חבילת מניות מהותית בחברה, כי עלול להיווצר ניגוד אינטרסים בין פז חברת הנפט לפז השקעות. הון התריע כי לפז השקעות אין מנכ"ל עצמאי, החברה אינה מחלקת דיווידנדים במזומן ולא גייסה הון בשנים האחרונות.

הון נחשב למשקיע ותיק במניות פז. בעבר פעל בעיקר באמצעות בנק כללי ואילו כעת הוא פועל באמצעות בנק הספנות. חברת פז השיבה לטענותיו, כי אין כיום פרויקטים להשקעה המצדיקים גיוס הון בחברה, וגם מצב הבורסה אינו מצדיק פעולה כזאת. בפז סבורים כי טענותיו של הון נועדו לסחוט כספים מהחברה.

רווחיה של פז השקעות בשנים האחרונות הסתכמו בסדר גודל של מאות אלפי שקלים. את המחצית הראשונה של 1987 סיימה החברה ברווח של 219 אלפי שקלים. הון המניות של החברה מורכב משני סוגי מניות: מניות יסוד שאינן רשומות למסחר בבורסה והמקנות 83.7 אחוז מזכויות ההצבעה, ומניות רגילות הרשומות למסחר והמקנות את יתרת 16.3 האחוזים.

מקור הרווח העיקרי של החברה הוא דיווידנדים וריבית, הנובעים מהחזקותיה בחברות השונות. מאידך, נתבעו פז השקעות לשלם דמי ניהול לפז החברה־האם. רווחיות פז השקעות אינה מצדיקה השקעה במניות בלשון השוק הנוכחי. עם זאת, רכישת החברה־האם על־ידי המשקיע ג'ק ליברמן, עשויה להפיח רוח חיים מחודשת בחברה. ולא מן הנמנע כי ליברמן יחליט בסופו של דבר לרכוש את מניות פז השקעות שבידי הציבור.

הפעילות הבורסאית במניות פז השקעות במהלך 1987 נעשתה באמצעות בנק כללי ובנק הספנות. לפני מחצית השנה רכש הברוקר משה לביא מד"ר הון חבילת מניות ב־10 אחוזים מתחת למחיר הבורסה. לביא הספיק בינתיים למכור מניות אלה במהלך המסחר.

הגרף של "מיטב" מראה כי מניית החברה ירדה ממחיר של 20 דולר למניה בתחילת 1987 למחיר של 14 דולר למניה כיום.

הופיע הספר החדש

חוקי השקעות הון, הלכה למעשה, 1988

מאת אליהו בלינסקי, עו"ד

(450 עמ' במחיר 190 ש"ח, כולל מע"מ)

הספר הוא המקיף ביותר בחוקי השקעות הון. הכולל: עידוד השקעות הון בארצות שונות ושיטות פתח; מס הכנסה ופיקוח על המטבע; חברה לישראל א' רב; עידוד השקעות הון, התשריט; עידוד השקעות הון בחקלאות; אזור נמל חפשי; אזור סחר חפשי באילת; עידוד התעשייה (מסים); עידוד מחקר ופיתוח.

ספר עיוני ושימושי הסוקר את כל ההוראות שבחוקים, את המדיניות והנוהל על פיו פעלות הרשויות.

בין השאר עוסק הספר בנושאים אלה:

אישורי תוכניות: בתעשייה, בתיירות, בבנייה, בחקלאות, באזורי נמל חפשיים, במחקר ופיתוח ועוד; הגשת תוכניות, התנאים לאישורן, מי־מון, ביצוען, מימוש ההטבות והנוהל; הטבות במסים, מענק השקעה, מענק חליפי, מסים עקיפים, מפעל מעורב ומשמעותו; פחת, פחת מואץ, לפי היותרה הפוחתת, ניכויים לחקירות מדעיות; עידוד התעשייה, השיטויים, דוחות מאוחדים, מיאוגים, הטבות ועוד.

בהזמנה לפנות: "דיני עידוד", ת.ד. 2467, ר"מ 91203, בצירוף שיק לפקודת: דיני עידוד. בפברואר המחיר 160 ש"ח.

"אמן 2001"– התוכנה הפיננסית הטובה ביותר בישראל הכוללת הצמדה למדד ושערוך למטבע אחיד.

"אמן 2001" היא תוכנת ניהול פיננסי שיש בה הכל על בסיס ורחב המאפשר תוספות כמעט ללא הגבלה.

"אמן 2001" מאפשרת ניהול פיננסי באמצעות הפעלה קלה, ללא כח אדם מקצועי וללא שעות הדרכה ארוכות והודעות בימים אלה של סילומים שנתיים עתירי נתונים מהיום

יתרונותיה הבלעדיים של "אמן 2001" – הצמדה למדד ושערוך למטבע אחיד – כלים ללא תחליף לעיבוד הנתונים והמאזנים בזמן אמיתי ומאפשרים חסכון ניכר בזמן ובכסף. "אמן 2001" נבנתה פותחה והותאמה בצורה מושלמת למציאות החשבונאית הפיננסית בישראל לכן אין כ"אמן 2001" להקל על משימותיו של החשב והמנהל. "אמן 2001" היא תוצר של בית אמן מחשבים, בו חבר מקצועיות, ידע רב, אמינות ושרות נאמן, המשתבחים והולכים מזה 14 שנים מוצלחות

"אמן 2001" – יש את מי לשאול...

את "אמן 2001" כבר רכשו: התם ושנים • סמינר הקיבוצים • הוד לבן • טית בית • מעבדות טרביגול • הלנה רובינשטיין • ג'רוזלם פוסט • כבלי ציון • וחיטי נרג • בית חוזה • ועוד קבוצה מכובדת ומרשימה של חברות וגופים שרכשו את התוכנה או נעזרים במכלול יישומי בית אמן מחשבים.

יש עניין בהדגמה או במידע נוסף נא לחייג עוד היום

03-256355-6-7

אמן מחשבים בע"מ - דרך השלום 7, תל־אביב 67892

אמן מחשבים

סימן שחשבת

הרשות לניירות ערך תכפה על פירמות הנהגת כללים חשבונאיים

לגבי אותם מקרים שבהם לשכת רואי החשבון לא פירסמה גילוי־דעת

מאת יהודה שרוני

הרשות לניירות ערך תכפה על פירמות עסקיות הנהגת כללים חשבונאיים, באותם מקרים שלשכת רואה החשבון לא הוציאה גילוי־דעת בנדון, כך סוכם בדיונים שהתקיימו בעת האחרונה במליאה הרשות לניירות ערך. עמדה זו של הרשות התקבלה בתיאום עם לשכת רואי החשבון, והיא נחשבת מהפכה של ממש.

הסיכום הוא, שאם לשכת רואי החשבון תחליט בסופו של דבר להוציא גילוי־דעת בנושא שעל הפרק, אזי תבוטל הנחיית הרשות לניירות ערך בנדון. חוגים חשבונאיים הקרובים כי עמדת הרשות התקבלה נוכח הקשיים בהוצאתם אל הפועל של גילויי־דעת על־ידי הלשכה.

במערכת שוק ההון יש כמה נושאים העומדים על הפרק, שלשכת רואי החשבון טרם הוציאה לגביהם גילוי־דעת ולכן הם יטופלו במסגרת הנחיות הרשות.

● דוחות כספיים דולריים: הרשות תצמצם את מסגרת אפשרות הגשת הדוחות מסוג זה, ותסייע את הגשתם אך ורק לגבי מקרים ספציפיים.

● הרווחים מהנפקת כתבי אופציה ואג"ח להמרה: הרשות תסייע את המקרים שבהם החברה־האם יכולה להציג מיד רווח, כתוצאה מהנפקת אופציות או איגרות חוב להמרה על־ידי חברת־הבת.

● הצגת הוצאות מחקר ופיתוח: הנטייה ברשות היא לאסור על פירמות עסקיות להפחית הוצאות מחקר ופיתוח מהרווח, בשנה שבה הן נוצרו.

● רווח למניה: מה הדרך הנאותה שבה פירמה עסקית צריכה להציג רווח למניה. כלומר, מה הרווח שצריך להציג במונה ואיזה מספר מניות צריך להציג במכנה.

אנו בתקופה שבכמוה לא היינו אף פעם; אין שום חשש לגבי גרעונות נזילות

מערכת הבנקאות נתונה כיום בעודפי נזילות גדולים, המוערכים בקרוב לחצי מיליארד דולר, זאת בעקבות הורדת העוגן של בנק ישראל. בנקאי בכיר באחד הבנקים אמר אתמול ל"הארץ": "אנחנו בתקופה שבכמוה לא היינו אף פעם. אין לנו כל חשש לגבי גרעונות נזילות".

עודפי הנזילות הגדולים נובעים מההזרמה המוניטרית, אך גם מהיציאה המאסיבית של כספים משוק המניות ומקרנות הנאמנות. בנקאים אומרים שיש אף יציאה של חברות מהשקעות באיגרות חוב, אך בשלב זה אין זו עדיין תופעה מדאיגה.

עודפי הנזילות הביאו לכך שהריבית על פיקדונות ג'אמבו המשיכה לרדת, בהמשך למגמה שהחלה בראשית החודש. היא הגיעה אתמול ל־14 אחוז לעומת כ־16 אחוז בסוף חודש ינואר.

רווח והפסד / אריה לביא

בנק הבנייה קיבל היתר

בנק הבנייה, הנשלט על־ידי החברה לפיתוח של מרכז הקבלנים, קיבל היתר מבנק ישראל לפעול בכל תחומי הפעילות של הבנקים המסחריים. בעבר היה בנק הבנייה רשאי לפעול רק בענף הבנייה, אך בהדרגה התרחב רשיונו לכל התחומים.

על הבנק יש כעת רק הגבלה אחת: בתחום גיוס הפיקדונות. הוא רשאי לגייס פיקדונות שלא מענף הבנייה, רק בסכומים של 30 אלף שקל ויותר.

מאזן בנק הבנייה לשנת 1987 טרם הושלם. מעריכים שהבנק יצביע עדיין על הפסד, עקב צורך למחוק חובות מסופקים מהעבר.

מספר הכספות המבוטחות גדל

הפריצה לחדר הכספות של בנק הפועלים בירושלים בשנת 1985 דירבנה רבים מבעלי הכספות בבנקים לבטח את תכולת הכספת שלהם. אלדד הלוי, מנכ"ל סוכנות הביטוח "בטוח", המזוהה עם קבוצת איי־די־בי, מוסר כי ב־1987 גדל מספר הכספות המבוטחות בבנקים בכ־40 אחוז. במשך שנתיים מאז הפריצה הוכפל מספר הכספות שבוטחו.

רווח דיסקונט ניו־יורק גדל ל־15.1 מ' ד'

הרווח הנקי של בנק דיסקונט בניו־יורק גדל בשנת 1987 ב־23 אחוז והגיע ל־15.1 מיליון דולר לעומת 12.2 מיליון דולר בשנה הקודמת. האמצעים ההוניים של הבנק, לרבות שטרי הון, גדלו ב־18 אחוז והגיעו ל־265 מיליון דולר, לעומת 224 מיליון דולר בשנה הקודמת.

המאזן של הבנק גדל ב־4 אחוזים והגיע ל־3.94 מיליארדי דולר לעומת 3.78 מיליארדי דולר בשנה הקודמת. סופר "הארץ" מציין שבמונחים ריאליים נרשמה למעשה ירידה בהיקפו של המאזן.

תשואה של 15.7 אחוז

רמז לגבי השיפור הצפוי במאזני הבנקים ב־1987, בזכות שיעורי הריבית הגבוהים, ניתן למצוא בדוחות הכספיים של חברת אוצר השלטון המקומי. החברה משמשת מוסד פיננסי של הרשויות המקומיות והיא נהנתה משיעורי הריבית הגבוהים שהיו במשק במהלך 1987.

הרווח הנקי של החברה גדל ב־154 אחוז והגיע ל־1.09 מיליון שקל לעומת 430 אלף שקל בשנה הקודמת. התשואה על ההון מגיעה ל־15.7 אחוז.

העורך: נחמיה שטרסלר

כמה מרויחים בבנק לאומי

הכנסה חודשית ברוטו מחודש ינואר 1988 (ללא בונוסים)

קבוצה	דרגות מייצגות	אוכלוסיה	הכנסה חייבת ברוטו: מינימלית	הכנסה חייבת ברוטו: מקסימלית
1	פקידים עד — 7	1,000	1,055	1,463
2	פקידים 7 — 9	1,000	1,463	1,617
3	פקידים 9 — 10	1,000	1,617	1,790
4	פקידים 10 — 11	1,000	1,790	1,983
5	פקידים 11 — 13	1,000	1,983	1,285
6	פקידים 13— 15	1,000	2,285	2,475
7	15ג מורשי חתימה ומנהלים	1,000	2,475	3,432
8	ג'ה מורשי חתימה מנהלים	1,000	3,432	4,840
9	הד מורשי חתימה מנהלים	450	4,840	7,267
10	עוזרי מנכ"ל	76	5,879	6,779
11	עוזר בכיר למנכ"ל	28	7,133	8,033
*12	סמנכ"ל/בכירים	3	9,058	9,918
**13	יו"ר הדירקטוריון וחברי הנהלה	6	10,565	14,816
14	מנכ"ל ראשי (צדיק בינו)	1		18,520
	סה"כ	8,564		

הערות והבהרות נוספות

1. בנוסף לנ"ל ישנם — 945 עובדים לא קבועים ששכרם הממוצע 174 [illegible] לחודש.
2. הטבלה הנ"ל משקפת הכנסה חייבת ברוטו ממוצעת חודשית. (על בסיס שנתי) של כלל העובדים הקבועים בבנק.
3. המשכורת של כל אחד מאישים הנכללים בקבוצות 12 ו־13 בטבלה מגודרת להם.
4. לרשות העובדים בדרג עוזר מנכ"ל ומעלה מעמיד הבנק רכב צמוד.
5. העובדים יקבלו גם בונוס בגובה של שתי משכורות לשנה

* ישראל פורת, משה נדיר, ומיכאל אוסטפלד (הלה, בהליכי פרישה).

** הד"ר מאיר חת, שושנה וינשל, ד"ר זלמן סגל, שלמה פיוטרקובסקי, אברהם הפץ, אבי זלדמן.

דיוקן תעשייתי / יונתן שרמן

מפעלי המלח: על גל הטבע

נתונים עיקריים

● מכירות – מחזור המכירות השנתי של החברה מגיע לכ־15 מיליון דולר בשנה.

● רווח – במחצית השנה שבין אפריל לספטמבר 87' היה הרווח 1.4 מיליון שקל וגם שנת 86/7' היתה שנה רווחית.

● יצוא – היצוא אשתקד הגיע לכ־20 אחוזים מהמכירות או כ־3 מיליוני דולר.

● בעלות – המפעל הוא בבעלות פרטית. 90 אחוזים מהמניות הם בידי משפחת דנקנר ו־10 אחוזים בידי משפחת הפץ.

● מפעלים – המפעל באילת הוא המפעל העיקרי ומייצר 60 אלף טונות מלח מכלל התפוקה של החברה, המגיעה ל־95 אלף טונות. המפעל בעתלית מייצר 20 אלף טונות מלח, והמפעל בקליה – כ־15 אלף טונות מלח.

● עובדים – בשלושת המפעלים מועסקים כ־140 עובדים, מחציתם באילת.

● הנפקות – החברה מתכוונת לגייס 4 מיליוני דולר תמורת 25 אחוזים מהמניות במהלך 88'.

● מוצרים – כרבע מכלל המכירות הוא מלח שולחן רגיל, המצוי בפיקות, והיתרה היא מלח לשימושים תעשייתיים וכן מלח להדחת כלים או מלח עם תבלינים לבישול.

מפעלי המלח מקווים לרכוב על הגל החדש של מוצרי טבע. החברה חתמה באחרונה על חוזה להספקת מלחים בשווי של חצי מיליון דולר לחנויות מזון טבעי באירופה והתקווה היא, שאפיק יצוא זה ימשיך לגדול בשנים הקרובות.

מה שאיפשר את חדירתם של המפעלים הישראליים לתחום זה הוא העדפתו של הצרכן האירופי את מלחי־הים הטבעי, הנחשב בריא יותר מאשר מלחי־מכרות או מלחי־אגמים.

כעבור מפעלי המלח מהווה החזית האירופי פריצה חשובה לשוק יצוא חדש, שבו לא היתה החברה פעילה עד עתה. המפעלים ייצאו עד כה בעיקר לארצות אפריקה והמזרח הרחוק.

למרות מאמצי היצוא, בסיסה של החברה הוא בשוק המקומי. למפעלי המלח מונופול על שוק המלח הישראלי. באמצעות שלושת האתרים של המפעלים באילת, בעתלית, וקליה בים המלח, מייצרת החברה כ־95 אלף טונות מלח בשנה, והיא רוכשת ומשווקת עוד כ־20 אלף טונות מלח ממפעלי ים המלח. יבוא המלח, כאידך, הוא בוטל ומגיע לכ־200 אלף דולר בלבד, בהשוואה למכירות של כ־12 מיליון דולר של מפעלי המלח בשוק המקומי.

מפעלי המלח מבקשים לגייס כיום כספים בבורסה בתל אביב במטרה להרחיב את כושר ייצורם. הכוונה היא להרחיב את התפוקה ב־50 אחוזים עד שנת 90' וכן להגדיל את מיגוון המוצרים בי אמצעות גיוס של 4 מיליוני דולר מהציבור. מכיוון שהשוק המקומי רווי במלח, כמויות המלח הנוספות יופנו ליצוא. זו אחת הסיבות למאמצים המוקדשים כיום לבניית אפיק היצוא האירופי.

הגדלת כושר הייצור תיעשה, בין השאר, באמצעות שיפורים טכנולוגיים, ולא על־ידי הגדלת שטח בריכות האידוי, בגלל מגבלות השטח הקיימות כיום במפעל המרכזי של החברה באילת. מפעלי המלח משתמשים כיום במיתקן ניסיוני שפותח, וייוצר, בשיתוף עם חברת "אורמת טורבינות". המיתקן מאפשר את האצת תהליך האידוי בעזרת טיפות מים קטנות, דוגמת ערפל, המתחזות לחלל האוויר. הוא אינו כלכלי לייצור מלח רגיל, המצוי תחת פיקוח מחירים. אך אולי יצדיק את עצמו במכירת מלח לשימושים מיוחדים, כמו בתעשיות טבע.

דני גילרמן הקים ועדה לבחינת שערי הריבית במשק

נשיא איגוד לשכות המסחר דני גילרמן הקים ועדה המורכבת מאישי משק וכלכלה שתבחן את מערכת האשראי והריבית במשק ותגיש המלצות בנושא.

בוועדה חברים נפתלי בלומנטל, מי שעמד בראש קבוצת כור והמכהן כיום כמבקר ההסתדרות, ארנון גפני מי שהיה נגיד בנק ישראל והמכהן כיום כיו"ר מועצת המנהלים של כור, פרופ' יוסף גרוס ויו"ר שמחה טרן מאוניברסיטת תל אביב ומר שלום שירן מנכ"ל קניה. בראש הוועדה יעמוד דני גילרמן.

מרכז הוועדה יהיה מרדכי פרוסט, יו"ר ועדת הבנקאות והאשראי של האיגוד, והיועץ הכלכלי של האיגוד, אהרן פוגל, ישמש יועץ לוועדה.

"עתיר" מקווה להגדיל היצוא במיליון דולר לשנה

מאת יהודה שרוני

חברת ההחזקות האמריקאית "הודפייל" העוסקת בין השאר בייצור מוצרים עתירי ידע, העבירה לחברת "עתיר" מפתח תקווה את קו הייצור לייצור נתחי גזים. נתחי הגזים הם מכשירי מדידה רפואיים, שנועדו להתמקות אחר בעיות נשימה אצל החולה.

צבי ניצן, מנהל השיווק ב"עתיר", מעריך כי קו הייצור הנוכחי יביא לגידול של מיליון דולר לשנה ביצוא החברה. לחברה כבר הוזרמו הזמנות לייצור 1300 יחידות של המוצר החדש.

"עתיר" מתמחה בייצור מערכות מטאורולוגיות, מערכות סימולציה צבאיות ומערכות הנעה מדויקות.

עתידית

פרטים בטל: 03-629407 ,629414

מערכת בנק המזרחי לעסקות עתידיות—שקל/דולר יציג

שערים שנקבעו ליום	9.2.88	
שער יציג ליום 9.2.88 –	1.5894	
שערי ביצוע־תכנית "מרץ" 31.3.88	קניה	1.624
	מכירה	1.62
שערי ביצוע־תכנית "יוני" 30.6.88	קניה	1.66
	מכירה	1.652
שערי ביצוע־תכנית "ספטמבר" 30.9.88	קניה	1.69
	מכירה	1.676

בנק המזרחי

מודעה באחריות
לא מכרת
לא שילמת
רק בלוח העיר
379-379

מחשבה קדימה בע"מ
הרצאות, סמינרים וימי עיון על הסדרי רכוש בעסק ובמשפחה
טל: 052-572685 ,052-572641

חבס
חברה כלכלית לירושלים בע"מ
אנו שמחים להודיע ללקוחותינו
כי מספר הפקסימיליה הישיר שלנו
02 — 382684

פקסימיליה
MURATA
מורטה
חסכונית ביותר!
נציגים: מקבוצת כלל

ת.א. 1313/87

יריב נכסים ואחזקות (1980) בע"מ (בפירוק)

הזמנה להציע הצעות

הח"מ מזמין הצעות לרכישת מפעל מגופי ארז. מפעל מגופי ארז הינו בבעלות יריב נכסים ואחזקות (1980) בע"מ (בפירוק), והוא עוסק בייצור מגופים חשמליים מסוגים שונים. המפעל ממוקם בקרבת מחסום ארז.

בכוונת הח"מ למכור את המפעל כעסק חי, הכולל בין השאר קוי יצור, ומלאי.

לצורך פרטים בקשר למפעל יש לפנות למר מיכה שקדי בטלפון 03-381281.

את ההצעות יש להפנות בכתב עד ליום 7.3.88 למשרד הח"מ ברחוב ז'בוטינסקי 5 רמת גן 52520 בצירוף ערבות בנקאית בסך 10% מגובה ההצעה.

אין הח"מ מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא, והוא יהיה רשאי לנהל משא ומתן עם המציעים השונים.

כל מכירה תהיה כפופה לאישור בית המשפט המחוזי בתל־אביב־יפו.

ישראל קנטור, עו"ד

מנהל מיוחד מטעם כונס הנכסים הרשמי יריב נכסים ואחזקות (1980) בע"מ (בפירוק)

כלל הנפקות לתעשיה בע"מ

הודעה

על פי תשקיף החברה שפורסם ביום 28.1.88 הוצעו לציבור במכרז השני אשר התקיים ביום 8.2.88 15,925,000 ש"ח ע.נ. אגרות חוב סדרה י"ג. למכרז נתקבלו 65 הזמנות בערך נקוב כולל של 30,604,100 ש"ח.

לאור הבקשות שהוגשו ובהתאם לתנאי המכרז נקבע מחיר ההנפקה ל־98% מערכן הנקוב של אגרות החוב. בהתאם לתנאי המכרז נקבעה הקצאת אגרות החוב כדלקמן:

17 בקשות בערך נקוב כולל של 11,712,500 ש"ח אשר נקבו במחיר נמוך ממחיר ההנפקה, נדחו.

40 בקשות בערך נקוב כולל של 14,521,600 ש"ח אשר נקבו במחיר העולה על מחיר ההנפקה נענו במלואן.

8 בקשות בערך נקוב כולל של 4,300,000 ש"ח אשר נקבו במחיר ההנפקה, נענו באופן חלקי, ולמזמינים יוקצו 31,100,939% מהזמנותיהם, מעוגל כלפי מטה.

החברה מודה לציבור על השתתפותו במכרז.

דחפון
שרות מודעות טלפוני של דחוף
לבעלי כרטיס אשראי
03-611 001

אל על מטענים לכל השערים

שערי מטבע חוץ

9.2.88

המטבע	לאומי מזומנים קניה	לאומי מזומנים מכירה	לאומי העברות קניה	לאומי העברות מכירה	הפועלים מזומנים קניה	הפועלים מזומנים מכירה	הפועלים העברות קניה	הפועלים העברות מכירה	דיסקונט מזומנים קניה	דיסקונט מזומנים מכירה	דיסקונט העברות קניה	דיסקונט העברות מכירה	שער יציג	השינוי היומי
1 דולר	1.55	1.62	1.5806	1.6004	1.54	1.62	1.5787	1.5983	1.55	1.62	1.5801	1.6000	1.5894	0.0008
1 לישט	2.69	2.82	2.7550	2.7895	2.70	2.83	2.7532	2.7875	2.71	2.84	2.7565	2.7912	2.7726	−0.0074
1 מארק גרמני	0.91	0.95	0.9287	0.9403	0.91	0.95	0.9262	0.9377	0.91	0.95	0.9267	0.9384	0.9330	0.0002
1 פרנק צרפתי	0.27	0.28	0.2752	0.2786	0.26	0.28	0.2744	0.2779	0.27	0.28	0.2747	0.2782	0.2765	0.0003
1 גולדן הולנדי	0.81	0.85	0.8260	0.8364	0.81	0.85	0.8246	0.8349	0.81	0.85	0.8256	0.8360	0.8306	0.0004
1 פרנק שווייצרי	1.11	1.16	1.1335	1.1477	1.11	1.16	1.1304	1.1445	1.11	1.17	1.1339	1.1482	1.1381	−0.0015
1 כתר שוודי	0.26	0.27	0.2602	0.2634	0.25	0.27	0.2600	0.2633	0.25	0.27	0.2601	0.2634	0.2615	−0.0002
1 כתר נורבגי	0.24	0.25	0.2458	0.2488	0.24	0.25	0.2455	0.2485	0.24	0.26	0.2455	0.2486	0.2471	0.0002
1 כתר דני	0.24	0.25	0.2425	0.2455	0.24	0.25	0.2422	0.2452	0.23	0.25	0.2426	0.2457	0.2438	−0.0004
1 מרק פיני	0.38	0.39	0.3830	0.3878	0.37	0.39	0.3825	0.3873	0.37	0.40	0.3828	0.3876	0.3850	−0.0001
1 דולר קנדי	1.22	1.28	1.2465	1.2621	1.22	1.28	1.2452	1.2607	1.22	1.29	1.2491	1.2648	1.2550	0.0003
1 דולר אוסטרלי	1.05	1.16	1.1216	1.1356	1.08	1.16	1.1200	1.1339	1.09	1.17	1.1226	1.1368	1.1278	−0.0021
1 ראנד דרא"פ	0.51	0.61	0.7792	0.7890	0.47	0.79	0.7784	0.7881	0.49	0.69	0.7774	0.7872	0.7837	−0.0013
10 פרנקים בלגיים	–	–	0.4440	0.4496	–	–	0.4432	0.4487	–	–	0.4438	0.4494	0.4461	–
10 שילינג אוסטריים	1.29	1.35	1.3199	1.3365	1.30	1.36	1.3194	1.3359	1.30	1.36	1.3234	1.3400	1.3281	−0.0001
1000 לירטות איטלקיות	1.23	1.30	1.2620	1.2778	1.24	1.31	1.2613	1.2771	1.24	1.33	1.2628	1.2786	1.2683	0.0003
100 יינים יפאניים	1.20	1.25	1.2229	1.2382	1.20	1.26	1.2226	1.2379	1.20	1.26	1.2239	1.2393	1.2297	−0.0007

190 אנשי "אל על מטענים" בסניפי החברה בעולם – יטפלו אישית במטעני היצוא והיבוא שלך.

ELAL אל על

שערי המניות

9.2.88

בנקים שאינם נכללים בהסדר ההצמדה

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הפער היצע/ביקוש
אתנה ש	17640		19	+350	+2	+27
הספנות 0.1	929		1625	+9	+1	+32
הספנות א 0.5	590		1349	-20	-3.3	-1506
כללי לא בהסדר	12554		106	-1		-68
פ.יב.י. 0.5	5853		2737	+210	+3.7	+9927

בנקים הנכללים בהסדר ההצמדה ל 88

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הפער
אדירים רג 100.0	104600		794	+40		+887
אדירים ב 100.0	105000		11	-600	-0.6	-4
אדירים כב א	627000		1	-3000	-0.5	-1
אגוד 0.1	77850		270	+150	+0.2	+292
דיסקונט ב	134050		29	+1450	+1.1	+121
דיסקונט א	133480		163			-141
דיסקונט שה ב	15480		182	-100	-0.6	-182
המזרחי ש	42986		620			-137
המזרחי ב	43140		96	+200	+0.5	+193
הפועלים מבכ	91500					
הפועלים ש	71140		1852	+100	+0.1	+1324
הפועלים ב	71150		72	+130	+0.2	+186
כללי א 1.0	181100		26	+700	+0.4	+96
כללי שה 7	8738	בה	60	+87	+1	+69
כללי 0.1	45370		2406	+200	+0.4	+3292
כללי שה 11	16850		134	+50	+0.5	+217
מימון ושחר 1.0	60000		1	+520	+0.9	+15
מימון ושחר 5.0	30650		40			+40

בנקים הנכללים בהסדר ההצמדה ל 89

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הפער
אדירים רג 100.0	127600		67	+300	+0.2	+61
אדירים ב 100.0	126350		2	-700	-0.6	-3
אדירים כב א	762800	שב				
אגוד 1 שה	95200		62	+99	+0.1	+87
דיסקונט ב'	161500		1	-500	-0.3	-1
דיסקונט א'	164250		5	+1000	+0.6	+98
המזרחי ש'	92300		35	+190	+0.4	+50
המזרחי ב'	52080			-200	-0.4	-1
הפועלים ש'	86000		33			-2
הפועלים ב'	85800			+400	+0.5	+92
כללי א'	222100		3	+1000	+0.5	+46
בל"ל סמוק	54390		240			-180

בנקים למשכנתאות

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הפער
ארנים 0.1	20956	שב				
לאומימשכ' ש	6210		99			-14
לאומימשכ' ב	6700			-50	-0.7	-38
כרמל ש	4531	תב	251	-420	-8.5	-411
כרמל שה 1	4340		262	+10	+0.2	+738
מת משכ ש	1615		400	+15	+0.9	+404
משכן ב ש	2806		330	+25	+0.9	+228
עצמאות 0.1	16000		111	-350	-2.1	-124
בירב 1.0	6140		120	-80	-1.3	-123
טפחות מבכ ש	19900					-1
טפחות רג ש	18100		257	-170	-0.9	-173
טפחות שה 2	5680		1000			
יעסור 1.0	—		הפסקת מסחר			
יעסור 5.0	—		הפסקת מסחר			

מוסדות מימון

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הפער
שלמן אש	581		8897			-1758
החקלאות מבכ א	350000		21			-11
החקלאות מבכ ב	203500		4	-400	-0.2	-4
לאומי תעש' א ש	9190		66	-60	-0.7	-86
פתוח תעש' מבכ	120500		5	+4000	+3.4	+6
פת תעש' כב ב	460000		1			+1
פת תעש' כב גג	278000	שב				
פת תעש' כב גג1	278000	שב				
פת תעש' כב ד	280000		1			
פת תעש' כב דד	65036	שב				
כרם קבלנים 5.0	996		1001			-496
תיירות כב	229000		1			-1
כלל ליסינג 0.1א	21000		6	-350	-1.6	-6
כלל ליסינג 0.5ב	19200		100	-300	-1.5	-250

ביטוח

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הפער
אילון	100.5		24094			-18994
איתן	110		2438	+5	+2.3	+13062
אררט 0.1	1365		326	+15	+1.1	+126
אררט א 0.5	915		4000			
כמוח משנה 0.1	310		322			-322
כמוח משנה 0.5	173		2525	+3	+1.8	+2875
משנה אופ	194		400			-408
משנה הש	100.5		55487			-19887
הדר 1.0	103.5		13722			+7729
הדר 5.0	85.5	תב	10886	+5	+6.2	+18086
הדר אופ סד 2	90		5614			-2008
הפניקס 0.1	487		2282	+1	+0.2	+1941
הפניקס 0.5	426	תב	2239	-70	-14.1	-11072
הסנה-הראל 1.0	4465		38			
הסנה-הראל 5.0	2992		767			-29
מנורה 1.0	988		205	+1	+0.1	+3
מנורה 5.0	823	תב	350	-50	-5.7	-250
סהר ג 1.0	280	תב	2884	-18	-6	-8484
סקורנס 0.1	730		1200			-1970
צור ש	218		6862			-4862
ציון החזקות 1.0	2244	תב	24	-1100	-32.9	-84
ציון החזקות 5.0	711	תב	131	-71	-9.1	-531

מסחר

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הפער
אינטר גאמא 1 ש	649		3130			-2991
אינטר גאמא 5 ש	463		5291	+1	+0.2	+1184
מאיר עזרא 1.0	510		3248	+10	+2	+2942
מאיר עזרא אופ	285	שב				
כלל אופ 4	231		21537	+4	+1.8	+27187
כלל אגח 2	130.5		20000	+5	+2	+17691
קריסטל 1.0	760		360	+20	+2.7	+967
רפק 0.1	13230	שב				
רפק 0.5	16780	שב				
שופרסל א 2.0	8750		115	+15	+0.2	+256
שופרסל אופ	3450		1278	+50	+1.5	+1456
שופרסל אגח	101.5		50250			-81744

שירותים

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הפער
אסותא	305		2650			-468
מפעות הספקה 0.1	530	תב	1360	+39	+7.6	+924
מפעות הספקה 0.5	180		12602			-334
קיור 0.1	700		693	-20	-2.8	-1843
קיור 1.0	199		4578			
כוס עזרה 0.1	1180		110	-53	-4.6	-110
כוס עזרה 0.5	780		807			-987

מלונות ושירותי תיירות

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הפער
גלי זהר 1.0	1880		21.1	-120	-6	-1.1
גלי זהר 5.0	1440		42	-160	-10	-6.6
מלונות דן 1.0	1377	בה	233	-153	-10	-1525
מלונות דן 5.0	1176		520	-12	-1	-520
חוף האלמוג 1.0	6000		70	-75	-1.2	-30
מלונות הירדן	2530	בה		-50	-1.9	-10
0221010	176		36449	+7	+4.1	+73075
0221317	100		8240			+1801

מחשבים ושירותי מחשבים

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הפער
תיל.ג. 1.0	168.5		9150	-5	-4.8	-13150
תיל.ג. אופ'	59		14500			+12000
תיל.ג. אג"ח	97		11008	+5	+0.5	+36075
יעקא 1.0	3727	בה	243	-60	-1.6	-85
מ.ל.ל. 1.0	8830		36			-46
מ.ל.ל. 5.0	1503	תב	758	-110	-6.8	-1158
ניקוב מחשבים 1	760	תב	1092	-47	-5.8	-2692
ניקוב מחש' 5	259		1234	+1	+0.4	+2621
ניקוב אופ סד 2	482	תב	2152	+80	+19.9	+9029
תים מחשבים 1.0	630		2797			

נדל"ן, בינוי ופיתוח

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הפער
אזורים אופ	457		5745	+10	+2.2	+6508
אזורים אגח	128		36000			
אילון 1.0	124		9900			-7249
אל-רוב 1.0	286		2873	+6	+2.1	+873
אפריקה 0.1	29180		36			+14
אפריקה אופ	13310		35	+10	+0.1	+64
ארזים	870		700			-270
ארלדן 0.1	1950		50			
ארלדן 0.5	1555		68			
ברנוביץ 1.0	2670		50			-50
ברנוביץ 5.0	2009		115	-30	-1.5	-509
דנקנר 1.0	4747		80			-80
דרעד 0.1	161		6728	-6	-3.6	-6366
דרעד 0.5	111.5		6539	-6	-5.1	-6539
כרמלי 1.0	1380		2716			
המשלול 1.0	808	קב		+38	+4.9	+872
המשלול 5.0	375	קב		+18	+5	+4871
תלב 0.1	—		הפסקת מסחר			
תלב 0.5	—		הפסקת מסחר			
חברה לירושלים	224		7765			-7381
ירושלים אופ	80		10397	+4	+5.3	+4103
גבים 0.1	2770		1096	+70	+2.6	+2896
גבים 0.5	2620		500			-400
יחספד 0.1	2900		200			-57
ישראלום 1.0	937		880	+7	+0.8	+2379
ישרים 10.0	14850		62			+94
בנק פיתוח 1.0	4930		70	-200	-3.9	-265
לומיר 1.0	5750		288	+220	+4	+88
לומיר 5.0	1748		100	-2	-0.1	-240
מ.ת.ב. 1.0	245	תב	22308	-25	-9.3	-24679
מ.ת.ב. אופ 2	114	בה		-3.5	-10.6	-17844
מ.ת.ב. אגח	115		105686	-1	-0.9	-88686
מאורי בניה 1.0	396	תב	18456	-44	-10	-22056
מיבסאל 5.0	149		6193			-10533
מיבסאל אופ	140		5336			+165
מגרב 5.0	1120	תב	1702	-80	-6.7	-2052
ליבשטין 1.0	348		626			-2814
ליבשטין 5.0	186		13171	+1	+1	+3201
ליפשיץ 1.0	250		3847			+537
ליפשיץ 5.0	138		10132	-2	-1.4	-4618
ליפשיץ אופ 1	84		25			-25
ליפשיץ אגח	91.5		38750			
נאות אביב 0.5	2360	תב	328	-220	-8.5	-328
נכסי ארזים	230		12656	-7	-3	-9113
מבנ השקעה 1.0	590		828	+12	+2.1	+375
נופי 1.0	1224		500			-508
עמר ותע סד 1 ש	—		הפסקת מסחר			
קסריה 0.1	2580	תב	60	-140	-5.2	-123
קסריה 0.5	850		1290	+25	+3	+1690

(טבלת ההמשך)

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הפער
חגבון 1.0	253	תב	2662	-42	-14.2	-9239
חגבון 5.0	150		2675			-4355
חגבון אופ'	674		492			-492
חגבון אג"ח	122		7000			-10074

חקלאות

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הפער
בסער הדר 0.1	1921		160			-160
בסער הדר 0.5	1920	שב				
מהדרין 0.1	4640		550			-5
מהדרין אופ'	2539	שב				
נכסי הדרים 1.0	1350		1500	+20	+1.5	+1193
פ"אור 0.5	2000		1500	+30	+1.5	+1260

מזון וטבק

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הפער
דובק כב ש	2530		256	-19	-0.8	-756
דובק כב ב	2500		342	-60	-2.3	-842
תלבל 1.0	396	יב	3509	-44	-10	-3126
תלבל 5.0	321	מב		-17	-5	-750
תלבל אגח	101	תב	30500	-8	-7.5	-73900
סבפ בידה 1.0	26771		49	-26	-0.1	-49
סבפ בידה 5.0	17940		55	-10	-0.1	-17
יצהר 1.0	852			+19	+2.3	+397
יצהר א 5.0	577		510	-8	-1.4	-810
יצהר אופ 2	256			-14	-5.2	-120
בן 1.0	273		1003	+13	+5	+812
בן 5.0	240		1200	+5	+1.5	+26
קטפרוס 1.0	12950		28			
עסיס ב 0.5	219		3458			+2742
אגבל שקל 1	1820	תב	375	+110	+6.4	+590
קבן מבכ א	1274	בה	110	+13	+1	+890

טכסטיל והלבשה

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הפער
ארגמן סד 1 ש	308		3481			-2791
ארגמן אופ	136		6380			+180
ארגמן אגח	102					+3000
אופים 1.0	448	תב	249	+41	+10.1	+500
אופנת ברוך 1.0	247		888			-292
אופנת ברוך 5.0	195		2803	-4	-2	-2703
אופ א	238		100			+100
ארגמן רג ש	7950		80			+49
דלתא-גליל 1.0	897		7083	+30	+3.5	+14888
דלתא-גליל א 5.0	850		450	+10	+1.2	+77
כתמיות כאותר 1	1400		56	-50	-3.5	-56
כתמיות כאותר 5	550		169.2	-5	-0.9	-01.2
ויסלבו 1.0	307		450			
ויסלבו 5.0	213		606	-1	-0.5	-406
חדיטון 1.0	3950		33			-50
דיקות 1.0	1200		1210	+46	+4	+1458
דיקות 5.0	1028		1222	+20	+2	+2605
דיקות אופ	420		110			-110
מופר	128		810			-310
מופר אופ	68.5	תב	7000	+5	+12.3	+7000
לודזיה 0.1	680		205	+20	+3	+117
לודזיה 0.4	425		840			
ליבות 1.0	152		1390	-5	-1	-40
עים 1.0	296	תב	3735	+15	+5.3	+1102
עים 5.0	125.5	בה	8758	+5	+4.6	+9581
עים אופ	95	תב	3818	+9	+10.5	+16318
עים אגח	108		945			-1167
עמק סריגה 1 ש	165		3500	+2	+1.2	+4773
עמק אופ	75		11082	+8	+11.9	+14251
פולגת א	780		1135	+20	+2.6	+8515
פולימן א 0.5	7617		73			-73
פרנור	970		250	+30	+3.2	+350
גיבור סבירינה	5200		280	+216	+4.3	+139

שף נאמנות
בטוחה כלל
ניהול תיקי השקעות, ניהול קרנות נאמנות וניהול קופות גמל

מתכת ומוצריה

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הפער
אורדן 0.1	5130		169			
אורדן 0.5	4760		50			
אלומית 1.0	6441	שב				
אלומית 5.0	4899					-100
בכלים ש	267	תב	6666	-17	-6	-10097
בכלים אופ	65		12014	+5	+4	+55920
בכלים אג"ח	92		20765			
בכלים אגח	94.5		17834	+1	+1.1	+53258
התכוף 1.0	419	תב	550	-40	-8.7	-1332
התכוף 5.0	250	תב	2100	-21	-7.8	-1602
התכוף אופ	2080	שב				
דיקה 1.0	2160	תב	50	-240	-10	-67.1
דיקה 5.0	1051	תב	100.6	-100	-8.7	-10.4
קופסאות פח 5.0	2780		368			
כבלי ציון 1.0	1965		156	+60	+3.2	+140
כבלי ציון 5.0	990		1652	+10	+1	+1539
קרגני 1.0	180	תב	2421	-1.5	-6	-1141
קרגני 5.0	105		13309	-5	-2.8	-13080
מודשון 0.1	[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]	+28
מודשון 0.5	[illegible]		[illegible]	[illegible]	-0.6	-247
פקר פלדה 1.0	[illegible]		1160			+744
קונב 1.0	[illegible]		[illegible]	[illegible]	+6.7	+801
קונב 5.0	[illegible]		1050			-654
קליל 1.0	2150		430	+68	+3.3	+2300
קליל 5.0	1770		144			-144
קליל אופ'	855		1100	+25	+3	+2750
קליל אגח	116		13051			-6180
שלמות 5.0	4300	תב	314	-266	-5.8	-423
תעשיות לכיש 1.0	670	בה	721	+19	+2.9	+887
תעשיות לכיש 5.0	373		300	+4	+1.1	+149

חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הפער
אלביט 3.0	226260		49	+4500	+2	+61
אלקו 0.1 ש	8667	שב				
אלקו 0.25 ש	3900		400	-45	-1.1	-285
אלקו 0.25 ב	3850		10	-50	-1.3	-105
אלקטרה 0.1	1469		951			-543
אלקטרה א 0.5	961		3424			+1468
אמת 5	674		1100			-520
אמת 3	120		12178	+5	+0.4	+8510
אורית 1.0	11280		293	+400	+3.7	+440
כלל תעש אלק'	1396		3190	+40	+3	+2873
כלל אלקטרוניקה	380		1500	+10	+2.7	+4379
כלל אלק אופ'	94		57334			
מספרוניקס 1.0	885		3140	+15	+1.7	+3140
מספרוניקס 5.0	773		3873			
פירטנגר 1.0	330		2190			-2198
פירטנגר 5.0	275		1200	+1	+0.4	+1150
ציקלון 1.0	1983		29	+8	+0.4	+85
ציקלון 5.0	1260		500			
קנבטון אילד 1.	5572	שב				
קנבטון אילד 5.	2250	שב				
ת.א.ת. 1.0	774		45			-140
ת.א.ת. 5.0	360		3568			-680
תדיאה	583		5428			-2530

מוצרי בניה

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הפער
א.ש. תעשיות 1.	137		19725			+15675
א.ש. אופ	457		2700			-210
א.ש. אגח	123		105214			-1475
אקרשטיין 1.0	370		2100			-152
אקרשטיין 5.0	279		800			-1000
אקרשטיין אופ'	310		1220	+9	+3	+2346
אקרשטיין אגח	120.5		29577	+1	+0.8	+66688
אלום פלוס	89.5		28859			+20897
פלוס אופ	56		22000	+4.5	+8.7	+21144
כוזול השק בתעש	685		1752	+12	+1.8	+4568
מוזאיקה ולמבן 1	19063		6			-3
מוזאיקה ולמבן 5	13800		9.1	-550	-3.8	-1
נגב קרמיקה	255		11145	+5	+2	+10947
נגב קרמיקה אופ	142		3750	+9	+6.8	+2450

כימיה, גומי ופלסטיק

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הפער
אבן 5.0	1249		680			-362
אליאבם ב	—		הפסקת מסחר			
גל תעשיות 1.0	329					-311
גל תעשיות 5.0	202					-105
גל אופ	81		5600	+4	+5.2	+5600
גל אגח	92		3000	+5	+0.6	+27000
דשנים 0.1	3636		172			-172
דשנים 0.5	1500		837	-10	-0.7	-337
חיפה כמי' 10.0	686		5818			-797
ליפסקי 1.0	1588	בה	170	-177	-10	-223
מקסימה 1.0	720		268	-28	-3.7	-268
מקסימה 5.0	490	שב				
סד 1.0	16500		43	+500	+3.1	+73
סד 5.0	14085		102			-95
פריקלאס	445		3101			
פריקלאס אופ'	113		12367	+8	+7.6	+20161
קים כימיקל 1.0	4550		160	+50	+1.1	+360
קים אופ	2654		280			-60
קים אגח	182.5		3000	-5	-3.3	-3000
תיא 5.0	3434		312	-80	-2.3	-267
פטרוכימים 10.0	45000		69	-1300	-2.8	-61

עץ, נייר ודפוס

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הפער
כתר	140		5725	+2	+1.5	+4120
דפרון 1.0	5862		11	+150	+2.6	+11
דפרון 5.0	5778		50	-72	-1.9	-50
חמב 1.0	9200		34	-300	-3.2	-74
יאה 1.0	1599	שב				
לבדי אשקלון 1	674		2494			-1932
כולס ב 0.5	19200		15	+208	+1.1	+29
קרגל	680		11827	-30	-4.2	-23436
קרגל אופ'	375		4370			+3110
רים 0.1	410		1200	+8	+2	+620
רים 0.4	175	תב	8046	+13	+8	+8171
תעל ב 0.2	15000		117			

תעשיות שונות

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הפער
אורין 1.0	205		3872			+5372
אורין 5.0	95.5		4671	-2	-2.1	-6115
הכיתה יה	1950		181	+80	+4.3	+181
הנפלק 1.0	1047		317	+20	+2	+476
הנפלק 5.0	948			-30	-3.1	-500

השקעות בתעשיה

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הפער
טור כב' ש	6025		800	+5	+0.1	+446
תעשיות אופ'	122		11687			+7371
תעשיות אגח	102		153400	-5	-0.5	-175547

חברות השקעה

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הפער
אמיש ש	5350	שב				
אי.די.בי. אופ'	2320		700	+20	+0.9	+430
אי.די.בי. אג"ח	95.5		28175			+125
אלגר ש	750	תב	950	-80	-9.6	-669
גהלת 1.0	947		150	-10	-1	-150
גהלת אופ	760	שב				
גהלת אגח	103		15291	-1	-1	-15291
הבנאר 1.0	387	תב	2325	-43	-10	-1560
הבנאר 5.0	357	בה	2119	+4	+1.1	+221
חברה לישראל 5.0	2760		2544	-10	-0.4	-3467
הלפמן 0.1	116000	שב				
הלפמן ש 1.0	18900		41	-150	-0.8	-43
אגמא א 0.5	15705	בה	46	-1745	-10	-128
פועלים השק ש	551		8568			-1513
דיסקונט השק אופ	652		3346	-28	-4.1	-1816
דיסקונט השק אגח	102		11921	+5	+0.5	+27960
מזרחי השק ש	23300		23			-1
מור השקעות124	13482					
חירון 1.0	1485		350			-350
חירון 5.0	609		621			+212
יצוא ש	10000		73	-200	-2	-67
ידין א 0.1	918	בה	403	-102	-10	-1189
כלל 50.0	873		929	-9	-1	-11
מנור 0.1	297	תב	870	-25	-7.8	-1870
מנור א 0.5	344		500			+250
מנור אופ	100		3241	-3.5	-11.9	-3421
אגמ 1	117.5					+20000
פז השק ש	2171		1233	-22	-1	-928
פנה א 0.1	5111	תב	40	-568	-10	-165
פנה 0.5	3625		500	-75	-2	-832
פריון ב 2.5	9357		719			-720
קרדן 1.0	96		25544			-2456
קרדן 5.0	65		15484			+9573
קרדן אופ	44		43015			+22216
קרדן אגח	99.5		55700			+19153

נסחרות במט"ח

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הפער
גזית מ	260		300	+6	+2.4	+2100

רשימה מקבילה

מסחר שרותים מלונאות מחשבים

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הפער
הראל 1.0	—		הפסקת מסחר			
יסקל	230		905	+7	+3.1	+4595
קונפורטים 0.1	1438	בה	95	+34	+2.4	+73
קונפורטים 0.5	291		652	+5	+1.8	+148
קונפורטים אופ	80		2000			-2102
קופל 1.0	651		51	-28	-4.1	-52
תבל	205		1000			+1500
בני הדר	101		16115			-3627
בני הדר אופ 1	72	תב	11992	-7	-8.9	-11992
החיה הישראלית	57		11631	-1	-1.7	-14474
כנס סד 1 ש	1609	תב	211.3	-178	-10	-49.5
איכות מחשבים	299		1354	-4	-1.3	-1706
דטה מיכון 1.0	3000	תב	344	-330	-9.9	-398
דטה אופ'	690		919	-50	-6.8	-1330
כלל מחשבים 1.0	4236	תב	13	+203	+5	+87
משגב מחשבים 1.0	205	תב	542	-20	-8.9	-1342
רשף	408		13110			

נדל"ן בינוי חקלאות

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הפער
אורן 1.0	—		הפסקת מסחר			
אורן 5.0	—		הפסקת מסחר			
אמגורים 1.0	396	מב		-21	-5	-123
בן-יקר גת 1.0	2752	בה	170	+70	+2.6	+74
דוזקר 1.0	—		הפסקת מסחר			
דוזקר 5.0	—		הפסקת מסחר			
שזר 5.0	980	תב	906	-67	-6.4	-969
דסקו מבכ'	1600	תב	100	-100	-5.9	-100
דסקו רג	1191		101			-101
שנהר 5.0	375		3470			-150
שנהר אופ	82	בה	2320	-5	-6.3	-856
אספא	1566		1045	-1	-0.1	-1045
טלדיסטן 1.0	759	בה	15	-8	-1	-27
טלדיסטן 5.0	310	תב	1888	+20	+6.9	+1046

תעשיה

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הפער
יגוזים	238	מב		-13	-5.2	-4600
מקס 0.1	1962	תב	130	-218	-10	-108
מקס 0.5	1060		420	-10	-0.9	-220
תעש' רמתון 1.0	1839	תב	262	-160	-8	-162
אוקטגון 5.0	967		700			
מורגן 1.0	610	מב		-32	-5	-1859
משאבת סלע	80		4000	-5	-5.6	-9000
מתכת מרום 1.0	88	תב	10100	+5	+6.7	+13455
מתכת מרום אופ	29.5		33310			-25430
אלקל	—		הפסקת מסחר			
אלקל אופ 2	—		הפסקת מסחר			
בר-טון 1.0	3280		1013			-613
בר-טון 5.0	1600	תב	2260	-160	-9.1	-3359
פרומאסטר 1.0	4300			-200	-4.4	-10
פרומאסטר 5.0	1280		50	-10	-0.8	-50
מ.ל.ם. 1.0	700	תב	850	-62	-8.1	-880
מ.ל.ם. 5.0	400		260	+16	+4.2	+260
אלדן-סק	155	תב	7270	-12	-7.5	-9140
דקסטר 1.0	2227	בה	60	-25	-1	-9
נקה בכימל 1.0	3709	בה	178	-38	-1	-370
ת.ג.ל. 1.0	1361	בה	94	-151	-10	-267
ת.ג.ל. 5.0	1506	מב		-79	-5	-62
תצר א 5.0	5380		50			
אודרע פרינט	683		279	-1	-0.2	-279
סקפרייה 1.0	4260		267	-22	-0.5	-288
גולן	360		2600	-6	-1.6	-1950
פז גן	314		1922			+622
מגורי טכנולוגיה	110		6561			

השקעה

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הפער
אינקובה 0.1	30	תב	40412	-5.5	-34.1	-188179
איתם	292		300	+8	+2.8	+300
איתם אופ	90		1500	-2	-2.2	-1300
אנימר כב'	579		1032			-1032
אפיק 1.0	508		9505			-10375
אפיק 5.0	252	תב	6374	-28	-10	-9148
בנין ב' 5.0	10350		35	-450	-4.2	-83
ישום החזקות	70	תב	33505	-4	-5.4	-29755
ישום אגח-אופ	78.5		1000	-5	-0.6	-7000
לנדיק 0.1	1360	תב	127	+110	+8.8	+384
לנדיק 0.5	313	מב		-17	-5.2	-1126
עוז השק ב 0.1	1905		72	-35	-1.8	-60
עוז השק 1 0.5	1007	סק		+48	+5	+134

חיפושי נפט

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הפער
דלק נפט 1	1760		115	-30	-1.7	-101
דלק נפט 5	810		1055	-19	-2.3	-232
פז חיפושי נפט	16602		178	-300	-1.8	-278
יואל 5.0	272		9231	-3	-1.1	-6600
יואל אופ	69.5		22213	-5	-7.3	-24216
מגנ 1.0	3501		12	-18	-0.5	-12
מגנ 5.0	1529		465			+875
סראיל ב 0.5	6350		3	+118	+1.9	+10
נפטא ש	278		8586	-5	-1.8	-5614

משתנים

שם נייר	מחזור שקל	שער	שער קודם	שינוי יומי %	מס' עסקאות
בנק בינלאומי 05	9105	4919	4858	1.26	44
תכנה ש	31457	1485	1395	0.72	6
כלל סחר	21095	311	312	0.65	9
שופרסל ב 10.0	4254	7710	7768		21
דלק 3 ש	45260	1747	1743	0.23	31
אפריקה 1.0	367	24174	24114	0.25	9
אזורים 1.0	17215	743	739	0.54	14
נכסים ובנין	6710	2106	2111	0.77	12
הכשרת הישוב	246	50531	50155	0.75	11
כלל בדלן	7896	524	523	0.19	6
עלית	644	9824	9677		8
פולגת ב 4	5841	502	497		1
קופסאות פח 1.0	2357	3155	3137		8
אלרון 3.0	99	170858	170838		13
מבע ש	3456	6148	6155	0.24	23
ים המלח	8346	1946	1932	0.72	14
פטרוכימים 10.0	39800	694	687	1.02	18
מפעלי נייר 10.0	255	214378	213845	0.25	26
מרכזית ב 0.1	328	9555	9555		2
כלל תעש' 1.0	185527	167	171.5	-2.62	28
אידיבי פתוח 2.0	3888	4864	4901	-0.75	19
אלקו ש	10298	684	685	-1.44	11
חברה לישראל 1.0	10660	3037	3037		23
דיסקונט השק ש	12672	1662	1678	-0.48	15
כלל 10.0	51739	899	915	-1.55	29

שערים בינבנקאיים

אתמול, צהריים, 9.2.1988 באירופה

מכירה בזירה (ספוט)

1.7445/1.7455	$ ארצות הברית	[illegible]
1.7040/1.7050	מרקים גרמניים	[illegible]
1.9127/1.9137	פלורינים הולנדיים	
1.3935/1.3945	פרנקים שווייצריים	
35.60/35.65	פרנקים בלגיים	
5.7480/5.7510	פרנקים צרפתיים	
1251.30/1252.30	לירטות איטלקיות	
129.10/129.20	ינים יפניים	
1.3257/1.3262	$ ארצות הברית	לקנדה

שער הזהב 439.25 $ ארה"ב אונקיה לזמן פיקסינג

מכירה באחידות (פורוורד)

	$/ליש"ט	פר"ש $	מר"ג $
1 חד'	1.7414/1.7425	1.3872 1.3885	1.6994 1.7006
3 חד'	1.7330/1.7344	1.3754 1.3768	1.6899 1.6911
6 חד'	1.7218/1.7233	1.3610 1.3627	1.6756 1.6771

הנתונים נמסרו על-ידי בנק דיסקונט לישראל בע"מ

גלגל הבורסה / יהודה שרוני

התייצבות

יום המסחר עבר אתמול בסימן התייצבות. היקף הפדיונות בקרנות הנאמנות הצטמצם והסתכם ב־10 מיליוני שקלים. בכל זאת, הפדיונות מנעו ממנהלי הקרנות הגדולים לפעול בשוק ביתר נחרצות.

שערי המניות נטו לעלות. מגמה שהורגשה יותר בשעות המסחר המוקדמות. לחלק מניירות הערך, שנשקו שלשום תלולות, הופיעו אתמול ביקושים גדולים יחסית. כך היה במניות פ.י.בי., דלתא־גליל 1, קליל 1, אופציית ניקוב (שעלתה בכ־20 אחוז) ועוד.

שערי ניירות הערך הנסחרים במסגרת "המשתנים" נטו לעלות עד 1 אחוז. את הביקושים הזרימו בעיקר מנהלי תיקים או מנהלי קרנות נאמנות בינתיים, שביקשו לנצל את רמת השערים הנמוכה ולהגדיל את היקף אחזקותיהם.

כבר בסיבוב השני מיתנו העליות. המגמה היתה מעורבת. מה שהביא להתמתנות היו ידיעות חוזרות על תמיכתו של הממנה על שוק ההון במיסוי ניירות ערך. בהמשך המסחר, מיהרו הסוחרים וסיפקו את הביקושים במהירות וללא שינוי שער. עם זאת, לקראת סוף המסחר, חל שיפור נוסף באווירה. הסוחרים קלטו היצעים במהירות וללא שינוי שער.

נראה כי הבורסה, בתקופה הקרובה, תעבור לעמדת המתנה. עד להתבהרויות נוספות. לא מן הנמנע כי באותה תקופה צפויה פעילות סלקטיבית במרבית ניירות הערך.

הנתון על הגידול במחזורי המסחר אתמול (שהסתכמו ב־10.4 מיליוני שקלים) מעודד משהו. ומעיד על הצטרפות נוספת של משקיעים לבורסה.

יציבות בבנקאיות

מניות הבנקים שבהסדר נטו לעלות עליות סמליות בלבד. בבנקאיות שאינן נכללות במסגרת ההסדר נרשם כאמור תיקון. "טבני" בעיקר. סלולה עליות שערים בשבועות האחרונים בולטת בעיקר שחיקת שערי מניות הבנק הבין לאומי, חרף העובדה שהדו"חות הכספיים אמורים להצביע על שיפור ברווחיות.

המחזור בבנקאיות הסתכם ב־4.5 מיליוני שקלים.

השוואה שנתית דולרית בי"ב	פדיון אוק' 88	פדיון אוק' 89
בל"ל 0.1	13.37	9.93
הפועלים ש	13.98	9.63
אי.די.בי. רג	14.16	9.12
דיסקונט א	14.19	8.59
המזרחי ש	14.35	9.36

משקיעים חדשים לשוק

חוגים בורסאיים העריכו כי בתקופה הקרובה צפויה הצטרפותם של משקיעים חדשים לשוק המניות. המדובר בעיקר במשקיעים מוסדיים שנמנעו עד כה מלהשתתף במסחר. נראה כי כניסתם של גופים אלה, עם הגדלת אחזקותיהם של משקיעי חוץ במניות, עשויה לתרום בבירה ניכרת לשיפור האווירה בבורסה.

מדד		שינוי יומי ב־%
מדד מניות כללי	90.49	+0.08
כללי ללא בנקים	72.70	-0.30
מדד אג"ח כללי	100.07	+0.12
אג"ח צמוד מדד	99.95	+0.14
אג"ח צמוד מט"ח	101.55	-0.02

בדיון בנושא המצב בבורסה, שהתקיים אתמול בוועדת המשנה לענייני שוק ההון של הכנסת, הובעה ההערכה כי מיסוי רווחי הון בבורסה אינו אפשרי בתקופה זו. ואין להעלות על הדעת כל פגיעה בבורסה.

ה"שחיטה" לא הסתיימה

ירידות השערים החריפות ביותר, בחלק מהמניות, המכונות בעגת הסוחרים "שחיטה", נמשכו אתמול. בחלק מניירות הערך. בלטה בעיקר הירידה החדה, בשיעור 34.1 אחוז, במניות אינקובה, וירידה של 32.9 אחוז במניות ציון־אחזקות 1. ניירות ערך רבים ירדו אתמול ב־10 אחוזים. עם זאת, במקביל, גדל גם מספרם של ניירות הערך שעלו, בשיעור דומה. בין הפעילות במניית "הכבדות". ניתן לציין את מניית דלק, ובה הסתכם המחזור ב־791 אלף שקל. נראה כי המחזור הגדול מעיד על רכישות של בעלי עניין, הפועלים באמצעות בנק דיסקונט.

האג"ח יציב

בשוק אגרות החוב נרשמו אתמול תנודות שערים, לשני הכיוונים.

פעילות חריגה נרשמה ביחידות אלביט מו"פ. אתמול הורגשה תופעה חריגה ביחידות אלה. השערן ירד. אל מתחת למחיר הצעת הרכש. שהציעה אלביט. במסגרת הצעה זו, התחייבה אלביט לרכוש, עד ה־15 בחודש, את יחידות המו"פ שבידי הציבור, במחיר של 223 סנט. אתמול, כשהבחינו משקיעים זריזים כי מחיר היחידה נמוך ממחיר הצעת הרכש, מיהרו ורכשו את האגרות. עקב זאת עלה מחירה ב־2.5 אחוזים, והיא חזר למחיר נקודת האיזון, 223.5 סנט.

מחזור המסחר באגרות החוב המשיך גם אתמול להיות גבוה יחסית, והסתכם ב־12.7 מיליון שקל.

תשואות מעניינות במק"מ

שיעורי התשואה לפדיון בסדרות המלוות קצרי המועד, במקמים להיות גבוהים יחסית. היקף הפעילות במק"מ הצטמצם, לעומת הימים האחרונים, והסתכם ב־19.3 מיליון שקל.

הסדרה	ימים לפדיון	שער	תשואה שנתית
238	7	99.70	16.70
248	14	99.51	16.55
318	21	99.12	16.60
328	28	98.84	16.45
338	35	98.49	17.20
348	42	98.20	17.15
358	49	97.82	17.85
418	56	97.51	17.85
428	61	97.19	17.95
438	70	96.90	17.85
448	77	96.66	17.40
518	84	96.24	18.10
528	91	95.87	18.45
538	98	95.57	18.40
548	104	95.25	18.45
618	112	95.02	18.10
628	119	94.80	17.80
638	126	94.39	18.20
648	133	93.97	18.60
658	140	93.65	18.65

למכירה בהזדמנות
ברמת השרון המערבית
קוטג' מושקע,
4 חדרי שינה, מרתף מואר, אדמה פרטית מיידי
פרטים: 03-494684

שערי קרנות הנאמנות

הקרן	מחיר יחידה	מחיר פדיון	השינוי נקודות	היומי אחוזים
אב	4819.58	4749.18	16.21	0.34
אבוקה	380.19	372.79	-0.96	-0.26
אגוז	258.05	253.10	0.16	0.06
אגם	100.94	98.99	-0.91	-0.91
אדיר	1676.88	1664.59	3.47	0.21
אדום	142.47	141.04	1.83	1.31
אופיר	160.18	159.09	0.05	0.03
אור	429.56	425.79	0.74	0.17
אורין	133.71	131.05	0.04	0.03
אורלי	286.34	284.23	0.27	0.10
אורן	780.45	765.40	5.61	0.74
אייל	5142.25	5042.23	30.43	0.61
איריס	5492.93	5374.72	9.57	0.18
איתן	763.75	748.67	1.14	0.15
אלון	629.16	616.31	0.52	0.08
אלמוג	673.66	660.50	1.60	0.24
אלנים	95.83	93.61	0.15	0.16
אנ"ח	102.10	100.73	0.18	0.18
מניות	79.75	77.86	0.23	0.30
ארז	271.60	266.29	0.36	0.14
אש	119.26	116.64	0.13	0.11
אשל	183.30	179.75	0.30	0.17
אתגר	76.06	74.60	-0.01	-0.01
אתרוג	251.42	248.97	0.43	0.17
בדולח	144.08	142.73	1.38	0.98
ברוש	477.93	468.76	1.10	0.24
ברק	434.69	426.12	0.82	0.19
ברקת	317.04	314.76	0.55	0.18
גביש	1480.47	1470.20	7.41	0.51
גבע	112.61	110.96	0.00	0.00
גורן	445.36	436.99	1.11	0.25
גיא	102.21	100.71	-0.12	-0.12
גיל	3073.11	3013.08	18.55	0.62
גלית	646.15	658.48	0.13	-0.02
דובדבן	319.01	315.87	0.02	0.01
דוכיפת	473.27	464.07	0.77	0.17
דולב	246.58	241.51	-0.24	-0.10
דורון	1558.91	1530.36	1.83	0.12
[illegible]	268.18	263.30	0.32	0.12
דליה	567.24	557.98	-0.71	-0.13
דרור	296.78	291.39	-0.04	-0.01
דקל	312.45	306.38	0.21	0.07
הדס	358.83	355.58	-1.25	-0.35
הילה	400.11	396.40	-0.06	-0.02
ורד	547.15	538.21	-0.03	-0.01
זהבית	1820.20	1773.48	6.70	0.38
זוהר	108.06	106.46	0.06	0.06
זיו	133.14	131.17	0.04	0.03
זינוק	100.30	99.86	-0.14	-0.14
זמיר	396.27	388.53	-0.03	-0.01
חוחית	161.87	158.31	0.18	0.11
חליפין	142.80	142.40	-0.10	-0.07
חלמיש	214.32	212.89	0.15	0.07
חן	149.23	148.64	0.29	0.20
חופז	112.09	111.04	0.16	0.14
טל	6349.67	6275.23	-9.70	-0.15
יובל	449.70	441.09	1.49	0.34
יהלום	151.87	150.43	1.37	0.92
יסודות	349.01	346.43	-1.48	-0.43
יערה	443.64	435.14	0.61	0.14
כוכב	265.29	260.10	0.31	0.12
כחל	132.77	130.20	0.26	0.20
כלנית	619.89	609.67	-0.75	-0.12
כספית	263.17	261.29	0.35	0.13
כרמל	137.12	134.99	0.33	0.25
כתר	1183.20	1166.49	3.91	0.34
להב	4539.47	4450.80	22.47	0.51
למשקיע	129.15	127.62	0.00	0.00
לפיד	311.84	305.72	-1.66	-0.54
לשם	1879.13	1864.28	2.00	0.11
לשם	374.66	372.22	0.43	0.12
מבחר	1366.89	1340.77	1.29	0.10
מבטח	3959.74	3925.47	3.63	0.09
מגד	256.12	252.45	-0.10	-0.04
מגן	3712.95	3680.10	-2.29	-0.06
מור	1440.45	1419.99	-16.24	-1.13
מורג	833.02	825.09	2.22	0.27
מטח	24546.49	24179.71	-176.71	-0.73
מימד	1043.62	1023.70	0.64	0.06
מנוף	4316.40	4234.55	-20.23	-0.48
משען	764.13	749.98	0.75	0.10
מכשה	382.35	379.84	0.69	0.18
מכלל	86.84	86.27	0.82	0.96
מרווח	124.92	124.43	0.08	0.06
מרום	1362.06	1336.68	0.69	0.05
נגה	143.86	141.72	-0.34	-0.24
נטיף	237.30	235.59	0.29	0.12
נטע	429.82	423.32	2.96	0.70
נילי	123.35	121.53	-1.45	-1.18
סביון	618.48	607.98	-1.45	-0.24
סגולה	136.28	135.25	0.15	0.11
סלע	373.74	371.28	0.50	0.13
סנונית	533.44	523.04	1.20	0.23
סער	356.42	349.64	0.41	0.12
ספיר	174.49	174.04	0.24	0.14
עדיף	337.29	330.99	0.26	0.08
עידית	686.54	681.75	1.14	0.17
עירן	483.26	476.16	0.87	0.18
ענבר	112.81	111.79	-0.01	-0.01
ענת	2262.82	2245.53	3.35	0.15
עפרוני	497.80	488.12	1.17	0.24
ערמון	129.78	127.36	0.07	0.05
פיא	1490.53	1479.57	10.33	0.70
צבר	548.24	537.27	0.68	0.13
צופית	445.83	437.07	0.77	0.18
צוק	136.71	126.21	-0.06	-0.05
צמיד	1108.61	1099.79	1.76	0.16
צמיחה	501.20	494.01	0.68	0.14
צמרת	146.07	145.01	-0.01	-0.01
צרית	100.29	99.85	-0.15	-0.15
קלע	157.66	157.27	1.15	0.74
קשת	101.75	99.76	-0.33	-0.33
רזית	16781.49	16638.09	-7.06	-0.04
רימון	132.60	132.37	-0.01	-0.01
רשת	828.05	815.17	-0.32	-0.04
רשף	415.47	406.97	0.28	0.07
שבלים	446.71	438.14	0.95	0.22
שחם	345.48	342.32	0.04	0.01
שחף	102.08	100.10	0.10	0.10
שירה	431.11	427.99	0.92	0.22
שמיר	400.03	397.15	1.43	0.36
שנהב	635.24	626.40	2.14	0.34
שסק	605.77	602.95	0.67	0.11
שקד	185.68	182.06	0.36	0.20
תאנה	225.74	223.60	-1.10	-0.49
תדהר	459.71	457.42	1.10	0.24
תירוש	546.93	540.48	0.12	0.02
תבונה	100.84	100.06	-0.12	-0.12
תמר	247.65	242.88	0.68	0.28
תפוח	192.68	191.37	0.01	0.01
תרשיש	112.72	111.95	0.55	0.49
תשרי	525.44	521.32	1.19	0.23

שערי אגרות החוב

4.25% שגיא

סדרה	שער	שינוי בנק'
4101	402.9	-1.3
4102	162.2	-0.1
4103	155.8	-0.1
4104	150.9	-0.1
4301	150.9	-0.1
4302	142.4	+0.1
4303	141.4	--
4304	139.3	+0.1
4105	124.6	+0.3
4106	121.4	+0.3
4107	117.7	+0.3
4108	115.6	+0.3
4109	111.8	+0.9
4110	110.4	+0.8
4201	138.3	+0.3
4204	132.4	+0.3
4205	129.9	+0.3
4206	127.3	+0.2
4207	126.9	+0.1
4208	125.2	+0.1
4209	122.5	+0.1
4210	119.3	+0.1
4211	115.7	+0.2
4212	113.6	+0.1
4213	110.9	+0.1

3% מלווה מדינה (הצמדה 100%)

סדרה	שער	שינוי
3601	43350	+583
3602	39967	+355
3603	37165	+340
3604	35086	+157
3605	30180	+147
3606	28414	+142
3607	26429	+13
3608	24993	+12
3609	23790	+9
3610	21775	+11
3611	21019	+10
3612	20392	+10
3613	19106	+9
3614	18325	+9
3615	16904	+8
3616	15483	+8
3617	14915	+395
3618	14145	+7
3619	12948	-89
3620	12383	+5
3621	11899	+5
3622	10955	+14
3623	10238	+5
3624	9694	-11
3625	8831	-57
3626	8152	+34
3627	7588	-32
3628	6929	+93
3629	6492	+88
3630	6155	+85
3631	5638	+80
3632	5326	+2
3633	5032	+2
3634	4574	+3
3635	4326	+2
3636	4125	+2
3637	3875	+2
3638	3599	+2
3639	3295	+2
3640	2695	+24
3641	2336	+21
3642	2118	+11
3643	1838	+9
3644	1635	--
3645	1475	+1

4.25% גליל

סדרה	שער	שינוי
3701	1255	+7
3702	951.3	+8.9
3703	849.9	+0.4
3704	728	+0.5
3751	381.1	+0.2
3752	152.2	-1.5
3753	146.1	-1.4
3901	142.2	+0.7
3902	135.5	+0.7
3903	134.5	+0.7
3904	132.4	+0.7
3754	132.1	+0.1
3755	131.1	--
3756	126.5	--
3757	124.1	--
3758	121.6	+1.5
3759	121.2	+1.4
3760	119.6	+1.5
3761	116.9	+1.4
3762	113.9	+1.4
3763	110.4	+1.4
3764	109.6	-0.1
3765	107	--
3766	105.6	-0.1
3791	112.1	+1.3
3792	110	+1.2
3826	133.2	+2.8
3827	134.6	+2.8
3828	130	+2.8
3829	127.5	+2.8
3830	124.7	+1.3
3831	124.3	+1.3
3832	122.6	+1.2
3833	119.9	+1.2
3834	116.8	+1.2

4%, 6%, 7% פיתוח (הצמדה 80%)

סדרה	שער	שינוי
3521	175200	--
3522	168250	+50
3523	158700	--
3524	157900	--
3525	154900	--
3526	156500	--
3527	151750	--
3528	146950	--
3529	147300	--
3530	143800	-400
3531	143000	--
3532	138750	--
3533	138800	--
3534	130600	-200
3535	131150	-150
3536	131050	-200
3537	130750	-100
3538	122900	-600
3539	123300	+300
3540	121800	-1500
3541	118300	+300
3542	118500	--
3543	112500	+700
3544	113300	--
3545	110100	+1000
3546	110400	--
3547	110300	--
3548	110200	--
3549	103400	+200
3550	109900	-601
3551	109300	-800
3552	101000	-300
3553	98990	+490
3554	100450	--
3555	101000	--
3556	95200	+400
3557	96500	--
3558	95200	-1000
3559	92750	--
3560	87200	-400
3561	85300	-2050
3571	86200	+300
3572	87399	-301
3573	86700	--
3574	79300	-1000
3575	80010	-120
3576	79500	+1318
3579	73100	+600
3577	79350	-1500
3578	74100	--
3580	68040	-2160
3581	62727	+1827
3582	56150	-1600
3583	52600	+200
3584	50280	-936
3585	47691	-931
3586	46363	+660
3588	46350	+684
3589	42325	+626
3587	45370	-864
3591	41360	-820
3592	41321	-822
3593	41263	-824
3590	41915	-8
3595	39989	-9
3594	40330	+17

5% מלווה פיתוח (ברירה כפולה)

סדרה	שער	שינוי
2001	169600	+2600
2002	171400	+800
2003	163500	+500
2004	165250	+200
2005	154800	+200
2006	153700	--
2007	150900	+500
2008	149950	+200
2009	152850	--
2010	150900	+200
2011	148050	+700
2012	146350	--
2013	147800	+800
2014	144000	+500
2015	143300	--
2016	144300	+300
2017	141000	+100
2018	142400	+2400
2019	139900	+400
2020	135200	+1000
2021	136050	+300
2022	128100	+300
2023	128650	+500
2024	121700	--
2025	120850	+1000
2026	120234	+534
2027	114900	+1400
2028	116300	+1300
2029	112100	--
2030	114900	--
2031	109100	+1400
2032	107900	--
2033	102600	--
2034	104704	+204
2035	100425	--
2036	96701	--
2037	101386	--
2038	91500	--
2039	89200	--
2040	89500	--
2041	87447	+2547
2051	86400	+2400
2052	82538	--
2053	78000	--
2055	72800	--
2054	81538	--
2056	71319	--
2057	69063	--
2059	63694	-1970
2058	67578	--
2060	68899	--
2061	48704	+16
2062	43146	+1270
2063	41187	-1206

צמודות זהב

סדרה	שער	שינוי
5 יר'	110	+0.5

רמון

סדרה	שער	שינוי
7006	196.7	+0.2
7007	182.4	+0.4
7008	173.2	+0.4
7009	167	+0.6
7010	157.8	+1.6
7011	149.3	+0.1
7012	144	+0.1
7013	136.3	+1.2
7014	117.2	--
7015	98.6	+0.1
7016	100.9	+0.1
7017	100	+0.1
7018	99.8	+0.1
7019	100.2	+0.1
7020	100	+0.1
7021	99	+0.1
7201	96.3	--

גלבוע

סדרה	שער	שינוי
6101	13392	+8
6102	8236	+34
6103	7354	+4
6104	6774	+45
6105	6425	+44
6106	6231	-4
6107	5989	-4
6108	4249	-15
6109	4057	-15
6110	3969	-13
6111	3332	+35
6112	3234	+34
6113	2288	+2
6151	843.1	-22.8
6152	808.2	-22
6153	698.3	-6.5
6154	686.1	-6.3
6155	441.8	+5.7
6156	461.3	+0.3
6157	270.2	+0.1
6158	255.6	+0.2
6159	214.3	-2.5
6160	200.9	-5.7
6161	193.8	-5.6
6162	179.2	+0.1
6163	163.1	+3.1
6164	158.4	+2.9
6165	156.4	+0.1
6166	142.6	+2
6167	139.1	+2
6168	136.7	+1.9
6169	129.7	-3.8
6170	120.5	-3.4
6171	85.6	-2.4
6172	84.4	-2.4
6801	92.4	-2.5

100% מט"ח

נייר	שער	שינוי
אל אופ	1461	+3
אלביט	223.5	+5.5
אלוקה	1158	-6
אלמרט	2441	+1
אפריקה	1077	-6
תור 84	103.5	+0.5
תור 85	391	--
זהב הים	254.2	-7.9
זים הים	184.4	--
כור	161	-0.4
כלל	454	-3
מ"צמ ד	178.2	-0.8
מ"צמ ם	244.2	+7
מ"צמ י	267.3	-0.7
דן	134.1	-2.1
סול בנ	187	--
תיעוש	247.8	-0.2

מדד/מט"ח

נייר	שער	שינוי
ב.ל.ת.	151.4	--
רים הש	155.7	--
כור	147.9	-0.1
כלל	179.9	-0.3
בנ רים	151.3	-0.1
[illegible]	132.2	--
[illegible]	145.1	--
[illegible]	135.8	--
לאומי	142.8	-0.1

היהלום שבדיינרס

BUSINESS
& PLEASURE

כרטיס הטבות מיוחד לאנשי עסקים בישראל

כרטיס אקסקלוסיבי ויוקרתי שנועד למי שיודע להעריך עסק טוב, בילוי ואיכות גבוהה.

בדבר פרטים לפנות לדיינרס קלוב ישראל בע"מ 03-295858

מאיר כהן (יעקבסון)

هكذا في الأصل

هكذا عن الأصل

מכתבים למערכת הארץ

ידיים מושטות לשלום

מתי גולן שאל אותי שאלה נוקבת בקשר להתייחסותי על עצומת סופרים משוררים ואמנים בעניין ספינת המגורשים המגיעה כיוון ("הארץ" מאתמול). אני מבקש להבהיר בדיוק את עמדתי, שאם כי היא מורכבת אינה מתחמקת. לדעתי.

כבר 20 שנה לפחות חברי ואני חוזרים וטוענים, שצריך להיכנס למו"מ לבען זכות הגדרה עצמית לעם הפלשתיני, עם נציגיו יהיו אשר יהיו בתנאי שאלו יכירו בקיום ובלגיטימיות של מדינת ישראל, הנובעים מזכות ההגדרה העצמית של העם היהודי. בינתיים, עד שתגיע הכרה זו, אנו מחויבים להילחם בפלשתינאים מלחמה צבאית בלבד ולא מלחמה של הפקעת אדמותיהם, תיעבול כלכלי, כפי שהיא נעשית בשטחים המוחזקים, את המחבלים יש לשפוט ולהכניס לבתי כלא, אבל אין זכות לגרש אנשים שאין לנו כל האשמה בשפיטה חוקית נגדם. מערכת חוקי החירום שלנו היא רחבה מאוד ומאפשרת להעמיד אנשים לדין על סעיפים שונים. גירוש הוא אמצעי בלתי יעיל ובלתי מוסרי. כי הוא בא במקום דין ומשפט.

כאשר נודע על אניית המגורשים, "אנייה בשליחות השלום" המגיעה מיוון, על כל האתגר התקשורתי והתעמולתי שבה כלפי דעת־הקהל בעולם, חשבו סופרים, משוררים ואמנים שאי אפשר להשאיר את האנייה הזו רק לספינות חיל הים, אלא מוכרחים לתת לה תשובה מדינית אמיתית.

וכך אמרנו: 1. אנו מקדמים אתכם בשלום. 2. אנחנו נגד אמצעי הגירוש במקום משפט. 3. אנחנו מכירים בזכות ההגדרה העצמית של העם הפלשתיני. 4. אנחנו מוכנים לשבת ולדבר רק עם אלה מביניכם המוכנים להכיר בזכות קיומה של מדינת ישראל.

על הכרזה הזה חתמו לא רק יהודים אלא גם כמה סופרים ערבים הידועים בכל העולם הערבי. האם עמדה זו היא פסולה?

מאבקנו כאן בארץ הוא מסובך ומורכב ואינו דומה ליחס שבין הצרפתים לאיר־אל־אן באלג'יריה או לאמריקאים עם האנגו והוויי־טקונג. שכן מולנו עומדות שתי קבוצות פלשתיניות ומטבעו כל הזמן לדעת ולבדוק את ההבדל ביניהן: אלו (הם הולכים ומתרבים לשמחתי) המוכנים באמת ובתמים להסתפק במדינה פלשתינית בגדה וברצועה, שתחיה לצד ישראל בשלום, ואלו המבקשים בסופו של דבר להילחם בנו עד חורמה, כדי לבוא על חורבות מדינת ישראל.

המציאות מורכבת ועלינו לתת לה תשובות מורכבות. אינני מוכן לעשות "קיצורי דרך" ולתת יד לאלו שכתנא לעומתם הוא כבשה תמימה, אבל אני חייב להושיט יד לאלו, אשר אחרי שנים ארוכות של מלחמה מרובים סוף־סוף להכיר בזכותי המלאה ולהושיט לי יד לשלום. היו מעשים בעבר כאשר היה.

א.ב. יהושע

חיפה

65% פחות לפרדסן היהודי

בין עיוותי החברה והמשק כי ישראל קשים במיוחד אלה של המגזר החקלאי. וביניהם משבר ההדרים שבו נשברו כל השיאים. כפי שדווח ב"הארץ" ב־1.2.88, קבע אריה נחמקין, שר החקלאות: "בגללו כניעות לכולנו מוות".

פרדסני רצועת עזה הערביים, שלהם כותר כיום לייצא לגוש המזרחי בלבד, בקבלים בין $350 ל־$400 לטונה פרי הדר. פרדסני יהודה והשומרון המייצאים דרך גשרי הירדן בקבלים סכומים דומים. בכך מיטתוה הכוורות הפרדסנים הערבים לאלה של עמיתיהם במרוקו, ספרד ופורטוגל, שבהן התמורה לטונת פרי בשער הפרדס מצויה בתחום ה־$400. התשלומים לפרדסנים בכל המקורות האלה מהירים ביותר. לעומתם מקבל הפרדסן היהודי, ששיווק הדריו מתבצע באמצעות מועצת ההדרים, בתשלומים טיפין־טיפין, בממוצע $140 לטונה פרי הדר, שהם 35%(!) מתקבולי עמיתיו הערביים, המרוקאיים, הספרדים והפורטוגזים.

חלק הארי מהיתרה, בתוספת ההפרש עד למחיר הסיטונאי, ממומן מערכת שיווק בחוץ־לארץ, יקרה ובזבזנית, שכמותה נכפתה אך ורק על פרדסני ישראל. התוצאה: ישראל שסיפקה עד לפני זמן לא רב 33% מהדרי מערב אירופה, מספקת כיום רק 10%, ומצבו של הפרדסן היהודי בכי רע, ושטחי הפרדסים העיקריים בישראל הלך וגדל.

מדוע אין ישראל מסוגלת להתאים עצמה לצרכי הקלאיה? משום שהממסד הפוליטי בישראל, בתוקף אנוכיותו המשוועת, מעוניין בבירוקרטיות מנופחות ברחבי עולם, לסיפוק מאוויי מקורביו, ושם את טובת ההנאה שלו לפני האינטרסים הלאומיים של המדינה.

ד"ר בנימין סלמון

תל־אביב

הזכויות הלאומיות של ערביי המדינה

למערכת "הארץ" מגיעים שבחים על הדברים הברורים שנאמרו ("הארץ" 26.1.88) לעתון ניו יורק טיימס: "לא אנחנו פתחנו במעשי האלימות ובמלחמות ואל יאשים אותנו איש 'במפגעי התגוננותנו'". תמיד הצענו והסכמנו לפשרות ורק רנו ברתובות, בנובמבר 1947, מסכים לסיכוי לעצמאות בגבולות מצומצמים. אנחנו קראנו אז ל"שלום עכשיו" היו אלה הערבים ותומכיהם שהתנגדו לשלום עכשיו בכל הדרבים. באלימותם הם הביאונו לגולן ולשומרון, ליהודה ולעזה. רק שלא ידחפונו לבשן ולגלעד.

מערכת "הארץ" שהחלה במצווה, חייבת להמשיך ולהבהיר את האמת לציבור ובמיוחד לנוער הסופג מידע מסולף, המציג את התוקפנים והאלימים כקורבנות תמימים. יתרה מזאת, בארץ מהדהדת הסיסמה "שוויון זכויות לערבים" ומן הראוי לבדוק את הנושא ולהבהיר לציבור הנבוך כי אין מדובר בזכויות אזרחיות אלא לאומיות. הערבים בישראל נהנים מאותן הזכויות שיש ליהודים וגם לדרוזים ולצ'רקסים. אולם אין הם מסתפקים בכך והם תובעים לעצמם זכויות לאומיות ערביות.

הציבור הבאוד בישראל מתייסר ברגשות אשם, ללא הצדקה, בשל קיפוח הערבים אשר חלקם חיים עדיין בתנאים ירודים. אולם גם בכפרים התימנים ובגבעת עמל נחדתים חיים לעומת הרווחה בסביון ובהרצליה־פיתוח.

בדיקת הנעשה באום־אל־פאחם או בקעה־אל־גרביה תמצא כי לתושבים — השלומים — אותן הזכויות כלשאר האזרחים וכי הם מדינה מציאה על אותו הישוב, לחינוך ולבריאות, לעיור ולביוטון הרבה מעל לסכום המסים המשולמים למדינה ע"י התושבים.

ברוך תירוש

תל־אביב

הכנסת: תוכן ולא סגנון

לרגל יום הולדתה של הכנסת מתרבים הקולות הקוראים לחברי הכנסת לערוך התבטאויותיהם זה כלפי זה, או להגביר נוכחותם במשכן. האם בעייתנו בניקיון השפה של ח"כינו? האם הסגנון הוא המכער את פני בית הנבחרים שלנו?

הנה התעשה, התוכן הוא הקובע: המשך הכיבוש, גזענות, לאומנות, קנאות דתית ושנאת האדם לסוגיה — הם הם היהום האמיתי המצבע מפיותיהם של רוב חברי הכנסת, מכל מפלגות השלטון והספיחים.

כדאי שנתפנה לבדיקת הצריה רק לאחר ביקורת מעמיקה וכנה של טיב המוצר, שכן מחירו נמדד לא רק בממון כי אם גם בדם.

יוסף רם

תל־אביב

מפעל קטן, טעות טכנית

לידיעה של יהודה שרוני ("הארץ" 7.2.88) תחת הכותרת "יהודה דרורי הורה למקפת לבטל קבלת מפעל חדש לקופה".

יש להצטער על כך שנושא שולי זה נופח מעבר לכל פרופורציה ויש בו כדי להוליך שולל את ציבור הקוראים. מדובר בהסכם המתייחס ל־8 עובדים, כלומר מפעל קטן. סברנו כי הסכם זה אינו טעון אישור מוקדם של האוצר. בינתיים, גם טעות טכנית זאת תוקנה.

יוסף גרלין

דובר קרן מקפת

תל־אביב

תיאטרון / מיכאל הנדלזלץ

האמצע יהרוג אותנו

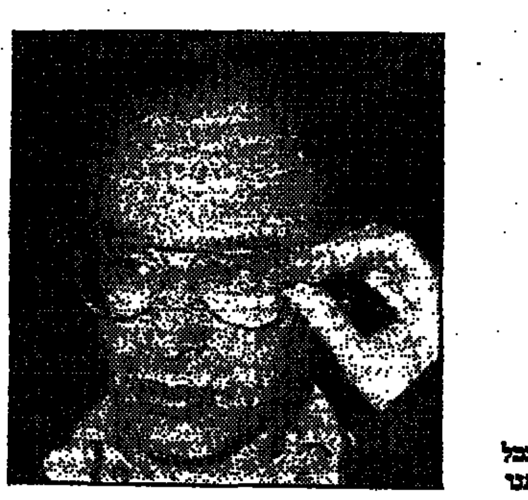

חנוך לוין: האומללות המובעת בכל אחד מאיתנו

התיאטרון הקאמרי מציג "נבנע ומנוצח" מאת חנוך לוין ובבימויו. תפאורה ותלבושות: רות דר. מוסיקה: דן הנדלסמן. תאורה: בריאן הריס. משתתפים: ג'יטה מנוטה, תחיה דנון, משה איבגי, אברהם שושנר, שמוליק לוי, יהויכין פרידלנדר ויעקב כהן.

מזה 20 שנה כותב חנוך לוין מחזות. "את ואני והמלחמה הבאה" הוצג בשנת 1968. ב־1972, הקנה בה הוצגו "חפץ" ו"יעקובי ולידנטל" הוא לא רק סאטיריקן שנוי במחלוקת (שרובו נקראים כיום כמעט נבואיים), אלא גם הידוע זה מצליח במחזאי ישראל, אצל הקהל והביקורת כאחד. "נבנע ומנוצח" הוא המחזה ה־16 באורך מלא, כשבשנים האחרונות הוא מחזאי הבית של התיאטרון הקאמרי. בתנאים אלה הרי זה רק טבעי שכולם יוכו לראות איך לוין מועד, נופל, נכשל, נכבע ומנוצח.

הפואטיקה של לוין המחזאי אינה מקלה בעניין זה. שלא כמו מחזאים ישראליים אחרים, שחשיבות עבודתם היא ברלוונטיות התיאטרון שלהם, לוין ברא בעשרים שנה עולם משלו, עם דמויות וכללי משחק, ואף הצליח לעשות אותו למובן ובר־היכר לקהל. אבל דומה שלוין איננו אפילו רואה עצמו כבן חורין לבחור עולם זה או אחר. זה העולם שיש לו. ואף אם נראה לך שכבר ראית אותו מוצג, לוין לא יתאר עולם אחר. לכן טענה בנוסח "הוא חוזר על עצמו" לא יכולה להיות רלוונטית כשמדברים על יצירתו של לוין. גם השמש חוזרת על עצמה.

לוין חוזר על עצמו רק אם נניח — ולדעתי לא בצדק — שהוא מתאר שוב ושוב אותה היררכיה אנושית של משפילים ומושפלים, סובלים ונהנים. אבל נדמה לי שזה לא הנושא של לוין מלכתחילה. הנושא שלו — וזה אכן נושא נצחי — הוא האגו האנושי, שהוא אצל גיבורי לוין חסר זהות. נכון שלדמויות שלו יש שמות, ולרוב גם שמות מצחיקים, ונכון שיש להם תפקידים. אבל התוויות הללו רחוקות מלספק, בעיקר אותן עצמן.

"בשמונה בערב יבוא מהרשמי" — אומרת בברה על ברוך, וכבר בשורה הראשונה של המחזה אנו מגלים ששמו של הגיבור, גם אם הוא מצחיק את הקהל וגם אם אפשר לעשות עליו מדרש־שמות (שהרי הוא אינו ברוך בשום מעלה; להיפך) אינו אומר דבר, ולרוב גם לא נזכר. חוסק, יועצתה של בברה קוראת לה בברה "דוגמתי" ובכך מנסחת את טיב היחסים בין שתיהן. ואילו בברה אומרת על חוסק "שופר. נולדת לבשר אותי". פלא הוא הנאמן של ברוך. ואילו פסגת המאווים של בברה הוא איצה, שעליו אומר המבשר שלו שפליצקה "זהו איצה. הוא מי שהוא, וכל מלה נוספת מיותרת".

אבל הדמויות הללו, שיודעות היטב שהן אינן קיימות כשלעצמן, ובלי הגדרת היחסים בינן לבין סביבתן אין להן זהות, יודעות גם שיש להן רצונות ומאוויים משלהן. משהו המנוגד להכרה הקרה של אי־קיומן בעולם. "עלתי לעור כמה ורבים" — אומרת חוסק לבברה. "איך לגשר בין העזובה / שלברוך לא מגיע, לבין / העזובה שברוך מוכרח" תוהה ברוך. ואילו איצה, פסגת השאיפות של בברה, האמור לתת את המשמעות לכל ההיררכיה האריכוזמית, האמת (ולשם שינוי בראש הסולם ניצב כאן גבר. ולא אשה כמו במחזות אחרים) רוצה בסך הכל לדעת מה ברוך מוצא בבברה. וגם היא מגלה לגבי איצה ש"כאשר קראתי לו 'איתן הטבע' / כבר נוקקתי להרבה מאמץ שכבוע עצמי".

ובאותה טרגדיה של יחסים — שבה אין הוויות, אלא יחסים בלבד — מסכם ברוך "את לא כביה כל כך, אני לא נגסי כל כך. זו הצרה — האמצע. האמצע יהרוג אותנו". האמצע שכופה על הדמויות יחסיות: פעם למעלה ופעם למטה, פעם משפילות ופעם מושפלות. כאילו מוגדרות משני הצדדים של קיומן, אבל דווקא בגלל זה לא מוגדרות כלל. ואי ההגדרה הזאת, המתפשת בראשות זהות, היא כבר טבע שני, כי ברגע שבו הזהות הפכת ברורה, היא מתחילה ללחוץ ולהציק. זה עולמו של לוין, הוא לא יכול לכתוב על עולם אחר, כי זה העולם כפי שהוא רואה אותו. מה שהוא יכול זה לשקף אותו שוב ושוב מחדש. לגלות עוד צרה אחת של אי־קיום. עוד מערכת יחסים אחת של העדר־הגדרה. עוד עימות אחר בין ההכרה ש"לא" והרצון האדיר ש"כן". החידוש הפעם — אכן, חידוש קטן בעולם האי־קיום הזה — הוא אותה אמירה על הצרה של האמצע.

וכל השאר הוא התגיגה שמסביב. דווקא בעולם שהוא כאילו כל כך סכמטי, מפליא לוין לעשות בראש ובראשונה בתחום הלשון. אין עוד מחזאי ששפתו כל כך שירית בפרוזאיות שלה. בכל שורה של המחזה הזה, מן הראשונה עד האחרונה, אפשר למצוא דוגמאות לכך: "אני ואבי, רק זה הסר לי / שיחשבו אותי לבן אדם. / עוד מעט היא גם תתחיל / לזכור את שמי. לא טוב, / אני קיים. צרה צרורה."

וככל שתחום האפשרויות שלו כמחזאי מצמצם את עצמו, כך הרי־מיזן שלו כבימאי מתפתח. "נבנע ומנוצח" הוא באלט מעוות, (למוסיקה מצוינת של דן הנדלסמן) שבו מקרטעות המאריונטות הלוויניות. הוקיקות לזהות מוגדרת, אך לא יכולות איתה. כל פעולה הופכת לכוריאוגרפיה מסובכת. כל התייחסות למחול קטן, בצמדים, בשלישיות, בהשתקפויות.

שחקניו של לוין משבחים אותו — בראיונות טרם בכורה — על איכויותיו כבימאי שחקנים. אין לי אלא להאמין להם. אבל כצופה עקבי בהצגותיו, אני מאבחן אצלו נטיה למה שנקרא "טייפקסטינג": בחירת דמות השחקן על פי תו אופי ומראה המתאים לדמות. אלא שזה מצליח רק כשבנוסף למראה המתאים ל"טייפ" יש לשחקן אישיות ומיומנות המסוגלים להפוך את ה"טייפ" לדמות שהצופה יכול להתייחס אליה רגשית. לכן הצליח לוין כל כך עם יהודית הריפאי, יוסף כרמון, אלברט כהן או חנה רוס: כל אלה ידעו איך לעצב קריקטורה אנושית מלאה מאוד, שלמרות עיוותה האנושית היתה בכל זאת אנושית כל כך.

כאן מצליח לוין מאוד עם דמויות הנשים: ג'יטה מנוטה (שגם היא צברה כבר די "שעות לוין") בתפקיד בברה, תחיה דנון בתפקיד חוסק בת לוויתה. שתיהן דורסניות, טורפות ובעלות עוצמה מפלצתית. כך נראות דמויות הנשים ממחזותיו המוקדמים, כשהן עוברות מטמורפוזה לעולם המיתי של מחזותיו המאוחרים.

לעומת זאת אין הוא מצליח בבחירתם של הגברים, גם אם משימת התפקיד כאן קשה יותר. לא רק שלמשה איבגי (בתפקיד ברוך) אין נכונות שיכולה להתמודד עם זו של ג'יטה מנוטה, אלא שנדרש משהו יותר מעליבות כדי לשחק את העליבות. זה אחד הפרדוקסים של התיאטרון, חד נקודות התולשה של ההצגה. למרות הכל, אתה צריך להיות מסוגל להזדהות ולו לרגע עם אומללותו של ברוך. אם זה לא קורה — אין הצגה.

אותם דברים אמורים לגבי אברהם שושנר. הדברים חזיוניים פחות לגבי דמותו של איצה (יהויכין פרידלנדר), שהרי "איצה הוא רק תמונת פרסומת לאיצה" ולעוזה, ויעקב כהן מעצב היטב דמות קומית של משרת גרוטסקי.

לוין אוהב לעבוד על במה גדולה, עם מסך אחורי מאוד היטב, המאפשר לו לשרטט את הדמויות בצלליות על רקע של איזה אין לא מוזה. רות דר סייעה לו לעצב תפאורה שבה מין סלע שחור מאיים להתמוטט על הדמויות, אבל הוא בכל זאת מבריק, מפואר, מפתה. זו דירת התגרושות של הדיוון הלויני הנודע.

"אשרי מאוד" אומר ברוך אחרי כל השפלותיו. גדולתו של לוין היתה שהצליח להבהיר לקהל שהמחזות שלו אינם על איזה אומללים ערטילאים, אלא על האומללות הטבועה בכל אחד מאיתנו. אחרי שתדמיתה הביתית שלו התגבשה בתודעת הצופה, הוא התחיל את המסע אל העולם המיתי כשהוא מאבד בהדרגה את התווים האנושיים של הדמות. "נבנע ומנוצח" נראה לי כראשיתה של דרך חזרה. אבל תמיד תהיה זו דרך אין סופית, שצריך יהיה לשוב אליה, למנות השפלה, וההגדרה העצמית המפוחדת הנוספת, מחר ועוד מחר ועוד מחר.

תיאטרוני ישראל

הערב יום ד' 10.2:

תיאטרון הבימה:
מילה אפורה: 20.30
אנשים קשים: 20.30

התיאטרון הקאמרי:
רכוש נטוש — בצוותא: 16.30, 20.30
הבלל משוח — עכו: 21.00

הבימה התיאטרון הלאומי

הארץ עיתון לאנשים חושבים

עירית תל־אביב יפו
מקיימים בשבת 13.2.88 ב־11.00

מוספשבת

בהשתתפות:
- חנא סניורה — עורך "אל פאג'ר"
- פרופ' עזרה זהר על ספרו "סדום או חלם"
- הצגת "אחד משלנו" — משתתפי ההצגה והמחזאי בני ברבש
- פרופ' יצחק גל־נור — על ספרו "הצחקתם אותנו" על הומור פוליטי
- הכלי זמר הפילהרמוני ישראל זוהר
- עדה תמיר — על סדרת ספרי הנוער הקלאסיים של "כתרי"
- עזרא דגן
- שינויים אפשריים

מנחה: מיכאל הנדלזלץ

כרטיסים בקופת "הבימה" בימים א'־ד'.
אין מכירת כרטיסים במקום בשבת.
דמי כניסה: 10.– ש"ח.
הנחה 50% למנויי "הארץ" ו"הבימה" ולבעלי תעודת תושב או תעודת קשיש של ת"א.

הארוח באדיבות
כתר בית היוצר לספר הטוב

חנות הספרים בהבימה
פתוחה מ־11 בבוקר עד 11 בלילה

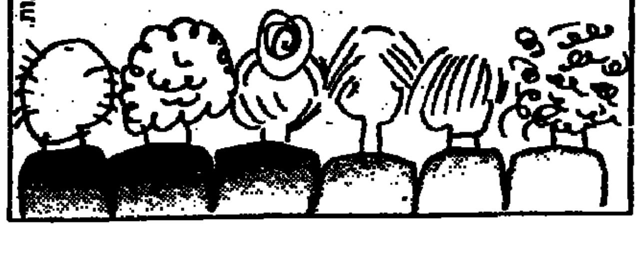

א.ק.ר. שירות רעיונות

הארץ ממליץ

עיניים שחורות (ת"א) • סיפור אהבה אירוני ומריר המבוסס בעיקר על "הגברת עם הכלב" אך גם על סיפורים אחרים של צ'כוב. נעשה במערב ע"י הבימאי הרוסי ניקיטה מיכלקוב. בביצוע של מרצ'לו מסטרויאני, עם סילבנה מנגנו, אלנה סופונובה, ומארת קלר.

נערות עובדות (ת"א) • מין בעיסקה מסחרית הוא נושא סרטה של ליצי בורדן, העוקב אחר יממה לא זוהרת ואף לא מרכאות בבית־בושת אמריקאי, במרכז מנהטן.

מלאכים בשמי ברלין (ת"א, ירושלים) • שני מלאכים מובטלים עוקבים אחר מחשבותיהם של תושבי ברלין, ומתגעגעים לחיים כבני אדם. סרטו של וים ונדרס ("פריז טכסס").

תקווה ותהילה (ת"א) • מלחמת העולם השניה, מוצגת כהרפתקה דרך עיני ילד לונדוני. סרט אוטוביוגרפי של ג'ון בורמן ("גברים במלכודת", "יער האזמרגד").

הקיסר האחרון (ת"א, חיפה, ירושלים) • סיפור חייו של הקיסר הסיני האחרון, משמש לבימאי האיטלקי ברנרדו ברטולוצ'י ("הקונפורמיסט", "הטנגו האחרון בפריז") הזדמנות לעסוק בחוסר האפשרות לשנות ולהשתנות.

טמפופו (ת"א) • קומדיה יפנית הבנויה על אוכל איכותי ובישול איכותי, ועל אומנות בכלל.

המשפחה (ת"א) • חייה של משפחה איטלקית במשך שמונים שנה, מאז ראשית המאה. אטורה סקולה ("יום מיוחד", "מסיבה ריאמי") בוים, עם ויטוריו גסמן, סטפניה סנדרלי, ופאני ארדאן.

ז'אן דה פלורט (ת"א, חיפה, ירושלים) • החלק הראשון של "מי הגבעות". לפי מרסל פניול, מספר על מאבק על מי מעיין בפרובנס. בביכוב של איב מונטן.

מגדל הדבורים (ת"א) • יווני בגיל העמידה נוטש את משפחתו ויוצא עם הכוורות שלו למסע מצפון יוון לדרומה. סרט עצוב של אנגלופולוס ("מסע השחקנים", "מסע לקיתירה"), עם מרצ'לו מסטרויאני.

סרטי בידור

חשוד (ת"א, חיפה, ירושלים) • סרט מתח, דרמה של בית־משפט ופרשת שחיתות, בסרטו של פיטר ייטס ("בוליט", "המלביש"). סנגורית יפה חריפה לב (שר) מגינה על נאשם ברצח, ובעזרתו של אחד המושבעים (דניס קווייד) חושפת שחיתות בבית־המשפט.

מעקב צמוד (ת"א, חיפה) • סרט פעולה, מתח, קומדיה ורומנטיקה של ג'ון באדהם ("רעם כחול", "משחקי מלחמה"), על בלש העוקב אחר נערתו של פושע נמלט, ומתאהב בה.

הקאמרי

נבנע ומנוצח

מאת חנוך לוין ובבימויו

תפאורה ותלבושות: רות דר, מוסיקה: דן הנדלסמן,
תאורה: בריאן הריס
משתתפים: משה איבגי, ג'יטה מנוטה, תחיה דנון,
אברהם שושנר, יהויכין פרידלנדר, שמוליק לוי, יעקב כהן.

★ **על בימה משעבת להפליא** על ידי רות דר. לצליליי **מוסיקה יפהפיה** של דן הנדלסמן. **לוין** מוכיח עוד פעם שהוא **אשף בימה** היודע לעשות **כוריאוגרפיה משלה** לטקסט שלו. **הוא עולה על כל מחזאי אחר** הכותב היום... **מכתות חזקה ונהדרת** של ג'יטה מנוטה ותחיה דנון.
מיכאל הנדלזלץ (**"הארץ"**)

★ **10 נקודות** ללוין בימאי שעושה צעד גדול קדימה. הצגה יפהפיה לעין אסתטית מאוד. **תאורה דרמטית** של בריאן הריס. כל השחקנים עושים עבודה טובה.
שוש אביגל (**"חדשות"**)

★ **אהבתי את ההצגה.** יכולת כתיבה ועושר דימויים יוצרים תיאטרון תיאטרלי. משה איבגי וג'יטה מנוטה **מצחיקים** ומפתיעים. **כדאי לראות.**
יוסי עחוד (**"גלי צה"ל"**)

★ **מלאכת מחשבת** של כתיבה משחק ובימוי. **צחוקה** בזמן ההצגה ונהניתי לקרוא את הטקסט.
שאול אברון (**"חדשות"**)

★ זה **מצחיק**. זה **נראה מצוין**. איבגי הוא שלאגר והתלבושות שלו לא פחות. יש מספיק רפליקות שיהפכו לציטוטים קבועים. **הבימה היא בוודאי אחת היפות בעולם.** אם צריך צאת בגשם לתיאטרון. **חנוך לוין** הוא כמעט **הסיבה היחידה. לא להחמיץ.**
(**"העיר"**)

★ ההפאורה והתלבושות של רות דר **דרמאטיות ומהממות.**
בועז עברון (**"ידיעות אחרונות"**)

★ **משחק משובח במיוחד** של איבגי, שושנר, מנוטה, דנון וכהן. תפאורה **יפה מאוד** של רות דר. **יש הברקות רבות** מפתחות כמו קישוט נוצץ עלי שגעה.
גיורא מנור (**"על המשמר"**)

★ **תמונה בימתית מושלמת**, עיצוב מפואר ודיוק של תנועה.
רחל זהבנק (**"מהדורת ראשית"**)

כרטיסים להשיג בקופת הקאמרי טל' 233335 (ישיר),
254211 (דרך מרכזיה) הקופה פתוחה 9.00-20.30 רצוף

הולכים לתיאטרון טוב. הקאמרי.

שיזה • האיד • שוב־עמי • שקוריק

עזבון המנוחה שרה שפרינגר ז"ל

הודעה על פי סעיף 99 לחוק הירושה תשכ"ה—1965

בתור מנהל עזבון של המנוחה שרה שפרינגר ז"ל (ת.ז. 2־433210) לשעבר מרחוב החשמונאים 33, ת"א מזמין אני בזה את נושי העזבון להודיעני על תביעותיהם בכתב, תוך שלושה חדשים מיום פרסום ההודעה ולפי המען: שלום פסקא, עו"ד, מנהל עזבון המנוחה שרה שפרינגר ז"ל, רחוב בלוך 42, ת"א, מיקוד 64681.

שלום פסקא, עו"ד,
מנהל עזבון של
המנוחה שרה שפרינגר ז"ל

מדריך הארץ

תורנויות

תורנות רופאים

המגנת הרופאים במקרים דחופים: ב־6 בערב עד למחרת ב־7 בבקר בתוכנת מד"א טל' 101.

מגן דוד אדום:
ירושלים 523133
תל־אביב 5460111
חיפה 512233
בת ים 781111
הרצליה 052־541333
נהריה 823333
רחובות 08־451333
בנים 5511111
חולון 803133
לוד־רמלה 08־221022
באר שבע 057־74767

מוקד מידע רפואי מקופ"ח הכללית:
בימים א'־ה' — 20.00—8.00
בימי ו' — 15.00—8.00
טלפונים: 03־433300

שר"ן • שירות רפואי נייד (24 שעות ביממה, כולל רפואת שיניים):
ירושלים, מוקד יום • 668585, 669531
מוקד לילה, שבת וחג • 226191 מנוי מס' 1788 ולהשאיר הודעה לרופא תורן
תל־אביב, מוקד יום • 218820, 218898
מוקד לילה • 631011 מנוי 3752 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מכון ב"ד
שרות ביקורי בית של רופאים מומחים לילדים ותינוקות בשעות 24—19 כל: 03־7549111 "שקמ" קוד מנוי 222
שלו"ח • שירות רפואי לקום (ת"א) בימי חול בשעות 24־19 ימי שישי 24־14, בשבת 24־08 טל' 04־380541 קוד מנוי 1665

מרפאות שיניים לעזרה ראשונה
תל־אביב
דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר) טלפון: 294869, 03—285822
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים 24 שעות ביממה. בר כוכבא 49 טל' 03־284649 פתוחה בימים א'־ה' בין 21.00 עד 23.00 ימי ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00 שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00

קופ"ב לבית — שירות מיטרים לרפואה, שיקום וסיעוד בבית.
מרכז רפואי הרצליה פיתוח 052—548575
7549111 אחורית 1500

ער"ן — עזרה ראשונה נפשית: (24 שעות ביממה):
ירושלים 227171
תל־אביב 5461111
ילדים ונוער 261113
חיפה 672222/3
נתניה 053־335516
באר־שבע 057־418111
מרכז רפואי באר־יעקב 08־225958

מרכז מידע לקורבנות אונס (24 שעות ביממה):
תל־אביב טל' 234819
ירושלים טל' 02־245554
חיפה טל' 04־382611

מרכז מידע למצבי לחץ במוקם "מטגלים"
א־ה 11.00־13.00
ב ו־ד 16.00־18.00
טל: 220031
רח' כאמר 13 תל־אביב

יד ביד • ארגון קשבת לילד ולהורים
תל אביב • לילד־226027 24 ש' ביממה
להורים, בימים ב', ה' מ־17.00־20.00, 222732
ירושלים • 243358
חיפה והגליל — 229488 מ־11.00־20.00
הגליל המערבי • 04־922222

כך אליו • האגודה להגנת הילד
עזרה במצבי אלימות כלפי ילדים 261070

אוזן לשיחה אישית — חברה ציבורית לשירות הציבור בנוש רן 24 שעות ביממה 03־5461727/8

שהל"ל • שירותי עזרה לחולי לב (פרטי) 330848

ויצו — 24 שעות קו אדום לנשים מוכות
טל: 03—5461133, 08—550506

הוועד למלחמה באיידס — הסברה וסיוע לחולים, מידע מוקלט 24 שעות בטלפון 290101, 203121. קו פתוח בכל יום ב' 19.30—23.00 ת.ד. 33602 ת"א

תורנות מדוקות בטלפון — דוחון ת"א 611011, 246363, 239952
רוחון ירושלים 226335
רוחון חיפה 645334

תורנות בתי־חולים

תל אביב רוקח — (ילדים, פנימית, כירורגית)
ירושלים הדסה ע"כ — (פנימית, כירורגית, נשים, עיניים)
הדסה הר"צ — (אורטופדית)
שע"צ — (ילדים)
ביקור חולים — (א.א.ג)

תורנות בתי־מרקחת

תל־אביב: בן יהודה בן יהודה 142 223535
למד מראלי 18 תבנית ל' 541869
ירושלים: מרפאת רחובה הב"ב 28 523191
חיפה: יפנה אבן סינא 7 672288
חולון: אהרון הרמן 52 889153
בת ים: מור הבירה 20 583360
רמת גן: קופ"ח כללית הבונים 25 782537
פתח תקוה: קופ"ח כללית חיים עוזר 905271
נתניה: תרופה הרצל 2 28656
הקריות: הורגן מסמת מדי־טן 715136
חדרה: יפה הנסיא 66 322122
רחובות: כללית בני משה 452381

דלת פתוחה

מרכז מידע וייעוץ לצעירים ע"י צוות מקצועי — ייעוץ ומידע בנושא חברות, משפחה, מיניות — אנונימי ובחינם. ימים ב' ג' ד' — 16.00־19.00, רמב"ם 9 5101511/2
חיפה: ימים א' וד' 16.00־19.00 רח' הספרים 14 טל' 381520

מרכזי מידע — אגד

03—432777 04—549121 02—304304

הסנה
מוגש כשירות לציבור על ידי
חברה ישראלית לביטוח בע"מ

טלוויזיה

לימודית

08.00 עד כאן.
08.05 שעת כושר
08.15 ארץ מולדת.
08.40 אנגלית ו'
09.00 מדעי הטבע יסודי.
09.20 אנגלית ז'
10.00 שעת כושר
10.10 מדעי הטבע ה'־ו'.
10.30 פרפר נחמד. בחורף
11.00 השכונה ו'.
11.15 אנגלית י"א־י"ב
11.30 קשת וענן. הרמב"ם (כ)
12.00 אנגלית ח'
12.25 אנגלית י'
13.00 מדעי הטבע על־יסודי.
13.30 אתמול במשפט דמיאניוק
14.00 עד כאן.
14.05 האוניברסיטה הפתוחה.
15.00 טוב טוב הגמד.
15.25 תחרות טניס.
15.40 שעת כושר
15.50 דפי מידע.
16.00 גברת פלפלת
16.10 שביל באמצע שביל בצד.
16.25 פיצוחים.
17.00 ערב חדש

כללית

17.30 שמיניות באוויר
18.30 (ע) קיצור החדשות
18.32 (ע) ספרות ותרבות
19.00 (ע) בקר הבריאות.
19.30 (ע) חדשות
20.00 מבט לדור.
20.30 שידור ישיר של משחק הכדורסל
21.00 מבט לחדשות
21.30 המשך משחק הכדורסל
22.15 "חברים מרעים", מבזק
23.45 פסוקו של יום והחדשות

ערוץ 2

08.30 משפט דמיאניוק
18.30 ענין פתוח.
19.00 אנה קארנינה
20.00 קלאסיות ב־כ:
20.30 תקציר משפט דמיאניוק
21.00 משירי: פול סימון,
21.15 להקת: "פלאינג פיקט"

ירדן ערוץ 6

17.30 תכנית בידור בצרפתית
19.00 חדשות בצרפתית
19.15 ירדן כיום
19.30 חדשות בעברית
19.45 מגאזין ספורט
20.00 חדשות בערבית
20.30 צ'ארלס אוראי
21.00 בקו הבריאות
21.35 אלפרד היצ'קוק
22.00 חדשות באנגלית
22.20 "וורדים הינם לעשירים"

לבנון ערוץ 12

13.30 חיים אחרים (סדרה)
14.00 מועדון 700
14.30 התעמלות
15.00 ילדי ההשבתות (מצויר)
15.30 סופרבוק (מצויר)
16.00 שוכני הסלעים
16.30 סרט. "הבה נרקוד"
18.00 תרדד ממני (קומי)
18.30 משפחת קבבל (סדרה)
19.00 חדשות בערבית
19.30 חדשות באנגלית
20.00 רצח במשיכת קולמוס
21.00 מלך הכיתה (סדרה)
21.30 בירהארט (קומי)
22.00 המשווה (בלש)
23.00 מועדון 700
23.30 חיים אחרים (סדרה)

רדיו

קול המוסיקה

06.01 צלילי בוקר
07.09 בהאזנה נינוחה
09.00 קונצרט בוקר.
11.57 פינת השיר.
12.00 אמנים באולפן
13.05 בהאזנה נינוחה רוסה:
15.00 מוסיקה ויהיה.
16.00 מהקלטות התזמורת הסימפונית
18.00 שעה עם.. גר"ג
19.00 מוסיקה אהובה עליכם.
20.05 אינטרלוד
20.30 הסימפונייטה הישראלית
23.00 מחורי יצירות.

רשת א'

22.05 הכר מאותו מכב

רשת ב'

16.30 שירים עבריים
16.40 העברות משחק כדורגל
18.30 שירים עבריים
18.45 היום בספורט
19.00 היום הזה
19.35 מוסף לעניני צבא וביטחון
20.05 ציצומים ושקרים.
22.05 מחפשים את המטמון
00.05 יומן חדשות
00.15 באו ועוד

רשת ג'

18.06 הצעקה האחרונה
20.05 כשהר באזניכם.
21.05 צליל מכאן
25.05 הלילה הוא שירים

גלי צה"ל

18.05 יער משודר.
18.45 מעבר לגבול.
19.05 שירים מכאן
20.05 בעיקר מוסיקה
21.00 מבט לחדשות
21.30 אוניברסיטה משודרת
22.05 על הדבש ועל העוקץ.
23.05 עשרים הערבע.
23.55 שיחת הצות.
00.55 ציפורי לילה.
02.05 לא רוצים לישון
05.05 צלילי בוקר.

שידור קבוע

רשת א'

07.30 רדיודיקה. עברית קלה
08.05 הקונה תמה
08.27 משפט דמיאניוק. שידור חי
13.05 שירים עבריים
14.06 בראש צעיר. מגאזין לילדים
15.30 האוניברסיטה המשודרת
15.57 משפט דמיאניוק. שידור חי
19.05 סיכום המשפט היומית
19.10 דף גמרא יומי
19.20 פרקי היום בתנ"ך
19.30 שידורים לשלים

רשת ב'

07.00 הבוקר הזה
08.00 עושים עניין
09.05 ביקור בית
10.05 כל צבעי הרשת

רשת ג'

06.04 בחזרה לאושר. להיטים
07.07 שידי בבוקר־בבוקר
09.05 מה כבר תשמע עם אבי אתגר
10.05 דברים טובים. עם שמעיה אימבר
11.05 טובעים בי יודעי שידי שנות השבעים
12.05 אהבה ימומית. עם יוסי סיאס
13.05 רק בימי חול. עם מנחם פרי
14.00 לי ולך שיר וברכה
15.05 חדש חדש ומיוחד. עם שרים עשרי
16.05 הנגה ימית. עם יקיר אביב
12.10 אלף אלף בכ"ז
13.05 בוקר היום, חדשות ופשטים
14.06 לראות או לא לראות. תרבות
14.30 בדרכנו, הדי הזמר
15.05 שירים רשיצירים
15.55 קורא ספר. קוראים ממליצים
16.05 יומן מלכלה
16.30 על מספרים ואנשים
17.05 הנקייקום

גלי צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת
06.30 מקבוים עין־חדשות
07.07 שבע אפס שבע
08.05 בוקר טוב ישראל — אקטואליה
09.05 אילהבוקר. עם אלי ישראלי
10.05 עשר. שירים עבריים
11.05 נכון לעכשיו
13.05 דודה יומי
13.55 40 לאתור. סיפור היום במוחו
14.05 מגישה יומית. עם יצחק נוימר
15.05 שירים לתה. עם אורי כל
16.05 ארבע אחר הצהרים
17.00 ערב טוב ישראל

שידורי צה"ל 2

19.05 רדיו, רדיו
20.05 8 צד
21.57 הודעות לחיילים
22.05 הפסקת עשר
23.05 קול הגלגו הזה

קולנוע

תל־אביב

אורלי — זיווג משמים 5.00, 7.15, 9.30
אסתר — לילה מגניב 5.00, 7.30, 9.40
בית לסין — שגעון בחלל 11.15
בן יהודה — חיזור גורלי 4.30, 7, 9.30
גורדון — ארנה זו שלי היא 4.30, 7.15, 9.30
גת — הקיסר האחרון 6.00, 9.00
דיזנגוף 1 — ז'אן דה פלורט 11.00, 13.30, 4.30, 7.15, 9.45
דיזנגוף 2 — תקווה ותהילה 11.00, 13.30, 4.30, 7.15, 9.45
דיזנגוף 3 — תל־אביב ברלין 11.00, 13.30, 4.30, 7.30, 9.45
זיקל — חשוד 7.00, 9.30
הדייב און — השוטר מלוס אנג'לס 7.15, 9.30
הוד — סקס 12.00 חצות
הוד — ריקוד מושחת 5.00, 7.15, 9.30
הקולנוע: בית ציוני אמריקה — הערב אין הקרנות סרטבעקבות הכרך 11.45 בלילה
חן 1 — מעקב צמוד 5.2, 7.30, 9.50
חן 2 — יום במלכודת 5.00, 7.25, 9.50
חן 3 — אי אפשר לקנות אהבה 5.00, 7.25, 9.50
חן 4 — המסיבה מכבלי הילס 11—2—5, 7.25, 9.50
חן 5 — מחלון חדר המיטות 11—2—5, 7.30, 9.55
לימור — ללא מוצא 7.15, 9.30
לב 1 — נערות עובדות 5.2, 8, 10.00
לב 2 — מלאכים בשמי ברלין 2.00—4.45, 7.30, 9.50
לב 3 — המשפחה 2.00, 9.45 מגדל הדבורים 4.50, 7.20
לב 4 — טמפופו 2, 5, 7.30, 9.50
מוזיאון ת"א — עיניים שחורות 4.30, 7.00, 9.30
מקסים — הבלתי משוחדים 4.30, 7.15, 9.15
תחנה הישראלית — חנות קטנה ומפריעה 10.00
סינן — הכמת רחוב 5.00, 7.30, 9.40
סינמטק ישראלי — יואבטים 7.00 בעבוד כל זהב העולם 9.30
פאר — יופיו של החטא 4.30, 7.15, 9.30
פריז — חיי כלב 12—2—4, 7.15, 9.30, סחאן סוזאן 11.50 בלילה
צפון המזרחים — מאנון 4.30—7, 9.30
שחף — עבבר הבארים 5.00, 7.15, 9.30
תמר — ילדה גדולה + עורבים 7.30, 9.40
תכלת — אריה 5.00, 7.30, 9.45
ת"א — ופס של כבוד 5.00, 7.15, 9.30
פורום (רמת־אביב) — רוקי 4 8.00 אהבה בשוקים 10.00

רמת־השרון

כוכב — אני המהנדה 7.00, 9.30

ירושלים

אדיסון — שותיות בגדול 4.30, 7.00, 9.00
אור־גיל — הקיסר האחרון 5.30, 8.30
אורנע — יום במלכודת 4.30, 6.45—9
בית אגרון — איסי חבר מכוכב אחר 4.00, אלגרו נון טרופו 6.15 פריץ התזול 8.00 מיקי הדוק — דיינר 9.30
כפיר — חיזור גורלי 4.30, 7, 9.30
מיטשל — אריה 7.00, 9.00
רון — תל אביב ברלין 4.30, חשוד 7—9.15
תיאטרון ירושלים — מאנון 7.00, 9.30 ז'אן דה פלורט 7.00, 9.30 עדן — אבא גנוב 4.30—7—9
סמדר — מלאכים בשמי ברלין 7.00, 9.15
סינמטק 1 — 19.00 מועדון הכותנה 21.30 אהבותיה של בלונדינית
סינמטק 2 — 20.00 השלב האחרון — הסיפור של אושוויץ 21.30 אלכסנדר נייבסקי

נתניה

שמורית — נערות עובדות 5, 7, 9.15
שרון — ללא מוצא 5, 7, 9.15
דור — לה במבה 9.30

חולון

כפיר — חיזור גורלי 4.30, 7.00, 9.30
ויגה — ריקוד מושחת 7.15, 9.30
מגדל — מעקב צמוד 7.15, 9.30
אורמן — נקמתו של חייל 7.30, 9.50

ראשל"צ

ג.ב. רון 1 — חיזור גורלי 4.30, 7.15, 9.40
ג.ב. רון 2 — שגעון בחלל 4.30, 7.15, 9.40

רחובות

בית העם — ז'אן דה פלורט 7.00, 9.30
הוד — מאנון 7.00, 9.30
חן — ועקת הנוצים 7.15, 9.15 רוכבי אכפת לי 4.30

בת־ים

אורנים — אבא גנוב 4.30, 7.15, 9.30
עצמאות — ריקוד מושחת 5, 7.15, 9.30

ק. אונו

המרכז הקהילתי — אני המהנדה 4.30, 6.30 בעקבות הורב הקסומה 9.00

צפת

בית אלון — מאנון 7.00, 9.15

טבריה

יד לשמוריה — השוטר מלוס אנג'לס 7.00 — 9.15

חדרה

חדרה — גבי 7.00, 9.15
תוף — אבא גנוב 7.00, 9.15

חיפה והסביבה

אורה — לחישה רועמת 4.30—7, 9.15
אורלי — יום במלכודת 6.30, 9.00
בית העם — אבא גנוב 7.00, 9.15
חן — לילה מגניב 4.30, 7, 9.15
סינמטק — על התותח הנאים 7.00 יצרים 9.30
עצמון 1 — עבבר הבארים 4.30, 7, 9.15
עצמון 2 — שגעון בחלל 4.30, 7, 9.15
עצמון 3 — ללא מוצא 4.30, 6.45, 9.10
פאר — מעקב צמוד 6.45, 9.15
קרן אור המתחדש — יופיו של החטא 4.30, 7.00, 9.15
ניצן — יום במלכודת 7.00, 9.15
רון — חיזור גורלי 4.30, 7.00, 9.15
רב גת 1 — החשוד 6.30, 9.00
רב גת 2 — החשוד 4.15, 6.45, 9.15
אורות — ללא מוצא 7.00, 9.15
סביר — הרומן של מרפי 7.00, 9.15
סביון — מעקב צמוד 7.00, 9.15
שביט — ז'אן דה פלורט 7.00 מאנון 9.15
היובל — אבא גנוב 7.00, 9.15

הרצליה

דוד — ללא מוצא 7.15, 9.30
דן אכדיה — הטבח, האהבה והמשפה 7.00, 9.30
מלון דניאל — תקוה ותהילה 7.15, 9.30
היכל — חיזור גורלי 4.30, 7, 9.30
תפארת — יום במלכודת 7.15, 9.30

רמת גן

ארמון — מעקב צמוד 4.30, 7.25, 9.45
אורדע — חיזור גורלי 7.00, 9.30
הדר — חיזור גורלי 4.30, 7.00, 9.30
לילי — יופיו של החטא 7.15, 9.30
שבים — אבא גנוב 5.00, 7.15, 9.30
רב גן 1 — ריקוד מושחת 5.00, 7.30, 9.50
רב גן 2 — אי אפשר לקנות אהבה 5.00, 7.30, 9.50
רב גן 3 — יום במלכודת 5.00, 7.25, 9.55
רב גן 4 — ללא מוצא 5.00, 7.25, 9.55

כפר סבא

תך — יום במלכודת 7.00, 9.15
עטל — אבא גנוב 7.00, 9.15

בית שאן

מתנ"ס — אבא גנוב 7.00, 9.15

עפולה

היכל התרבות — הזנות מעמר לפיצה 9.15
כחשרון — מגדל הדבורים 9.00

פתח־תקוה

היכל 1 — חיזור גורלי 4.30, 7.00, 9.30
היכל 2 — עבבר הבארים 5, 7.15, 9.30
היכל 3 — ריקוד מושחת 5, 7.15, 9.30

עכו

אודיטוריום — אבא גנוב 6.00